

Jaarverslag 2010

INHOUDSOPGAVE

Voorwoord	5
Leeswijzer	7

Deel 1 Programmaverantwoording

1	Programma Zorg en welzijn	
1.A	Lokale gezondheidszorg	10
1.B	Wet maatschappelijke ondersteuning	11
2	Jeugd en Onderwijs	
2.A	Jeugdbeleid	15
2.B	Jeugdgezondheidszorg en preventief jeugdbeleid	16
2.C	Lokaal onderwijsbeleid	18
2.D	Onderwijshuisvesting	20
3	Programma Werk en Inkomen	
3.A	Algemene bijstand	23
3.B	Wet sociale werkvoorziening (Wsw)	25
3.C	Vreemdelingenbeleid	26
4	Programma Kunst en Cultuur	
4	Kunst en cultuur	29
5	Programma Sport en Spel	
5.A	Sport	33
5.B	Speelplaatsen	35
6	Programma Water en Verkeer	
6.A	Verkeer en vervoer	37
6.B	Water	39
6.C	Riolering	40
6.D	Wijkgericht werken	41
7	Programma Reiniging	
7	Reiniging	44
8	Programma Wonen en Ondernemen	
8.A	Ruimtelijk beleid	46
8.B	Woonbeleid	48
8.C	Economische zaken	50
8.D	Milieu	51
8.E	Bouw- en Woningtoezicht	53
9	Programma Groen	
9.A	Groenbeleid en regio	56
9.B	Openbaar groen	58

10	Programma Bestuur en Burgerzaken	
10.A	Algemene regionale samenwerking	61
10.B	Bestuur en dienstverlening	63
11	Programma Openbare Orde en Veiligheid	
11.A	Openbare orde en veiligheid	66
11.B	Brandweer en rampenbestrijding	67
12	Programma Grondontwikkeling	
12.A	Grondontwikkeling W4	69
12.B	Grondontwikkeling centrumplan	70
12.C	Grondontwikkeling overige projecten	72
	Algemene Dekkingsmiddelen	75
14	Paragrafen	
1	Weerstandsvermogen	80
2	Onderhoud kapitaalgoederen	84
3	Bedrijfsvoering	89
4	Verbonden partijen	92
5	Grondbeleid	99
6	Financieringsparagraaf	102
7	Lokale heffingen	104

Deel 2 Jaarrekening

1	Algemene toelichting jaarrekening	110
2	Balans	112
3	Toelichting balans	113
4	Niet uit de balans blijvende verplichtingen	120
5	Vaste activa	121
6	Openstaande en afgesloten kredieten	122
7	Staat van reserves en voorzieningen	128
8	Gewaarborgde geldleningen	136
9	Aanwending onvoorzien	138
10	Incidentele baten en lasten	139
11	Programmarekening	141
12	Single Information Single Audit (SISA)	147
13	Accountantsverklaring	154

Bijlagen

1	Conversietabellen	158
2	Bestuur en organisatie gemeente Leiderdorp	162
3	Kerngegevens	164
4	Afkortingenlijst	165

Een positief resultaat over 2010

De programmarekening 2010 sluit af met een positief jaarresultaat van € 624.500. Aan dit resultaat hebben enkele forse meevallers bijgedragen, naast een efficiëncyslag die het college gemaakt heeft in aanloop naar de bezuinigingen. In de programmarekening wordt verantwoording afgelegd over de plannen en voornemens uit de programmabegroting 2010. Graag willen wij een aantal voor 2010 kenmerkende gebeurtenissen aan u meegeven voordat u het volledige boekwerk gaat lezen.

Mijlpalen 2010

Gemeenteraadsverkiezingen

In maart zijn de gemeenteraadsverkiezingen gehouden. Dit heeft naast een nieuwe raad ook geleid tot een nieuwe coalitie en een nieuw college.

Een nieuw college, een nieuwe start

Na vorming van het nieuwe college is dit jaar gestart om het vertrouwen in de relatie met de burger, maatschappij en instellingen met het gemeentebestuur te verbeteren. Kern van het beleid is: 'Samen leven in rust en ruimte met een open blik naar de regio'.

Op een aantal trajecten wordt er nauw samengewerkt om met diverse belanghebbenden een gemeenschappelijk product op te leveren. Een voorbeeld hiervan is de Brunelkamp (zorgappartementen), revitalisering van het proces rondom de Brede Scholen (architectenkeuze) en diverse overleggen in het dossier Brede School Oude dorp. Dit jaar zijn geen grote nieuwe projecten opgestart, lopende trajecten worden met zorgvuldigheid uitgevoerd en/of afgerond.

Plasticinzameling van start

Begin 2010 zijn verzamelcontainers voor het plasticafval geplaatst. Deze worden zo veelvuldig gebruikt, dat ze vaker geleegd worden. Plasticinzameling mag dus een succes genoemd worden.

Bouw aquaduct Oude Rijn

De bouw van het aquaduct voor de A4 in de Oude Rijn is gestart. Het vooruitzicht voor de direct omwonenden is een goed doorstromende, verdiepte A4.

Oprichting Servicepunt71

Met het vaststellen van het bedrijfsplan komt het Shared ServiceCenter er definitief. Onder de naam Servicepunt71 gaan de gemeenten Leiden, Leiderdorp, Oegstgeest en Zoeterwoude samenwerken op het gebied van ICT, HRM,

Juridische Zaken, Inkoop, financiën en facilitaire Zaken.

Servicepunt71 is per 1 januari 2011 formeel van start gegaan.

Start nieuwbouw gemeentehuis

Het eerste beton van het nieuwe gemeentehuis is gestort, de bouw is gestart. Hiermee wordt toegewerkt aan een nieuw gemeentehuis waar de dienstverlening voor de inwoners van Leiderdorp verder wordt geoptimaliseerd.

Sportfondsen Leiderdorp

Sportfondsen Leiderdorp en de gemeente Leiderdorp verlengden het exploitatiecontract met een periode van vijf jaar. Met de verlenging blijft Sportfondsen de komende jaren verantwoordelijk voor de exploitatie van sportcomplex De Does en diverse andere sportzalen in Leiderdorp.

Gebouw Zijlkwartier opgeknapt

Het gebouw Zijlkwartier heeft een grote verbouwing ondergaan en is nu volop in gebruik.

Centrum voor Jeugd en Gezin

In 2010 is het digitale centrum voor Jeugd en Gezin gestart. Aan het eind van 2010 is het gebouw aan de Karolusgulden gekocht om in 2011 ook het fysieke Centrum voor Jeugd en Gezin te kunnen realiseren.

Herstructurering Schansen en Dreven

De formele afronding van het herstructureringsproject Schansen en Dreven was op 18 september. Bewoners, corporatie Rijnhart Wonen en gemeente stonden met elkaar stil bij de zichtbare resultaten van vele jaren intensieve samenwerking.

Werkgroep financiën

In 2010 is de raads werkgroep financiën weer bij elkaar gekomen. Dit heeft ertoe geleid dat de planning- & controlproducten allemaal nader worden bekeken. De in 2010 ingevoerde Zomernota en het veegbesluit 2009 zijn als eerste onder de loep genomen. Bij beide was duidelijk dat het format kan worden verbeterd. Het aangepaste veegbesluit is inmiddels door u goedgekeurd. Ook voor de Zomernota is inmiddels een nieuw format besproken. De eerste bestuursrapportage (de opvolger van de Zomernota) zal u voor de raad van september worden aangeboden. Werkgroep en college zijn het erover eens dat in de financiële producten een steviger relatie gelegd kan worden tussen gestelde doelen, de activiteiten die nodig zijn om die doelen te behalen en het geld dat daarvoor nodig is. Voor de begroting 2012 zal hier dan ook extra aandacht aan worden besteed. De in deze jaarrekening genoemde doelen en meetpunten zijn dus nog niet op het kwalitatieve niveau wat wij voorstaan. Bij de begroting 2012 zal dit wel het geval zijn.

Oordeel van de accountant

De accountant heeft voor zowel de getrouwheid als de rechtmatigheid een goedkeurende verklaring afgegeven bij

Leiderdorp, mei 2011

College van burgemeester en wethouders van Leiderdorp,

De secretaris
Drs. A.H. Schouten

De burgemeester
Mr. M. Zonneville

deze jaarrekening. De jaarrekening sluit met een saldo van € 624.500 positief. Dit is hoger dan verwacht bij het 'veegbesluit' uit april. Dit verschil betreft de resultaatbestemming inzake BLS en de OAB-gelden die in januari 2011 is besloten. Deze resultaatbestemming mocht niet plaats vinden in de jaarrekening 2010 en zal nu plaatsvinden in 2011.

De toekomst

Het weerstandsvermogen van de gemeente Leiderdorp is opnieuw gekwalificeerd als uitstekend. Ook de doorrekening van het vastgestelde meerjarenbeeld is als uitstekend gekwalificeerd. Dit neemt echter niet weg dat de financiële toekomst voor Leiderdorp lastig blijft. De kabinetsplannen rondom de bezuinigingen zijn immers nog lang niet allemaal duidelijk ingekleurd. Wanneer komt welke bezuiniging op ons af en kunnen en mogen wij deze bezuinigingen vrij oplossen of worden hier kaders aan mee gegeven?

Leeswijzer

Dit jaarverslag bestaat uit twee delen. In het eerste deel – de Programmaverantwoording – wordt verantwoording afgelegd over de programma's zoals deze in de begroting 2010 beschreven zijn.

Een programma is een samenhangend geheel van taakvelden. De groepering zoals deze in 2010 is gehanteerd is in 2007 vastgesteld door de gemeenteraad.

Evenals in de begroting worden de programma's beschreven volgens een vaste opzet. In "Wat hebben we bereikt?" wordt gerapporteerd of en in welke mate de in de begroting gestelde doelstellingen behaald zijn. Onder dit kopje worden ook de prioriteiten zoals deze in begroting beschreven zijn belicht.

De inspanningen die verricht zijn om de doelstellingen te behalen, worden beschreven onder "Wat hebben we ervoor gedaan?". Bovenstaande vragen worden per subprogramma behandeld. Daarnaast wordt onder "Wat heeft het gekost?" verantwoording afgelegd over de verschillen tussen begroot na wijziging en de werkelijke baten en lasten voor bedragen groter dan € 50.000.

In het onderdeel Paragrafen wordt gerapporteerd over thema's die een dwarsdoorsnede van de begroting geven. Voorbeelden hiervan zijn bedrijfsvoering, onderhoud kapitaalgoederen en het weerstandsvermogen. De wetgever stelt in het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) zeven paragrafen verplicht.

Deel 2 van het jaarverslag bestaat uit de financiële jaarrekening, waarin verantwoording wordt afgelegd over de financiën van de gemeente. De verantwoording betreft onder andere de balans, de toelichting op de balans en de financiële analyse.

Deel 1 Programmaverantwoording

Programma's

In dit deel worden de volgende programma's behandeld:

Programma 1	Zorg en Welzijn
Programma 2	Jeugd en Onderwijs
Programma 3	Werk en Inkomen
Programma 4	Kunst en Cultuur
Programma 5	Sport en Spel
Programma 6	Verkeer en Water
Programma 7	Reiniging
Programma 8	Wonen en Ondernemen
Programma 9	Groen
Programma 10	Bestuur en Burgerzaken
Programma 11	Openbare Orde en Veiligheid
Programma 12	Grondontwikkeling
Algemene Dekkingsmiddelen	

PROGRAMMA 1: ZORG EN WELZIJN

Dit programma omvat de volgende prestatiegebieden:

- A. Lokale gezondheidszorg
- B. Wet maatschappelijke ondersteuning

1 A. Lokale gezondheidszorg

Inleiding

De Gemeenschappelijke GezondheidsDienst (GGD) Hollands Midden voert de preventieve openbare gezondheidszorg uit. De GGD beschermt en bevordert de gezondheid van de inwoners van Leiderdorp en in de rest van haar werkgebied.

Epidemiologische onderzoeken, en interventies op basis van de analyses hiervan, zijn daarbij leidend.

De GGD is onderdeel van de Regionale Dienst Openbare Gezondheidszorg Hollands Midden (RDOG HM). Deze bestaat verder uit de Regionale Ambulance Dienst Hollands Midden (RAD HM) en het bureau Geneeskundige Hulpverlening bij Ongevallen en Rampen Hollands Midden (GHOR HM).

Een nieuwe ontwikkeling is artikel 5a van de Wet publieke gezondheid. Het artikel trad op 1 juli 2010 in werking. Daarmee kreeg de gemeente de uitvoering van de ouderengezondheidszorg tot taak. Dit betekent dat het college in ieder geval moet zorgdragen voor het op systematische wijze volgen en signaleren van ontwikkelingen in de gezondheidstoestand van ouderen en van gezondheidsbevorderende en -bedreigende factoren, het ramen van de behoeften aan zorg, de vroegtijdige opsporing en preventie van specifieke stoornissen als comorbiditeit, het geven van voorlichting, advies, instructie en begeleiding en het formuleren van maatregelen ter beïnvloeding van gezondheidsbedreigingen. Dit past binnen ons huidige gezondheids- en Wmo-beleid. In de volgende nota gezondheidsbeleid komt dit meer specifiek aan de orde.

De Wet publieke gezondheid (Wpg) verplicht gemeenten om hun ambities voor het gezondheidsbeleid vast te leggen in een gemeentelijke nota volksgezondheidsbeleid. De ambities van de gemeente Leiderdorp staan in de nota Lokaal Gezondheidsbeleid 2008-2012 "Een goede gezondheid, van jongs af aan". Speerpunten in het gezondheidsbeleid zijn:

1. (Ziekte)verzuim schoolgaande jeugd
2. Roken door jongeren
3. Bewegen (overgewicht)jongeren
4. Alcohol- en drugsgebruik jongeren
5. Depressieve klachten bij ouderen

Bestaand beleid

- Nota Lokaal Gezondheidsbeleid 2008 – 2012 Gemeente Leiderdorp Een goede gezondheid, van jongs af aan
- Wet publieke gezondheid

Wat hebben we bereikt?

De RDOG voert de wettelijke taken in het kader van de Wet publieke gezondheid uit. Onderdeel van deze wettelijke taken zijn voorlichtingscampagnes en acties gericht op de aandachtsgebieden uit de nota Lokaal Gezondheidsbeleid. Enkele van deze aandachtsgebieden zijn het afgelopen jaar op de agenda gezet van het regionale

ambtelijke overleg met de RDOG. De RDOG organiseerde diverse bijeenkomsten met beleidsadviseurs en vertegenwoordigers van verschillende organisaties. Doel was de samenwerking in de toekomst rondom enkele aandachtsgebieden te versterken, zoals bijvoorbeeld het Samenwerkingsverband Preventie Overgewicht en Diabetes. De resultaten van de samenwerking zijn nog niet bekend.

Wat hebben we ervoor gedaan?

De gemeente heeft (via subsidies) een basispakket aan voorzieningen (toereikend voorzieningenniveau) neergezet. Het biedt haar inwoners ondersteuning op het sociale, psychische en juridische terrein. Denk hierbij aan Stichting Pluspunt, Sociaal Cultureel werk, maatschappelijk werk (Kwadraad), Juridisch Adviesbureau et cetera. De voorzieningen leveren een bijdrage aan het algemeen welzijn van de inwoners van Leiderdorp.

Voor het uitvoeren van de wettelijke taken in het kader van de WCPV ontving de RDOG een bijdrage. De gemeente verspreidt campagnemateriaal en berichten via Gemeente aan Huis en lokale pers. En de gemeente financiert tal van organisaties die een bijdrage leveren aan het algemeen welzijn van de inwoners van Leiderdorp.

Doelen

doel	meetpunt	plan 2010	werk 2010	plan 2011
Gezondere jongeren	Percentage jongeren dat rookt	< 10%	10%	<10%
	Percentage jongeren met matig overgewicht	≤ 12 %	9,4%	≤ 12 %
	Percentage jongeren met ernstig overgewicht	≤ 1.6%	0,6%	≤ 1.6%
	Percentage jongeren met ongezonde eetgewoonten	< 36%	39%	< 36%
	Percentage jongeren dat aan de Norm Gezond Bewegen voldoet	19%	19%	22%
	Het percentage 12-17 jarigen dat alcohol drinkt	< 50%	52%	< 50%
	Het percentage 18-26 jarigen dat alcohol drinkt	≤ 87 %	n.n.b.	≤ 87 %
	Het percentage 12-17 jarigen dat cannabis gebruikt	< 5%	11%	< 5%
	Het percentage 12-17 jarigen dat harddrugs gebruikt	< 1.9%	1,8%	< 1.9%
	Het percentage 18-26 jarigen dat cannabis gebruikt	< 11%	n.n.b.	< 11%
	Het percentage 18-26 jarigen dat harddrugs gebruikt	< 6%	n.n.b.	< 6%
Gezonde ouderen	Het percentage eenzame en depressieve ouderen	< 15,5%	n.n.b.	< 15,5%

In 2011 worden de nieuwe cijfers van de gezondheidspeiling van de GGD verwacht. Op basis van deze gegevens worden de plannen voor 2012 en verder aangepast.

1 B. Wet maatschappelijke ondersteuning

Inleiding

De gemeente wil mensen met een beperking in staat stellen zoveel mogelijk zelfstandig te leven en aan het maatschappelijk verkeer mee te doen. De Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) biedt hiervoor de wettelijke basis. De Wmo beschrijft negen prestatievelden waarop de gemeente beleid moet maken. De gemeente Leiderdorp heeft deze teruggebracht tot vijf programma's:

- 1. Samenleven in buurt of wijk (prestatieveld 1)*
- 2. Een veilige en geborgen jeugd (prestatieveld 2)*
- 3. Ondersteuning van vrijwilligers en mantelzorgers (prestatieveld 3 en 4)*
- 4. Meedoen makkelijker maken (prestatievelden 3, 5 en 6)*
- 5. Verbeteren en behouden van zorg, preventie en opvang wanneer mensen zelf niet langer de regie over hun eigen bestaan kunnen voeren (prestatievelden 7,8 en 9)*

Wat hebben we bereikt?

In de vierjarige beleidsnota Wmo zijn de vijf programma's verder uitgewerkt in doelen.

1. In 2010 is het wijkgericht werken in Leiderdorp geëvalueerd. Het wijkgericht werken zorgt voor korte lijnen en verkleint de afstand tussen bestuur en bewoners. Er is meer aandacht voor het budget dat beschikbaar is voor buurtinitiatieven en voor de planning van de wijkoverleggen.
2. Stichting Pluspunt en Bureau Informele Zorg bieden mantelzorgondersteuning. Het Bureau Informele Zorg en Pluspunt bieden informatie, advies en ondersteuning, verzorgen cursussen, de dag van de mantelzorg en respijtzorg aan mantelzorgers--In 2010 nam het aantal vragen om ondersteuning van mantelzorgers toe
3. Door centraal contractbeheer van de alle Wmo contracten van de Leidse regio gemeenten kunnen aanbieders scherper op de afspraken en kwaliteit worden aangesproken.
4. In 2010 is een samenwerkingsovereenkomst met de kernpartners van het Centrum voor Jeugd en gezin gesloten. Onderzoek naar een fysieke locatie heeft geresulteerd in de aankoop van de Karolusgulden 35-38. In 2010 is zowel virtueel als telefonisch het CJG al bereikbaar geworden.
5. In 2010 is er een eerste aangezet gegeven een gemeenschappelijke regeling voor het gezamenlijk subsidiëren van diverse projecten op het terrein van de Openbare Geestelijk gezondheidszorg binnen de Leidse regio. Hierdoor kunnen het inloophuis psychiatrie, ZON (belangenorganisatie psychiatrie) en de preventieve activiteiten van de GGZ een vangnet bieden.

Ook wordt de informele zorg aan GGZ-cliënten gesteund door een bijdrage aan Vriendendienst. Voorts is er preventief aangesloten bij de campagnes ten aanzien van huiselijk geweld en alcoholmisbruik, door het ondernemen van voorlichtingsactiviteiten.

Wat hebben we ervoor gedaan?

1. Zie programma 6D Wijkgericht werken
2. In 2010 nam het aantal vragen om ondersteuning van mantelzorgers toe. Bureau Informele Zorg ontving hiervoor extra subsidie.
3. In 2010 zijn diverse aanbestedingen gedaan op het terrein van individuele voorzieningen uitgevoerd (hulpmiddelen, woningaanpassingen, trapliften, hulp bij het huishouden). Dit leidde tot meer keuzemogelijkheden voor de klant en duidelijkere afspraken tussen opdrachtgever en opdrachtnemer. De regionale beheersorganisatie, die in 2010 samen met zes andere gemeenten is opgericht, zal de kwaliteit van het beheren van de contracten en de gemaakte afspraken verbeteren. De gebruiker van de voorzieningen zal dan kwalitatief betere hulp krijgen.
4. Meer informatie over de ontwikkeling van het centrum voor jeugd en gezin vindt u bij programma 2B.
5. Voor het behoud van de preventieve activiteiten op het terrein van de Openbare Geestelijke Gezondheidszorg (OGGZ) is de gemeente Leiderdorp samen met de regiogemeenten een gemeenschappelijke regeling aangegaan.

Doelen

doel	Meetpunt	werk 2009	plan 2010	werk 2010	plan 2011
Individuele inwoners met beperkingen zo lang mogelijk zelfstandig laten blijven wonen en ondersteunen bij het deelnemen aan de samenleving: gericht op woningaanpassing, verplaatsen in- en om huis, vervoer binnen de regio en hulp bij het huishouden (=HbH).	aantal (nieuwe) aanvragen per individuele voorziening HbH	316	650	337	350
	aantal (nieuwe) aanvragen per individuele voorziening overige	718	1.050	898	1.000
	Doorlooptijd (in weken) aanvraag individuele voorzieningen	8	6	6	6
	aantal bezwaarschriften bij individuele voorzieningen	6	15	5	15
	klanttevredenheidsonderzoek hulp bij het huishouden/Wmo loket kwaliteit zorg	7,3	7,5	7,7	7,5
	aantal deelnemers alarmering	201	160	166	160
	aantal deelnemers tafeltje-dekje	164	190	134	190
	aantal deelnemers Klus aan Huis/praktische hulpverlening	269	150	113	150
	aantal vragen om informatie en advies (pluspunt)	2.847	2.800	2460	2.800
	aantal vragen ouderenadviseur (pluspunt)	214	165	212	165
	aantal mantelzorgers die ondersteund worden (Pluspunt & Bureau Informele Zorg)	152	85	174 ¹	85

* Naast de meetpunten in de tabel is er ook een jaarlijkse benchmark Wmo. De Wmo-benchmark geeft aan hoe de gemeente Leiderdorp presteert ten opzichte van andere gemeenten.

¹ Betreft alleen de gegevens van Pluspunt. Gegevens van Bureau Informele Zorg zijn nog niet bekend.

Wat heeft het gekost?

bedragen x € 1.000 LASTEN		begroting primitief	begr. wijziging	na wijziging (N)	jaar- rekening 2010 R	verschil N-/-R	jaar- rekening 2009
	Specificatie programmakosten						
A	Lokale gezondheidszorg	890	100	990	923	67	857
B	Wet Maatschappelijke Ondersteuning	4.214	-138	4.076	3.877	199	4.063
	Totaal programmakosten	5.104	-38	5.066	4.800	266	4.920
BATEN							
	Specificatie baten						
A	Lokale gezondheidszorg	0	-114	-114	-119	5	0
B	Wet Maatschappelijke Ondersteuning	-350	-14	-364	-391	27	-499
	Totaal baten	-350	-128	-478	-510	32	-499
SALDO							
	Specificatie saldo						
A	Lokale gezondheidszorg	890	-14	876	804	72	857
B	Wet Maatschappelijke Ondersteuning	3.864	-152	3.712	3.486	226	3.563
	Saldo programma	4.754	-166	4.588	4.290	298	4.421
MUTATIE RESERVES							
	Bestemming resultaat (-/= onttrekking)						
1	Reserve Wet maatschappelijke ondersteuning	0	0	0	245	-245	292
2	Reserve Welzijn	0	0	0	0	0	0
3	reserve opbrengst verkoop aand NUON	0	0	0	0	0	-485
4	Resultaat na bestemming	0	0	0	0	0	490
	Totaal mutatie reserves	0	0	0	245	-245	297
	Saldo na bestemming	4.754	-166	4.588	4.534	54	4.718

Verschillen programma's begroot na wijziging t.o.v. werkelijk 2010 > € 50.000

De verdeling van de bijdrage aan de Regionale Dienst Openbare Gezondheidszorg (RDOG) leidt tot een voordeel in programma 1A. De totale bijdrage - verdeeld over programma's 1A en 2B- is € 10.000 hoger dan begroot. Dit komt met name door de hogere kosten het Digitaal Dossier (voorheen EKD).

Effect: Minder lasten in programma 1A € 58.000; meer lasten in programma 2B € 68.000; saldo € 10.000 nadelig

Door het open-einde karakter van de Wmo zijn de kosten moeilijk in te schatten. Het overschot in 2010 is ontstaan deels omdat het een open-einde regeling is en deels omdat de kosten van het Wmo kantoor structureel zijn afgenomen en elders in de personele lasten zijn opgenomen.

Effect: Minder lasten in programma 1A € 17.000; Minder lasten in programma 1B € 201.000; Meer baten in programma

1B € 27.000; Storting in reserve Wmo € 245.000; saldo neutraal

Verschillen mutatie reserves begroot na wijziging t.o.v. werkelijk 2010 > € 15.000

Reserve WMO

Het overschot op de Wmo wordt conform de Nota reserves en voorzieningen 2008 gestort in de reserve Wmo. Dit overschot is ontstaan deels omdat het een open-einde regeling is en deels omdat de kosten van het Wmo kantoor structureel zijn afgenomen en elders in de personele lasten zijn opgenomen.

Effect: Minder lasten in programma 1A € 17.000; Minder lasten in programma 1B € 201.000; Meer baten in programma 1B € 27.000; Storting in reserve Wmo € 245.000; saldo neutraal

PROGRAMMA 2: JEUGD EN ONDERWIJS

Dit programma omvat de volgende prestatiegebieden:

- A. Jeugdbeleid
- B. Jeugdgezondheidszorg en preventief jeugdbeleid
- C. Lokaal onderwijsbeleid
- D. Onderwijshuisvesting

2 A. Jeugdbeleid

Inleiding

Het gemeentelijk jeugdbeleid richt zich op het verbeteren van het welzijn en de ontwikkeling van jeugdigen tot 24 jaar. We maken onderscheid in algemeen en specifiek jeugdbeleid. Algemeen jeugdbeleid is gericht op alle jongeren. Specifiek jeugdbeleid omvat hulp en maatregelen voor jongeren met problemen en/of om problemen te voorkomen.

Bestaand beleid

- Beleidsnota Jeugd in Beeld 2006
- Actienotitie Jeugd, vrijetijdsbesteding en participatie 2007-2011
- Nota Peuterspeelzaalwerk Leiderdorp 2007-2012

Wat hebben we bereikt?

Het jaar 2010 bood jongeren tot 18 jaar volop gelegenheid hun vrije tijd zinvol te besteden in Leiderdorp. Zowel op sociaal, cultureel en sportgebied konden en kunnen jongeren in Leiderdorp terecht.

Jeugdigen die in aanraking kwamen met de politie/justitie, kregen (waar nodig) hulp en/of zorg via het Jeugd Preventie Team.

Het aantal scholen dat een melding van vermoedelijk ongeoorloofd verzuim deed, ligt lager dan het aantal scholen dat over een leerling contact zocht met de leerplichtambtenaar. Het percentage scholen dat een melding deed, nam af, maar er zijn meer contactmomenten geweest. Daardoor was een melding van ongeoorloofd verzuim niet altijd nodig. Zeven van de elf scholen (met BRIN-nr) hebben een melding gedaan. Er is dus veel preventief werk verzet.

VVE-peuterspeelzalen

Er is kwalitatief goed en voldoende aanbod van VVE-peuterspeelzaalplaatsen om peuters met taal- of onderwijsachterstand te bereiken.

Wat hebben we ervoor gedaan?

Stichting Sociaal Cultureel werk ontving subsidie voor kinderwerk, tienerwerk, ambulante- en accommodatiegebonden jongerenwerk. Er was regelmatig contact en afstemming met politie en jongerenwerk (onder andere via het Lokaal Jeugdoverleg) om overlast door jongeren in de openbare ruimte terug te dringen. We brachten de jeugdgroepen in Leiderdorp in kaart. Eind 2010 organiseerden we in samenwerking met Stichting Sociaal Cultureel werk een jeugddebat in het Visser 't Hooft Lyceum. Het doel was Leiderdorpse jongeren betrekken bij het jeugdbeleid. De opkomst van jongeren was laag. We bekijken nu hoe we hier in de toekomst invulling aan kunnen geven. In 2010 is het mediapodium jongeren@Leiderdorp opnieuw geëvalueerd. Vervolgens is besloten het mediapodium nog twee jaar voort te zetten, echter zonder het wekelijkse radioprogramma. In 2012 evalueren we het mediapodium opnieuw.

In Leiderdorp zijn twee nieuwe Jongeren Ontmoetingsplaatsen (JOP's) geplaatst: Beukenschans en Leyhof. Een derde JOP (Houtkamp II) liep vertraging op door verschillende bezwaarprocedures. Voor de verplaatsing van de JOP Leyhof is een bouwvergunning aangevraagd.

De gemeenteraad stelde in 2010 een voorbereidingskrediet beschikbaar, om de plannen voor een jongerencentrum in het gebouw van Dwars&zo uit te voeren. Naar verwachting neemt het college in het eerste kwartaal van 2011 een besluit over het jongerencentrum.

De leerplichtambtenaar bezocht in schooljaar 2008/2009 alle basisscholen in Leiderdorp en gaf informatie en advies over de leerplicht. In 2010 waren de lijntjes kort en is er veelvuldig contact geweest in de preventieve sfeer. Daarom hoefde het niet altijd tot een melding van ongeoorloofd verzuim te komen.

Kindercentra en peuterspeelzalen

De GGD hield namens de gemeente toezicht op de kindercentra en peuterspeelzalen. Van de achttien

kindercentra zijn er twaalf geïnspecteerd. De overige zes waren in 2009 geïnspecteerd en bleken te voldoen aan alle eisen. Nieuwe inspectie is pas in 2011 weer vereist.

Doelen

doel	meetpunt	werk 2009	plan 2010	werk 2010	Plan 2011
Voldoende voorzieningen en activiteiten voor de jeugd	Aantal unieke deelnemers kinderkwerk scw	747	1.250	761	1.250
	Totaal aantal deelnemers tienerwerk	437	500	804	500
	Bereik jongerenwerk op straat	416*	1.300	n.n.b.	1.300
	Deelnemers accommodatiegebonden jongerenwerk	3.256**	900	3.860**	900
Verbeteren aanpak van schooluitval	Aantal voortijdige schoolverlaters	145	150	156	140

* Dit aantal betreft niet het hele jaar maar week 1 t/m week 13.

** Dit zijn geen 'unieke deelnemers', dubbeltelling is dus mogelijk en verklaart het hoge aantal.

2 B. Jeugdgezondheidszorg en preventief jeugdbeleid

Inleiding

De gemeente voert de regie op de integrale jeugdgezondheidszorg en op de aansluiting jeugdbeleid/jeugdzorg. De Wet op de jeugdzorg en prestatieveld 2 van de Wmo leggen gemeentelijke taken vast voor het lokale preventieve jeugdbeleid: informatie en advies, signalering, toeleiding naar hulpaanbod, licht pedagogische hulp en coördinatie van zorg. De uitvoering van de jeugdgezondheidszorg bestaat uit wettelijke taken en lokale maatwerkproducten. Die kunnen aansluiten bij het lokale preventieve jeugdbeleid. Alle kinderen van 0-19 jaar ontvangen dezelfde basiszorg.

Bestaand beleid

- Wet op de jeugdzorg
- Wmo beleidsnota Leiderdorp 2009-2012 'Waar meedoen toe leidt' (Wmo-prestatieveld 2)
- Nota Gemeentelijk lokaal gezondheidsbeleid 2008-2012
- Convenant Ketenaanpak Jeugdbeleid, Jeugdzorg en Gezinsondersteuning (vroegsignalering en zorgcoördinatie) Zuid-Holland Noord 2007-2010
- Startnotitie Centrum voor Jeugd en Gezin (2009)
- Convenant Ketenaanpak aansluiting Jeugdbeleid-Jeugdzorg 2009-2012
- Convenant Zorg- en adviesteams Holland Rijnland (2010)

Wat hebben we bereikt?

De ketenbenadering in de aansluiting jeugdbeleid-jeugdzorg en gezinsondersteuning is verbeterd. Het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG) Leiderdorp ging virtueel van start. Dit is een laagdrempelige voorziening voor jongeren, ouders, opvoeders en professionals. Zij kunnen hier met vragen over opvoeden en opgroeien terecht.

Wat hebben we ervoor gedaan?

Binnen het preventief jeugdbeleid is het uitvoeringsplan 2010-2011 vastgesteld. Leiderdorp sloot, in regionaal verband, een convenant rondom de Zorgadviesteams. Daarmee legden we afspraken vast voor een tijdige en adequate zorg voor

leerlingen met problemen. Op de basisscholen in Leiderdorp kwam jeugdmaatschappelijk werk beschikbaar. Het digitaal dossier in de jeugdgezondheidszorg (DD JGZ) is ingevoerd. In 2010 troffen we de voorbereidingen voor de overgang van de jeugdgezondheidszorg 0-4 jaar (uitgevoerd door ActiVite) en 4-19 jaar (uitgevoerd door de RDOG Hollands Midden). Per 2011 is de hele jeugdgezondheidszorg 0-19 jaar ondergebracht bij de RDOG Hollands Midden.

We sloten een samenwerkingsovereenkomst met de kernpartners van het CJG. Het CJG Leiderdorp werd in 2010 telefonisch en virtueel bereikbaar voor inwoners (en professionals) van Leiderdorp. We ronden het haalbaarheidsonderzoek naar de fysieke locatie van het CJG Leiderdorp af en bepaalden de definitieve locatie.

Doelen

doel	meetpunt	werk 2009	plan 2010	werk 2010	plan 2011
Alle kinderen 0-19 jaar worden periodiek gezien door de jeugdgezondheidszorg	95% van de zuigelingen komen in zorg van het consultatiebureau	245	300	n.n.b.	300
	95% van alle 0-4 jarigen zijn in zorg bij het consultatie bureau	1.098	1.200	n.n.b.	1.200
	Aantal kinderen dat gezien is tijdens een periodiek onderzoek 4-19 jarigen door de GGD	655	850	n.n.b.	850
	Aantal kinderen dat op indicatie (van anderen en/of arts JGZ) is gezien 4-19 jarigen door GGD	524	500	n.n.b.	500
Ketenaanpak/preventief jeugdbeleid "niemand valt buiten de boot"	Aantal indicaties Bureau Jeugdzorg	194	150	n.n.b.	150

2 C. Lokaal onderwijsbeleid

Inleiding

Binnen het lokale onderwijsbeleid vervult de gemeente vooral de regierol. Samen met partners binnen en buiten het onderwijs is de gemeente verantwoordelijk voor het verwezenlijken van doelen, voorzieningen en activiteiten. In 2010 bleef Leiderdorp inzetten op de belangrijkste thema's: onderwijsachterstandenbeleid (OAB), de realisatie van de brede scholen en het terugdringen van het aantal voortijdig schoolverlaten en behalen van een startkwalificatie (zodat jongeren een goede start kunnen maken op de arbeidsmarkt). De Holland-Rijnlandgemeenten hebben een overeenkomst met de Leo Kannerschool en het indicatieorgaan Regionaal ExpertiseCentrum (REC) West. Zij houden voldoende (neven)vestigingen in stand voor zogenoemd "cluster 4-onderwijs" en voorkomen wachtlijsten voor dit type speciaal onderwijs.

Bestaand beleid

- Visiedocument Onderwijs in Beweging tot 2015
- Notitie Onderwijsachterstandenbeleid 2007-2010
Tien voor taal-*plus*
- Lokale Educatieve Agenda (2008)
- Overeenkomst Voortgezet Speciaal Onderwijs
Cluster 4 in de regio Holland Rijnland
- Wet ontwikkelingskansen door kwaliteit en educatie (OKE)

Wat hebben we bereikt?

Onderwijsachterstanden

Sinds 2007 richt het beleid zich sterker op de voorschoolse periode (twee- tot vierjarigen). Leiderdorp zette extra in op de Voor- en vroegschoolse educatie (VVE)-peuterspeelzalen. De doelgroepkinderen zijn peuters met taal- en ontwikkelingsachterstanden. De afspraken tussen het consultatiebureau en de Stichting Kinderopvang Leiderdorp (SKL) over doorverwijzing leidden tot een toename van het aantal doelgroepkinderen op de VVE-peuterspeelzalen. In 2010 waren er meer kinderen met een taalachterstand geplaatst op de VVE-peuterspeelzalen van de SKL dan in 2009 en voorgaande jaren. Uit de evaluatie in 2010 blijkt echter wel dat signalering en doorverwijzing (door het consultatiebureau) niet altijd leidt tot aanmelding bij een VVE-peuterspeelzaal. Terugkoppeling van de SKL aan het consultatiebureau vindt nog te weinig plaats. Dit krijgt de komende jaren aandacht. De samenwerking tussen SKL en het consultatiebureau zal verder worden geïntensiveerd. De registratie van het aantal doorverwezen kinderen is verbeterd. Als de kinderen de VVE-peuterspeelzaal verlaten, bestaat de mogelijkheid gebruik te maken van de Taalklas. Dit is een schakelklas waarin de taalbegeleiding wordt voortgezet. Het

aantal kinderen dat hier in 2010 gebruik van maakte, is echter gering.

Voortgezet Speciaal Onderwijs /

Zeer Moeilijk Opvoedbare kinderen (ZMOK)

Door een gedragshandicap of psychiatrische problemen kunnen kinderen beperkingen in hun onderwijsparticipatie ervaren. Deze kinderen gaan naar scholen die vallen onder cluster 4 (ZMOK). In Leiderdorp zijn dat zeer moeilijk opvoedbare kinderen met zogenoemde externaliserende (naar buiten gerichte) problematiek. Er zijn geen wachtlijsten voor het type cluster 4-onderwijs in de nevenvestiging in Leiderdorp.

Wat hebben we ervoor gedaan?

Onderwijsachterstanden

Wij kenden de Gomarus (VVE-peuterspeelzaal 't Dolfijntje), de Openbare Basisscholen Gemeenschap en de Protestants Christelijke Schoolvereniging (Taalklas) en de Stichting Kinderopvang Leiderdorp (twee VVE-peuterspeelzalen) een bijdrage toe. Hiermee konden loon en opleiding van de leidsters en de exploitatie van de VVE-peuterspeelzalen en Taalklas worden bekostigd. Daarnaast kenden we middelen toe om de ouderbijdrage te verlagen, conform de eisen van de Wet ontwikkelingskansen door kwaliteit en educatie (OKE). Bibliotheek plus Centrum voor kunst en cultuur ontving een bijdrage voor twee taalstimuleringsprogramma's (Ziezo en Voorleeskoffer) en vertelplaten. Het consultatiebureau biedt de boekenboot aan, een selectie van prentenboeken voor baby's, peuters en kleuters. De wijkverpleegkundigen gaan met de ouders in gesprek over voorlezen en de bibliotheek. We voerden gesprekken met de SKL en het consultatiebureau om de registratie, doorverwijzing en terugkoppeling van achterstandskinderen beter te laten verlopen. Eind 2010 publiceerde het ministerie Onderwijs Cultuur en Wetenschappen (OCW) de verdeling van het budget

onderwijsachterstanden. Het budget is voor vier jaar vastgesteld (2011-2014). Vanaf 1 januari 2011 (tot en met 2014) ontvangt Leiderdorp voor het tegengaan van onderwijsachterstanden aanzienlijk minder middelen. Hierover hebben wij met de betrokken partijen gesproken. Gezien de substantiële daling van de rijksbijdrage hebben wij besloten de bijdragen aan de PCSV, OBSG, BplusC en de Gomarus, met inachtneming van een redelijke termijn, per 1 augustus 2011 te beëindigen. De OBSG en PCSV, die samen de Taalklas

organiseren, en BplusC hebben aangegeven het besluit van het college te betreuren, maar wel te (kunnen) begrijpen. De Gomarus heeft aangegeven in bezwaar te gaan; een bezwaarschrift is al ingediend.

VSO ZMOK

Leiderdorp stelt twaalf lokalen beschikbaar voor 84 VSO-ZMOK-leerlingen.

Doelen

doel	meetpunt	werk 2009	plan 2010	werk 2010	plan 2011
Ketenaanpak/preventief jeugdbeleid "niemand valt buiten de boot"	Aantal voortijdig schoolverlaters	145	60	156 *	55
Meer kinderen uit achterstandsgroepen naar VVE-voorzieningen**	(Voortgangs)monitor OAB	77 en 10	85%	79 en 10	85%
Aantal door consultatiebureau doorverwezen kinderen naar VVE-voorziening**	(Voortgangs)monitor OAB	14	85%	18 (75%)	85%
Leerlingen vervoeren op basis van de gemeentelijke verordening leerlingenvervoer	Aantal vervoerde leerlingen	111	130	95	130
In stand houden van een nevenvestiging voor VSO-ZMOK	Aantal groepen en lokalen, (geen) wachtlijst geïndiceerde leerlingen, overeenkomst gemeenten Holland Rijnland met Leo Kannerschool en REC West	12, Wachtlijst; 0 lln Kosten binnen begroting	12 wachtlijst: 0 lln	10***	10** wachtlijst: 0 lln

* 142 jongeren uit voorgaande jaren zijn geregistreerd als voortijdig schoolverlater. In 2010 kwamen er 88 bij, terwijl er 75 jongeren als vsv-er zijn afgemeld. In 2009 werden er 95 (nieuwe) jongeren aangemeld als vsv-er en 105 uitgeschreven. Er is dus een verbetering te zien in het aantal (nieuwe) jongeren dat geregistreerd wordt als vsv-er. Het aantal afgemelde vsv-ers daalde in 2009/2010 ten opzichte van 2008/2009.

**Minimaal dit percentage van alle kinderen (los van het aantal kinderen) bij wie een taal- of ontwikkelingsachterstand is geconstateerd, neemt deel aan een VVE-voorziening.

*** De Leo Kannerschool heeft naast geïndiceerde leerlingen (67) 'op de rails'-leerlingen. Deze leerlingen zijn (nog) niet geïndiceerd, maar ter observatie vanuit het reguliere voortgezet onderwijs op de Leo Kannervestiging in Leiderdorp geplaatst.

2 D. Onderwijshuisvesting

Inleiding

De gemeente heeft zorgplicht voor huisvesting van alle scholen binnen de gemeentegrenzen. Het (groot/vervangend) onderhoud, nieuwbouw, uitbreiding van de scholen en het beschikbaar stellen van gymnastiekruimte vallen onder de gemeentelijke verantwoordelijkheid. Een leerlingenprognose bepaalt de ruimtebehoefte. De trend is dat het aantal leerlingen afneemt. Dit dwingt ons te kijken naar multifunctioneel gebruik van (bestaande) schoolgebouwen en toekomstgerichte nieuwbouw. Het Integraal Huisvestingsplan 2010-2014 doet hier voorstellen voor. In het coalitieakkoord is ervoor gekozen de nieuwbouw van een brede school in Voorhof te faseren in afwachting van de beleidsvisie.

Bestaand beleid

- Integraal Huisvestingsplan 2010-2014
- Gemeentelijke huisvestingsverordening 2010
- Overeenkomst Voortgezet Speciaal Onderwijs Cluster 4 in de regio Holland Rijnland
- Raadsbesluit van 9 april 2009, vaststelling PvE Scholencomplex West

Wat hebben we bereikt?

We voorzagen de leerlingen van het basisonderwijs, het voortgezet onderwijs en het voortgezet speciaal onderwijs van adequate huisvesting en het wettelijk verplichte aantal gymnastiekuren. Het onderhoud, nieuwbouw (tijdelijke huisvesting) en het gymnastiekonderwijs realiseerden we binnen de begroting. Er liggen beleidsuitgangspunten voor de instandhouding, vervanging, uitbreiding, voorkoming leegstand en nieuwbouw van de (brede)schoolgebouwen. Met de afronding van de definitiefase en het voorlopig ontwerp van het gebouw kwam de realisatie van de nieuwbouw Brede School Oude Dorp (BSOD) aan de Kastanjelaan een stap dichterbij. De definitiefase voor Scholencomplex West is afgesloten.

Wat hebben we ervoor gedaan?

We lieten een nieuwe leerlingenprognose opstellen. De definitieve conceptversie is in het Op Overeenstemming Gerichte Overleg geaccordeerd (OOGO). We hebben een begin gemaakt met de uitvoering van het Integraal Huisvestingsplan 2010-2014. In dit kader honoreerde het college aanvragen

voor onderwijskundige vernieuwing van de Schakel, een 'onderzoekskrediet' brede school Voorhof en aanpassing van het gymnastieklokaal P. Hooftcollege (Touwbaan). De tijdelijke huisvesting van de Kastanjelaanschool in Doesmeer is met ingang van schooljaar 2010/2011 geregeld. We gingen van start met voorbereidingen voor de tijdelijke huisvesting van de Leeuwerik en de Prins Willem Alexanderschool en met de onderzoeken naar het belang en de omvang van een brede school in Voorhof. Het onderhoud van de scholen voerden we conform de onderhoudsplanning uit. Het voorlopig ontwerp voor de nieuwbouw van de BSOD aan de Kastanjelaan is klaar. Het wijzigingsplan voor het gebouw is in december vastgesteld. Omwonenden hebben daartegen beroep ingesteld. De sloop- en bouwvergunning zijn aangevraagd en worden begin 2011 verleend. De aanbesteding voor het gebouw is gestart. Voor de optimalisering van de buitenruimte werkten we, in overleg met de klankbordgroep, vier modellen uit tot een voorlopig ontwerp.

De voorbereidingen voor Scholencomplex West zijn in volle gang. Op basis van het door de raad op 9 april 2009 vastgestelde Programma van Eisen is een geactualiseerde versie uitgewerkt. De selectie van de architect die het voorlopig en definitief ontwerp zal maken, is inmiddels uitgevoerd. De projectgroep (gebruikers) en de klankbordgroep (omwonenden) brachten daarover advies uit. De adviezen zijn aan de stuurgroep Scholencomplex West voorgelegd, waarna het college op 8 maart 2011 een besluit heeft genomen. Inmiddels is de architect in overleg met alle betrokkenen begonnen met het ontwerp. Volgens planning is het Scholencomplex West medio 2013 gerealiseerd.

Doelen

doel	meetpunt	werk 2009	plan 2010	werk 2010	plan 2011
Kwalitatief goede en voldoende schoolgebouwen inclusief gymzalen voor primair en voortgezet onderwijs nu en in de toekomst.	Aantal lokalen/leerlingen basisonderwijs	145 lokalen	2847 lln	2792 lln	2828 lln
	Aantal leerlingen Visser 't Hooftlyceum	657	708	655 lln	649 lln
	Aantal groepen Leo Kannerschool	10	10	10*	10*
Uitvoeren Integraal Huisvestingsplan IHP (2010)	meerjaren onderhoudsplan leerlingenprognose begroting huisvestingsprogramma	IHP	Uitvoeren IHP Uitvoeren onderhoud conform planning	Uitvoeren IHP 2010 Uitvoeren onderhoud conform planning	Uitvoeren IHP 2010, opstellen visie Uitvoeren onderhoud conform planning

*De Leo Kannerschool heeft behalve geïndiceerde leerlingen (67) ook 'op de rails'-leerlingen, die (nog) niet geïndiceerd zijn, maar ter observatie vanuit het reguliere voortgezet onderwijs op de Leo Kannervestiging in Leiderdorp zijn geplaatst. Feitelijk kent de school geen leegstand.

Wat heeft het gekost?

bedragen x € 1.000		begroting	begr.	na	jaar-	verschil	jaar-
LASTEN		primitief	wijziging	wijziging (N)	rekening 2010 R	N-/-R	rekening 2009
	Specificatie programmakosten						
A	Jeugdbeleid	641	84	724	693	32	701
B	Jeuggezondh. en prev.jeugdbeleid	894	11	905	920	-15	857
C	Lokaal onderwijsbeleid	898	-107	791	763	28	740
D	Onderwijshuisvesting	3.361	-1.209	2.152	2.084	68	1.852
	Totaal programmakosten	5.793	-1.221	4.573	4.460	112	4.151
BATEN							
	Specificatie baten						
A	Jeugdbeleid	0	0	0	0	0	0
B	Jeuggezondh. en prev.jeugdbeleid	-449	-27	-477	-484	7	-440
C	Lokaal onderwijsbeleid	-66	-37	-103	-106	3	-102
D	Onderwijshuisvesting	0	0	0	-42	42	0
	Totaal baten	-516	-64	-580	-631	52	-542
SALDO							
	Specificatie saldo						
A	Jeugdbeleid	641	84	724	693	32	701
B	Jeuggezondh. en prev.jeugdbeleid	445	-16	428	437	-9	418
C	Lokaal onderwijsbeleid	832	-143	688	658	31	638
D	Onderwijshuisvesting	3.361	-1.209	2.152	2.042	110	1.852
	Saldo programma	5.278	-1.285	3.993	3.829	164	3.609
MUTATIE RESERVES							
	Bestemming resultaat (-/-= onttrekking)						
1	Kap.invest.met econ.nut	62	1.141	1.203	1.215	-12	2.176
2	Resultaat na bestemming	0	0	0	0	0	8
3	Reserve jaarafsluiting	0	-36	-36	-78	41	0
	Totaal mutatie reserves	62	1.105	1.167	1.137	29	2.185
	Saldo na bestemming	5.340	-180	5.160	4.966	193	5.794

Verschillen programma's begroot na wijziging

t.o.v. werkelijk 2010 > € 50.000

B. De verdeling van de bijdrage aan de Regionale Dienst Openbare Gezondheidszorg (RDOG) leidt tot een voordeel in programma 1A. De totale bijdrage - verdeeld over programma's 1A en 2B- is € 10.000 hoger dan begroot. Dit komt met name door de hogere kosten het Digitaal Dossier (voorheen EKD).

Effect: Minder lasten in programma 1A € 58.000; meer lasten in programma 2B € 68.000; saldo € 10.000 nadelig

De bijdrage aan Activite is lager dan verwacht. In de kadernota 2010 was een extra bijdrage opgenomen, deze is niet noodzakelijk gebleken. Daarnaast heeft een positieve afrekening van € 22.000 over het jaar 2009 plaatsgevonden in 2010.

Effect: Minder lasten in programma 2B € 44.000; saldo € 44.000 voordelig

D. In 2010 zijn de noodlokalen door 't Visser 't Hooftcollege overgenomen en verwijderd. De boekwaarde (€ 40.000) van deze noodlokalen is in één keer afgeboekt.

Effect: Meer baten in programma 2D € 42.000; meer lasten in programma 2D € 40.000; saldo € 2.000 voordelig

In de besluitvorming -onderwijshuisvestingsplan 2010- voor de huur van de noodlokalen voor de Leeuwerik is rekening gehouden met de verwijdering van deze lokalen. De verwijdering heeft in 2010 echter niet plaatsgevonden. Dit gaat in 2011 wel gebeuren.

Effect: Minder lasten in programma 2D € 50.000; saldo € 50.000 voordelig

Op de het gebouw Touwbaan zijn minder uitgaven gedaan voor gas en licht en onderhoudsmaterialen.

Effect: Minder lasten in programma 2D € 34.000; saldo € 34.000 voordelig

Verschillen mutatie reserves begroot na wijziging

t.o.v. werkelijk 2010 > € 15.000

Geen verschillen > € 15.000

PROGRAMMA 3: WERK EN INKOMEN

Dit programma omvat de volgende prestatiegebieden:

- A. Algemene Bijstand (WWB, bijzondere bijstand minimabeleid)**
- B. Wet sociale werkvoorziening (Wsw)**
- C. Vreemdelingenbeleid**

3 A. Algemene Bijstand

Inleiding

Het jaar 2010 liet een langzaam herstel van de economie zien. Dit herstel heeft zich nog niet vertaald in een vermindering van het aantal bijstandsgerechtigden. Zoals was voorspeld, nam de bijstandspopulatie toe. Het na-ijleffect van de kredietcrisis is een van de voornaamste oorzaken. Daarnaast leverde het actieplan bestrijding jeugdwerkloosheid niet het gewenste resultaat op. Bovendien had de introductie van de Wet investering in jongeren (WIJ) het onbedoelde effect dat meer jongeren dan eerst een beroep op een inkomensvoorziening deden. In 2010 is opnieuw met grote inspanningen gewerkt om de werkloosheid zoveel mogelijk te beteugelen. Daarnaast was er in 2010 veel aandacht voor burgers met een minimuminkomen en voor burgers met een schuldenproblematiek.

Bestaand beleid

- Beleidsvisie Participatie (2010)
- Beleidsregels bijzondere bijstand (en minimabeleid) (2010)
- Aanvalsplan wachtlijst Wsw (verminderen wachtlijst binnen budgettaire kaders) (2009)
- Verordening langdurigheidstoelage (2009)
- Oplossen wachtlijsten schuldhulpverlening (eind 2009 moet de wachtlijst teruggebracht worden naar maximaal 4 weken)
- Handhavingsbeleidsplan 2008-2011 (2008)
- Verordeningen WWB (Re-integratie, Maatregelen-, Toeslagen- en Handhavingsverordening) (2008)
- Verordeningen IOAW en IOAZ 2010
- Actieplan bestrijding jeugdwerkloosheid 2009
- WIJ-verordening 2010
- Re-integratievisie 2007-2010 'Investeren in mensen' (de wijze waarop Leiderdorp vormgeeft aan de re-integratie van mensen zonder inkomen uit werk) (2007)
- Verbeterplan DZB (taakstellend plan om de exploitatie van het mensontwikkelingsbedrijf structureel te verbeteren)

Wat hebben we bereikt?

Ondanks een stijging van de werkloosheid in Leiderdorp is er "slechts" sprake van bijna 8% toename bijstandsvolume. Helaas hebben we geen bestandsdaling kunnen realiseren. Als gevolg van een wetswijziging hebben jongeren tot 27 jaar vanaf 1 oktober 2009 recht op een leer-werkaanbod van de gemeente. Deze intensieve aandacht voor jongeren moest ertoe leiden dat ze een startkwalificatie haalden om een goede start te kunnen maken op de arbeidsmarkt. Het behalen van de startkwalificatie is meestal wel gelukt, maar ook een onbedoeld effect van de WIJ deed zijn intrede. Meer jongeren

dan voorheen deden een beroep op een inkomensvoorziening (geen bijstand, wordt wel betaald uit gebundelde uitkering). De toename van het aantal WIJ-jongeren verklaart voor een belangrijk deel de stijging van het aantal bijstandsgerechtigden. Het aantal burgers met schulden nam als gevolg van de kredietcrisis toe. Door extra inspanningen van de gemeente (uitbreiding formatie) is de wachttijd voor schuldhulpverlening binnen de termijn van 4 weken teruggebracht. De bijzondere bijstand en het minimabeleid zijn op onderdelen gelijkgetrokken. Zo is aan kwetsbare burgers meer financiële ondersteuning geboden.

Wat hebben we ervoor gedaan?

Met het actieplan stedelijke economie en arbeidsmarkt, het actieplan jeugdwerkloosheid en de Taskforce Werk slaagden we erin samen met de gemeente Leiden en de overige ketenpartners afspraken te maken (ketenjaarplan). Zo wisten we de stijging van het bestandsvolume binnen redelijke proporties te houden. Uit bovenstaande actieplannen zijn allerlei vervolgacties opgestart, zoals intensivering van re-integratietrajecten, stimulering van jongeren op bouwplaatsen et cetera. Ondanks alle inspanningen leverde dit niet het gewenste resultaat op van daling van de bijstandspopulatie. Het inzetten van de 'dure' verloningstrajecten bleek niet het juiste instrument. De WIJ-verordening biedt de kaders voor het

geven van een leer-werkaanbod en indien van toepassing een inkomensvoorziening. Daar staat tegenover dat er meer jongeren zonder startkwalificatie in beeld zijn gebracht en weer op weg zijn geholpen. De forse uitbreiding van de schuldhulpverlening had effect. Er is nu geen wachtlijst meer voor Leiderdorpers en de werkvoorraad was aan het einde van het jaar met ruim 40% afgenomen. De harmonisatie van het minimabeleid met Leiden had tot gevolg dat het aantal aanvragen verdubbelde. Burgers die afhankelijk zijn van een minimumuitkering kregen met terugwerkende kracht een forse verhoging van de regeling chronisch zieken en ouderen en de declaratieregeling voor sport, educatie en recreatie. Dit heeft het beslag op de middelen fors doen toenemen.

Doelen

doel	meetpunt	werk 2009	plan 2010	werk 2010	plan 2011
Daling van het aantal bijstandsgerechtigden onder de 65 jaar	Daling/Stijging klantenbestand	217	250*	235	245
	A.g.v. kredietcrisis wordt er nu een stijging verwacht.				
	Percentage nieuwe instroom weer aan het werk	50%	25%	58%	25%
Instroom WWB beperken door iedere instromer een passend aanbod op re-integratie te bieden	Percentage nieuwe klanten met traject binnen 6 weken	85%	85%	85%	85%
Afsluiten van trajecten voor nieuwe instroom WWB en voor gemotiveerde klanten uit het zittende bestand	Aantal afgesloten trajecten	196 + 144 inburgering trajecten	150	206 + 78 inburgering trajecten	150
Integrale en sluitende aanpak van de jeugdwerkloosheid	Aantal jeugdwerklozen 16 t/m 23 jaar	6	10**	12	5
Integrale en sluitende aanpak van de jeugdwerkloosheid	Aantal jeugdwerklozen 23 t/m 27 jaar	18	22**	14	11
Daling bijstands-gerechtigden d.m.v. nieuwe vormen gesubsidieerde arbeid	Uitbreiding opstapbanen en sleutelbanen	15	13	1	12
Instandhouden van Wiw- en ID-banen voor huidige deelnemers	Aantal Wiw- en ID-banen	6	7	7	7
Oplossen van schulden via de stadsbank	Aantal aanvragen	80	80	88	70
	Aantal met succes afgeronde trajecten	6 + 49 beëindigd	35	20 + 107 beëindigd	40

* Als gevolg van de huidige economische ontwikkeling (kredietcrisis) is de doelstelling voor 2010 en volgende jaren in de begroting 2011 bijgesteld.

** Als gevolg van de inwerkingtreding van de Wet investering jongeren op 1 oktober 2009 zullen jongeren een werk-leeraanbod krijgen in plaats van een uitkering. Bepaalde groepen jongeren hebben nog wel recht op een inkomensvoorziening. In de volgende begroting staat hierover meer in aantallen/prognoses.

3 B. Wet sociale werkvoorziening

Inleiding

Als gevolg van een andere verdeelsystematiek was er in 2009 sprake van een eenmalige forse toename van de taakstelling¹. Dit was vooraf niet te voorzien. Deze toename is in 2010 weer voor een groot deel teniet gedaan door een verminderde taakstelling als gevolg van rijksbezuinigingen.

Bestaand beleid

- Verordeningen Wsw (cliëntenparticipatie, persoonsgebonden budget bij begeleid werken en wachtlijstbeheer) (2008)
- Visie op modernisering Wsw (2008)
- Meerjarig commitment Wsw (2007)

Wat hebben we bereikt?

Door zeer grote inspanningen slaagden we er in 2009 en begin 2010 in de wachtlijst zodanig in te korten dat iedereen is gesproken en feitelijk ook in een dienstbetrekking is geplaatst. Met uitzondering van de mensen die zijn aangewezen op begeleid werken en zij die al dan niet tijdelijk als gevolg van in de persoon gelegen omstandigheden niet in staat zijn in welke vorm dan ook te werken. Door de rijksbezuinigingen en de daaraan gekoppelde verminderde taakstelling is de wachtlijst in 2010 zoals verwacht weer opgelopen. Wel constateren we dat veel burgers met een Wsw-dienstbetrekking een stapje hebben gemaakt op de participatieladder. Dit valt onder andere af te leiden uit de verschuiving van de beweging van 'binnen' naar 'buiten'.

Wat hebben we ervoor gedaan?

De aandacht was in 2010 vooral gericht op het bewerkstelligen van groepsdetacheringen en het binnenhalen van nieuwe werkgevers voor de Wsw-doelgroep. Daarnaast was er in 2010 veel aandacht voor de beweging van 'binnen' naar 'buiten'. De beweging van 'binnen naar buiten' is beweging om van werken in een beschutte werkomgeving bij de DZB te komen tot werken in een werkomgeving buiten de DZB. In sommige sporadische gevallen betekent dit een plek in het bedrijfsleven. Voor meer dan 95 % van degenen die hiervoor in aanmerking komen een perspectief op een detachering of via begeleid werken, waarbij ondersteuning (via begeleiding en dus geld) vanuit de Wsw/DZB nodig blijft.

Hierin zijn wat successen geboekt, die overigens weer grotendeels teniet zijn gedaan door de rijksbezuinigingen. Ook voor de komende jaren zijn forse bezuinigingen aangekondigd, die mogelijk de totale sociale werkvoorziening op z'n kop zetten. In 2010 is veel beleidscapaciteit ingezet om ons hierop voor te bereiden.

Doelen

doel	meetpunt	werk 2009	plan 2010	werk 2010	plan 2011
Alle WSW-ers geplaatst	Beschut geplaatst	50 (34%)	45	46 (33%)	44
	Buitenproject	46 (31%)	40	35 (25%)	40
	Gedetacheerd/begeleid werkenplaats	51 (34%)	50	59 (42%)	51
	Wachtlijst	4	20	13	20

¹ De taakstelling is de verplichting die de rijksoverheid de gemeente Leiderdorp oplegt om Wsw arbeidsplaatsen te realiseren. Hiervoor ontvangt de gemeente per standaard eenheid (SE) een vast bedrag. Een SE staat voor een wsw dienstbetrekking van 36 uur met een matige arbeidshandicap.

3 C. Vreemdelingenbeleid

Inleiding

Vreemdelingenbeleid gaat over de inburgering van allochtonen en het huisvesten van asielzoekers.

Bestaand beleid

- Verordening Wet inburgering gemeente Leiderdorp 2010 (Raad 13 december 2010)
- Notitie: Plan van aanpak inburgering gemeente Leiderdorp, *Participatie centraal* (oktober 2008)
- Uitvoeringsnotitie *Wet inburgering 2007*

Niemand kwam in aanmerking voor de pardonregeling (nalatenschap oude Vreemdelingenwet).

Wat hebben we ervoor gedaan?

De gezamenlijke uitvoeringsorganisatie van de gemeenten Leiderdorp en Leiden voert de inburgering uit. Naast de reguliere werkzaamheden is er in de eerste helft van 2010 extra ingezet op communicatie en het werven van inburgeraars. In de tweede helft van 2010 is langzaam voorgesorteerd op de aangekondigde afbouw van de inburgering.

Wat hebben we bereikt?

In 2010 zijn 78 inburgeringstrajecten opgestart, waarvan 14 gecombineerde trajecten en 64 reguliere trajecten.

Doelen

doel	meetpunt	werk 2009	plan 2010	werk 2010	plan 2011
Inburgering bevorderen	Aantal gestarte trajecten	62	65	78	65
	Gecombineerd (dual)	14		14	
	Regulier	48		64	
	Pardon	0		0	
	Behaalde examens	5		7 staatsexamen 40 inburgerings- examen	

Wat heeft het gekost?

bedragen x € 1.000 LASTEN		begroting primitief	begr. wijziging	na wijziging (N)	jaar- rekening 2010 R	verschil N-/-R	jaar- rekening 2009
	Specificatie programmakosten						
A	Alg.Bijst.(WWB, Bijz.bijstand en minimabeleid)	5.942	416	6.359	6.942	-584	6.161
B	Wet Soc.Werkvoorziening(Wsw)	2.521	957	3.477	3.335	142	3.312
C	Vreemdelingenbeleid	191	65	257	92	165	269
	Totaal programmakosten	8.654	1.438	10.092	10.369	-277	9.743
BATEN							
	Specificatie baten						
A	Alg.Bijst.(WWB, Bijz.bijstand en minimabeleid)	-4.238	-293	-4.531	-4.792	261	-4.473
B	Wet Soc.Werkvoorziening(Wsw)	-2.279	-962	-3.241	-3.215	-25	-3.188
C	Vreemdelingenbeleid	0	0	0	-3	3	-1
	Totaal baten	-6.517	-1.255	-7.771	-8.010	239	-7.663
SALDO							
	Specificatie saldo						
A	Alg.Bijst.(WWB, Bijz.bijstand en minimabeleid)	1.704	124	1.828	2.150	-323	1.688
B	Wet Soc.Werkvoorziening(Wsw)	242	-5	237	119	117	124
C	Vreemdelingenbeleid	191	65	257	89	167	268
	Saldo programma	2.137	184	2.321	2.359	-38	2.080
MUTATIE RESERVES							
	Bestemming resultaat (-/= onttrekking)						
1	Reserve Vreemdelingenbeleid	0	0	0	158	-158	0
2	Sociaal Beleid	0	0	0	-39	39	-139
	Totaal mutatie reserves	0	0	0	119	-119	-139
	Saldo na bestemming	2.137	184	2.321	2.478	-157	1.941

Verschillen programma's begroot na wijziging t.o.v. werkelijk 2010 > € 50.000

A. Op het minimabeleid is als gevolg van de harmonisering van het beleid met Leiden –ondanks extra beschikbaar gestelde budgetten- een tekort ontstaan, de hiermee samenhangende kosten vallen hoger uit dan de verwachting. Met deze harmonisatie is de Raad akkoord gegaan in de vergadering van 25 januari 2010, hierbij werd een aanvullend bedrag beschikbaar gesteld van € 75.000. Voor 2011 en verder zal een aanvullend budget bij de gemeenteraad aangevraagd worden.

Effect: Meer lasten in programma 3A € 143.000; Onttrekking uit reserve Sociaal Beleid € 143.000; saldo neutraal

De Participatiewet is met ingang van 2010 ingevoerd. Voorheen was dit o.a. het werkdeel van de WWB. In totaal is meer besteed aan trajecten dan door de inkomsten van het

Rijk wordt gedekt. Er is daardoor een voorschot genomen op de rijksbijdragen van de komende jaren.

Op de Participatiebudgetten is in totaal meer ontvangen vanuit het Rijk en daarnaast ook meer uitgegeven.

Effect: Meer lasten in programma 3A € 296.000; Meer baten in programma 3A € 228.000; saldo € 67.000 nadelig

Op terugvordering op de Wet Werk en Bijstand is een nadeel ontstaan als gevolg oninbare vorderingen.

Effect: minder baten in programma 3A € 87.000; saldo € 87.000 nadelig

In 2007 is een voordeel ten gunste van het resultaat 2007 geboekt op de voorziening debiteuren. Nu is achteraf gebleken dat dit niet juist is geweest. Dit is nu als nadeel voor 2010 verwerkt. Het betreft een verschuiving tussen de jaren, maar dit betekent wel een nadeel voor 2010.

Daarentegen is over de debiteuren van voor 2007 meer binnengehaald dan verwacht, dit is hierop in mindering gebracht.

Effect: minder baten programma 3A € 60.000; saldo € 60.000 nadelig

B. De baten van het ministerie voor de WSW waren lager dan verwacht. Uiteindelijk is hierop aan de lastenkant een voordeel behaald, met uitzondering van de uitvoeringskosten. Dit voordeel is in de reserve Sociaal Beleid gestort.

Effect: Minder lasten in programma 3B € 123.000; Minder baten in programma 3B € 25.000; Storting in reserve Sociaal Beleid € 98.000; saldo neutraal

C. Op de Wet inburgering Nieuwkomers is in 2010 minder uitgegeven. Dit betreft met name extra beschikbaar gestelde uitvoeringskosten. Overschotten op dit product worden conform de nota reserves en voorzieningen 2008 in de reserve Vreemdelingenbeleid gedoteerd.

Effect: Minder lasten in programma 3C € 158.000; Storting in reserve Vreemdelingenbeleid € 158.000; saldo neutraal

Verschillen mutatie reserves begroot na wijziging t.o.v. werkelijk 2010 > € 15.000

Reserve vreemdelingenbeleid

Zoals hiervoor beschreven is het overschot op de Wet inburgering Nieuwkomers toegevoegd aan de reserve Vreemdelingenbeleid.

Effect: Meer lasten in programma 3C € 158.000; storting in reserve Vreemdelingenbeleid € 158.000; saldo neutraal

Reserve Sociaal Beleid

Zoals hiervoor beschreven is het tekort op het minimabeleid is een gevolg van de harmonisering van dit beleid met Leiden – ondanks de extra beschikbaar gestelde budgetten- een tekort ontstaan, de hiermee samenhangende kosten vallen hoger uit dan de verwachting. Voor 2011 en verder zal een aanvullend budget bij de gemeenteraad aangevraagd worden.

Effect: Meer lasten in programma 3A € 143.000; Onttrekking uit reserve Sociaal Beleid € 143.000; saldo neutraal

De baten van het ministerie voor de WSW waren lager dan verwacht. Uiteindelijk is hierop aan de lastenkant een voordeel behaald, met uitzondering van de uitvoeringskosten.

Effect: Minder lasten in programma 3B € 123.000; Minder baten in programma 3B € 25.000; Storting in reserve Sociaal Beleid € 98.000; saldo neutraal

PROGRAMMA 4: KUNST EN CULTUUR

Kunst en Cultuur

Inleiding

De gemeente vindt kunst en cultuur een belangrijk onderdeel van het maatschappelijke leven. Meedoen aan, het ervaren en het bezoeken van kunst- en cultuuractiviteiten bevordert de sociale cohesie en stimuleert identiteitsvorming. Leren over en leren waarderen van kunst- en cultuuruitingen draagt bij aan de individuele vorming. Kunstuitingen verfraaien de woon-, werk- en schoolomgeving en geven deze 'kleur'. Het programma Kunst en Cultuur wil de onderlinge binding en de binding met de omgeving versterken. Dit wil het programma bereiken door te investeren in beeldende kunst en culturele activiteiten. Het programma omvat de producten beeldende kunst in de openbare ruimte, kunsteducatie en amateur kunstbeoefening. Daarnaast vallen enkele voorzieningen onder dit programma: de bibliotheek, het Leiderdorps Museum en het Milieu Educatief Centrum, die zijn ondergebracht in sociaal-cultureel centrum de "Sterrentuin". Ook monumentenzorg en molens behoren tot dit programma.

Bestaand beleid

- Cultuurnota Provincie: *cultuurprogramma 2009-2012*
- Kadernota *Van Klei naar Kunst: beleidsplan beeldende kunst in de openbare ruimte van Leiderdorp 2007-2014*
- Behoud Agrarisch Erfgoed, november 2009
- Erfgoedverordening 2009
- Notitie *Gemeentelijke Beleidskeuzes Openbare Bibliotheek Leiden en Leiderdorp (2007)*

Wat hebben we bereikt?

We hebben de drempel om (actief) aan culturele activiteiten deel te nemen verlaagd voor Leiderdorps inwoners, met name voor de Leiderdorps jeugd. De Leiderdorpsers zijn meer te weten gekomen over hun directe leefomgeving, vooral op cultuurhistorisch gebied. Subsidiëring van voorzieningen als de bibliotheek en het Leiderdorps Museum werkte drempelverlagend. Het vergrootte de kans dat Leiderdorps inwoners lid zijn geworden of een bezoek hebben gebracht. Het Milieu Educatief Centrum realiseerde een aanbod milieueducatie, met het basisonderwijs als belangrijkste doelgroep.

Wat hebben we ervoor gedaan?

De projecten waarvoor wij in 2009 subsidie ontvingen van de provincie, maar die nog doorliepen in het eerste kwartaal van 2010, zijn uitgevoerd en verantwoord. Het zijn de projecten 'kunstenaarswerkboeken', uitgevoerd door de bibliotheek in

samenwerking met het Sociaal Cultureel werk Leiderdorp, en 'jongerensubculturen', uitgevoerd door het Sociaal Cultureel werk Leiderdorp.

Daarnaast is in het eerste kwartaal van 2010 het nieuwe deel van de begraafplaats van kunst voorzien.

In 2010 ontvingen we ook subsidie van de provincie voor de projecten De week van het water, Leiderdorps Canon, JongerenSubculturen en Zomeractiviteiten voor ouderen. Deze projecten zijn in 2010 uitgevoerd. De producten voor het project 'uitwaaiëren', de Leiderdorps canon voor kinderen, zijn klaar. Uitvoering van het project, in de vorm van lessen op scholen, vindt plaats vanaf voorjaar 2011. De expositie 'De Heemtuin Verbeeld III' loopt en is verlengd tot april 2011. Ondanks de verminderde capaciteit voor de uitvoering van kunstprojecten rond bouw- of inrichtingsprojecten, zoals gemeentehuis, nieuwbouw scholen, woonzorgcomplex Ommedijk en Boterhuispolder, is op al deze projecten voortgang geboekt. Dit lukte mede door inzet van de leden van de Commissie Kunstzaken. Voor de Ommedijk, cofinanciering van Rijnhart wonen, is een kunstenaar gekozen. Zij zal haar kunsttoepassing bij het water begin 2011 realiseren. Een nieuw project is de herbestemming van de bestaande kunst uit het gemeentehuis. Met een voorstel voor een of meerdere kunstwerken in het nieuwe gemeentehuis is begonnen. Dit project loopt in de pas met de realisatie van het gemeentehuis. Het sluiten van een onderhoudscontract voor de kunstwerken in de openbare ruimte, en daaraan gekoppeld een onderhoudsplan, schoven we vanwege gebrek aan capaciteit door naar begin 2011. Vanuit de erfgoedverordening staat nog de verplichting open om een gemeentelijke monumentencommissie aan te wijzen. In 2010 voerden we

hiervoor overleg met de gemeente Leiden en Dorp, Stad en Land. Beide zijn inmiddels aangewezen als vervanging van de gemeentelijke monumentencommissie. Dorp, Stad en Land is

aangewezen voor de formele advisering van monumentenplannen en Leiden voor de begeleiding van een monumentenaanvraag.

Doelen

doel	Meetpunt	werk 2009	plan 2010	werk 2010	plan 2011
(Ver)binding creëren tussen Leiderdorpers en hun omgeving	Aantal projecten voor beeldende kunst en cultuur, die deels door gemeentelijke subsidie zijn gefinancierd	7	7	7	5
Jeugd meer betrekken bij kunst en cultuur	Aantal projecten kunsteducatie	5	4	3	3
Gemeentelijke Monumentenverordening	Aantal rijksmonumenten	25	25	32*	32
Beter profileren en positioneren van de bibliotheek door middel van horizontale samenwerking	Aantal samenwerkingsprojecten en -partners	7	9	9	9
Erfgoedverordening	Aantal rijksmonumenten	33	25	32*	32
	Aantal gemeentelijke monumenten				1
Meer jongeren gebruik laten maken van de voorzieningen in de bibliotheek	Aantal leden tussen 0 en 18 jaar			cijfers per gemeente zijn pas in 2011 beschikbaar	

- aantal volgens het monumentenregister van de *Rijksdienst voor het cultureel erfgoed*. Deze dienst telt anders dan de gemeente gewend was te doen (gebouwen i.p.v. locaties). Door verplaatsing van de Kalkmolen is het aantal met 1 gedaald.

Wat heeft het gekost?

bedragen x € 1.000 LASTEN		begroting primitief	begr. wijziging	na wijziging (N)	jaar- rekening 2010 R	verschil N-/-R	jaar- rekening 2009
	Specificatie programmakosten						
A	Kunst en Cultuur	1.263	-21	1.242	1.200	43	1.362
	Totaal programmakosten	1.263	-21	1.242	1.200	43	1.362
BATEN							
	Specificatie baten						
A	Kunst en Cultuur	-3	-23	-27	-107	80	-113
	Totaal baten	-3	-23	-27	-107	80	-113
SALDO							
	Specificatie saldo						
A	Kunst en Cultuur	1.260	-44	1.216	1.093	123	1.249
	Saldo programma	1.260	-44	1.216	1.093	123	1.249
MUTATIE RESERVES							
	Bestemming resultaat (-/=- onttrekking)						
1	Res. kunst en cultuur	3	-42	-39	-1	-38	-7
2	Kap.invest.met econ.nut	-40	0	-40	18	-58	4
3	Resultaat na bestemming	0	0	0	0	0	51
	Totaal mutatie reserves	-37	-42	-79	17	-96	48
	Saldo na bestemming	1.222	-85	1.137	1.110	27	1.297

Verschillen programma's begroot na wijziging

t.o.v. werkelijk 2010 > € 50.000

Voor 2010 was budget beschikbaar gesteld uit de reserve Kunst en Cultuur voor een aantal projecten. Hiervan zijn Heemtuin, Heemtuin verbeeld, Themajaar en Boterhuispolder niet uitgevoerd. De onttrekkingen worden doorgeschoven naar 2011. Voor een aantal andere projecten zijn de daadwerkelijk gemaakte kosten –en hiermee ook de definitieve uitname uit de reserve- lager dan verwacht.

Effect: minder lasten in programma 4 € 38.000; minder uitname uit reserve € 38.000; saldo neutraal

Voor een aantal projecten -o.a. week van de Limes, archeologie Boterhuispolder, week van het water- is een bijdrage ontvangen van de Provincie of andere deelnemende partijen, deze waren niet in de begroting opgenomen. Ook met de uitgaven van deze projecten was geen rekening gehouden.

Effect: meer baten in programma 4 € 63.000; meer lasten in programma 4 € 63.000; saldo neutraal

De exploitatielasten voor de Sterrentuin zijn lager uitgevallen dan begroot. Met name de energielasten zijn lager uitgevallen. Daarnaast is er ook meer verhuur van de zalen geweest dan

begroot. De kosten van de Sterrentuin worden doorbelast aan o.a. de bibliotheek, dus ook het voordeel wordt doorberekend aan o.a. de bibliotheek.

Effect: minder lasten in programma 4 € 47.000; minder lasten in programma 2 € 7.000; minder lasten in programma 1 € 4.000; hogere storting in de reserve Kap. investeringen met economisch nut € 58.000; saldo neutraal

Verschillen mutatie reserves begroot na wijziging

t.o.v. werkelijk 2010 > € 15.000

Reserve Kunst en Cultuur

Voor 2010 was budget beschikbaar gesteld uit de reserve Kunst en Cultuur voor een aantal projecten. Hiervan zijn Heemtuin, Heemtuin verbeeld, Themajaar en Boterhuispolder niet uitgevoerd. De onttrekkingen worden doorgeschoven naar 2011. Voor een aantal andere projecten zijn de daadwerkelijk gemaakte kosten –en hiermee ook de definitieve onttrekking uit de reserve- lager dan verwacht.

Effect: minder lasten in programma 4 € 38.000; minder onttrekking uit reserve € 38.000; saldo neutraal

Reserve Kap. investeringen met economisch nut

De exploitatielasten voor de Sterrentuin zijn lager uitgevallen dan begroot. Met name de energielasten zijn lager uitgevallen. Daarnaast is er ook meer verhuur van de zalen geweest dan begroot. Conform eerdere besluitvorming wordt het overschot ad € 58.000 toegevoegd aan de reserve kapitaallasten ter dekking van de toekomstige exploitatielasten van het MEC.

Effect: Minder lasten in programma 4 € 47.000; Minder lasten in programma 2 € 7.000; Minder lasten in programma 1 € 4.000; hogere storting in de reserve Kap. investeringen met economisch nut € 58.000; saldo neutraal

PROGRAMMA 5: SPORT EN SPEL

Dit programma omvat de volgende prestatiegebieden:

A. Sport

B. Speelplaatsen

5 A. Sport

Inleiding

De gemeente Leiderdorp wil haar inwoners in staat stellen te bewegen en te blijven bewegen. De gemeente wil dit bereiken met een breed aanbod aan sportactiviteiten en -voorzieningen. De nadruk ligt op deelname aan sport op breedtesportniveau. Het aanbod richt zich op een breed publiek, met uiteenlopende sportvormen en manieren van bewegen. Topsport valt hier niet onder. Het is voor de gemeente belangrijk dat mensen sporten, omdat dit goed is voor hun welzijn. Sport is dus een middel om doelstellingen op welzijnsbeleid te bereiken. Maar sport is ook een doel op zich.

Bestaand beleid

- Hoofdlijnen Leiderdorps sportbeleid 2008-2012
- Leiderdorpers bewegen te bewegen 2004. Taskforce breedtesportimpuls (rapport voor de oprichting van het Servicepunt Sport en Bewegen)
- Impuls Brede scholen, Sport en Cultuur, Plan van aanpak en Implementatieplan voor Leiderdorp (2010)

Wat hebben we bereikt?

We stelden het beheer en de exploitatie van de binnensportaccommodaties voor de komende jaren veilig. Op 22 december 2010 werd de nieuwe exploitatieovereenkomst met Sportfondsen Leiderdorp (SFL) ondertekend. De overeenkomst geldt voor een periode van vijf jaar, met de mogelijkheid van (stilzwijgende) verlenging.

Met SFL maakten we afspraken over overname van taken en personeel van het Servicepunt Sport en Bewegen (SSB), uiterlijk per 1 januari 2012. Daarmee is de wens de sportstimulering en het uitvoerend sportbeleid steviger in te bedden gehonoreerd.

Met SFL maakten we afspraken over de structurele ondersteuning van drie binnensportverenigingen. Het gaat om de overdracht van de reclame-uitingen in sporthal De Bloemerd en een collectieve korting op de huurprijzen. Ook kunnen de verenigingen eenmaal per jaar een activiteit organiseren, waarmee ze extra inkomsten genereren.

Wat hebben we ervoor gedaan?

Uitgangspunt was eerst een eenjarige overeenkomst voor 2011, vooruitlopend op het geplande aanbestedingstraject. Na het terugdraaien van het besluit over aanbesteding door het college, startten we de gesprekken over meerjarige verlenging van de exploitatieovereenkomst met SFL. Begin december bereikten we hierover overeenstemming.

Begin 2010 is met SSB, bibliotheek, Sociaal Cultureel werk (SCw) en het onderwijs het overleg voortgezet over invoering van combinatiefuncties (impuls brede scholen, sport en cultuur) in Leiderdorp. De regeling kent een cofinancieringsconstructie, waarbij de gemeente per 2011 verantwoordelijk is voor 60% van de kosten. Omdat een structurele dekking ontbrak, is uiteindelijk besloten de invoering van de combinatiefuncties te beëindigen.

De mogelijkheden van niet-vrijblijvende samenwerking tussen SCw en SSB zijn onderzocht. Op basis van de grote cultuurverschillen tussen beide organisaties was de conclusie dat een dergelijke samenwerking waarschijnlijk moeizaam zal verlopen en tot relatief weinig winst zal leiden. Vervolgens is met SFL gesproken over integratie van het SSB. In december bereikten we hierover overeenstemming. In 2011 moet de integratie verder vorm krijgen.

Met de basketbal-, volleybal- en badmintonvereniging spraken we over hun financiële problematiek als gevolg van het verlies van inkomstenbronnen na de verhuizing uit sporthal Op Dreef (horeca, sponsoring). Vervolgens maakten wij met SFL afspraken over structurele ondersteuningsmaatregelen, die de binnensportverenigingen financieel ten goede komen.

Met tennisvereniging LTC De Munnik startten we halverwege 2010 gesprekken over de noodzakelijke renovatie van het tennispark. Als gevolg van de onzekerheid over verplaatsing naar De Kleine Zandput heeft De Munnik vrijwel niet meer geïnvesteerd in haar tennispark. Na het afblazen van de verhuizing, bleek de staat van de tennisbanen dusdanig slecht, dat renovatie onontkoombaar is. Eind 2010 maakten we met De Munnik afspraken over het gezamenlijk onderzoeken van de mogelijkheden, met steun van een extern bureau. Het onderzoek is nog gaande. Halverwege 2011 vindt besluitvorming plaats.

Met voetbalvereniging RCL is onderhandeld over de overdracht van onderhoud en beheer van de sportvelden, door het tussenschuiven van een beheerstichting. Omdat de opvattingen over de beheer- en onderhoudskosten uiteenlopen, brengt een externe partij de kosten nu in kaart. Op basis van de uitkomsten kunnen we straks vaststellen of een daadwerkelijke overdracht te realiseren is. In 2010 verenigden de grootste binnensportverenigingen zich in het BOL-overleg. Via deze formele stichting willen ze de onderlinge samenwerking bevorderen.

Doelen

doel	meetpunt	werk 2009	plan 2010	werk 2010	plan 2011
1. Kwalitatief voldoende sportvoorzieningen (breedtesportniveau)	Uitgevoerd onderhoud per jaar	7	Voldoen aan onderhoudsplan		
2. Ondersteuning van sportverenigingen om (financieel) gezond te kunnen blijven	Aantal sporten in Leiderdorp	34	Handhaven van het aantal sporten	34	34
3. Bevorderen sociale cohesie, tegengaan overgewicht jeugd en jongeren, bevorderen participatie	a. % inwoners dat lid is van een sportvereniging	n.n.b.	Handhaven op ten minste 25%	n.n.b. (volgt)	Volgt
	b. % inwoners dat voldoet aan Norm Gezond Bewegen	n.n.b.		n.n.b.	n.n.b.

5 B. Speelplaatsen

Inleiding

Speelvoorzieningen voor jonge kinderen en jeugd zijn er in de vorm van speelplaatsen, trapvelden, voetbalkooien en jongerenontmoetingsplekken (JOP's). Leiderdorp heeft sinds begin 2010 nog 6 officiële JOP's. Er loopt een procedure voor het plaatsen van nog een JOP in de Houtkamp. De gemeente beschikt over 90 speelplaatsen (2010), waaronder skatebanen, voetbaltrapvelden, voetbalkooien en basketbalveldjes. Deze speelplaatsen bevorderen spel, creativiteit, samenspel en uiteraard het onderlinge sociale contact. De regelgeving voor de veiligheid van speelplaatsen is in 1997 aangescherpt. De gemeente moet zich als beheerder van de speeltoestellen houden aan de eisen in het Warenwetbesluit veiligheid attractie- en speeltoestellen en de Europese normen 1176 en 1177.

Bestaand beleid

- Actienotitie Jeugd, vrijetijdsbesteding en participatie 2007-2011
- Beleidsnota Jeugd in beeld 2006
- 5-jarig onderhoudsplan speellocaties
- Besluit Veiligheid attractie- en speeltoestellen 1997 (Attractiebesluit)

Wat hebben we bereikt?

1. Een actueel speelvoorzieningenbestand binnen de gemeente.
2. Een veiliger, onderhoudsvrij en duurzamer speelvoorzieningenareaal.

Wat hebben we ervoor gedaan?

De gemeente voldoet aan de norm door 3% van de ruimte te bestemmen voor speelplaatsen voor kinderen en jongeren (zie actienotitie Jeugd, vrijetijdsbesteding en participatie 2007-2011). Om aan deze norm te blijven voldoen, moeten ruimtelijke ontwikkelingsplannen en de uitvoering daarvan hiermee rekening houden. Om een speelplaats af te stemmen op leeftijden en aantallen kinderen in de directe omgeving is een leeftijdsindeling voor kinderen van 0-6, 6-12 en 12-18 jaar gemaakt. Per groep zijn verschillende eisen

vastgesteld (zie actienotitie Jeugd, vrijetijdsbesteding en participatie 2007-2011). Bij renovatie van de grotere speelplaatsen wordt hoofdzakelijk rekening gehouden met de leeftijdscategorie 0-16 jaar. Voor de kleinere speelplaatsen geldt een veel lagere leeftijdsgrens.

Het volledige speelvoorzieningen areaal is in 2010 drie keer door eigen personeel functioneel geïnspecteerd. Een extern bedrijf voert in een tijdbestek van drie jaar twee grote inspecties op alle elementen uit. De vorige inspectie was in 2009. Uit de inspectie kwamen herstel- en vervangingswerkzaamheden voort. Deze kennen vijf prioriteiten. De werkzaamheden in prioriteit 1 en 2 zijn uitgevoerd. Dit zijn punten die met nadruk onder het attractiebesluit vallen. Overige prioriteiten zijn meer van visuele en cosmetische aard en leveren geen gevaar op. De benodigde financiële middelen worden aangewend en de werkzaamheden uitgevoerd. Waar mogelijk betrekken wij de wensen van de bewoners.

Voor de veiligheid van de gebruikers moeten speelvoorzieningen voorzien zijn van valondergronden. In de komende jaren krijgen alle te renoveren speelplaatsen valondergronden, uitgevoerd in rubberen tegels en/of kunstgras. Deze ondergronden zijn duurzaam en zorgen voor een vermindering van de structurele onderhoudskosten. In 2010 werden drie speelplaatsen - Klerkenhof, Jonkerhof en Middentocht- gerenoveerd en van een nieuwe rubberen ondergrond voorzien.

Doelen

Doel	meetpunt	werk 2009	plan 2010	werk 2010	plan 2011
Op niveau brengen onderhoud openbare ruimte (onderhoudsplan Planmatig Beheer)	Speelplaatsen aanpassen volgens de normen van het attractiebesluit	98% aangepast	100% aangepast	100% aangepast	Gerealiseerd

Wat heeft het gekost?

bedragen x € 1.000		begroting	begr.	na	jaar-	verschil	jaar-
LASTEN		primitief	wijziging	wijziging	rekening	N-/-R	rekening
				(N)	2010 R		2009
	Specificatie programmakosten						
A	Sport	1.551	-185	1.365	1.372	-6	1.599
B	Speelplaatsen	178	-17	161	158	3	167
	Totaal programmakosten	1.729	-202	1.526	1.530	-3	1.766
BATEN							
	Specificatie baten						
A	Sport	-46	-21	-67	-104	37	-64
B	Speelplaatsen	0	0	0	0	0	-1
	Totaal baten	-46	-21	-67	-104	37	-64
SALDO							
	Specificatie saldo						
A	Sport	1.504	-207	1.298	1.268	30	1.536
B	Speelplaatsen	178	-17	161	158	3	166
	Saldo programma	1.682	-223	1.459	1.425	34	1.702
MUTATIE RESERVES							
	Bestemming resultaat (-/= onttrekking)						
1	Kap.invest.met econ.nut	6	0	6	6	0	8
2	Reserve jaarafsluiting	0	-33	-33	-33	0	0
	Totaal mutatie reserves	6	-33	-26	-26	0	8
	Saldo na bestemming	1.689	-256	1.433	1.399	34	1.710

Verschillen programma's begroot na wijziging t.o.v. werkelijk 2010 > € 50.000

Geen verschillen > € 50.000

Verschillen mutatie reserves begroot na wijziging t.o.v. werkelijk 2010 > € 15.000

Geen verschillen > € 15.000

PROGRAMMA 6: VERKEER EN WATER

Dit programma omvat de volgende prestatiegebieden:

- A. Verkeer en vervoer
- B. Water
- C. Riolering
- D. Wijkgericht werken

6 A. Verkeer en vervoer

Inleiding

De gemeente Leiderdorp streeft naar een aantrekkelijke, veilige en leefbare woonomgeving. Binnen het programma Verkeer en vervoer is goede bereikbaarheid een belangrijk doel. Hierin is het regionale en lokale beleid vastgelegd voor mobiliteit, zowel voor openbaar vervoer als fiets en auto. Binnen Verkeer en vervoer onderscheidt de gemeente drie niveaus: regionaal beleid en ontwikkelingen, lokaal beleid en het lokaal uitvoeren en beheren. Op al deze niveaus komen de thema's fiets, openbaar vervoer, auto, verkeersveiligheid en milieu naar voren.

Bestaand beleid

Regionaal

- Regionaal Verkeers- en Vervoerplan 2008
- Regionale Openbaar Vervoer Visie 2008 (Holland Rijnland)

Lokaal

- Integraal Verkeers- en Vervoerplan 2009
- Bestaande beheerprogramma's onderhoud wegen, straten, pleinen, gladheidbestrijding, veegdienst, openbare verlichting, verkeersinstallaties, parkeerplaatsen, verkeersborden, bevorderen toegankelijkheid bushaltes (zie ook paragraaf 2 Onderhoud kapitaalgoederen)
- Instandhouden veerdienst over de Zijl tijdens zomermaanden (in samenwerking met Leiden en Teylingen)

In 2010 zijn maatregelen ingevoerd ten behoeve van verkeersveiligheid, met name op de Hoogmadeseweg. Hier werden een 30 km/uur-zone en een schoolzone ingesteld. Ook is door de instelling van 30 km/uur-zones de veiligheid in de wijk Ouderenzorg vergroot.

Wat hebben we ervoor gedaan?

De discussie over het project Ringweg Oost loopt nog steeds. De gemeente Leiderdorp heeft voorwaarden gesteld aan de gemeente Leiden. Recent heeft Leiden hierop negatief geantwoord. Het college heeft op basis hiervan geconcludeerd dat de huidige variant, ringweg via de Zijldijk, onhaalbaar en onwenselijk is. De gemeenten treden in overleg om tot een voor beide acceptabele oplossing te komen. Verkeer en vervoer is een belangrijk aandachtspunt bij veel lopende projecten en procedures. Zo is bij de projecten IKEA, Ommedijk en de verbreding van de Rijksweg A4 veel aandacht geweest voor de bereikbaarheid en het minimaliseren van de (verwachte) overlast.

Wat hebben we bereikt?

Doel in de begroting van 2010 was het bereikbaar, veilig en beheersbaar houden van de woonomgeving. In 2010 zijn deze doelen gehaald. De bereikbaarheid bleef gelijk voor alle weggebruikers. De spitsproblematiek blijft een aandachtspunt.

Doelen

doel	meetpunt	werk 2009	plan 2010	werk 2010	plan 2011
Betere bereikbaarheid burgers en bedrijven			Maatregelen voortvloeiend uit IVVP	-	Maatregelen voortvloeiend uit IVVP
Wegen, fiets- en voetpaden (infrastructuur) zijn en blijven heel en veilig	% wegonderhoud t.o.v. het totale areaal (asfalt+elementenverharding)			2,2	3
Wegen, fiets- en voetpaden (infrastructuur) zijn en blijven heel en veilig	% wegmarkering onderhouden t.o.v. het totaal areaal			10	10
Bruggen zijn en blijven heel en veilig	Onderhouden aantal bruggen			21 houten bruggen 1 steiger	13 betonnen bruggen 10 houten bruggen
Openbare verlichting in stand houden	Lichtmasten vervangen			185 st. lichtmasten conform onderhoudsplan	Maatregelen voortvloeiend uit beleidsplan OV
Openbare verlichting in stand houden					Opstellen beleidsplan openbare verlichting 2011-2020 en onderhoudsplan incl. energie - besparingsplan

6 B. Water

Inleiding

Water wordt beheerd op verschillende niveaus en door verschillende 'eigenaren'. De provincie Zuid-Holland is vaarwegbeheerder van vaarwegen in de eigen provincie, waaronder de Oude Rijn en De Zijl. Het Hoogheemraadschap van Rijnland beheert boezemwater en hoofdwatergangen, zoals de Dwarswatering en de Does. Tot slot beheert de gemeente het water in de parken De Houtkamp en De Bloemerd en de meeste watergangen in ons stedelijk gebied.

Op alle niveaus zijn de thema's waterkwaliteit en waterkwantiteit relevant. Bij waterkwaliteit gaat het om schoon water, waarin planten en dieren aanwezig zijn. Waterkwantiteit gaat over vertraagde afvoer en opslag van hemelwater. Wij zijn verantwoordelijk voor het beheer van binnenstedelijk water. Het Hoogheemraadschap van Rijnland houdt hier toezicht op. Het Hoogheemraadschap van Rijnland is verantwoordelijk voor het bemalen en afvoeren van water uit de polders en het beheren van hoofdwatergangen.

Bestaand beleid

- Europese Kaderrichtlijn Water 2000
- Nationaal Bestuursakkoord Water 2003
- Karakterisering deelstroomgebied Rijn-West, Regionaal Bestuurlijk Overleg KRW Rijn-West 2004
- Werkplan KRW Rijn-West 2005-2009, Regionaal Bestuurlijk Overleg KRW Rijn-West 2005
- Beleidsplan Groen, Water en Milieu, Provincie Zuid-Holland 2006
- Grondwaterplan Zuid-Holland 2007-2013, Provincie Zuid-Holland, 2007
- Waterbeheerplan 2010-2015, Hoogheemraadschap van Rijnland 2010
- Gemeentelijk rioleringsplan 2006-2010, 2005
- Notitie Gemeentelijke Ecologische Hoofdstructuur Leiderdorp, 2008
- Groenstructuurplan Leiderdorp, 2008
- Gemeentelijke Ecologische Hoofdstructuur (GEHS), 2008
- Waterplan Leiderdorp, 2011-2015
- Provinciaal Waterplan 2010-2015

Wat hebben we bereikt?

Zowel het visiedeel als het uitvoeringsprogramma met uitvoeringsmaatregelen van het Waterplan is vastgesteld. Hiermee kunnen we uitvoering geven aan het bereiken van de doelstellingen die voortvloeien uit wettelijke verplichtingen, gemeentelijke plannen en gemeentelijke ambities. Door de maatregelen te faseren en te prioriteren proberen we de urgente knelpunten snel aan te pakken.

Wat hebben we ervoor gedaan?

De gemeente en het hoogheemraadschap stelden samen een waterplan op. In dit uitvoeringsprogramma staan concrete maatregelen om de waterproblematiek aan te pakken. Ook de Verenigde Vergadering van het Hoogheemraadschap van Rijnland stelde beide plannen vast. Het waterplan geldt voor binnenstedelijk water en vormt een dwingend kader voor het toekomstig beheer van de watergangen door het Hoogheemraadschap van Rijnland. Het waterplan is integraal en gekoppeld aan bestaand beleid, zoals het gemeentelijk rioleringsplan en de aanleg van natuurvriendelijke oevers (programma 9 Groen).

Doelen

doel	meetpunt	werk 2009	plan 2010	werk 2010	plan 2011
In 2010 een vastgesteld binnenstedelijk waterplan voor Leiderdorp	Het besluit over het waterplan van de gemeenteraad van Leiderdorp en de Verenigde Vergadering van het Hoogheemraadschap van Rijnland	Knelpunten-analyse en visie voorbereid	Vaststellen waterplan (knelpuntenanalyse, visie en uitvoeringsprogramma) door gemeenteraad en Verenigde Vergadering	Vastgesteld waterplan (knelpuntenanalyse, visie en uitvoeringsprogramma) door gemeenteraad en Verenigde Vergadering	Realisatie uitvoeringsprogramma, op basis van fasering en prioritering in maatregelen

6 C. Riolering

Inleiding

Het rioolstelsel is een onmisbare voorziening voor het verwijderen van afvalwater. Aanleg en beheer van de riolering is een taak van de gemeente. De wettelijke basis hiervoor is vastgelegd in artikel 10.33 van de Wet milieubeheer. Het gemeentelijk rioleringsplan beschrijft hoe wij onze taken vormgeven.

Bestaand beleid

- Gemeentelijk rioleringsplan (GRP) 2006 – 2010/
verbreed Gemeentelijk rioleringsplan (vGRP)
2011-2015
- Rioolheffingsverordening 2010
- Wet milieubeheer

Wat hebben we bereikt?

1. Inzicht in hoe we een veiliger en gezonder leefomgeving kunnen bereiken.
2. Inzicht in hoe we wateroverlast na hevige regenval kunnen beperken.

Wat hebben we ervoor gedaan?

Onze primaire taak is voldoen aan de wettelijke zorgplicht voor instandhouding en verbetering van het afvalwatersysteem. Door deze zorgplicht uit te voeren, ontstaat een veilige en gezonde leefomgeving met minder wateroverlast na hevige regenval. Jaarlijks inspecteren we een gedeelte van de riolering. Oude en nog niet geïnspecteerde riolen controleren we volgens een beheerprogramma. Alle kolken worden jaarlijks gereinigd.

Het in 2009 aangeschafte en geïnstalleerde telemetriesysteem benutten we volop. Er wordt gemonitord waar en hoe vaak de pompen aanslaan, of het afvalwater goed wegvloeit en wanneer en waar de overstorten in werking treden.

Daarnaast voerden we in de wijk Binnenhof rioolinspecties uit en analyseerden we deze. Hieruit voortvloeiende werkzaamheden (onder andere aansluitingen herstellen) worden in 2011 uitgevoerd.

We willen de wateroverlast tot een minimum beperken.

In 2010 werkten we aan het nieuwe verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan (vGRP). In het voorjaar 2011 wordt het plan ter besluitvorming aangeboden aan de raad. Onderdeel van het vGRP is het kostendekkingsplan, dat als onderlegger dient voor de tariefstelling. Hierin geven we een doorkijk over vijftig jaar, met de financiële consequenties. Het opstellen van een vGRP sluit aan op de thema's uit het Stedelijk Waterplan (wateroverlast, veiligheid, watertekort, watergebruik, waterkwaliteit).

Aan zowel de Engelenlaan als aan de Gallaslaan vond halverwege 2010 een calamiteit plaats: een ingestort riool waardoor schade aan het wegdek ontstond. Om veiligheidsredenen zijn beide calamiteiten provisorisch opgelost met een tijdelijke maatregel. In 2011 zullen beide rioleringen vervangen worden.

Doelen

doel	meetpunt	werk 2009	plan 2010	werk 2010	plan 2011
Monitoren riolering		82%	97%		100%
Vaststellen vGRP 2011-2015			75% gereed		100%
Voldoen aan het emissiespoor					75% gereed
Vervangen riolering Engelenlaan en Gallaslaan					100%
Oplossen water op straat Meerburglaan/Buitendijklaan					Gereed 1 ^e helft 2012
Opstellen meerjarenplanning rioolinspectie en -reiniging					100%
Opstellen operationeel programma					100%
Opheffen ongezuiverde lozing	Wanneer gereed?	90% gereed			Gereed

6 D. Wijkgericht werken

Inleiding

Een speerpunt van beleid is goede communicatie met inwoners over ontwikkelingen, werkzaamheden en projecten in de wijken. Onderwerpen zijn het onderhouden en herinrichten van de openbare ruimte, bouwprojecten, speelterreinen en dergelijke. Om de communicatie te verbeteren, passen wij het wijkgericht werken toe. Ieder kwartaal vindt in elk van de drie wijken een overleg plaats. Bewoners melden zich voor dit overleg aan of zijn hiervoor benaderd.

Door wijkgericht te werken kan de gemeente haar inwoners meer betrekken bij de woon- en leefomgeving. Dit gebeurt door informatie uit te wisselen en elkaar te adviseren.

De wijkregisseur is het directe aanspreekpunt voor de bewoners. De ervaringen zijn positief. Bewoners geven aan dat de gemeente nu 'een gezicht' heeft. De wijkregisseur lost niet alles zelf op. Klachten, wensen, vragen en dergelijke komen via de wijkregisseur bij de verantwoordelijke ambtenaar terecht. De wijkregisseur regisseert vervolgens de afhandeling. Vanuit het budget wijkgericht werken is het mogelijk om kleine wensen en verzoeken van bewonersgroepen te honoreren.

Bestaand beleid

- Nota Verder met wijkgericht werken (2007)

Wat hebben we bereikt?

1. Leiderdorpers meer betrokken bij de woon- en leefomgeving.
2. Betere sociale cohesie tussen inwoners.
3. Heldere rolverdeling bestuurders en burgers.

Wat hebben we ervoor gedaan?

In 2010 is het wijkgericht werken in Leiderdorp geëvalueerd. Het wijkgericht werken zorgt voor korte lijnen en verkleint de afstand tussen bestuur en bewoners. Er is meer aandacht voor het budget dat beschikbaar is voor buurtinitiatieven en voor de planning van de wijkoverleggen.

Ieder kwartaal is er een wijkoverleg in elk van de drie Leiderdorpse wijken. De wethouder wijkgericht werken, de wijkregisseur, de werkleider Uitvoering gemeentewerken, de wijkagent, een BOA en een aantal bewoners zijn hierbij aanwezig.

De wijkregisseur is contactpersoon voor alle mogelijke vragen en meldingen en zet deze uit bij anderen binnen de organisatie.

Ook startten we, samen met bewoners en de afdeling communicatie, de voorbereidingen voor de wijkwandelingen in 2011. Het college maakt tijdens de wandelingen kennis met de bewoners en inventariseert de wensen en behoeften die in een wijk leven.

Doelen

doel	meetpunt	werk 2009	plan 2010	werk 2010	plan 2011
	Aantal wijkoverleggen per jaar	12	12	12	12

Wat heeft het gekost?

bedragen x € 1.000 LASTEN		begroting primitief	begr. wijziging	na wijziging (N)	jaar- rekening 2010 R	verschil N-/-R	jaar- rekening 2009
	Specificatie programmakosten						
A	Verkeer en vervoer	4.348	1.207	5.555	5.867	-312	20.021
B	Water	395	-270	125	135	-10	258
C	Riolering	848	-115	733	808	-75	600
D	Wijkgericht werken	143	-10	133	137	-4	129
	Totaal programmakosten	5.734	812	6.546	6.947	-401	21.008
BATEN							
	Specificatie baten						
A	Verkeer en vervoer	-59	8	-52	-84	32	-246
B	Water	0	0	0	0	0	0
C	Riolering	-1.132	50	-1.082	-1.082	0	-852
D	Wijkgericht werken	0	0	0	0	0	0
	Totaal baten	-1.191	58	-1.134	-1.165	32	-1.098
SALDO							
	Specificatie saldo						
A	Verkeer en vervoer	4.289	1.215	5.504	5.783	-279	19.774
B	Water	395	-270	125	135	-10	258
C	Riolering	-284	-65	-349	-274	-75	-252
D	Wijkgericht werken	143	-10	133	137	-4	129
	Saldo programma	4.543	870	5.412	5.782	-369	19.909
MUTATIE RESERVES							
	Bestemming resultaat (-/= onttrekking)						
1	Egalisatiereserve riolering	190	66	256	163	93	191
2	reserve betonnen bruggen	0	-1.800	-1.800	-1.800	0	1.800
3	reserve opbrengst verkoop aand NUON	-790	-370	-1.160	-1.328	168	-19.865
4	Reserve jaarafsluiting	0	-47	-47	-47	0	0
	Totaal mutatie reserves	-600	-2.150	-2.751	-3.011	260	-17.873
	Saldo na bestemming	3.942	-1.281	2.661	2.770	-109	2.036

Verschillen programma's begroot na wijziging

t.o.v. werkelijk 2010 > € 50.000

A. Zowel in januari/februari 2010 als in december 2010 hebben we te maken gehad met intensieve sneeuwval in combinatie met een lange vorstperiode. Er is een aanzienlijke hoeveelheid stroozout aangeschaft waardoor er een overschrijding is ontstaan. Ook hebben we een enorme inzet aan personele uren en materiële uren gehad. Daarnaast hebben deze perioden ervoor gezorgd dat het materieel behoorlijk belast is. Hierdoor is er een overschrijding op het onderhoud ontstaan.

Effect: Meer lasten in programma 6 € 93.000; saldo € 93.000 nadelig

De uitgaven ten behoeve van de Parallelweg en de Persant Snoepweg zijn € 177.000 hoger dan geraamd voor 2010, voornamelijk in verband met de afrekening van het geschil met de aannemer. Voor het totaal van deze 2 projecten betekent het slechts een verschuiving in de jaren. Conform de besluitvorming worden de jaarlijkse uitgaven van de beide wegen ten laste van de reserve Nuon gebracht. Daarnaast is de aanleg van de Grotiuslaan € 10.000 goedkoper uitgevallen, ook dit wordt conform besluitvorming verrekend met de reserve Nuon.

Effect: Meer lasten in programma 6A € 167.000; Onttrekking uit reserve Nuon € 167.000; saldo neutraal

C. Op rioleringen is meer uitgegeven aan inhuur dan begroot vanwege een openstaande vacature, daarnaast is advies ingehuurd voor het maken van een nieuw GRP. Het verschil, na correctie van BTW en overhead, wordt conform de nota reserves en voorzieningen onttrokken aan de egalisatiereserve rioleringen.

Effect: Meer lasten in programma 6C € 75.000; Meer onttrekking uit de egalisatiereserve Rioleringen € 93.000; saldo € 18.000 voordelig

Verschillen mutatie reserves begroot na wijziging t.o.v. werkelijk 2010 > € 15.000

Egalisatiereserve riolering

Het verschil tussen baten en lasten, na correctie van BTW en overhead, wordt conform de nota reserves en voorzieningen onttrokken uit de reserve.

Effect: Meer lasten in programma 6C € 75.000; Meer onttrekking uit de egalisatiereserve Rioleringen € 93.000; saldo € 18.000 voordelig

Reserve opbrengst verkoop aandelen Nuon

De uitgaven ten behoeve van de Parallelweg en de Persant Snoepweg zijn € 177.000 hoger dan geraamd voor 2010, voornamelijk in verband met de afrekening van het geschil met de aannemer. Voor het totaal van deze 2 projecten betekent het slechts een verschuiving in de jaren. Conform de besluitvorming worden de jaarlijkse uitgaven van de beide wegen ten laste van de reserve Nuon gebracht. Daarnaast is de aanleg van de Grotiuslaan € 10.000 goedkoper uitgevallen, ook dit wordt conform besluitvorming verrekend met de reserve Nuon.

Effect: Meer lasten in programma 6A € 167.000; Onttrekking uit reserve Nuon € 167.000; saldo neutraal

PROGRAMMA 7: REINIGING

Dit programma omvat de volgende prestatiegebieden:

Reiniging

Inleiding

De inzameling van afval gebeurt op kostenefficiënte en milieuhygiënisch verantwoorde manier. Afvalstoffen van particuliere huishoudens en daaraan gelijk te stellen organisaties worden verwijderd. Onder reiniging valt ook de exploitatie van de milieustraat en het depot voor Klein Gevaarlijk Afval. Verder worden de contracten voor glas-, plastic- en papierinzameling beheerd. Ook het machinaal vegen en de ongediertebestrijding zijn onderdeel van reiniging.

Landelijke ontwikkelingen in de afvalbranche volgen we regionaal in Gevulei-verband. Waar mogelijk nemen we nieuwe ontwikkelingen in onze werkwijze over. Grote contracten voor de afvalverwerking en de aankoop van nieuwe inzamelvoertuigen zijn voorbeelden van onderwerpen in het Gevulei-overleg.

Bestaand beleid

- Beleidsplan Gevulei 2002
- Rapport Strategische visie op de toekomst van de Gevulei (2002)
- Afvalstoffenverordening Leiderdorp 2004
- Rapport Gemeenschappelijke Reinigingsdienst Gevulei en kostenvergelijking (2007)

Wat hebben we bereikt?

In 2010 was de bedrijfsvoering op de inzameling zodanig dat de afvalstoffenheffing voor Leiderdorps huishoudens niet hoeft te stijgen.

In 2010 vond een vergelijkingsonderzoek plaats naar mogelijke locaties voor een nieuwe milieustraat. Hieruit kwam naar voren dat de huidige locatie van de gemeentewerf de beste is voor een nieuwe milieustraat. Het college stemde op 9 november 2010 hiermee in. Het ontwikkelen van een milieustraat met de gemeente Kaag en Braassem is hiermee komen te vervallen.

De start van de inzameling van kunststof verpakkingsmateriaal leidde in 2010 tot een totaal ingezamelde hoeveelheid van circa 70 ton. Een aanzienlijke hoeveelheid, aangezien de inzameling van kunststof verpakkingsmateriaal met name volumetransport is.

De mogelijkheid om huishoudelijk afval bij hoogbouw in ondergrondse containers in te zamelen, is in 2010 onderzocht. Hieruit kwam naar voren dat deze manier van inzamelen met de huidige inzamelvoertuigen in Leiderdorp goed toepasbaar is. Het kan het straatbeeld bij de hoogbouw aanzienlijk verbeteren. In 2010 is opdracht verstrekt om een pilot te starten op drie verschillende locaties in Leiderdorp.

Wat hebben we ervoor gedaan?

De bedrijfsvoering op de inzameling is strak omgegaan met het inzamelschema. Het personeel is zoveel mogelijk efficiënt en bedrijfseconomisch ingezet.

De start van de inzameling van kunststof verpakkingsmateriaal ging gepaard met veel aandacht in de media. Zo is geprobeerd zoveel mogelijk inwoners te overtuigen van het gescheiden aanleveren van hun kunststof verpakkingsmateriaal.

Doelen

Doel	meetpunt	werk 2009	plan 2010	werk 2010	plan 2011
Beperken meldingen niet geleegde containers	Aantal meldingen niet geleegde containers	102	25	52	20

Wat heeft het gekost?

bedragen x € 1.000		begroting	begr.	na	jaar-	verschil	jaar-
LASTEN		primitief	wijziging	wijziging	rekening	N-/-R	rekening
				(N)	2010 R		2009
	Specificatie programmakosten						
A	Reiniging	2.866	-105	2.761	2.790	-29	2.444
	Totaal programmakosten	2.866	-105	2.761	2.790	-29	2.444
BATEN							
	Specificatie baten						
A	Reiniging	-3.237	6	-3.230	-3.317	87	-3.193
	Totaal baten	-3.237	6	-3.230	-3.317	87	-3.193
SALDO							
	Specificatie saldo						
A	Reiniging	-370	-99	-469	-527	58	-749
	Saldo programma	-370	-99	-469	-527	58	-749
MUTATIE RESERVES							
	Bestemming resultaat (-/=- onttrekking)						
1	Egalisaties.res.reiniging	128	37	165	233	-68	512
	Totaal mutatie reserves	128	37	165	233	-68	512
	Saldo na bestemming	-242	-62	-304	-294	-10	-236

Verschillen programma's begroot na wijziging t.o.v. werkelijk 2010 > € 50.000

Gemeenten die het huishoudelijk verpakkingsafval op de juiste manier gescheiden inzamelen en opgeven, ontvangen na controle van de gegevens een vergoeding per eenheid recyclebaar verpakkingsafval. De vergoeding wordt betaald uit het Afvalfonds. Nedvang draagt zorg voor de controle van de door gemeenten aangeleverde gegevens. De hogere inkomsten zijn hieruit verkregen. Het verschil tussen baten en lasten wordt, na correctie met Btw en overhead, conform de nota reserves en voorzieningen gestort in de reserve Reiniging.

Effect: Voordelig saldo voor programma 7 € 58.000; Hogere storting in de egalisatiereserve Reiniging € 68.000; Saldo € 10.000 nadelig

Verschillen mutatie reserves begroot na wijziging t.o.v. werkelijk 2010 > € 15.000

Het verschil tussen baten en lasten wordt, na correctie met Btw en overhead, conform de nota reserves en voorzieningen gestort in de reserve Reiniging.

Effect: Voordelig saldo voor programma 7 € 58.000; Hogere storting in de egalisatiereserve Reiniging € 68.000; Saldo € 10.000 nadelig

PROGRAMMA 8: WONEN EN ONDERNEMEN

Dit programma omvat de volgende prestatiegebieden:

- A. Ruimtelijk beleid
- B. Woonbeleid
- C. Economische zaken
- D. Milieu
- E. Bouw- en woningtoezicht

8 A. Ruimtelijk beleid

Inleiding

Ruimtelijk beleid draagt bij aan een prettige woon- en leefomgeving. De gemeente legt dit beleid vast in bestemmingsplannen, die volgens de Wet op de ruimtelijke ordening elke tien jaar geactualiseerd worden. Bij grootschalige ontwikkelingen maken we meestal eerst een structuurvisie of masterplan. Deze werken we vervolgens verder uit in stedenbouwkundige plannen en concrete projecten. Voorbeelden zijn het Centrumplan, het W4-project en de in 2008 ontwikkelde gebiedsvisies voor polder Achthoven en de Boterhuispolder.

Bij alle onderdelen van het ruimtelijk beleid staan duurzaamheid en veiligheid hoog in het vaandel. Denk onder andere aan de kwalitatief hoogwaardige inrichting van de promenade (Laan van Berendrecht). Hier kozen we voor relatief veel en mooie verlichting en is langzaam verkeer gescheiden van autoverkeer.

Bestaand beleid

- Toekomstvisie 2015, verder uitgewerkt in het Masterplan Centrumplan en het W4-convenant
- Gebiedsvisie Achthoven en Boterhuispolder, verder uitgewerkt in inrichtingsplannen
- Bestemmingsplannen
- Vrijstellingenbeleid/ontheffingenbeleid
- Erfgoedverordening
- Behoud Agrarisch Erfgoed

Wat hebben we bereikt?

Het is prettig wonen in Leiderdorp. Er is veel bedrijvigheid en er zijn allerlei voorzieningen. De gemeente werkt aan een kloppend hart. Winkelhof is een prettig winkel- en verblijfsgebied en er wordt aan gewerkt om het nog prettiger te maken. Santhorst en de promenade hebben inmiddels vorm gekregen en de Sterrentuin staat te stralen aan de rand van park de Houtkamp.

Voor oud en jong zijn er in Leiderdorp veel voorzieningen, zoals de Sterrentuin met bibliotheek, theater en Milieu Educatief Centrum, trapveldjes, jongerenontmoetingsplaatsen en (peuter)speelplekken.

De polders blijven groen; zij behouden hun agrarische functie en tegelijkertijd zullen zij meer toegankelijk worden voor wandelaars en fietsers.

Er zijn meer actuele bestemmingsplannen. De bestemmingsplannen W4, het oude Dorp en de Bloemerd zijn de laatste drie plannen uit het lijstje die nog vernieuwd moeten worden.

Mogelijke woningbouwontwikkelingen in het gebied Achter 't Hofje zijn geschrapt.

Wat hebben we ervoor gedaan?

In februari stelde de raad het bestemmingsplan Nieuw Centrum vast. Dit bestemmingsplan vormt de basis voor afgifte van de bouwvergunning voor de uitbreiding van Winkelhof. De RO-procedures lopen nog. Er is een bouwvergunning verleend voor het nieuwe gemeentehuis en volgens planning startte de bouw in de zomer 2010. De inrichting van het gebied rondom Santhorst, ook de groenvoorzieningen aan de parkzijde, zijn afgerond en de markt is naar deze locatie verplaatst. De inrichting van de Schansen en Dreven met parkeerplaatsen, (fiets)paden, planten en bomen is uitgevoerd. Langs de gehele singel maakten we in 2010 een natuurvriendelijke oever en we legden de laatste speelplekken in de scheggen aan (inclusief benodigde drainage). Het bestemmingsplan voor het gebied de Schansen is vastgesteld en in werking getreden. De inrichtingsplannen voor de Boterhuispolder en polder Achthoven zijn in een vergevorderd stadium. De uitvoering start in 2011. Voor de Boterhuispolder is het onderliggende bestemmingsplan vastgesteld.

We begeleiden planvorming voor enkele kleinere locaties (in de Hoofdstraat en Brunelkamp), terwijl voor een project als de Schans van Valdez een bouwvergunning is afgegeven. Voor de Meas-locatie lopen diverse procedures onverkort door. De plannen en ruimtelijke ontwikkeling voor de Brede School Oude Dorp en de Brede School West brachten we verder. Voor de Brede School Oude Dorp stelde het college een wijzigingsplan vast. In overleg met omwonenden, PCSV en SKL werkten we een alternatief voor de buitenruimte uit waarover de raad in januari 2011 besluit. Voor de Brede School West is het participatieproces vlot getrokken. Er is besloten tot een andere aanbestedingsprocedure en in dat kader vond een architectenkeuze plaats.

De gebiedsvisie Willem-Alexanderlaan, ontwikkeling ROC-locatie en de ruimtelijke structuurvisie zijn in verband met de wisseling van college en raad doorgeschoven naar 2011. De meerjarenplanning voor de bestemmingsplannen wordt geactualiseerd en uitgevoerd. Dit zal uiteindelijk resulteren in 100% actuele bestemmingsplannen (jonger dan 10 jaar) in 2013.

Om ongewenste ontwikkelingen in het gebied De Bloemerdt te voorkomen nam de raad op 13 december 2010 een voorbereidingsbesluit.

Doelen

doel	meetpunt	werk 2009	plan 2010	werk 2010	plan 2011
Actuele structuurvisie voor lange termijn	Structuurvisie opstellen	Uitgesteld naar 2010		Geen	Ontwikkeling
Actuele bestemmingsplannen	% jonger dan 10 jaar	13 van de 16 bestemmingsplannen zijn gestart of herzien	85% *	13 van de 16 bestemmingsplannen zijn herzien	Laatste 3 plannen voor de actualisatie van start

* Percentage is naar beneden bijgesteld door vertraging in enkele plannen en capaciteitsgebrek.

8 B. Woonbeleid

Inleiding

De bevolking heeft voldoende passende en aanpasbare huisvesting nodig. Dit streven legt de gemeente vast in het woonbeleid en wordt zo nodig bijgesteld. Het Leiderdorpse woonbeleid toetsen we aan regionaal vastgestelde kaders. De nieuwe regionale toewijzing van sociale huur- en koopwoningen moet doorstroming bevorderen. Aangezien de leeftijdsgroep 20-30 jaar in de regio Holland Rijnland moeilijk aan een (huur)woning kan komen, geldt voor deze groep tijdelijk een aangepast beleid. Voor deze 'starters' reserveren we een deel van de woningen (20% van het aanbod). Zo probeert Leiderdorp deze groep extra kansen te bieden, waardoor er een wat evenwichtiger bevolkingsopbouw ontstaat.

Bestaand beleid

- Regionale Woonvisie Holland Rijnland 2009-2019
- Huisvestingsverordening Holland Rijnland 2009
- Convenant Woonruimteverdeling Holland 2009
- Zicht op Wonen, deel I, II en III
- Prestatieafspraken Leiderdorp 2010 t/m 2013, Prestatieafspraken Rijnhart Wonen en de gemeente Leiderdorp
- Huisvestingswet
- Wet Kraken en Leegstand

Wat hebben we bereikt?

De veertig sociale huurwoningen in het Schansengebied (langs Engelendaal) zijn aan de specifieke doelgroepen toegewezen (jong en oud, ieder letterlijk 50%). Dit leidde tot enige doorstroming. Bij de opgeleverde 66 koopwoningen van het project loopt het minder voortvarend. Ongeveer de helft van de woningen is verkocht. Enkele andere woningbouwprojecten zijn (nog) in verkoop of in verkoop-verhuur gebracht.

Er is ingestemd met wijziging van de plannen voor de Ommedijk. De kwaliteit van de woningen kon door enige aanpassingen in het project worden verbeterd. Ten koste van de theaterfunctie en gemeenschappelijke ruimten komen er negen woningen bij.

De in 2010 verkochte/verhuurde woningen van het project Ommedijk kwamen grotendeels bij de doelgroep terecht (ouderen). Dat zal in 2011 bijdragen aan de gewenste doorstroming.

Helaas is vanwege de economische situatie de bereidheid om te bewegen/verhuizen erg beperkt.

Subsidie op grond van afspraken in de regio vroegen we aan en kregen we (ongeveer € 750.000). Het resultaat van de bouw van 539 woningen in de periode 2005-2009.

Rijnhart Wonen verkocht 32 sociale huurwoningen in het kader van hun vastgoedbeleid. Al deze woningen zijn gekocht door de "zittende" huurders.

Wat hebben we ervoor gedaan?

We monitorde de resultaten van de toewijzingen op grond van de (regionale) huisvestingsverordening. Nu al leidt dat tot de wens om het woonruimteverdeelsysteem opnieuw te wijzigen. Het is van belang om daarin beter en meer lokaal maatwerk op te nemen. Dit proces is eind 2010 gestart. In regionaal verband zetten wij ons in voor een goede monitoring van de woningbouw en toewijzing. Aandachtspunt blijft dat ook woningen die niet aan de CBS-definitie voldoen, op een of andere wijze meetellen. Zeker wanneer deze woningen/eenheden voor doelgroepen als studenten of sociaal begeleid wonen worden gebouwd. Plannen voor de ontwikkeling van de ROC-locatie zijn stopgezet, in afwachting van de discussie rondom de Ringweg Oost.

De gemeente verleende medewerking aan de verkoop van woningen door Rijnhart Wonen. Eind 2010 gaven we splitsingsvergunningen af voor een aantal appartementen in het Schansengebied en de Bolderikkamp onder voorwaarden, om Leiderdorpse inwoners/woningzoekende zo veel mogelijk kansen te bieden of voorrang te verlenen.

Afspraken hierover legden we vast in de prestatieafspraken met Rijnhart Wonen. We volgen de ontwikkelingen nauwlettend.

Doelen

doel	meetpunt	werk 2009	plan 2010	werk 2010	plan 2011
op te leveren woningen	Achter 't Hofje (mogelijk 100 woningen (gepland 2012) zijn geschrapd)				
	Heerlijk Recht, uitvoeringsfase 1 (Mauritssingel 76&78) (laatste 2 woningen)	2			
	Heerlijk Recht, uitvoeringsfase 2	34			
	Heerlijk Recht, uitvoeringsfase 3		1	1	
	SCC/Rabobank	46			
	Driegatenbrug	3			
	Herstructurering Schansen	0	106	106	
	Woonzorgcomplex Dillenburg		115		124
	Sjelter	28			
	ROC				
	Schans van Valdez				
	Meas/Rosarium				
	Diversen				
	totaal	113	222	107	124

8 C. Economische zaken

Inleiding

Leiderdorp is door haar centrale ligging een aantrekkelijke vestigingsplaats voor bedrijven. De gemeente ligt strategisch in de Randstad, op het schakelpunt tussen het Groene Hart en het stedelijke gebied van Leiden. De medische sector, bouw- en onderwijssector zijn relatief sterk vertegenwoordigd. De Baanderij is een belangrijke bedrijven- en werkgelegenheidslocatie. Daarnaast is de detailhandel sterk ontwikkeld. Dit bepaalt mede het hoge voorzieningenniveau in de regio.

Bestaand beleid

- Toekomstvisie Leiderdorp 2015
- Evaluatienotitie tweede economisch beleidsplan 2005
- Toekomstvisie Baanderij 2004
- Detailhandelvisie Leiderdorp 2003
- Tweede economisch beleidsplan 2001
- Nota ambulante handel 2001
- Kantorenstrategie "In goede banen Leiden, Kantoren in de Leidse regio"
- Regionale bedrijventerreinenstrategie Holland Rijnland 'Meer doen met minder ruimte' 2009
- Regionale bedrijventerreinenstrategie Oude Rijnzone – Rijnstreek 2008-2020

Wat hebben we bereikt?

We namen een volgende stap in de realisering van uitbreiding van winkelcentrum Winkelhof. Uitbreiding vergroot en verbetert het aantal winkelvoorzieningen voor de consument in Leiderdorp en regio (zie ook programma 8A).

De donderdagse warenmarkt vond een goede locatie bij winkelcentrum Santhorst en is in september 2010 feestelijk

geopend. De markt en het winkelcentrum vullen elkaar goed aan en hebben een aantrekkende werking op klanten.

In 2010 deden we een eerste verkenning naar het verruimen van de koopzondagen. Op deze wijze kunnen we ondernemers meer ruimte geven in hun ondernemerschap en beter de concurrentie aangaan in de regio. In 2011 onderzoeken we dit nader.

Wat hebben we ervoor gedaan?

In februari stelde de raad het bestemmingsplan Nieuw Centrum vast. Dit bestemmingsplan biedt de basis voor de bouwvergunning voor uitbreiding van Winkelhof met ruim 6.000m² "winkelometers".

De donderdagse warenmarkt is in goed overleg met de marktluï verplaatst van de Statendaalder bij Winkelhof naar de Van Diepingenlaan bij Santhorst. Het marktterrein pasten we aan met borden en voldoende elektrapunten.

We schreven een startnotitie met een eerste verkenning naar de mogelijkheden tot het verruimen van het aantal koopzondagen. De startnotitie gaf aanleiding om in 2011 een aantal mogelijkheden nader te onderzoeken.

Doelen

doel	meetpunt	werk 2009	plan 2010	werk 2010	plan 2011
Prettig ondernemersklimaat	Door het opzetten van het bedrijvenloket hebben ondernemers één aanspreekpunt		Start omgevingsvergunning (2010)		
Regionale afstemming bedrijventerreinen	strategie Holland Rijnland	vastgestelde strategie opstellen uitvoeringsprogramma	opstellen uitvoeringsprogramma		uitvoeren
	strategie Oude Rijnzone	vastgestelde strategie	opstellen uitvoeringsprogramma		uitvoeren

8 D. Milieu

Inleiding

De Milieudienst West-Holland voert nagenoeg alle milieutaken van de gemeente uit. De taken zijn grofweg te verdelen in twee hoofdgroepen: het uitvoeren van de Wet milieubeheer, zoals het verlenen van vergunningen, het afhandelen van meldingen en toezicht en handhaving bij bedrijven, en het adviseren bij ruimtelijke plannen en bodemverontreiniging.

Bestaand beleid

- Regionaal Milieubeleidsplan 2003-2010
- Klimaatprogramma 2008-2012
- Waterwet 2009
- Wet Algemene Bepalingen Omgevingsrecht 2010
- Programma Externe Veiligheid 2006-2010
- Actieplan Luchtkwaliteit Holland-Rijnland 2008

Wat hebben we bereikt?

Verschillende actoren binnen de gemeentelijke organisatie zijn op de hoogte van het plan van aanpak Klimaatprogramma en hun rol daarin. Ook in 2010 is meer inzicht gevormd en kennis uitgewisseld over bijvoorbeeld het beperken van energieverbruik in gemeentelijke gebouwen, waardoor circa 10 tot 15% energiebesparing mogelijk is, en over de mogelijkheden voor duurzaam inkopen. Voor de ICT in het nieuwe gemeentehuis voerden we een scan uit om het energieverbruik te beperken. Daarnaast is informatie uitgewisseld over onder andere energiezuinige openbare verlichting en energiebesparing bij bestaande woningen. Bij nieuwe vergunningen en nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen namen we energiebesparende maatregelen. Vragen van burgers over energiebesparende maatregelen beantwoordden we via het Servicepunt Verlicht Wonen. Bij nieuwbouw en bestaande bouw maakten we afspraken over het bereiken van een duurzame kwaliteit van woningen.

Bij het ontwikkelen van ruimtelijke plannen zijn eventuele nadelige milieugevolgen binnen aanvaardbare grenzen gehouden.

In de plannen zijn relevante ambities uit het Regionaal Beleidskader Duurzame Stedenbouw (RBDS) verwerkt.

Bij de ontwikkeling van de Munnikkenpolder, een onderdeel van het W4-project, zorgen we voor het aanbrengen van kwalitatief geschikte herbruikbare grond.

Wat hebben we ervoor gedaan?

Voor de uitvoering van het regionale Klimaatprogramma brachten we verschillende actoren binnen de gemeentelijke organisatie in contact met voorlopers of specialisten van een bepaald onderdeel van het programma. Zo kon informatie, kennis en ervaring worden uitgewisseld.

Vertegenwoordigers van de milieudienst nemen deel aan projectgroepen binnen de gemeente voor bepaalde ruimtelijke ontwikkelingen. Ook zijn zij aanwezig bij structurele overleggen voor afstemming tussen de uitvoering door de milieudienst en gemeentelijk beleid.

De milieudienst adviseerde ook in 2010 de gemeente over ruimtelijke ontwikkelingen. Met name over de consequenties voor luchtkwaliteit, externe veiligheid en geluid en over de bodemkwaliteit.

Zo adviseerde de milieudienst de gemeente ondermeer over het voorontwerp bestemmingsplan MEAS, met name over een verweerschrift en de beroepszaak over de vaststelling van een hogere grenswaarde voor verkeersgeluid. Ook tegen het bestemmingsplan Nieuw Centrum is beroep ingesteld. De milieudienst adviseerde de gemeente over de bezwaren die betrekking hadden op milieuaspecten. Voor de ontwikkeling van de Brede School Oude Dorp voerden we een bodemonderzoek en een akoestisch onderzoek uit. We adviseerden over de resultaten en over de milieuparagraaf van het wijzigingsplan van het bestemmingsplan. Een laatste voorbeeld is de beoordeling van de milieuparagraaf van het bestemmingsplan Boterhuispolder, inclusief nadere advisering over het aspect externe veiligheid en de hoogspanningsleiding.

De milieudienst verzorgt de milieuvergunningverlening en ziet toe op de naleving ervan. Van de ruim vierhonderd bedrijven in Leiderdorp vroegen ongeveer twintig een nieuwe vergunning aan, of pasten deze aan of deden een nieuwe melding. Daarnaast controleerden we circa negentig bedrijven op de naleving. Het jaarverslag van de milieudienst vermeldt exacte cijfers en resultaten.

Ook in 2010 was er een regionale handhavingsestafette. Betrokken overheidsinstanties controleerden gezamenlijk onder meer onderdelen van de afvalketen om uiteindelijk de naleving van regelgeving te verbeteren. Die eenmalige estafette was een aanvulling op het structurele programma, diverse bedrijven zijn gecontroleerd op naleving van de

milieuregelgeving. Ook bijvoorbeeld de firma Mostert, zodat in 2010 de opslag van vuurwerk wel aan de regelgeving voldeed. Meer details over de werkzaamheden van de milieudienst voor de gemeente Leiderdorp in 2010 staan in het jaarverslag van de milieudienst.

Doelen

doel	meetpunt	werk 2009	werk 2010	plan 2010	plan 2011
Duurzame inrichting, milieuaspecten bij de totstandkoming van ruimtelijke plannen	% RO-plannen ¹ met integraal milieuadvies	90%	100%	100%	100%
Duurzame wereld	% Nieuwbouw-woningen ¹ conform DuBoPlus (Duurzaam Bouwen Plus)	n.n.b.	100%	100%	100%

¹) Vanaf 2010 gaat het hier om plannen en projecten waar de gemeente de milieudienst bij betreft.

8 E. Bouw- en Woningtoezicht

Inleiding

Het cluster Bouw- en Woningtoezicht is verantwoordelijk voor het hele werkproces van vergunningverlening, toezicht op en handhaving van alle omgevingsvergunningen, de algemene plaatselijke verordening, winkeltijdenwet, route gevaarlijke stoffen en dergelijke. Het cluster voert ook vrijstellingsprocedures uit en verzorgt de verkoop, verhuur en contracten van grondstrookjes.

Bestaand beleid

- Bouwbeleidsplan 2006
- Handhavingnota 2004
- Bouwverordening 2010
- Woningwet
- Wet algemene bepalingen omgevingsrecht
- Welstandsnota (herziening) 2010
- Wet ruimtelijke ordening
- Monumentenwet 1988
- APV 2010
- Antennebeleid 2006
- Beleid Bestaande Bouw (Brandweer) 2004
- Marktverordening 2003
- Winkeltijdenwet
- Vrijstellingenbeleid 2007
- Brandveiligheidsverordening 2010
- Nota ambulante handel 2001
- Verordening kinderopvang 1997
- Wijzigingsverordening WABO 2010
- Ontheffingenbeleid

Wat hebben we bereikt?

Het cluster voerde in 2010 de wettelijke taak binnen de gestelde termijn uit. Er is één vergunning van rechtswege verleend.

Toezicht en handhaving vond binnen de gestelde prioriteiten plaats. Er is in een aantal gevallen bestuursdwang toegepast. Het nieuwe vergunningstelsel binnen de Wabo is ingevoerd.

Wat hebben we ervoor gedaan?

Bij de meetpunten van de Gemeentewinkel staan de acties die het cluster ondernam om zijn wettelijke taak uit te voeren nauwkeurig beschreven. Daarnaast voerden we de nieuwe werkwijze in het kader van de Wabo in. Alle beleidsstukken, verordeningen, mandaten, werkprocessen zijn hierop aangepast. En we maakten afspraken met externe adviseurs om de nieuwe verkorte termijnen die gelden binnen de Wabo te realiseren. Wij implementeerden een nieuw softwarepakket en maakten een start met digitalisering van de bouwarchieven. Onze medewerkers zijn opgeleid conform de eisen van de Wabo.

Doelen

Bestaande wet en regelgeving en lokaal beleid uitvoeren op het gebied van toezicht, handhaving en vergunningverlening.

Wat heeft het gekost?

bedragen x € 1.000 LASTEN		begroting primitief	begr. wijziging	na wijziging (N)	jaar- rekening 2010 R	verschil N-/-R	jaar- rekening 2009
	Specificatie programmakosten						
A	Ruimtelijk beleid	487	-40	447	451	-4	817
B	Woonbeleid	59	-16	43	50	-7	52
C	Economische zaken	95	28	123	90	33	79
D	Milieu	546	-81	466	471	-5	389
E	Bouw- en woningtoezicht	702	76	778	772	6	767
	Totaal programmakosten	1.889	-32	1.857	1.834	23	2.103
BATEN							
	Specificatie baten						
A	Ruimtelijk beleid	-195	-16	-211	-200	-11	-673
B	Woonbeleid	-24	261	237	-511	748	-91
C	Economische zaken	-302	0	-302	-287	-15	-277
D	Milieu	0	-9	-9	-25	17	-17
E	Bouw- en woningtoezicht	-787	17	-770	-509	-261	-405
	Totaal baten	-1.308	254	-1.054	-1.532	477	-1.463
SALDO							
	Specificatie saldo						
A	Ruimtelijk beleid	292	-55	237	251	-15	144
B	Woonbeleid	35	245	280	-461	742	-39
C	Economische zaken	-207	28	-179	-196	18	-198
D	Milieu	546	-89	457	445	12	372
E	Bouw- en woningtoezicht	-85	93	8	263	-255	362
	Saldo programma	581	222	803	302	501	640
MUTATIE RESERVES							
	Bestemming resultaat (-/-= onttrekking)						
1	Egalisatiereserve bouwleges	-45	21	-24	-24	0	-476
2	Res. milieu	0	0	0	0	0	0
3	Res. sociale woningbouw	0	-259	-259	-267	8	36
4	Bestemmingsreserve W4	240	-55	185	217	-32	222
5	Resultaat na bestemming	0	-94	-94	-94	0	0
6	Reserve jaarafsluiting	0	222	222	134	88	0
	Totaal mutatie reserves	-45	-238	-283	-291	8	-439
	Saldo na bestemming	536	-16	520	11	509	201

Verschillen programma's begroot na wijziging t.o.v. werkelijk 2010 > € 50.000

A. Een afwikkeling van de vertrouwelijke post. Deze is in 2010 volledig afgewikkeld voor een bedrag van € 85.000.

Effect: Meer lasten in programma 8A € 85.000; Onttrekking uit de reserve jaarafsluiting ad € 88.000; saldo € 3.000 voordelig

Gelet op de onzekerheden over de start van de werkzaamheden voor de verbreding van de A4 is destijds budget gereserveerd. De uitgaven voor 2010 niet volledig benut. Dat betekent niet dat het geld niet nodig is, maar de uitgaven worden later gedaan. Er is dus slechts sprake van een verschuiving in tijd, het resterende bedrag wordt als resultaatbestemming aangevraagd.

Effect: minder lasten in programma 8A € 83.000; saldo € 83.000 voordelig

B. Op 30 november 2010 heeft het AB van Holland Rijnland besloten de definitieve bijdrage behorende bij het besluit Locatiegebonden Subsidies (BLS) 2005 t/m 2009 vast te stellen. Dit besluit betekent, dat Leiderdorp een bedrag van € 746.139 heeft ontvangen. Een deel van het ontvangen bedrag (€ 189.000) zal conform Raadsbesluit d.d. 31 januari 2011 worden toegevoegd aan de reserve Sociale woningbouw, deze toevoeging zal door middel van resultaatbestemming in 2011 worden verwerkt.
Effect: meer baten in programma 8B € 746.000; saldo € 746.000 voordelig

E. In 2010 zijn er veel minder bouwleges ontvangen, doordat er bouwaanvragen zijn uitgesteld. De voornaamste oorzaak hiervan is de crisis.
Effect: Minder lasten in programma 8E € 6.000; minder baten in programma 8E € 261.000; saldo € 255.000 nadelig

Verschillen mutatie reserves begroot na wijziging t.o.v. werkelijk 2010 > € 15.000

Bestemmingsreserve W4

De opbrengst uit de zandwinning is hoger dan begroot. Dit levert een storting op in de reserve W4 van € 32.000. Voor het jaarrekeningresultaat is deze mutatie saldo neutraal. In de GIG wordt hier nader op terug gekomen.

Effect: Meer opbrengsten in programma 8 € 32.000; Storting bestemmingsreserve W4 € 32.000; saldo neutraal

Reserve jaarafsluiting

Een afwikkeling van de vertrouwelijke post ad € 88.000 was opgenomen in deze reserve vanuit de post onvoorzien. Afwikkeling zou in 2011 plaatsvinden. Uiteindelijk is besloten om het eind 2010 af te wikkelen en is deze post werkelijk uitgegeven in programma 8A.

Effect: Meer lasten in programma 8A € 85.000; Onttrekking uit de reserve jaarafsluiting ad € 88.000; saldo € 3.000 voordelig

PROGRAMMA 9: GROEN

Dit programma omvat de volgende prestatiegebieden:

A. Groenbeleid en regio

B. Openbaar groen

9 A. Groenbeleid en regio

Inleiding

Groenbeleid in de regio betekent Groene Hartbeleid. Het groene en open karakter van de polders in het Groene Hart moet behouden blijven en de toegankelijkheid van het gebied moet verbeterd worden. De Randstad heeft namelijk dringend behoefte aan ruimte voor extensieve recreatie, zoals wandelen, fietsen en kanoën. De groene flanken van het Leidse stedelijke gebied kunnen deze recreatiefunctie vervullen. Hiervoor houden wij onze polders groen en goed toegankelijk.

Bestaand beleid

- Inrichtingsplan en uitvoeringsprogramma Boterhuispolder (22 januari 2009)
- Inrichtingsplan en uitvoeringsprogramma polder Achthoven (april 2009)
- Focus Oude Rijn Transformatievisie 2020 (2007)
- Samenwerkingsovereenkomst Oude Rijnzone (2008)
- Regionaal Groenprogramma Holland Rijnland (2010-2020)
- Regionale Structuurvisie Holland Rijnland (2009)
- Inrichtingsplan Ghoybos (2005)
- Contourennota Levend Landschap (2006)
- Provinciaal meerjarenprogramma Landelijk Gebied 2007-2013 (2006)
- Uitvoeringsprogramma Hollandse Plassen 2007-2013 (2007)
- Ontwikkelingsplan Leidse Ommelanden Leader-POP 2007-2013 (2007)
- Gebiedsprogramma Veenweide/Plassen (2010)

Wat hebben we bereikt?

1. Het Algemeen Bestuur van Holland Rijnland stelde in februari 2010 het groenprogramma Holland Rijnland vast.
2. In 2010 is een start gemaakt met het opstellen van het Definitief Ontwerp Boterhuispolder, het bestemmingsplan Boterhuispolder is vastgesteld.
3. In 2010 is een start gemaakt met het opstellen van een strategie over de polder Achthoven.

4. De samenwerking in de regio op het gebied van groen kreeg verder vorm, onder andere via het groenprogramma Samen voor Groen.
5. Alle partijen uit de Oude Rijnzone gingen akkoord met het aangaan van een Gemeenschappelijke Regeling Oude Rijnzone.

Wat hebben we ervoor gedaan?

1. We gaven uitvoering aan het groenprogramma Holland Rijnland. Clusters van gemeenten, zoals 'Samen voor Groen', kunnen voor inrichtingsmaatregelen op basis van dit groenprogramma om cofinanciering vragen bij Holland Rijnland. Daarvoor stelden de gemeenten Leiden, Teylingen, Kaag en Braassem en Leiderdorp het gebiedsprogramma Veenweide/Plassen op. In dit gebiedsprogramma staat welke projecten in het gebied in aanmerking komen voor cofinanciering van Holland Rijnland. Onder andere polder Achthoven en de Boterhuispolder worden genoemd.
2. Er is subsidie (EU, Rijk, Provincie) en cofinanciering (Holland Rijnland, Hoogheemraadschap van Rijnland) aangevraagd en toegekend. Hiermee kunnen we een start maken met het inrichten van de recreatieve maatregelen in de Boterhuispolder. Samen met Teylingen en de Dienst Landelijk Gebied startten we voorbereidende werkzaamheden voor de realisatiefase.
3. De Dienst Landelijk Gebied kreeg opdracht een uitvoeringsstrategie voor de polder Achthoven op te stellen. Hiermee krijgen we inzicht in kansen en

- knelpunten in polder Achthoven. En kunnen we bepalen welke plannen op korte en lange termijn realiseerbaar zijn. De strategie wordt in 2011 afgerond. Dan wordt een verdere koers bepaald.
4. De Leidsche Ommelanden, een samenwerking tussen gemeenten rondom Leiden en het Hoogheemraadschap van Rijnland, kreeg verder vorm. Deze samenwerking heeft als doel: *het realiseren van een compleet netwerk van groenblauwe gebieden rond de stedelijke agglomeratie van Leiden. De ambitie is bestaande plannen uit te voeren en te laten aansluiten op verbindende groenstructuren in de directe omgeving. Deze ambitie draagt bij aan een duurzame aantrekkelijke leefomgeving* (bron: ambitieverklaring, eind 2009). Om daadwerkelijke realisatie te bereiken, wordt gewerkt aan een uitvoeringsprogramma 2010-2013 en een bijbehorende samenwerkingsover-

- eenkomst (ondertekening februari 2011). Hierin zijn ook de realisatie van de plannen voor de polder Achthoven en Boterhuispolder opgenomen.
5. De tekst van de Gemeenschappelijke Regeling Oude Rijnzone is opgesteld. Daarin is een bijdrage vanuit alle partijen opgenomen, om het tekort op de businesscase Oude Rijnzone (vastgesteld 16 september 2009) te dekken. We maakten een start met een Ontwikkel Strategie Kader (OSK, de inhoudelijke opgave van de GR). Het OSK geeft vervolg aan de opdracht van de raad om de uitplaatsing van Vliko te regelen, voordat de gemeentelijke bijdrage aan het RIF Oude Rijnzone wordt gedaan. Het OSK moet in 2011 worden vastgesteld. Een intentieverklaring met Vliko is ondertekend in december 2010. Hiermee gaven we uitvoering aan de Leiderdorpse opgave in de Oude Rijnzone.

Doelen

doel	Meetpunt	werk 2009	plan 2010	werk 2010	plan 2011
Beter ontsloten en blijvend groene polders	Inrichting volgens inrichtingsplannen en uitvoeringsprogramma's van polder Achthoven en Boterhuispolder	Inrichtingsplannen en uitvoeringsprogramma's vastgesteld	Start (voorbereiding) realisatie in Boterhuispolder	Start (voorbereiding) realisatie in Boterhuispolder	Realisatie deelprojecten Boterhuispolder Start (voorbereiding) realisatie in polder Achthoven

9 B. Openbaar groen

Inleiding

Leiderdorp is een groene gemeente, uniek gelegen in het Groene Hart. Het openbaar groen en het water in Leiderdorp zijn niet alleen het visitekaartje van de gemeente, maar ook heel belangrijk voor de ruimtelijke kwaliteit van de leefomgeving. Dit hoofdstuk gaat over openbaar groen. Het onderwerp water staat in programma 6 Verkeer en Water, 6B Water.

Bestaand beleid

- Groenstructuurplan 2000 (2000)
- Projectenlijst Groenstructuurplan (2007)
- Kwaliteitsplan Openbare Ruimte (1998)
- Nota Gronduitgiftebeleid Groenstrookjes (2003)
- Verordening op de gemeentelijke beplantingen in Leiderdorp (2009)
- Rapportage evaluatie Verordening op de beplantingen 2005 (2009)
- Lijst met bijzonder waardevolle bomen (2005)
- Bomenbeleidsplan (2008)
- Gemeentelijke Ecologische Hoofdstructuur (GEHS) (2008)
- W4 Leiderdorp Groen voor bomen (2005)
- Groenbeheerplan De Bloemerd (2005)
- Nota Hond & Gemak (2006)
- Naar Planmatig beheer (2006) (regulier onderhoud van het openbaar groen, zie ook paragraaf 2 Onderhoud kapitaalgoederen)
- Bomenbeheerplan 2010-2014 (2010) (regulier onderhoud van het openbaar groen, zie ook paragraaf 2 Onderhoud kapitaalgoederen)
- Communicatieplan 'Groen & Communicatie' (2010)

Wat hebben we bereikt?

- Betere variatie in planten- en diersoorten op de grote groenvlakken.
- Betere verbinding tussen de grote groenvlakken. In 2010 verbonden we de Oude Rijn en de Houtkamp met elkaar.
- Meer en grotere natuurwaarde door een voor dieren aantrekkelijker groenareaal met veel inheemse planten in stand te houden (oevers, watergangen, groenstroken, polder).
- Meer draagvlak bij natuurbelangenorganisaties en meer begrip bij burgers en ontwikkelaars voor het belang van voldoende en kwalitatief goed openbaar groen.
- Duidelijkere samenhang in het gemeentelijk bomenbeleid.

Wat hebben we ervoor gedaan?

In overleg met de groenbelangenorganisaties wezen we vier projecten uit het Groenstructuurplan als speerpunten aan.

Deze projecten hebben invloed op het groen in de hele gemeente en zijn voldoende concreet:

1. Ecologische verbindingzones
  2. Natuurvriendelijke oevers
  3. Groen en communicatie
  4. Opstellen bomenbeheerplan
1. Dit jaar pakten we in het kader van de gemeentelijke ecologische hoofdstructuur (GEHS) de verbindingzone tussen de Oude Rijn en de Houtkamp aan, via de Tollenaersingel, Sijpestein en Loevestein. De oevers vormden we om tot natuurvriendelijke oevers en de bermen zaaiden we in met een kruidenmengsel. De werkzaamheden zijn grotendeels in de tweede helft van 2010 uitgevoerd. Door het winterse weer kon de aannemer niet alle werkzaamheden afronden. Dit gebeurt begin 2011, zodra het weer het toelaat. Het omvormen van de bermen langs de Ruigekade is in zijn geheel uitgesteld tot 2011.
  2. In 2008 brachten we de oevers die in aanmerking komen voor omvorming tot natuurvriendelijke oevers in kaart. Ook stelden we prioriteiten op. In 2010 zijn de vijfverpartijen in de Bloemerd van een natuurvriendelijke oever voorzien. De poldersloot langs de Dwarswateringdijk en de watergang bij het wijkgebouw Zijlkwartier stonden ook op de planning. Maar door het winterse weer kon de aannemer bij die watergangen nog niet beginnen. Dit gebeurt in 2011, zodra het weer het toelaat. De uitvoering loopt verder volgens planning. In 2015 hebben al deze oevers een natuurvriendelijke inrichting.
  3. Het kwartaaloverleg met de groenbelangenorganisaties is in 2010 voortgezet. Voor de communicatie rondom groen stelden we een strategie op. De strategie geeft aan hoe de gemeente vanuit een centrale boodschap kan communiceren over groen.

4. In 2010 is de visuele inspectie van de gemeentelijke bomen afgerond. Ook alle bijzonder waardevolle bomen zijn in deze inspectieronde meegenomen. Uit de inventarisatie blijkt dat we met het bomenbeheer een inhaalslag moeten maken. Het plan van aanpak, met

financiële onderbouwing, zal in het eerste kwartaal van 2011 worden vastgesteld. Pas na deze inhaalslag kunnen we het reguliere beheer volgens een meerjarig bomenbeheerplan oppakken.

Doelen

doel	meetpunt	werk 2009	plan 2010	werk 2010	plan 2011
Ecosystemen met voldoende biodiversiteit in de grote groenvlakken van Leiderdorp	Uitbreiding van natuurvriendelijk ingericht en onderhouden groen met 75.000 m2 in 2015	3.000 m2 Totaal 9.000 m2	51.000 m2 Totaal 60.000 m2	30.500 m2 Totaal 39.500 m2	4.000 m2 Totaal 64.000 m2
Ecosystemen met voldoende biodiversiteit in de grote groenvlakken van Leiderdorp	Percentage opgeheven knelpunten in gemeentelijk ecologisch netwerk	20%	40%	40%	60%
Vergroten van de natuurwaarde van de gemeentelijke oevers en watergangen	Uitbreiding van natuurvriendelijke oevers met 8.000 m in 2015	1.500 m Totaal 2.180m	3.000 m Totaal 5.180m	3.087 m Totaal 5.267m	1.000 m Totaal 6.267m

Wat heeft het gekost?

bedragen x € 1.000		begroting	begr.	na	jaar-	verschil	jaar-
LASTEN		primitief	wijziging	wijziging	rekening	N-/-R	rekening
				(N)	2010 R		2009
	Specificatie programmakosten						
A	Groen beleid en regio	87	8	96	65	31	89
B	Openbaar groen	2.128	-178	1.949	1.950	-1	2.018
	Totaal programmakosten	2.215	-170	2.045	2.015	30	2.107
BATEN							
	Specificatie baten						
A	Groen beleid en regio	0	0	0	0	0	0
B	Openbaar groen	-13	0	-13	-13	0	-11
	Totaal baten	-13	0	-13	-13	0	-11
SALDO							
	Specificatie saldo						
A	Groen beleid en regio	87	8	96	65	31	89
B	Openbaar groen	2.115	-178	1.937	1.937	-1	2.007
	Saldo programma	2.202	-170	2.032	2.002	30	2.096
MUTATIE RESERVES							
	Bestemming resultaat (-/= onttrekking)						
1	Reserve jaarafsluiting	0	-109	-109	-109	0	0
	Totaal mutatie reserves	0	-109	-109	-109	0	0
	Saldo na bestemming	2.202	-278	1.924	1.894	30	2.096

Verschillen programma's begroot na wijziging t.o.v. werkelijk 2010 > € 50.000

Geen verschillen > € 50.000

Verschillen mutatie reserves begroot na wijziging t.o.v. werkelijk 2010 > € 15.000

Geen verschillen > € 15.000

PROGRAMMA 10: BESTUUR EN BURGERZAKEN

Dit programma omvat de volgende prestatiegebieden:

- A. Algemene regionale samenwerking
- B. Bestuur en dienstverlening

10 A. Algemene regionale samenwerking

Inleiding

De bestuurlijke omgeving van Leiderdorp kent veel samenwerkingsverbanden. Het meest omvattende samenwerkingsverband voor Leiderdorp is Holland Rijnland. Hierin werkt Leiderdorp met veertien andere gemeenten samen. Het bestuursorgaan Holland Rijnland spreekt en beslist mee in overleggen op regionaal, provinciaal en rijksniveau. Leiderdorpse betrokkenheid in Holland Rijnland is daarom belangrijk. De krachtsverhouding binnen Holland Rijnland verandert door de samenwerking van de Bollenstreekgemeenten en door de toetreding van de Rijnstreekgemeenten tot Holland Rijnland (1 april 2010). Ook de keuzes in Leiden hebben gevolgen: voor Holland Rijnland, voor de subregio Leidse Regio en voor Leiderdorp als buurgemeente. Wij volgen de ontwikkelingen in Leiden en blijven met het college van Leiden in gesprek over de invloed van Leidse keuzes op Leiderdorp. De verbeteragenda bestuurskracht Leiderdorp, die moet bijdragen aan de bestuurskracht van Leiderdorp, is in besluitvorming gebracht. De Nota Verbonden Partijen is in 2010 door het college vastgesteld. In de raadsvergadering van januari 2011 volgt vaststelling door de raad.

Bestaand beleid

- Verbeteragenda bestuurskracht Leiderdorp 2010
- Notitie Fuikvrij Samenwerken 2009
- Rapport Bestuurskrachtmeting 2008
- Notitie Toekomstvisie op regionale samenwerking, maart 2008 (Paprikanotitie)
- Notitie De Raad en de Regio, mei 2006
- Begroting en beleidskader van Holland Rijnland (www.hollandrijnland.net)
- Zie ook paragraaf 4 Verbonden partijen
- Programma 9 bevat een onderdeel Groen beleid en regio. Specifieke Groene Hart onderwerpen zijn in dit programma te vinden.

Wat hebben we bereikt?

De nieuwe raad van Leiderdorp heeft onderschreven dat Leiderdorp een sterke gemeente in een sterke regio moet zijn. De gemeente behartigt de regionale belangen van Leiderdorp in verschillende samenwerkingsverbanden. Het Samenwerkingsverband behartigt vervolgens de belangen van Leiderdorp en de regio aan de overlegtafels op hoger schaalniveau.

Leiderdorp ging in 2010 een samenwerking op bedrijfsvoeringniveau aan met de gemeenten in de Leidse Regio

(exclusief Voorschoten): Gemeenschappelijke Regeling Servicepunt71. Daarnaast kreeg de regionalisering van de Brandweer verder vorm. Brandweer Hollands Midden is gestart op 1 januari 2011.

In 2010 is de Gemeenschappelijke Regeling Oude Rijnzone ingesteld. Het ontwikkelstrategiekader van de Oude Rijnzone is echter nog niet klaar. Naar verwachting wordt het strategiekader uiterlijk in december 2011 vastgesteld. Dan kunnen de opgaven in de Oude Rijnzone officieel worden opgepakt.

Wat hebben we ervoor gedaan?

De gemeenteraad zette de kerntakendiscussie in de tweede helft van 2010 voort. En stelde een stuurgroep en een werkgroep in om de kerntakendiscussie te begeleiden. Concrete resultaten worden verwacht in 2011, als input voor de kadernota.

De gemeenteraad besloot in 2010 geen extra bijdrage aan de Rijnlandroute te doen. Een aantal andere gemeenten in Holland Rijnland stelden voorwaarden aan hun bijdragen. Leiderdorp koos ervoor dat niet te doen. Daarmee neemt Leiderdorp een aparte plaats in de regio in. Een gesprek tussen het DB van Holland Rijnland en de fractievoorzitters heeft tot op heden nog niet geleid tot een ander standpunt van Leiderdorp.

Het aangaan en de uitwerking van de GR Oude Rijnzone vraagt veel tijd door de complexiteit van de opgaven, de bestuurlijke wensen en de financiële tekorten. Leiderdorp steekt veel capaciteit in de uitwerking, om zo haar belangen goed te kunnen behartigen.

In 2010 bereidde Leiderdorp met de gemeenten in Holland Rijnland samenwerking op het gebied van GGZ voor. Geen van de gemeenten kan deze taak lokaal initiëren. Een voorstel

voor het instellen van een Gemeenschappelijke Regeling GGZ behandelt de raad in januari 2011.

Met de regiocommissie en de –werkgroep is een discussie gestart over de thema's die de raad via de regio voor Leiderdorp wil bereiken. Daarnaast heeft de regiocommissie aangegeven hoe zij de Leiderdorpse raadsleden beter bij regionale samenwerking gaat betrekken. De nota Verbonden Partijen geeft handvatten hiervoor.

Doelen

doel	Meetpunt	werk 2009	plan 2010	werk 2010	plan 2011
Beter benutten van de platformfunctie van Holland Rijnland	Leiderdorp is in elke belangrijke strategische groep in de regio vertegenwoordigd	Uitvoeren Leiderdorps Regiomodel			
	Het belang van Leiderdorp klinkt door in de regiobesluiten	Beïnvloeding regio-agenda	Beïnvloeding regio-agenda	Beïnvloeding regio-agenda	Beïnvloeding regio-agenda
Krachtenbundeling Leidse regio	Opzetten regionaal Leidse regio	Werkgroep Holland Rijnland Boeien en Binden heeft suggestie gedaan voor discussie over Drechtstedenmodel in te voeren in Holland Rijnland	Discussie voeren in Leidse Regio voor haalbaarheid Leidse Regioraad	Discussie is gevoerd op Holland Rijnland-schaal: geen steun voor in regio	Discussie uitstellen tot 2014
	Leidse regio bundelt krachten in uitvoering	Uitbouw partijen en taken	Uitbouw partijen en taken	Servicepunt71	
Beter zichtbaar maken van de samenhang tussen regionale ontwikkelingen		Uitvoeren Leiderdorps Regiomodel	Uitvoeren Leiderdorps Regiomodel	Uitvoeren Leiderdorps Regiomodel	Uitvoeren Leiderdorps Regiomodel
Meer efficiency door samenwerking	Aantal verschillende overleggen Groene Hart neemt af met 50%	Oprichting Samen voor Groen, gebiedscommissie Land van Wijk en Wouden omgevormd tot gebiedsplatform en ondergebracht bij gemeente Leiden Vergaderfrequentie teruggebracht van 6 naar 2 maal per jaar			
Verbetering bestuurskracht			Uitvoeren actieprogramma	Uitvoeren actieprogramma	Uitvoeren actieprogramma

10 B. Bestuur en dienstverlening

Inleiding

De gemeente is straks hét portaal naar de overheid. Niet alleen voor gemeentelijke zaken, maar ook voor onderwerpen op provinciaal en landelijk niveau kunnen mensen dan bij de gemeente terecht.

De gemeentewinkel is verantwoordelijk voor de dienstverlening aan burgers en ondernemers. Dit is inmiddels vrijwel geheel gedigitaliseerd. De komende jaren werkt de gemeente aan het koppelen van gegevens van verschillende overheidsinstanties. Zo wil Leiderdorp de administratieve lasten voor burgers en bedrijven verminderen.

Bestaand beleid

- Publieke dienstverlening, professionele gemeente van de VNG commissie gemeentelijke dienstverlening/Commissie Jorritsma: Visie 2015
- Jaarlijkse benchmark Publiekszaken
- Projectopdracht Gemeentewinkel 2004
- "Dienstverlening draait om mensen" (VNG-visiedocument maart 2010, met een doorkijk naar 2020)

In 2010 spraken de klanten van de gemeentewinkel een waardering uit van 7,8. In november 2010 startten we met het geboorteloket. Dit is een samenwerking tussen het Rijnlands ziekenhuis en de gemeente.

Wat hebben we ervoor gedaan?

Naast bovengenoemde zaken organiseerden we vorig jaar twee verkiezingen (de verkiezing van de Tweede Kamer was een jaar eerder dan gepland). Op 1 oktober 2010 werd de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) ingevoerd. Ook realiseerden we de aansluiting met de landelijke terugmeldvoorziening, onderdeel van het landelijk informatienet ter verbetering van de kwaliteit van de dienstverlening. Dit is belangrijk in het kader van eenmalig gegevensgebruik.

Wat hebben we bereikt?

In 2010 is de Basisregistratie Adressen en Gebouwen (BAG) gerealiseerd. Door de koppeling van dergelijke applicaties komen de klant, de burger en een bedrijf centraal in beeld. Dit doen we in het kader van eenmalig gegevensgebruik.

Doelen

doel	Meetpunt	werk 2009	plan 2010	werk 2010	plan 2011
Kwaliteit dienstverlening verbeteren	Klanttevredenheidsonderzoek Benchmark publiekszaken	7,8	n.n.b.	7,8	7,5
Kwaliteit dienstverlening verbeteren	Percentage norm doorlooptijd meldingen openbare ruimte	n.n.b.	95%	95%	95%

Wat heeft het gekost?

bedragen x € 1.000 LASTEN		begroting primitief	begr. wijziging	na wijziging (N)	jaar- rekening 2010 R	verschil N-/-R	jaar- rekening 2009
	Specificatie programmakosten						
A	Algemene regionale samenwerking	1.125	-38	1.087	1.182	-95	1.014
B	Bestuur en dienstverlening	9.477	218	9.696	9.608	88	8.775
	Totaal programmakosten	10.602	180	10.783	10.790	-7	9.790
BATEN							
	Specificatie baten						
A	Algemene regionale samenwerking	0	-313	-313	-313	0	-21
B	Bestuur en dienstverlening	-860	-108	-968	-963	-4	-1.285
	Totaal baten	-860	-420	-1.280	-1.276	-4	-1.306
SALDO							
	Specificatie saldo						
A	Algemene regionale samenwerking	1.125	-351	774	869	-95	994
B	Bestuur en dienstverlening	8.617	111	8.728	8.645	83	7.490
	Saldo programma	9.742	-240	9.502	9.514	-11	8.484
MUTATIE RESERVES							
	Bestemming resultaat (-/= onttrekking)						
1	Res. rekenkamer	0	0	0	11	-11	-11
2	Res. voormalig personeel	-199	-236	-434	-416	-18	1.239
3	res regionale investeringsfonds RIF	-571	0	-571	-571	0	7.423
4	reserve regionalisering	0	-186	-186	-130	-55	1.172
5	Egalisatie kst.Begraafplaats	-37	-1	-38	-38	0	-111
6	reserve GR Oude Rijnzone	0	1.500	1.500	1.500	0	0
7	Kap.invest.met econ.nut	-701	1.175	474	463	11	2.681
8	reserve opbrengst verkoop aand NUON	0	0	0	0	0	-10.094
9	Resultaat na bestemming	0	181	181	181	0	67
10	Reserve jaarafsluiting	0	-209	-209	-209	0	0
	Totaal mutatie reserves	-1.508	2.434	926	999	-73	2.366
	Saldo na bestemming	8.235	2.194	10.428	10.513	-84	10.850

Verschillen programma's begroot na wijziging

t.o.v. werkelijk 2010 > € 50.000

A. Voor gemeenschappelijke regelingen geldt geen BTW compensatieFonds. Dit wordt aan het eind van het jaar via deelnemende gemeenten gedaan. Voor 2010 was de in de begroting van Holland Rijnland opgenomen compensatie overgenomen, deze post is in werkelijkheid fors lager uitgevallen. Voor 2011 is dit in de begroting van Holland Rijnland aangepast, hiermee ook in de begroting van de gemeente Leiderdorp.

Effect: Meer lasten in programma 10A € 77.000; saldo € 77.000 nadelig

B. Voor het uitstel van IBP werkzaamheden is resultaatbestemming aangevraagd.

Effect: Minder lasten in programma 10B € 47.000; saldo € 47.000 voordelig

Voor het project Servicepunt71 zijn de kosten voor 2010 lager dan verwacht in december 2010. Dit bedrag zal in de reserve Regionalisering worden gezet voor later.

Effect: Minder lasten in programma 10B € 55.000; Storting in reserve Regionalisering € 55.000; saldo neutraal

De voorziening overdracht wethouderspensioenen wordt met € 75.000 extra aangevuld omdat er nu 6 (oud) wethouders zijn die in aanmerking kunnen komen voor een pensioenoverdracht. Het betreft hier de 4 huidige wethouders en de twee wachtgelders. Bij de kadernota 2012 wordt gekeken of dit structureel moet worden doorgevoerd.

Effect: Meer lasten in programma 10B € 75.000; saldo € 75.000 nadelig

Het verschil tussen de begrote en werkelijke uitgaven aan voormalig personeel is niet onttrokken uit de reserve voormalig personeel.

Effect: Minder lasten in programma 10B € 18.000; minder onttrekking uit reserve € 18.000; saldo neutraal

Verschillen mutatie reserves begroot na wijziging t.o.v. werkelijk 2010 > € 15.000

Reserve voormalig personeel

Het verschil tussen de begrote en werkelijke uitgaven aan voormalig personeel is niet onttrokken uit de reserve voormalig personeel.

Effect: Minder lasten in programma 10B € 18.000; minder onttrekking uit reserve € 18.000; saldo neutraal

Reserve regionalisering

Het verschil tussen de begrote en werkelijke uitgaven aan Servicepunt71 is niet onttrokken uit de reserve regionalisering. Naar verwachting zullen deze kosten in de komende jaren alsnog komen en wordt dit bedrag dan weer uit de reserve onttrokken.

Effect: Minder lasten in programma 10B € 55.000; minder onttrekking uit reserve € 55.000; saldo neutraal

PROGRAMMA 11: OPENBARE ORDE EN VEILIGHEID

Dit programma omvat de volgende prestatiegebieden:

A. Openbare orde en veiligheid

B. Brandweer en rampenbestrijding

11 A. Openbare orde en veiligheid

Inleiding

Om onveiligheid zo goed mogelijk te voorkomen, moeten we de bedreigingen regelmatig in beeld hebben. En door in het oog te houden welke mogelijkheden je als gemeente hebt, samen met je partners, kunnen we tijdig en op een passende manier actie ondernemen. Met integraal veiligheidsbeleid kunnen we periodiek het nodige doen om een veilige gemeente veilig te houden. Bij een calamiteit helpt een goede voorbereiding om effectief op te schalen, zodat de situatie zo snel mogelijk weer veilig is.

Bestaand beleid

- Kadernota Integrale Veiligheid Leiderdorp 2006-2009
- Voldoen aan de wettelijke verplichtingen in het kader van de rampenbestrijding en crisisbeheersing en participeren in de ontwikkeling van de veiligheidsregio (Wet veiligheidsregio's)
- Integrale Veiligheid in Leiderdorp, strategische visie
- Prioriteiten Kadernota Integraal Veiligheidsbeleid Leiderdorp 2011-2014
- Kadernota Integrale Veiligheid Leiderdorp 2011-2014 (In ontwikkeling)

Wat hebben we bereikt?

Er ligt een visie over het integraal veiligheidsbeleid, door de raad vastgesteld. Daarnaast maakten we een inventarisatie van de veiligheid in de gemeente Leiderdorp. Op basis hiervan stelden we een gedegen veiligheidsanalyse op. De verschillende veiligheidspartners waren betrokken bij deze exercitie. Zo legden we een fundament voor de benodigde toekomstige samenwerking. Met het in beeld brengen van de veiligheidssituatie in Leiderdorp, is ook de basis gelegd voor

de prioritering. De raad heeft de prioriteiten vastgesteld. Er is overeenstemming over de veiligheidsthema's waarop we ons de komende jaren richten: huiselijk geweld, (woning)inbraken, veiligheid op straat, alcohol en drugs, jeugd en crisisbeheersing. Uitwerking volgt in verschillende uitvoeringsprogramma's.

Wat hebben we ervoor gedaan?

Om een goed beeld te krijgen van de veiligheidssituatie gebruikten we verschillende cijfers, onder meer uit de veiligheidsmonitor, en voerden we overleg met verschillende veiligheidspartners, zoals brandweer, politie, woningcorporatie, ondernemers, milieudienst. We troffen voorbereidingen voor verdere ontwikkeling van het integraal veiligheidsbeleid. Op het gebied van crisisbeheersing wordt bijvoorbeeld samengewerkt met verschillende gemeenten, om zo goed mogelijk uitwerking te geven aan de eisen die de Wet veiligheidsregio's stelt. Een ander voorbeeld is de sociale veiligheid. Met woningcorporatie Rijnhart Wonen zochten we nog nadrukkelijker de dialoog om afspraken te maken die ten goede komen aan de sociale veiligheid in de gemeente. Om de veiligheid op de door de raad bepaalde onderwerpen te verbeteren, is samenwerking met de verschillende veiligheidspartners onontbeerlijk.

Doelen

doel	meetpunt	werk 2009	plan 2010	werk 2010	plan 2011
Uitvoeren van het integrale veiligheidbeleid 2006-2009 en komen tot integraal veiligheidsbeleid voor 2010-2013	Actiepunten van de KIV-nota 2006-2009 zijn afgerond M.b.v. de nieuwe veiligheidsmonitor kan de nieuwe veiligheidsnota worden vervaardigd	Meer dan 80% is gerealiseerd, klein percentage wordt nog in 2008 gerealiseerd. Eén punt (bestuurlijke boete) wordt voor 1 januari 2010 uitgevoerd	Door de raad vaststellen van een visie integraal veiligheidsbeleid Op basis van een veiligheidsanalyse prioriteiten vaststellen voor het integraal veiligheidsbeleid 2011-2014	Vaststelling en uitwerking van thema's / lokale veiligheids prioriteiten en nieuwe KIV-nota	Uitwerking van (eventueel bijgestelde) thema's / prioriteiten

11 B. Brandweer en rampenbestrijding

Inleiding

Om de brandweerorganisatie te versterken zijn de brandweerkorpsen in Hollands Midden geregionaliseerd. Eén brandweerorganisatie versterkt de kracht van de brandweer én die van de partners in de veiligheidsregio. Brandweerpost Leiderdorp maakt per 1 januari 2011 onderdeel uit van de regionale brandweer: Brandweer Hollands Midden. Het werkgebied van Brandweer Hollands Midden bestrijkt het noordelijk deel van de provincie Zuid-Holland. Het strekt zich uit van de Duin- en Bollenstreek in het noorden via het Groene Hart naar de Krimpenerwaard in het zuiden. Dit werkgebied telt ruim 750.000 inwoners.

Bestaand beleid

- Raadbesluit regionalisering brandweer februari 2010
- Regionaal repressief dekkingsplan Brandweer Hollands Midden (2005)
- Brandweer Hollands Midden; Samen sterker dan alleen (2009)
- Operationele grenzen zijn ingesteld (laatste actualisatie 2009)

Wat hebben we bereikt?

We verrichtten de werkzaamheden die nodig waren om op een goede manier te komen tot een regionale brandweerorganisatie.

Formeel zijn per 1 januari 2011 de brandweertaken overgedragen aan Brandweer Hollands Midden. Feitelijk zal de overdracht naar verwachting in 2012 zijn afgerond. In 2010 gingen het oefenen van personeel en de opleiding en werving gewoon door. Ook zijn er weer veiligheidsadviezen verleend en bedrijven gecontroleerd.

Wat hebben we ervoor gedaan?

Door intensieve inspanningen is de verbouwing goed in gang gezet, waarbij de winkel in 2010 open bleef. Inwoners, ondernemers en werknemers hebben door het jaar heen weer een beroep kunnen doen op de brandweer.

Doelen

doel	meetpunt	werk 2009	plan 2010	werk 2010	plan 2011
Gemeentelijke brandweertaken regionaliseren	Stand van zaken betreffende het regionalisatieproces	Principebesluit regionalisering brandweer in januari genomen. Het definitieve besluit door de raad wordt verwacht in februari 2010	Ontvlechting van de gemeentelijke brandweertaken en voorbereiding en richting regionalisering per 1 januari 2011	Ontvlechting van de gemeentelijke brandweertaken wordt gestart	Ontvlechting van de gemeentelijke brandweertaken volle gang

Wat heeft het gekost?

bedragen x € 1.000		begroting primitief	begr. wijziging	na wijziging (N)	jaar-rekening 2010 R	verschil N-/-R	jaar-rekening 2009
LASTEN							
	Specificatie programmakosten						
A	Openbare orde en veiligheid	312	42	354	356	-2	313
B	Brandweer en rampenbestrijding	1.285	-108	1.177	1.115	61	1.067
	Totaal programmakosten	1.597	-66	1.531	1.472	59	1.380
BATEN							
	Specificatie baten						
A	Openbare orde en veiligheid	-7	-3	-10	-13	2	-7
B	Brandweer en rampenbestrijding	0	-8	-8	-13	5	-27
	Totaal baten	-7	-11	-18	-25	7	-34
SALDO							
	Specificatie saldo						
A	Openbare orde en veiligheid	304	39	344	344	0	306
B	Brandweer en rampenbestrijding	1.285	-116	1.169	1.103	66	1.040
	Saldo programma	1.589	-77	1.513	1.447	66	1.346
MUTATIE RESERVES							
	Bestemming resultaat (-/= onttrekking)						
	Niet van toepassing						
	Totaal mutatie reserves	0	0	0	0	0	0
	Saldo na bestemming	1.589	-77	1.513	1.447	66	1.346

Verschillen programma's begroot na wijziging t.o.v. werkelijk 2010 > € 50.000

B. Op het product brandweer is € 60.000 overgehouden. Dit komt doordat de regionalisering een jaar is vertraagd. Eerst was verwacht dat de regionalisering zou starten per 1-1-2010, dit is uiteindelijk 1-1-2011 geworden. Dit is een voordeel, het betreft hier geen verschuiving tussen de jaren.
Effect: Minder lasten in programma 11B € 60.000; saldo € 60.000 voordelig

Verschillen mutatie reserves begroot na wijziging t.o.v. werkelijk 2010 > € 15.000

Geen verschillen > € 15.000

PROGRAMMA 12: GRONDONTWIKKELING

Dit programma omvat de volgende prestatiegebieden:

- A. Grondontwikkeling W4
- B. Grondontwikkeling Centrumplan
- C. Grondontwikkeling overige projecten

12 A. Grondontwikkeling W4

Inleiding

Het project W4 omvat de gebiedsontwikkeling rond de verbreding van Rijksweg A4. Het doel is een betere inpassing van de Rijksweg in de omgeving en het genereren van inkomsten voor de bijdrage aan Rijkswaterstaat.

Bestaand beleid

- Masterplan W4
- Stedenbouwkundig plan 2002
- DSO Vierzicht, 't Heerlijk Recht, Bospoort, Mauritskwartier en Plantage
- Bestemmingsplan Bospoort

Wat hebben we bereikt?

In 2010 is de tweede fase van de woningbouw Mauritskwartier afgerond en woonrijp gemaakt. De derde fase woningbouw is gestart. Alle woningen zijn inmiddels verkocht en worden in 2011 opgeleverd.

In 2010 werd duidelijk dat de verplaatsing van het tennispark naar de Kleine Zandput definitief niet doorgaat. De Kleine Zandput zal een andere inrichting krijgen. Dit bevindt zich nu in de ontwerpfase, waarbij de omwonenden intensief zijn betrokken.

De zorgkantoren op Vierzicht kavel 2 zijn voltooid. Vierzicht kavel 5 werd bouwrijp gemaakt. Mede als gevolg van de kredietcrisis is de kantorenmarktsituatie veranderd. Daarom wordt het vergunde pand waarschijnlijk niet meer als kantoor gerealiseerd. Planning van de inkomsten is doorgeschoven naar 2015.

Vierzicht kavel 1 wordt pas bouwrijp gemaakt als de definitieve plannen voor het gebied zijn ingediend. Echter, ook hier geldt dat de marktsituatie niet rooskleurig is. Planning van de inkomsten is doorgeschoven naar 2015.

Voor Bospoort geldt dat de bouw van IKEA nu afhankelijk is van de besluitvorming door de Raad van State (in het kader van het bestemmingsplan, uitspraak vindt naar verwachting plaats in de eerste helft 2011). Het beroep tegen vrijstelling/vergunning ligt bij de rechtbank. Ook hierover vindt

naar verwachting in de eerste helft 2011 uitspraak plaats.

Daarna is nog hoger beroep mogelijk.

Het onteigeningsbesluit voor de Pannenkoekenboerderij keurde de Kroon in 2010 goed. In 2011 zal gefocust worden op de geluidwerende bebouwing.

De realisatie van de Paviljoens zal mede afhankelijk zijn van de marktontwikkelingen.

In 2010 werd duidelijk dat de verplaatsing van de tennisbanen naar Plantage niet doorgaat. De mogelijkheden van een gedeeltelijke herontwikkeling voor woningbouw (Samsomveld en omstreken) worden nu nader onderzocht.

In 2010 werd het tracébesluit voor de verbreding van Rijksweg A4 onherroepelijk. De verbreding is in uitvoering en zal eind 2014 gereed zijn. Betaling van de bijdrage aan Rijkswaterstaat vindt plaats na afronding van de verdiepte ligging van het tracé West (begin 2012).

Wat hebben we ervoor gedaan?

We begeleiden de diverse processen en gaven er de noodzakelijke sturing aan.

Over de ontwikkelingsgebieden vond veelvuldig overleg met Bohemen plaats. Er is opdracht gegeven voor het woonrijp maken van Mauritskwartier fase 2 en 3. Ook gingen de gebiedsontwikkeling Kleine Zandput en de studie naar de mogelijkheden van Plantage van start. De beroepsprocedures Bospoort en IKEA zijn gestart.

Over Rijksweg A4 vond regelmatig overleg plaats met Rijkswaterstaat, de aannemer, W4-partners en de omgeving (onder andere bewoners). Verder zijn diverse besluiten genomen, zoals vergunningen en ontheffingen.

Doelen

doel	meetpunt	werk 2009	plan 2010	werk 2010	plan 2011
W4: Ontwikkeling Mauritskwartier Kalkpolder fase 2a en 2b	Opleveren bouwrijpe grond	Woonrijp maken	Afgerond		
W4: Ontwikkeling Mauritskwartier Kalkpolder fase 3	Opleveren bouwrijpe grond	Bouwrijp maken	Woonrijp maken en afronden	Woonrijp maken	Afgerond
W4: Ontwikkeling Vierzicht, zorgkantoren	Opleveren bouwrijpe grond	Afronden		Afgerond	
W4: Ontwikkeling Vierzicht, overige ontwikkelingen	Opleveren bouwrijpe grond	Uitvoering	Uitvoering	Bouwrijp maken kavel 1 afhankelijk kandidaten	
W4: Ontwikkeling Bospoort, overige kavels	Opleveren bouwrijpe grond		Uitvoering		Bouwrijp maken, uitvoering, afhankelijk kandidaten
W4: Ontwikkeling Bospoort, Ikea-kavels	Opleveren bouwrijpe grond		Uitvoering	Uitvoering	Afgerond
W4: Ontwikkeling Plantage, alle kavels	Opleveren bouwrijpe grond		planvorming		Ontwikkelingsmogelijkheden bekijken
W4: bijdrage aan RWS realiseren	Netto contantsaldo grondexploitaties exploitatiegebieden				

12 B. Grondontwikkeling Centrumplan

Inleiding

Leiderdorp wil een dorp zijn en blijven, waarin het prettig wonen is voor jong en oud. Een "kloppend hart" ontbrak. In 2001 stelde de raad het Masterplan Centrumplan vast. Dit masterplan omvat een aantal projecten in het centrum die moeten leiden tot een prettiger leefklimaat.

Bestaand beleid

- Toekomstvisie Leiderdorp 2015
- Masterplan Centrumplan (2001)
- Raadsbesluit 24-09-2007 tot vaststelling plan Centrumplein
- Raadsbesluit 28-01-2008 en 09-06-2008 (nieuwbouw gemeentehuis en locatie Willem-Alexanderlaan)
- Raadsbesluit tot vaststelling bestemmingsplan Nieuw Centrum 15-02-2010

Wat hebben we bereikt?

Eind 2009 werden 28 woningen van het project Orangerie opgeleverd, begin 2010 is de woonomgeving ingericht.

Met enige aanpassingen is Ommedijk in 2010 voortgebouwd. Oplevering zal halverwege 2011 plaatsvinden. De discussie over herinrichting Muzenlaan loopt nog.

Als onderdeel van het centrumplan werd Santhorst afgerond, inclusief de verplaatsing van de markt naar de Van Diepeningenlaan. De discussie over (het atrium van) de Sterrentuin ronden we af.

De rechter beoordeelde de bouwvergunning voor de Meas. Ondanks een formele fout bleef de vergunning in stand (maar hoger beroep is ingediend).

Het bestemmingsplan Nieuw Centrum is vastgesteld. Later zorgde een uitspraak van de Raad van State voor een marginale aanpassing. Procedures lopen nog.

De bouw van een nieuw gemeentehuis is een afgeleid onderdeel van dit project. Volgens planning startte de bouw nadat afgelopen jaar de bouwvergunning werd verleend. De oplevering staat gepland in december 2011.

Wat hebben we ervoor gedaan?

Begeleiding van de herinrichting van de woonomgeving kost de gemeente veel tijd en aandacht.

Zo vergde ook de (soepele) overgang van de markt overleg en de nodige begeleiding, tot en met de wekelijkse handhaving van het (niet-) parkeren.

Ondanks de bezwaren tegen de plannen voor het Centrumplein/Winkelhof maakten we met betrokkenheid van omwonenden al een inrichtingsplan voor verharding en groen. Ook stelden we op verzoek van politie en brandweer een quickscan Veiligheidseffectrapportage op. Verder deden we onderzoeken op het gebied van de flora en faunawet. De

meeste tijd kostte echter de juridische strijd over het bestemmingsplan. Daardoor kon nog geen bouwvergunning worden verleend en werd de bouw van de parkeergarage dus uitgesteld.

Op verzoek van de raad vindt een onderzoek plaats naar mogelijke verkeersmaatregelen in de Voorhoflaan en/of Heinsiuslaan.

Inmiddels treffen we voorbereidingen voor de oplevering van het (huidige) gemeentehuis aan Wereldhave. We zoeken een nieuwe plek voor het carillon en de WAS-mast.

De Measlocatie is onderwerp van juridische strijd met de ontwikkelaar, over bouwmassa en bouwhoogte van het plan.

Doelen

doel	meetpunt	werk 2009	plan 2010	werk 2010	plan 2011
Exploitatie afronden projectopdracht gestelde doelen	Uit te voeren werkzaamheden gefaseerd in de begroting opnemen	Geactualiseerd			
Centrumplan: Centrumplein	Opleveren bouwrijpe grond = gemeentehuis	Ontwerp opgesteld en ter visie gelegd in najaar Ontvangen zienswijzen van commentaar voorzien en gereed gemaakt voor vaststelling (februari 2010)	Bouwvergunning en start bouw parkeergarage Heinsiuslaan	15-2 en 6-9-11 vaststelling bp	Herinrichting kruising Engelendaal
Centrumplan: Parkpromenade	Herinrichting + pp bij aansluiting Engelendaal		Ontwerp	Ontwerp	Uitvoering
Centrumplan: Meas/Rosarium	Oplevering woningen	Bouwvergunning en reactie bezwaren	Bouw	beroepsprocedure	Oplevering
Centrumplan: Wozoco Dillenburg	Opleveren bouwrijpe grond	Bouw	Bouw	bouw	Oplevering project
Centrumplan: Sjelter	Opleveren woningen	Inrichting openbaar gebied rond gereed plan	Oplevering	Oplevering	Afsluiting project
Centrumplan: Gemeentehuis	Opleveren gemeentehuis	RO-procedure	Bouw	Bouw	Oplevering eind 2011

12 C. Grondontwikkeling overige projecten

Inleiding

Als het gunstig is voor de ruimtelijke kwaliteit van Leiderdorp of als er een reden is voor volkshuisvesting, op economisch of op financieel gebied, werkt de gemeente mee aan planontwikkelingen. De planontwikkelingen moeten dan wel passen binnen de kaders die de raad heeft vastgesteld of nog gaat vaststellen.

Bestaand beleid

- Toekomstvisie *Leiderdorp 2015*

Wat hebben we bereikt?

In het eerste kwartaal van 2010 werden 106 woningen opgeleverd, waarvan veertig in de sociale sfeer. De woningen zijn letterlijk voor 50% toegewezen aan jongeren en voor 50% aan ouderen vooral afkomstig uit Leiderdorp, wat gunstig is voor de doorstroming. Onmiddellijk daarna is begonnen met de inrichting van de "groene scheggen": wandel- en fietspaden, bruggetje en groen- en speelvoorzieningen. Vrijwel de hele singel voorzagen we van een natuurvriendelijke oever. In het najaar plantten we de groenvoorzieningen. Ook legden we extra drainage aan in de scheggen, omdat de afwatering zeer slecht was.

Het ontwerpbestemmingsplan is in het najaar vastgesteld en inmiddels in werking getreden (geen bezwaren).

Voor de Boterhuispolder is op 11 oktober 2010 een bestemmingsplan vastgesteld. Er loopt nog een beroepzaak, waardoor een klein gedeelte nog niet in werking is getreden.

Wat hebben we ervoor gedaan?

We begeleidden werkzaamheden en voerden ze uit of lieten dat doen. Dat vereist een proces van ontwerpen (in overleg met bewoners), uitwerken tot bestekken en tot slot aanbesteding. Bij de uitvoering van de concrete werken moeten we vervolgens attent zijn. Ook vereist zijn allerlei vergunningen. Voorbeelden zijn vergunningen voor het (noodzakelijkerwijs) kappen van bomen en voor het plaatsen van borden (verkeersbesluiten).

Klachten handelden we af, bijvoorbeeld door alsnog drainage aan te (laten) leggen.

Voor de Boterhuispolder konden we subsidie vanuit de provincie en de regio veiligstellen. In 2010 is begonnen met de voorbereiding op het uitvoeren van werkzaamheden in de Boterhuispolder. Deze aanpassingen moeten het gebied uiteindelijk beter/gemakkelijker toegankelijk maken.

Doelen

doel	meetpunt	werk 2009	plan 2010	werk 2010	plan 2011
Exploitatie afronden projectopdracht gestelde doelen	Uit te voeren werkzaamheden gefaseerd in de begroting opnemen	Actualisatie			
Schansen en Dreven	Opleveren bouwrijpe grond	Bouw	Woonrijp maken	1 ^e kwartaal oplevering woningen en daarna woonrijp gemaakt	Afronding project
Boterhuispolder		Voorontwerp 1 ^e kwartaal ter visie Ontwerp 3 ^e kwartaal 2010 ter visie	Voorbereiding	Bestemmingsplan Boterhuispolder is vastgesteld	Uitvoering

Wat heeft het gekost?

bedragen x € 1.000 LASTEN		begroting primitief	begr. wijziging	na wijziging (N)	jaar- rekening 2010 R	verschil N-/-R	jaar- rekening 2009
	Specificatie programmakosten						
A	Grondontwikkeling W4	11.189	-52	11.137	10.918	219	4.912
B	Grondontwikkeling Centrumplan	1.425	234	1.659	2.313	-654	1.273
C	Grondontwikkeling overige projecten	247	1.617	1.864	227	1.637	1.625
	Totaal programmakosten	12.860	1.799	14.659	13.458	1.202	7.810
BATEN							
	Specificatie baten						
A	Grondontwikkeling W4	-17.744	6.607	-11.137	-10.512	-625	-7.324
B	Grondontwikkeling Centrumplan	-2.013	354	-1.659	-2.256	598	-1.175
C	Grondontwikkeling overige projecten	-159	-1.998	-2.158	-930	-1.228	-208
	Totaal baten	-19.916	4.963	-14.953	-13.698	-1.255	-8.707
SALDO							
	Specificatie saldo						
A	Grondontwikkeling W4	-6.555	6.555	0	406	-406	-2.412
B	Grondontwikkeling Centrumplan	-588	588	0	56	-56	98
C	Grondontwikkeling overige projecten	87	-381	-294	-703	409	1.417
	Saldo programma	-7.056	6.762	-294	-241	-53	-898
MUTATIE RESERVES							
	Bestemming resultaat (-/= onttrekking)						
1	Alg. reserve grondverkoop, vrij bes	467	-330	138	464	-326	-3.980
2	Reserve OWB geormerkt	0	0	0	0	0	0
3	Bestemmingsreserve W4	6.705	-6.492	214	-188	402	4.523
4	reserve opbrengst verkoop aand NUON	0	0	0	0	0	-2.066
5	Resultaat na bestemming	0	0	0	0	0	2.416
	Totaal mutatie reserves	7.172	-6.821	351	275	76	893
	Saldo na bestemming	117	-59	57	35	23	-5

Verschillen programma's begroot na wijziging t.o.v. werkelijk 2010 > € 50.000

A. De in 2008 gevormde voorziening Plantage is naar boven bijgesteld. Uit de GIG komt een verwachting van het resultaat Plantage van € 4.297.000. De voorziening is naar boven bijgesteld tot dit bedrag, het bedrag is onttrokken uit de reserve W4.

Effect: Nadelig saldo voor programma 12A € 406.000; hogere onttrekking uit bestemmingsreserve W4 € 406.000; saldo neutraal

B. In de GIG voorjaar 2010 was voorzien dat het deelproject centrumplan buitenruimte Santhorst zou worden afgesloten. Dit deelproject is per 31/12/10 ook daadwerkelijk afgesloten. Dit levert ten opzichte van de begroting een hogere storting

op in de reserve grondbedrijf van € 13.000. Dit betreft een voordeel op de post onvoorzien.

Effect: Voordelig saldo voor programma 12B € 13.000; hogere storting in reserve grondbedrijf € 13.000; saldo neutraal

De eerder gevormde voorziening Centrumplan is bijgesteld. Het voorziene deel voor Buitenruimte Santhorst is vrijgevallen naar de reserve grondverkoop. Voor het deel van Meas is een extra dotatie gedaan. Voor de verdere toelichting wordt verwezen naar hoofdstuk 7.

Effect: Nadelig saldo voor programma 12B € 69.000. Hogere onttrekking uit de reserve grondverkoop € 69.000; saldo neutraal

C. Structureel is er € 40.000 beschikbaar voor kosten die gemaakt worden voor mogelijke nieuwe projecten. Een voorbeeld hiervoor is het ROC terrein. In 2010 is van dit budget geld overgehouden. Aangezien het budget komt uit de reserve grondverkopen, vloeit het verschil nu terug naar de reserve.

Effect: Voordelig saldo voor programma 12C € 28.000; lagere onttrekking uit de reserve grondbedrijf € 28.000; saldo neutraal

In de GIG voorjaar 2010 was voorzien dat het project Driegatenbrug financieel zou worden afgesloten. Dit deelproject is per 31/12/10 ook daadwerkelijk afgesloten.

Effect: Voordelig saldo voor programma 12C € 354.000; hogere storting in reserve € 354.000

Verschillen mutatie reserves begroot na wijziging t.o.v. werkelijk 2010 > € 15.000

Algemene reserve grondverkopen

In de GIG voorjaar 2010 was voorzien dat het deelproject centrumplan buitenruimte Santhorst zou worden afgesloten. Dit deelproject is per 31/12/10 ook daadwerkelijk afgesloten. Dit levert ten opzichte van de begroting een hogere storting op in de reserve grondbedrijf van € 13.000.

Effect: Voordelig saldo voor programma 12B € 13.000; hogere storting in reserve grondbedrijf € 13.000; saldo neutraal

In de GIG voorjaar 2010 was voorzien dat het project Driegatenbrug financieel zou worden afgesloten. Dit deelproject is per 31/12/10 ook daadwerkelijk afgesloten. Verdere details is te vinden in de GIG rapportage voorjaar 2011.

Effect: Voordelig saldo voor programma 12C € 354.000; hogere storting in reserve € 354.000

De eerder gevormde voorziening Centrumplan is bijgesteld. Het voorziene deel voor Buitenruimte Santhorst is vrijgevallen naar de reserve grondverkopen. Voor het deel van Meas is een extra dotatie gedaan. Voor de verdere toelichting wordt verwezen naar hoofdstuk 7.

Effect: Nadelig saldo voor programma 12B € 69.000. Hogere onttrekking uit de reserve grondverkopen € 69.000; saldo neutraal

Structureel is er € 40.000 beschikbaar voor kosten die gemaakt worden voor mogelijke nieuwe projecten. Een voorbeeld hiervoor is het ROC terrein. In 2010 is van dit budget geld overgehouden. Aangezien het budget komt uit de reserve grondverkopen, vloeit het verschil nu terug naar de reserve.

Effect: Voordelig saldo voor programma 12C € 28.000; lagere onttrekking uit de reserve grondbedrijf € 28.000; saldo neutraal

Bestemmingsreserve W4

De in 2008 gevormde voorziening Plantage is naar boven bijgesteld. Uit de GIG komt een verwachting van het resultaat Plantage van € 4.297.000. De voorziening is naar boven bijgesteld tot dit bedrag, het bedrag is onttrokken uit de reserve W4.

Effect: Nadelig saldo voor programma 12A € 406.000; hogere onttrekking uit bestemmingsreserve W4 € 406.000; saldo neutraal

ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN

Inleiding

Dit hoofdstuk geeft een uiteenzetting van de financiering van de voorzieningenniveaus van de gemeente Leiderdorp, zoals beschreven in de 12 programma's. Het is een verplicht onderdeel van de begroting volgens het besluit *Begroting & Verantwoording (BBV)*.

Bestaand beleid

- Treasurystatuut (2010)
- Verordening 212 (2009)
- Nota reserves en voorzieningen (2008)
- Legesverordeningen 2011 (2010)
- Kadernota Weerstandsvermogen & risicomanagement (2009)

Wat hebben we bereikt?

De gemeente streeft naar een structureel sluitende begroting die ook in materieel evenwicht is. Voor 2010 is dit gelukt. Voor 2011 is de begroting wel in evenwicht, maar niet in materieel evenwicht. Hoofdstuk 10 gaat nader in op het materieel evenwicht.

Wat hebben we ervoor gedaan?

- Het treasurystatuut is herzien. Het nieuwe statuut is volledig conform de huidige wetgeving: de Wet fido

(financiering decentrale overheden) en de Ruddy (Regeling uitzettingen en derivaten decentrale overheden).

- In 2010 maakten we, bij de begroting 2011, het overzicht van de incidentele baten en lasten duidelijker. Deze opzet is ook in deze jaarrekening gebruikt. Zo komt het materieel evenwicht duidelijker in beeld.
- De voor- en najaarsnota verschenen niet in 2010. Ze zijn vervangen door de Zomernota. De huidige vorm van de Zomernota voldoet echter niet aan de wensen van het college en de raad. Met de raads werkgroep financiën maakten we afspraken voor verbetering van de rapportagevorm voor 2011.
- In 2010 maakten we een start met het opstellen van de nieuwe nota reserves en voorzieningen. De nota is in concept gereed. De besluitvorming, met name over de hergroepering van de reserves/voorzieningen, wacht op de uitkomsten van de kerntakendiscussie. Na het vaststellen van de nota wordt deze in de jaarrekening 2011 verwerkt.
- De paragraaf weerstandsvermogen is aangepast. De maatregelen die bij de risico's horen, zijn in kaart gebracht.

Doelen

Doel	meetpunt	werk 2009	plan 2009	plan 2010	werk 2010	plan 2011
Gezonde financiën op lange termijn	Een sluitende begroting/jaarrekening	Ja, het meerjarenbeeld na 2010 met een kleine algemene taakstelling	Ja	Nee	Ja	Ja
	Een materieel sluitende begroting/jaarrekening	Ja, het meerjarenbeeld na 2010 met een kleine algemene taakstelling	Ja	Ja	Ja	Nee

Wat heeft het gekost?

bedragen x € 1.000 LASTEN		begroting primitief	begr. wijziging	na wijziging (N)	jaar- rekening 2010 R	verschil N-/-R	jaar- rekening 2009
	Specificatie programmakosten						
A	Lokale heffingen	110	6	116	120	-4	136
B	Algemene uitkering	0	0	0	0	0	0
C	Onvoorzien	137	-137	0	0	0	0
D	Dividend (aandelen)	46	1.026	1.072	1.155	-83	1.147
E	Financieringsfunctie	3.115	-1.072	2.043	2.017	27	1.672
F	Overig	-10	26	15	15	0	6
	Totaal programmakosten	3.396	-150	3.246	3.306	-60	2.961
BATEN							
	Specificatie baten						
A	Lokale heffingen	-6.395	-211	-6.606	-6.700	94	-6.291
B	Algemene uitkering	-22.955	454	-22.501	-22.526	25	-22.662
C	Onvoorzien	0	0	0	0	0	0
D	Dividend (aandelen)	-1.829	-62	-1.891	-1.871	-19	-45.890
E	Financieringsfunctie	-4.695	1.510	-3.184	-3.516	332	-2.746
F	Overig	0	0	0	8	-8	-36
	Totaal baten	-35.874	1.692	-34.182	-34.605	423	-77.626
SALDO							
	Specificatie saldo						
A	Lokale heffingen	-6.285	-205	-6.490	-6.581	90	-6.155
B	Algemene uitkering	-22.955	454	-22.501	-22.526	25	-22.662
C	Onvoorzien	137	-137	0	0	0	0
D	Dividend (aandelen)	-1.783	965	-819	-716	-102	-44.743
E	Financieringsfunctie	-1.580	439	-1.141	-1.499	358	-1.075
F	Overig	-10	26	15	23	-8	-31
	Saldo programma	-32.478	1.542	-30.936	-31.299	363	-74.665
MUTATIE RESERVES							
	Bestemming resultaat (-/-= onttrekking)						
1	Alg. reserve, vrij besteedbaar	-167	-1.500	-1.667	-1.667	0	862
2	BTW compensatiefonds	0	0	0	0	0	-50
3	reserve opbrengst verkoop aand NUON	884	0	884	884	0	40.625
4	Resultaat na bestemming	0	0	0	0	0	986
	Totaal mutatie reserves	717	-1.500	-783	-783	0	42.422
	Saldo na bestemming	-31.761	42	-31.719	-32.082	363	-32.243

Verschillen programma's begroot na wijziging t.o.v. werkelijk 2010 > € 50.000

A. Voor de precario belasting zijn in 2010 meer inkomsten gegenereerd dan geraamd.
Effect: Meer baten in de Lokale heffingen € 74.000; saldo € 74.000 voordelig

E. De rente over de boekwaarde van aandelen Nuon en de lening aan Vattenfall in verband met latere levering van aandelen is hoger dan in de begroting opgenomen was. Aangezien dit een interne rente doorbelasting betreft levert dit een nadeel op bij Algemene dekkingsmiddelen D en een voordeel bij algemene dekkingsmiddelen E.
Effect: Meer lasten Dividend (aandelen) € 85.000; meer baten Financieringsfunctie € 85.000; saldo neutraal

Er heeft ten opzichte van de verwachting vertraging in de uitgaven van de GIG-projecten plaatsgevonden. Dit zorgt voor lagere interne rentelasten.

Effect: Minder lasten algemene dekkingsmiddelen

Financieringsfunctie € 55.000; saldo € 55.000 voordelig

Doordat een aantal grote investeringen nog open staan, zoals gemeentehuis en de brede scholen is meer rente ontvangen over de lopende investeringen.

Effect: Meer baten Financieringsfunctie € 170.000; saldo

€ 170.000 voordelig

Verschillen mutatie reserves begroot na wijziging

t.o.v. werkelijk 2010 > € 15.000

Geen verschillen > € 15.000

Deel 1 Programmaverantwoording

Paragrafen

In dit deel worden de volgende paragrafen behandeld:

Paragraaf 1	Weerstandsvermogen
Paragraaf 2	Onderhoud kapitaalgoederen
Paragraaf 3	Bedrijfsvoering
Paragraaf 4	Verbonden Partijen
Paragraaf 5	Grondbeleid
Paragraaf 6	Financiering
Paragraaf 7	Lokale Heffingen

PARAGRAAF 1: WEERSTANDSVERMOGEN

Algemeen

De risico's zijn per organisatieonderdeel en naar risicothema's geïnventariseerd. Op basis van de gesignaleerde risico's is een risicosimulatie uitgevoerd. Deze simulatie berekent de kans dat een risico optreedt en de mate waarin gelijktijdig meerdere risico's kunnen plaatsvinden.

Per definitie zijn de risico's waarvoor weerstandsvermogen moet worden aangehouden niet goed meetbaar, omdat voor voorzienbare en redelijk kwantificeerbare risico's een voorziening wordt gevormd of moet worden gevormd. Om toch tot een kwantificering te komen, zijn waar mogelijk de bepalende factoren voor een schatting van de kans van optreden en de impact van het risico geïdentificeerd. Zoveel mogelijk is de (gemiddelde) omvang van de bij het risico betrokken exploitatielasten en/of investeringsbedragen meegenomen bij de (subjectieve) bepaling van de kans en het effect. De opzet van de tabellen in deze paragraaf is iets gewijzigd ten opzichte van voorgaande jaren. Voorheen werd geen melding gemaakt van de actieve beheersmaatregelen terwijl deze wel aanwezig zijn. Nu zijn in de tabellen ook de aanwezige beheersmaatregelen vermeld.

Voor deze paragraaf zijn de uitgangspunten van de kadernota weerstandsvermogen en risicomanagement gebruikt. Deze nota is op 20 april 2009 vastgesteld.

Bestaand beleid (nota's e.d.)

- Kadernota weerstandsvermogen en risicomanagement (april 2009)

Uitkomsten

De geïnventariseerde risico's zijn gekwantificeerd voor een maximumbedrag van totaal € 42,1 miljoen. Hiervan heeft ca. € 5,4 miljoen een structureel karakter en € 36,7 miljoen incidenteel. Hierna zijn de 10 risico's opgenomen die het hoogste aandeel hebben in de risico-omvang (de risico's met de hoogste risicoscore). Deze score wordt berekend op

basis van de kans nadat een beheersmaatregel is getroffen en dat een risico zich voordoet en het financiële gevolg dat een risico met zich meedraagt. Tevens is aangegeven of er een actieve beheersmaatregel aanwezig is.

In de tabel daaronder is de risicoverdeling per programma aangegeven met het bruto risicobedrag, het aantal actieve beheersmaatregelen en het netto risicobedrag.

Risicogebeurtenis	Opmerking	Kans-klasse (A)	Gevolg-klasse (B)	Risico-score (AxB)	Actief beheersmaatregel aanwezig	Invloed (%)
Project Centrumplein strandt op bezwaren wat kan leiden tot het niet realiseren van de uiteindelijke bestemming of minder m2 voor de detailhandel	Het financieel risico van de gemeente ligt met name in het verkoopbedrag van het huidige gemeentehuis (statendaalder).	4	5	20	ja	12.19%
Als dekking voor de inrichtings- en grondkosten van de Boterhuispolder is de verkoop van deze polder aangegeven. Er bestaat een risico dat de verwachte verkoopopbrengst niet behaald zal worden.		3	5	15	nee	9.40%
De bouwkosten, ontwikkelingskosten en tijdsduur van de Brede Scholen West en Oude Dorp (BSW en BSOD) kunnen tegenvallen wat kan leiden tot overschrijding van het krediet.		4	5	20	ja	5.00%

Risicogebeurtenis	Opmerking	Kans-klasse (A)	Gevolg-klasse (B)	Risico-score (AxB)	Actief beheersmaatregel aanwezig	Invloed (%)
Faillissement partner Zandwinning. Er bestaat recht op bankgarantie, deze zal echter niet toereikend zijn om herinrichtingskosten en/of eventuele milieuproblematiek te dekken. Daarnaast vervalt mogelijk een deel van de huuropbrengst van de polder.		3	5	15	ja	3.67%
Doordat de interne rentebaten en rentelasten voor een groot deel afhankelijk zijn van de GIG heeft een verschuiving in de geprognosticeerde uitgaven en inkomsten binnen de GIG projecten een direct effect op het rentesaldo. De GIG wordt defensief geraamd. Dit leidt echter tot een offensieve raming voor het rentesaldo. In de begroting is voorzichtig met de renteposten van de GIG omgegaan, toch kunnen hier nog extra nadelen cq voordelen op volgen wat kan leiden tot lagere inkomsten op de interne rente cq hogere uitgaven.		5	4	20	ja	3.24%
Bestemmingsplan Bospoort is nog niet onherroepelijk. Er bestaat een risico op vernietiging van realisatie van IKEA en paviljoens en nieuwe procedure Wro wat kan leiden tot 2 jaar vertraging	Geld al ontvangen. Alleen risico teruglevering. Bijvoorbeeld in geval van Wet luchtkwaliteit	2	5	10	nee	3.17%
Verstreckte garantstellingen voor leningen aan diverse instellingen, kunnen niet worden afgelost. Dit risico is gestegen ten gevolge van de kredietcrisis (inclusief NHG).	Er staat totaal 58 mln uit (niet WSW) aan achtervangen voor: o.a. woningcorporaties, sportverenigingen.	5	4	20	ja	2.62%
Op een terrein bestaat een discussie over het verlenen van medewerking aan programma eigenaar/ontwikkelaar wat kan leiden tot een claim	Gemeente heeft kaders gesteld. Discussie over het programma.	4	4	16	nee	2.56%
Aansprakelijkheidsstelling door derden zijn niet volledig afgedekt door verzekeringen wat kan leiden tot extra lasten.		4	4	16	nee	2.55%
Bij grondverkoop is de gemeente afhankelijk van marktontwikkelingen wat kan leiden tot lagere en latere opbrengsten		2	5	10	ja	2.20%
Totaal 10 grote risico's	€ 11.250.000					
Overige risico's (94)	€ 30.867.851					
Totaal alle risico's	€ 42.117.851					

Legenda:

Klasse	Kans	Gevolg
1	< 1 keer per 10 jaar	X < 25.000
2	1 keer per 5-10 jaar	25.000 < x < 100.000
3	1 keer per 2-5 jaar	100.000 < x < 250.000
4	1 keer per 1-2 jaar	250.000 < x < 500.000
5	1 keer per jaar of <	X > 500.000
Invloed	Mate van invloed van het risico op het totale risicoomvang	

Risicoverdeling per programma	Aantal risico's	Brutobedrag x € 1.000	Actieve beheersmaatregelen	Nettobedrag x € 1.000
programma 1 Zorg en Welzijn	6	1.563	2	1.275
programma 2 Jeugd en Onderwijs	3	1.120	3	1.120
programma 3 Werk en Inkomen	4	425	4	300
programma 4 Kunst en Cultuur	0	0	0	0
programma 5 Sport en Spel	1	200	0	200
programma 6 Verkeer en Water	5	975	2	935
programma 7 Reiniging	0	0	0	0
programma 8 Wonen en Ondernemen	3	300	2	125
programma 9 Groen	3	2.700	0	2.700
programma 10 Bestuur en Burgerzaken	32	19.110	36	16.302
programma 11 Openbare orde en Veiligheid	5	2.103	2	1.753
programma 12 Grondontwikkeling	22	11.405	16	9.930
Algemene dekkingsmiddelen	15	7.559	7	6.564
niet in te delen in programma (kostenplaatsen)	5	925	3	915
Totaal	104	48.384	77	42.118
uitsplitsing programma 12: Grondontwikkeling				
W4-risico's	21	10.905	16	9.430
overige programma 12	1	500	0	500
Totaal	22	11.405	16	9.930

Op basis van alle ingevoerde en herziene risico's is een risicosimulatie uitgevoerd. De risicosimulatie wordt toegepast omdat het reserveren van het maximale bedrag ad € 42,1 miljoen (zie tabel) ongewenst is. De risico's zullen immers niet allemaal tegelijk en in hun maximale omvang plaatsvinden. De onderstaande tabel toont het resultaat van de risicosimulatie.

Zekerheids%	Bedrag	Zekerheids%	Bedrag
5%	€ 4.340.723	55%	€ 6.984.813
10%	€ 4.823.800	60%	€ 7.205.189
15%	€ 5.169.366	65%	€ 7.437.319
20%	€ 5.456.392	70%	€ 7.676.941
25%	€ 5.702.430	75%	€ 7.915.817
30%	€ 5.937.875	80%	€ 8.196.396
35%	€ 6.148.194	85%	€ 8.542.067
40%	€ 6.361.913	90%	€ 9.001.218
45%	€ 6.565.709	95%	€ 9.703.479
50%	€ 6.768.792		

De gemeente hanteert een zekerheidspercentage van 90% als uitgangspunt om de risico-omvang te kunnen bepalen. Uit de tabel blijkt dat het 90% zeker is dat alle risico's in een jaar kunnen worden afgedekt met € 9 miljoen. Dit is gebaseerd op volledige risicofinanciering.

Het benodigd vermogen om de risico's af te dekken (bij een zekerheidspercentage van 90) is gestegen van 8,8 miljoen in de jaarrekening 2009 naar € 9 miljoen in de jaarrekening 2010.

Enkele grote veranderingen zijn:

- Als dekking voor de inrichtings- en grondkosten van de Boterhuispolder is de verkoop van deze polder aangegeven. Er bestaat een risico dat de verwachte verkoopopbrengst niet behaald zal worden.
- Doordat de interne rentebaten en rentelasten voor een groot deel afhankelijk zijn van de GIG heeft een verschuiving in de geprognosticeerde uitgaven en inkomsten binnen de GIG projecten een direct effect op het rentesaldo. De GIG wordt defensief geraamd. Dit leidt echter tot een offensieve raming voor het rentesaldo. In de begroting is voorzichtig met de renteposten van de GIG omgegaan, toch kunnen hier nog extra nadelen cq voordelen op volgen wat kan leiden tot lagere inkomsten op de interne rente cq hogere uitgaven. Dit al bestaande risico is gestegen ten opzichte van vorig jaar.
- Er bestaat een risico dat verstrekte garantstellingen voor leningen aan diverse instellingen, kunnen niet kunnen worden afgelost. Dit al bestaande risico is gestegen ten gevolge van de kredietcrisis (inclusief NHG).

- Aansprakelijkheidsstelling door derden zijn niet volledig afgedekt door verzekeringen wat kan leiden tot extra lasten.

Weerstandscapaciteit en beschikbaarheid

Voor de weerstandscapaciteit gaan we uit van de standen van de reserves en voorzieningen per 31/12/2010. Bij het opstellen van deze jaarrekening is de totale weerstandscapaciteit € 21,7 miljoen waarvan € 10,8 miljoen direct beschikbaar. De berekening is uitgevoerd conform de vastgestelde beleidsnota uit april 2009.

De overige € 10,9 miljoen kan na democratische besluitvorming worden omgezet van niet direct beschikbaar naar direct beschikbaar.

Na het vaststellen van de beleidsnota zijn enkele nieuwe reserves ingesteld. Deze zijn als volgt opgenomen in de berekening van de weerstandscapaciteit:

Reserve regionalisering - niet direct beschikbaar
Reserve Nuon - direct beschikbaar.

Er is na de stijging van de OZB-tarieven in 2009 geen sprake van onbenutte belastingcapaciteit voor de OZB-tarieven.

Het verschil in de weerstandscapaciteit tussen de jaarrekening 2009 en deze jaarrekening is hieronder weergegeven.

weerstandscapaciteit	31-12-2009	31-12-2010
Direct beschikbaar	12,5 miljoen	10,8 miljoen
Niet direct beschikbaar	8,0 miljoen	10,9 miljoen
Totaal	20,5 miljoen	21,7 miljoen

Ratio weerstandsvermogen

De beschikbare en benodigde weerstandscapaciteit is als volgt in een ratio uit te drukken:

Ratio weerstandsvermogen:

Beschikbare / Benodigde weerstandscapaciteit

De ratio weerstandsvermogen voor de gemeente (exclusief de stille reserves als beschikbare weerstandscapaciteit) is ultimo 2010: $21,7 / 9,0 = 2,41$

In de gehanteerde systematiek wordt deze ratio gekwalificeerd als uitstekend.

Ratio weerstandsvermogen	Betekenis
> 2,0	Uitstekend
$1,4 < x < 2,0$	Ruim voldoende
$1,0 < x < 1,4$	Voldoende
$0,8 < x < 1,0$	Matig
$0,6 < x < 0,8$	Onvoldoende
< 0,6	Ruim onvoldoende

De ratio weerstandvermogen is ten opzichte van de begroting 2011 sterk gestegen, in de begroting was deze ratio 1,80. De stijging is te verklaren door:

- een stijging van de beschikbaarheid van de weerstandcapaciteit van 17,5 miljoen in de begroting 2011 naar 21,7 miljoen in de jaarrekening 2010;
- het opnieuw bekijken van de beheersmaatregelen. Hierdoor is de risicosimulatie gedaald van 9,7 miljoen in de begroting 2011 naar 9 miljoen in de jaarrekening 2010.

Prognose meerjaren

Uitgaande van een gelijke benodigde weerstandscapaciteit en de verwachte beschikbare capaciteit (conform begroting) zal de ratio de komende jaren nog licht stijgen, voor alle jaren zal de kwalificatie van de ratio uitstekend blijven. Het verloop van de ratio voor de komende jaren is als volgt:

Ratio weerstandsvermogen	Ratio	Betekenis
31/12/2011	2,31	Uitstekend
31/12/2012	2,33	Uitstekend
31/12/2013	2,33	Uitstekend
31/12/2014	2,46	Uitstekend

PARAGRAAF 2: ONDERHOUD KAPITAALGOEDEREN

Inleiding

Leiderdorp heeft een oppervlakte van 1.215 hectare. Hierbinnen vinden allerlei activiteiten plaats, zoals wonen, werken en recreëren. Deze activiteiten vragen om een infrastructuur en voorzieningen. Daarvoor zijn kapitaalgoederen nodig: wegen, riolering, water, groen, openbare verlichting, civieltechnische kunstwerken en gebouwen. De kwaliteit van deze kapitaalgoederen bepaalt de intensiteit van het onderhoud en dus ook de jaarlijkse onderhoudsbudgetten.

Beeldkwaliteit

Met de afronding van de Leiderdorps Lente eind 2009 hebben we het achterstallig onderhoud grotendeels weggewerkt. De huidige kwaliteit van de openbare ruimte (verharding, groen, wegmeubilair, zwerfvuil en water) willen we behouden, in het kader van en als resultaat van de kerntakendiscussie. Daarom is in 2010 het beheer op grond van beeldkwaliteit voorbereid. In 2011 werken we hier als proef mee in een pilotwijk (Voorhof/Binnenhof/Elizabethhof). Beheer op grond van beeldkwaliteit betekent dat we een vooraf afgesproken beeldkwaliteit nastreven en in stand houden. Met referentiebeelden (fotoreeksen) kunnen we de beeldkwaliteit van de beheerelementen verharding, groen, (weg)meubilair, zwerfvuil en water bepalen, vaststellen en monitoren. Beheren op grond van beeldkwaliteit biedt de ruimte om periodiek de gewenste kwaliteitsbeelden op verschillende niveaus (algemeen, per beheerelement, per gebied) gezamenlijk vast te stellen en te communiceren. Zo kunnen we de betrokkenheid van bewoners, gebruikers en belangengroeperingen vergroten.

Bestaand beleid (nota's e.d.)

- Groenstructuurplan Leiderdorp (2000)
- Bomenbeleidsplan (2008)
- Gemeentelijke Ecologische Hoofdstructuur (GEHS) (2008)
- Groenbeheerplan De Bloemerd (2005)
- Gemeentelijk rioleringsplan 2006-2010 (2006) / Verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan 2011-2015 (2011)
- Wegbeheerplan 2009-2013 (2009)
- CROW publicatie 145, 147, 245

onderhoudscontract voor elementenverharding omhoog. Daardoor viel het wenselijke onderhoudspercentage lager uit dan begroot. Dit verschil wordt in het meerjarenplan opgelost.

Asfaltverharding

De aanbesteding voor een meerjarig raamcontract voor asfaltonderhoud is in 2010 niet doorgezet. Nieuwe inzichten en doelen vanuit het wegbeheer waren daarvoor de reden. Wanneer de komende jaren asfaltonderhoud plaatsvindt, zullen we de werken clusteren en afzonderlijk aanbesteden. Dit geldt ook voor eventuele vorstschades. Waar mogelijk wordt aangehaakt bij aanbestedingen via Servicepunt71.

Markering

In 2010 herstelden we zo'n 200m² aan markering. Daarnaast is de afgelopen periode gewerkt aan een (weg)markeringsplan. Dit omvat een inventarisatie van alle belijning en markering en een beschrijving van de manier waarop schade hersteld moet worden. Vanwege de extreem vroeg ingevallen winter konden we deze herstelwerkzaamheden niet meer in het laatste kwartaal van 2010 uitvoeren. Dit gebeurt in het tweede kwartaal van 2011 (na de winterperiode) alsnog.

Wegen

Gewenst kwaliteitsniveau:

Algemeen

Vanuit de raamcontracten voor verhardingsonderhoud is in 2010 zo'n 27.500m² verharding onderhouden. Dat komt neer op zo'n 2,2% van het verhardingsareaal van Leiderdorp. Normaliter streven we naar een onderhoudsareaal van zo'n 3% van het totale oppervlak. In 2010 hadden we extreme kosten door vorstschades en gingen de eenheidsprijzen in een nieuw

Projecten

In 2010 is de Hubrechtstraat heringericht. De projecten Koningstraat en Wilddreef hadden wat meer voorbereiding nodig. Ze worden in het eerste en tweede kwartaal van 2011 voorbereid en uitgevoerd.

De voorbereidende werkzaamheden voor het groot onderhoud aan de Meerburglaan-Buitendijklaan zijn van start gegaan. In nauw overleg met belanghebbenden (onder andere burgers) gaan we in 2011 de wateroverlast, sterke ongelijkmatige zettingen, riolering, kabels en leidingen duurzaam en integraal aanpakken. Het voornemen is om in het derde kwartaal van 2011 de uitvoering te starten.

Duurzaam veilig

Het cluster verkeer en vervoer heeft vanuit het thema duurzaam veilig ingehaakt op diverse projecten van het wegbeheer. Zo zijn een deel van de wijk ouderzorg en de Hubrechtstraat duurzaam veilig ingericht met drempels. Op de Hoogmadeseweg zijn met bloembakken en markeringen verkeersremmende maatregelen getroffen. Samen met bewoners zochten we naar verkeersremmende maatregelen in het Essenpark. Het college heeft inmiddels goedkeuring verleend voor het aanleggen van drempels. Uitvoering vindt plaats in het eerste kwartaal van 2011.

Financiële consequenties

financieel overzicht wegen uit programma 6 Verkeer en Water x € 1.000		
	Begroting 2010 na wijzigingen	Rekening 2010
Kapitaallasten	1.185	1.353
Exploitatielast wegen (exclusief dotatie in voorziening en kapitaallasten)	390	357
Voorziening wegen		
saldo 1 januari		-1.248
onttrekking	1.208	973
dotatie	-910	-947
saldo 31 december		-1.221

Riolering

Gewenst kwaliteitsniveau:

In 2010 is gewerkt aan een nieuw verbreed Gemeentelijk Riolerings Plan (vGRP). In het voorjaar van 2011 wordt het ter besluitvorming aangeboden aan de raad.

Onderdeel van het vGRP is het kostendekkingsplan dat als onderlegger dient voor de tariefstelling. Hierin geven we een doorkijk over vijftig jaar, met de financiële consequenties. Bij het opstellen van een vGRP sluiten we aan op de thema's uit

het Stedelijk Waterplan (wateroverlast, veiligheid, watertekort, watergebruik, waterkwaliteit).

Klachten over wateroverlast in de wijk Zijkwartier gaven in 2010 aanleiding tot een onderzoek. Het onderzoeksrapport was in maart 2010 klaar. De belangrijkste conclusie is dat het noordelijk gedeelte van de wijk toe is aan rioolvervanging. In aansluiting op het waterplan en afhankelijk van andere infrastructurele factoren (zoals de discussie rond de Ringweg Oost) stellen we in 2011 een concreet maatregelenplan op. Uit nader overleg met het Hoogheemraadschap Rijnland (HHR) blijkt het aanbrengen van een tweede bergbezinkbassin (BBB) in de wijk De Schansen op kosten van de gemeente Leiderdorp niet nodig. De aanleg komt namelijk voort uit een belang/verantwoordelijkheid van het Hoogheemraadschap, de verhoging van regionale waterbergingscapaciteit, en niet uit een gemeentelijk belang. Dit betekent dat de voorziene investering van € 700.000 niet nodig is. Omdat de vrijvallende kapitaallasten binnen de egalisatieregeling van de riolering blijven, heeft dit geen effect op de begroting. Aan zowel de Engelenlaan als aan de Gallaslaan vond halverwege 2010 een calamiteit plaats: een ingestort riool veroorzaakte een schade aan het wegdek. Om veiligheidsredenen zijn beide calamiteiten provisorisch opgelost met een tijdelijk maatregel. In 2011 worden beide rioleringen vervangen.

Financiële consequenties

Financieel overzicht rioleringen uit programma 6 Verkeer en Water x € 1.000		
	Begroting 2010 na wijzigingen	Rekening 2010
Kapitaallasten riolering	320	320
Exploitatielast riolering (exclusief kapitaallasten en dotatie reserve)	412	487
Bestemmingsreserve egalisatie riolering		
saldo 1 januari (reserve)		-1.498
onttrekking	0	0
dotatie	-256	-163
saldo 31 december		-1.661

Water

Gewenst kwaliteitsniveau:

Baggeren

In de eerste helft van 2010 is een deel van de bagger uit het baggerwerk 2009 gebruikt om grasvelden te herstellen in de Houtkamp, de Bloemerd en het Samsomveld. Daarnaast is de vrijgekomen bagger verwerkt in bermten die langs watergangen liggen. In het kader van het baggerplan zijn in het najaar en winter van 2010 de watergangen in de wijken Voorhof en Binnenhof uitgebaggerd.

Oevers

In de eerste helft van 2010 is het driejarig uitvoeringsplan voor het herstellen en omvormen van oeververdediging voorbereid en aanbesteed. In de tweede helft van 2010 zijn de herstelwerkzaamheden aan de oevers in de Bloemerd, de Houtkamp en Tollenaersingel/Sijpestein/Loevestein gestart. De Bloemerd en de Houtkamp zijn eind 2010 afgerond. Vanwege de vroeg ingevallen winter worden de herstelwerkzaamheden op de overige locaties in het eerste kwartaal van 2011 afgerond. Met de herstelwerkzaamheden op de locaties Simon Ouwkerkstraat en poldersloot nabij Dwarswatering wordt pas na de vorstperiode gestart, in het eerste kwartaal 2011.

Financiële consequenties

Financieel overzicht waterwegen uit programma 6 Verkeer en Water x € 1.000		
	Begroting 2010 na wijzigingen	Rekening 2010
Exploitatielast waterwegen (exclusief dotatie in voorziening)	109	118
Voorziening waterwegen		
saldo 1 januari		-783
onttrekking	617	721
dotatie	-11	-11
saldo 31 december		-73

Groen

Gewenst kwaliteitsniveau:

Onkruidbestrijding op verharding

Onkruidbeheersing op verharding voeren we uit volgens de zogenaamde DOB-methode (Duurzaam Onkruid Beheersing). Onkruidbestrijding zonder chemische bestrijdingsmiddelen is onderzocht. Uit dit onderzoek komt een thermische onkruidbestrijdingsmethode naar voren. Bij wijze van proef passen we deze methoden in 2011 in een gedeelte van Leiderdorp toe. De methode is gebaseerd op het overbrengen van energie op de plant, wat de celstructuur vernietigt.

Boombeheer

In 2010 bepaalden we de locatie van alle bomen en brachten we de veiligheids- en onderhoudstoestand in beeld. Deze inspecties voerden we uit op grond van de VTA-methodiek (Visual Tree Assessment). De uitkomsten gebruiken we om een veilig en vitaal bomenbestand te creëren. In 2011 worden de meest urgente onveilige situaties aangepakt. Doel is de realisatie van een vitaal bomenbestand in 2014.

Bloemerd

In 2010 is groot onderhoud uitgevoerd in het noordelijk deel van de Bloemerd, de eerste dunningsfase. De tweede dunningsfase is voorbereid en kan in het eerste kwartaal van 2011 worden uitgevoerd. Het onderhoud geeft ook invulling aan de uitkomsten van de VTA-inspecties.

Financiële consequenties

Financieel overzicht groenstructuren uit programma 9 Groen x € 1.000		
	Begroting 2010 na wijzigingen	Rekening 2010
Kapitaallasten Groen	8	8
Exploitatielast groen (exclusief dotatie in voorziening en kapitaallasten)	1.615	1.630
Voorziening groenstructuren		
saldo 1 januari		-462
onttrekking	188	85
dotatie	-45	-45
saldo 31 december		-422

Openbare verlichting

Gewenst kwaliteitsniveau:

Het inrichtings- en onderhoudsniveau is duurzaam en doelmatig. De keuze van armaturen en lichtmasten is gericht op budgetbeheersing en het voorkomen van storingen. Het plan was om mee te liften/gebruik te maken van de expertise van de gemeente Leiden bij het opstellen van een beleidsplan openbare verlichting. De ontwikkeling van het beleid in de gemeente Leiden blijft echter uit. Wij hebben het plan nu zelfstandig opgepakt. Het beleidsplan openbare verlichting wordt voorjaar 2011 ter besluitvorming aangeboden aan de raad.

Wat is er gebeurd?

In 2010 zijn in totaal 185 lichtmasten en armaturen vervangen. Daarnaast zijn er 28 lichtmasten vervangen wegens schade of vernieling. Tien stuks zijn geclaimd bij het waarborgfonds en veertien bij daders. Er zijn 1.056 lampen vervangen en armaturen gewassen. En er zijn ongeveer 250 storingen van of vragen over de openbare verlichting en verkeerslichten verholpen en afgehandeld.

Financiële consequenties

Financieel overzicht openbare verlichting uit programma 6 Verkeer en Water		
	Begroting 2010 na wijzigingen	Rekening 2010
Exploitatielast openbare verlichting (exclusief dotatie in voorziening)	206	210
Voorziening openbare verlichting		
saldo 1 januari		-256
onttrekking	75	90
dotatie	-129	-129
saldo 31 december		-295

Civieltechnische kunstwerken

Gewenst kwaliteitsniveau:

Houten bruggen

Het herstellen of vervangen in de tweede fase van de houten bruggen is in 2010 afgerond. De derde en vierde fase zijn in 2010 en begin 2011 voorbereid. In 2011 is de aanbesteding gepland, waarna de uitvoering plaatsvindt van 2011 tot en met 2013. Voor enkele houten bruggen geldt een zodanige belastingsklasse dat auto's en lichte vrachtwagens er overheen kunnen rijden. In de Heemtuin is een lichtere klasse voldoende omdat dit een voetgangersgebied is.

Betonnen bruggen

Het areaal betonnen bruggen is in 2009 volledig geïnspecteerd. De uitvoering van maatregelen die uit deze inspectie voortvloeiden, is gestart na besluitvorming door de raad. In 2011 worden alle betonnen bruggen als totaal aanbesteed. De uitvoering vindt gefaseerd plaats van 2011 tot en met 2013.

Financiële consequenties

Financieel overzicht onderhoud bruggen (civieltechnische kunstwerken) uit programma 6 Verkeer en Water x € 1.000		
	Begroting 2010 na wijzigingen	Rekening 2010
Kapitaallasten	16	16
Exploitatielast bruggen (exclusief dotatie in voorziening en kapitaallasten)	303	292
Voorziening onderhoud bruggen (infrastructurele kunstw.)		
saldo 1 januari		-46
onttrekking	37	14
dotatie	-1.831	-1.831
saldo 31 december		-1.863

Verkeersregelinstallaties

Gewenst kwaliteitsniveau:

Er zijn negen verkeersregelinstallaties (VRI). Een geautomatiseerde verkeersregelcentrale beheert de VRI's centraal. De installaties werken verkeersafhankelijk: ze reageren op aanbod en verwerken het verkeer op basis van een prioriteitenprogramma. Bepaalde verkeersdeelnemers, zoals het openbaar vervoer, worden dus met prioriteit verwerkt. Bij vervanging worden de lampen vervangen door LED-lampen. Drie van de negen installaties zijn al aangepast. De LED-lampen zijn niet alleen energiezuiniger dan gewone lampen, maar hebben ook een behoorlijk langere levensduur. De vervanging van een aantal verkeersregelinstallaties is opgenomen in het maatregelenpakket van het Integraal Verkeers- en Vervoerplan 2009. De exacte prioritering en planning van de maatregelen moet nog plaatsvinden. In 2010 is gestart met een onderzoek naar de kwaliteit van de VRI's om te bepalen welk onderhoud nodig is om ze in bedrijf te houden.

Financiële consequenties

Financieel overzicht verkeersregelinstallaties in programma 6 Verkeer en Water x € 1.000		
	Begroting 2010 na wijzigingen	Rekening 2010
Kapitaallasten	44	44
Verkeersregelinstallaties		
Exploitatielast	107	115
Verkeersregelinstallaties (exclusief kapitaallasten)		

Gebouwen

Gewenst kwaliteitsniveau:

Het nagestreefde onderhoudsniveau van de gebouwen is sober en doelmatig. Voor gebouwen waarvan duidelijk is dat ze op de middellange tot lange termijn in gebruik blijven, hanteren we minimaal de conditiescore 3 conform de NEN 2726-methodiek. Gebouwen waarvan bekend is dat ze op korte tot middellange termijn worden afgestoten, moeten minimaal de conditiescore 4 hebben.

Aan het gemeentehuis is in 2010 alleen het onderhoud uitgevoerd dat noodzakelijk was om het gebouw in stand te houden. Ook is een start gemaakt met het opzeggen van de lopende contracten. Het pand wordt immers eind 2011 verlaten.

In de Sterrentuin is duidelijkheid gekomen over het gebruik van het Atrium. Onder een aantal voorwaarden is een gewijzigd gebruik toegestaan. De ruimte kan benut worden voor verschillende activiteiten; het koffiezitje is nu ook toegestaan. Aan de schoolgebouwen is onderhoud uitgevoerd volgens de meerjarenonderhoudsplanung. Onderhoud is uitgevoerd aan basisschool de Hasselbraam, basisschool de Schakel, basisschool de Elckerlyc en basisschool Willem de Zwijger. Het voormalige MEC-gebouw is aangepast aan de nieuwe functie. Het gebouw biedt onderdak aan de beheerders van de Houtkamp en de kinderboerderij. Tegelijkertijd is het achterstallig onderhoud uitgevoerd, waaronder de vervanging van het rieten dak.

Met Sportfondsen is een nieuwe overeenkomst aangegaan voor beheer en exploitatie van de binnensportaccommodaties.

Financiële consequenties

Financieel overzicht verschillende programma's en kostenplaatsen		
	Begroting 2010 na wijzigingen	Rekening 2010
Kapitaallasten gebouwen	1.384	1.387
Exploitatielast gebouwen (exclusief dotatie in voorziening en kapitaallasten)	313	226
Voorziening gemeentelijke gebouwen		
saldo 1 januari		-1.058
onttrekking	296	359
dotatie	-440	-440
saldo 31 december		-1.139
Voorziening onderwijsgebouwen		
saldo 1 januari		-752
onttrekking	126	43
dotatie	-265	-265
saldo 31 december		-975
Voorziening accommodaties Sportfondsen Leiderdorp		
saldo 1 januari		-1.093
onttrekking	800	476
dotatie	-267	-267
saldo 31 december		-883

PARAGRAAF 3: BEDRIJFSVOERING

Inleiding

Deze paragraaf gaat dieper in op de vraag hoe de gemeente de realisatie van de programma's ter hand neemt. De bedrijfsvoering omvat naast de secundaire (meer intern gerichte) processen, ook de primaire processen. Primaire processen zijn dienstverlening aan de burgers, beleidsprocessen en bestuurlijke processen. Alle processen dragen bij aan de totstandkoming van producten en diensten.

De bedrijfsvoering is zo ingericht dat de gemeente de programmabegroting, de productenraming en de daaraan ten grondslag liggende werkplannen van de ambtelijke organisatie kan realiseren. Naast de diverse programma's is er een aantal prioriteiten (zie hieronder).

De gemeente speelt tijdig in op maatschappelijke ontwikkelingen en wensen van de burgers. Ze vindt het belangrijk burgers meer bij primaire processen te betrekken. De informatiestromen naar het college en de gemeenteraad is aangepast, zodat de uitvoering van de begroting en de productenraming gevolgd en bijgestuurd kunnen worden.

2010 stond vooral in het teken van de totstandkoming van het bedrijfsplan van Servicepunt71 (hiervoor Shared Service Center Leidse Regio). Verder was er veel aandacht voor HRM (cyclus personeelsgesprekken, competentie management), de verdere uitvoering van het informatiebeleidsplan en de aanpassing van de financiële rapportage naar de raad (Zomernota).

Shared Service Center

In 2010 is hard gewerkt aan de totstandkoming van het bedrijfsplan van het Shared Service Center Leidse Regio, inmiddels omgedoopt tot Servicepunt71. Vanaf 2012 voert Servicepunt71 producten en diensten op het gebied van ICT (netwerkbeheer en helpdesk), Facilitaire Zaken, Juridische Zaken, Financiën, Personeel & Organisatie en Inkoop uit. In oktober besloten alle gemeenteraden tot de oprichting van de Gemeenschappelijke Regeling (GR). Halverwege december 2010 is de GR Servicepunt71 ondertekend. Dit markeert de start van een nieuwe organisatie. De overgang van medewerkers van de vier gemeenten naar Servicepunt71 is hiermee aangevangen.

HRM en Organisatieontwikkeling

Met het aantrekken van een nieuwe senior is het cluster, na een jaar, weer op volle sterkte. Dat geeft ruimte om een aantal opgestarte trajecten af te ronden. Beheer op Orde draagt zorg voor actualisering van de personeelsregelingen en past de daarbij behorende formulieren aan. Daarnaast participeerde Leiderdorp in de regionalisering van de brandweer. Intranet geeft actuele informatie en wordt wekelijks bijgehouden. Er was aandacht voor competentie management, we ondersteunden het in oprichting zijnde Servicepunt 71 en vanuit P&O geven we invulling aan het project Werken in het nieuwe Gemeentehuis (kantoorconcept). Extra aandacht voor verzuim leidde tot een daling van het percentage met 0,5% ten

opzichte van het eerste halfjaar. Het totale verzuimpercentage inclusief zwangerschap is 5,21%. Zo legden we de basis voor beleidsmatige rust in 2011. In dat jaar zal veel capaciteit opgaan aan werkzaamheden die een goede transitie naar Servicepunt71 mogelijk maken. De personeelskosten zijn:

bedragen x € 1.000	2009 werkelijk	2010 na wijz.	2010 werkelijk	begr na wijz./- werkelijk	% werkelijk/begr na wijz.
salariskosten algemeen	11.344	12.051	11.976	75	99%
inhuur derden algemeen *	1.210	786	876	-90	111%
inhuur derden directie/man.	109	0	0	0	0%
studiekosten	301	319	281	38	88%
onderzoek en advies alg.	824	639	567	72	89%
Totaal	13.787	13.795	13.700	95	99%

* Bij de inhuur derden zijn de inhuurkosten ten behoeve van investeringen, bouw en woningtoezicht, informatiemanagement en projecten niet meegenomen.

In 2010 namen de loonkosten toe door o.a. de volgende cao-afspraken:

- Een eenmalige uitkering van 1%, april 2010
- Een eenmalige uitkering van 0,5%, augustus 2010
- Een structurele verhoging van 0,5% van de eindejaarsuitkering (totaal 5,5%)

Control

Bedrijfsvoeringsverklaring

Begin 2010 stelde het college het Controlplan gemeente Leiderdorp vast. Dit meerjarig plan legt de opzet van de organisatie vast, met de belangrijkste maatregelen van interne beheersing. In aanvulling hierop is er voor 2010 een Uitvoeringsplan vastgesteld. Hierin staan de activiteiten gepland waarmee de werking van de getroffen beheersmaatregelen jaarlijks wordt getoetst. Aandachtspunten zijn de doelmatigheid, doeltreffendheid en rechtmatigheid van de bedrijfsprocessen, als ook de betrouwbaarheid van de informatie uit deze processen.

De bedrijfsvoering van de gemeente Leiderdorp is voldoende 'in control'. Dit concluderen wij uit resultaten van de voor 2010 uitgevoerde verbijzonderde interne controles en overige onderzoeken, uitgevoerd conform het Uitvoeringsplan 2010. Dit neemt niet weg dat er altijd verbeteringen mogelijk zijn. Deze verbeteringen worden, naast de individuele rapportages, twee keer per jaar in de vorm van actie- en aandachtspunten aan het management gerapporteerd en gevolgd.

Verbijzonderde interne controles

Mede naar aanleiding van de verbijzonderde interne controles zijn ook in 2010 processen verder verbeterd. Veel aandacht ging uit naar de administratieve processen rondom de Wet maatschappelijke ondersteuning. Met ingang van 2010 wordt geen gebruik meer gemaakt van de diensten van het Wmo-kantoor. De gehele administratieve verwerking van onder meer de facturen voor zorg in natura doet de gemeente Leiderdorp zelf. Verder maakten de behorende afdelingen en de administratie eind 2010 nieuwe afspraken over het proces van verhuur van gronden en gebouwen. Die moeten tot verbeteringen in dit proces leiden. Ook zijn er verbeteringen doorgevoerd in de controle van de salarismutaties. De volledige en juiste vastlegging van gegevens in onze geautomatiseerde systemen blijft op onderdelen een aandachtspunt, inclusief de betrouwbare en efficiënte ontsluiting van deze gegevens voor de nodige managementinformatie.

Overige onderzoeken

In 2010 is onderzoek gedaan naar de inhuur van derden. We onderzochten het wanneer en waarom van de inhuur, inclusief financiële omvang in de jaren 2009 en 2010. Het college stelde het onderzoeksrapport in december vast en stuurde het ter informatie aan de raad en rekenkamer. Belangrijkste verbeterpunt is het vaststellen van een eenduidig te hanteren definitie voor inhuur. Zo wordt een eenduidiger registratie en verantwoording van de inhuur bevorderd.

Financiën

In 2010 heeft financiën ingezet op pre-control. Voordat de verplichting wordt ondertekend, controleert financiën of het inkoopproces conform de richtlijnen is verlopen. Door deze maatregel consequent toe te passen is de kennis van het inkoopbeleid binnen de gemeente beter ingebed en worden de regels goed nageleefd.

De tekorten die Leiderdorp meerdere jaren behaalde op de rentefunctie, hebben ertoe geleid dat vanaf 2011 een correctie op de rente in de begroting is opgenomen. In 2010 vond een extern renteonderzoek plaats. Daaruit blijkt dat deze correctie een goede zet is.

Met de raads werkgroep is een traject ingezet voor kwalitatief hogere P&C-documenten. De in 2010 geïntroduceerde Zomernota voldeed niet aan de verwachtingen en wordt daarom in 2011 herzien.

Juridische Zaken

De trend is dat de juridische aspecten van het handelen van de gemeente in toenemende mate complexer en risicovoller worden. Dit is een gevolg van de zich verder uitbreidende wet- en regelgeving. Wij anticiperen hierop door de juridische kennis van medewerkers verder te verhogen en de juridische control te versterken. Wij richten ons onder meer op de inkoopprocessen en het voorkomen van claims op basis van de op 1 oktober 2009 in werking getreden Wet dwangsom en beroep bij niet tijdig beslissen. Ook de kwaliteit van de motivering van besluiten blijft een speerpunt. Afgelopen jaren steeg het aantal bezwaarschriften sterk. In 2010 stabiliseerde deze trend zich. Om het grote aantal bezwaren tijdig af te kunnen handelen, is meer capaciteit ingezet voor de Commissie Bezwaar- en Beroepschriften. Ook is geïnvesteerd in het zogenaamde pre-mediationtraject 'Bellen bij Bezwaar'. Dit houdt in dat bij binnenkomst van een bezwaar direct een ambtelijke heroverweging plaatsvindt en/of contact wordt gezocht met de bezwaarmaker om te bezien of in overleg een alternatieve oplossing mogelijk is.

Daarnaast wordt het commissieadvies direct verstrekt aan de bezwaarhebbende, conform het punt 'een transparant besluitvormingsproces' uit het coalitieakkoord.

Communicatie

Communicatie is een geïntegreerd onderdeel van beleidsvorming in alle stadia. Communicatie wordt gezien als managementinstrument om organisatie- en beleidsdoelen te realiseren. Het inzicht groeit dat door het delen van kennis en door verandering van gedrag en houding beleid meer wordt geaccepteerd. Dit is continu een aandachtspunt in de gemeentelijke communicatie.

Ook in 2010 lag de nadruk op het ontwikkelen en verbeteren van de interactieve beleidsontwikkeling, het verder verbeteren van digitale informatievoorziening en dienstverlening. In april 2010 is de website vernieuwd, de indeling is veranderd en het gebruikersgemak is verbeterd. Naast de communicatieaandacht voor de vele grote projecten in Leiderdorp, staken we veel energie in het organiseren van de communicatie over de aanleg van de verdiepte A4. Samen met de combinatie A4 Burgerveen-Leiden, Rijkswaterstaat en de gemeenten Leiden en Zoeterwoude is een uitgebreide communicatiemix ontwikkeld.

In 2010 waren Gemeente aan huis en de website onze voornaamste communicatiemiddelen. Wel verwijzen we steeds meer naar de website. Gemeente aan huis blijft echter vooralsnog het communicatiemiddel waarmee wij de meeste bewoners bereiken.

Communicatie over risico's en crises is een belangrijk onderdeel van het werkveld geworden. In 2010 werkten we het voornemen om tot een regionale aanpak van de risico- en crisiscommunicatie te komen verder uit. Dit betekent bijvoorbeeld een regionaal piket. Steeds vaker blijkt dat het voor elke gemeente moeilijk is om tijdens een ramp een Actiecentrum Voorlichting voldoende te bemensen. Met een regionale aanpak lukt dat wel.

In oktober 2009 besloot de stuurgroep SSC Leidse Regio de communicatieafdelingen van Leiden, Leiderdorp, Oegstgeest en Zoeterwoude buiten Servicepunt71 te laten. Wel droeg de stuurgroep de betrokken afdelingen communicatie op om - conform voorstel - de samenwerking uit te breiden, te concretiseren en vast te leggen. De gemeentes hebben in 2010 bijvoorbeeld opleidingen en trainingen samen opgepakt. Onderwerpen waren bereikbaarheid, nieuwe media, online burgerparticipatie, crisiscommunicatie.

Informatiebeleid

In 2010 zijn belangrijke stappen gezet op het gebied van de informatievoorziening. De gemeente is aangesloten op de landelijke voorziening voor de Basisregistratie Adressen en Gebouwen (BAG). Hiermee sloten we een fase in een omvangrijk project af. De implementatie van de BAG vond grotendeels binnen de bestaande formatie plaats. Er is beperkt gebruik gemaakt van externe inhuur. Zo blijft de opgebouwde kennis en ervaring binnen de eigen organisatie.

Op 1 oktober 2010 trad de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) in werking. De nieuwe wet brengt regelingen met betrekking tot bouw-, milieu-, natuur- en monumentenvergunningen samen in een zogenoemde omgevingsvergunning. Een van de belangrijkste ontwikkelingen is dat aanvragen digitaal kunnen worden gedaan en behandeld. De gemeente heeft specifiek voor de Wabo een integraal vergunningensysteem in gebruik genomen.

In het kader van de elektronische overheid is de gemeente aangesloten op de Centrale Voorziening Decentrale Regelingen (CVDR). De decentrale regelgeving kan nu via een landelijke voorziening (www.overheid.nl) worden geraadpleegd. Daarnaast publiceert de gemeente haar bekendmakingen via internet volgens de landelijke standaard. Beide implementaties kenden in de aanloopfase zowel organisatorische als technische problemen en vragen op dit moment nog steeds aandacht.

De digitalisering van de gemeentelijke werkprocessen laat vooralsnog een stijgende lijn zien. Steeds meer documentstromen moeten gedigitaliseerd worden. Digitale dossiers moeten een flexibelere werkwijze mogelijk maken. Vooruitlopend op de nieuwe gemeentelijke huisvesting, waarin we volgens een modern kantoorconcept gaan werken, zijn we begonnen met het digitaliseren van belangrijke dossiers. Dit is ook een speerpunt voor het komende jaar.

Het aantal activiteiten op het gebied van de informatievoorziening is onevenredig groot ten opzichte van de beschikbare middelen. Nieuwe ontwikkelingen op het gebied van de elektronische overheid zorgen bovendien voor meer geautomatiseerde toepassingen. Hierdoor stijgen de licentiekosten. De gemeente moet de komende periode kritischer kijken naar haar applicatielandschap, met als doel de verdere stijging van de licentiekosten te voorkomen.

PARAGRAAF 4: VERBONDEN PARTIJEN

Inleiding

Een verbonden partij is een privaatrechtelijke of publiekrechtelijke rechtspersoon waarin de gemeente Leiderdorp een bestuurlijk en financieel belang heeft. Onder bestuurlijk belang verstaan we dat de gemeente zeggenschap heeft door vertegenwoordiging in het bestuur of via stemrecht. Het financiële belang is het bedrag dat ter beschikking is gesteld en niet verhaalbaar is of waarvoor aansprakelijkheid bestaat wanneer de verbonden partij failliet gaat of haar verplichtingen niet nakomt.

Beleid

Verbonden partijen voeren vaak beleid uit dat de gemeente in principe ook in eigen beheer kan uitvoeren. De gemeente mandateert als het ware de verbonden partijen. Wel houdt de gemeente de eindverantwoordelijkheid voor het behalen van de beoogde doelstellingen van de programma's. Het is daarom van belang te controleren of de doelstellingen van de verbonden partijen nog steeds corresponderen met die van de gemeente en of de doelstellingen van de gemeente via de verbonden partijen gerealiseerd zijn. Een ander belang is het kostenbeslag en de financiële risico's die de gemeente met verbonden partijen kan lopen en de daaruit voortvloeiende budgettaire gevolgen.

Eind 2007 presenteerde het college de discussienotitie Sturen op Regionale samenwerking (ook wel 'paprikanotitie' genoemd). Deze notitie is op 19 maart 2008 door de Commissie Regio besproken, waarbij de hoofdlijn is overgenomen. De notitie geeft richting aan de gewenste toekomstige ontwikkeling van regionale samenwerking en vormt een kader voor het aangaan of ontwikkelen van samenwerkingsverbanden. De hoofdlijn van dit kader is: kies voor twee schaalniveaus. Eén voor strategie, dat zo groot mogelijk kan zijn. En één voor uitvoering, op de schaal van de Leidse agglomeratie. De visie bevat een model van uitvoeringsorganisatie, een model voor betere raadscontrole en een duiding van de nieuwe identiteit van de regiegemeente pur sang.

Het college stelde in 2010 een Nota Verbonden Partijen op. Hierin staan de spelregels voor het aangaan van samenwerkingsverbanden/Verbonden Partijen. De aanbevelingen uit de BegrotingsScan 2007 over dit thema zijn in deze nota verwerkt, net als de aanbevelingen uit de rapportage over Verbonden Partijen van de Rekenkamer Leiderdorp uit februari 2008. Daarnaast is relevante informatie meegenomen uit de Bestuurskrachtmeting uit 2008. De gemeenteraad heeft op 31 januari 2011 over de spelregels in deze Nota Verbonden Partijen besloten.

In 2010 heeft Leiderdorp besloten om deel te nemen aan de samenwerkingsverbanden gemeenschappelijke regeling Oude Rijnzone en gemeenschappelijke regeling Servicepunt71. De gemeenschappelijke regeling voor de regionalisering van de brandweer is voorbereid om te starten op 1 januari 2011.

Overzicht verbonden partijen (Bedragen x € 1.000)

Naam (programmanummer)	Alliander (13)		
Vestigingsplaats	Amsterdam		
Rechtsvorm	Naamloze Vennootschap		
Activiteiten	Alliander is het Netwerkbedrijf van het voormalige Nuon. Alliander is actief in de distributie van elektriciteit, gas en warmte en daarmee samenhangende producten en diensten.		
Financieel belang gemeente	De gemeente heeft aandelen in Alliander. Ontvangen dividend over 2009: € 237.934		
Bestuurlijk belang gemeente	De gemeente heeft in de Algemene Aandeelhoudersvergadering stemrecht via de aandelen.		
Kerncijfers verbonden partij	x € 1.000	1-1-2009	31-12-2009
	Eigen vermogen	6.270.000	2.245.000
	Vreemd vermogen	8.231.000	4.511.000
	Jaarresultaat	427.000	
Overige informatie	Primaathouder: Concernzaken		
	Website: www.alliander.nl		
	In 2009 is Nuon verkocht aan het Zweedse Vattenfall. De gemeente blijft wel aandeelhouder in het Netwerkbedrijf Alliander.		

Naam (programmanummer)	Samenwerkingsorgaan Holland Rijnland (10)		
Vestigingsplaats	Leiden		
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling		
Doelstelling	Het vaststellen van gemeenschappelijk beleid over zaken waarvan het belang niet beperkt blijft tot de afzonderlijke gemeenten		
Activiteiten	Het bevorderen van de coördinatie en afstemming tussen gemeenten door het voeren van overleg en het gezamenlijk uitvoeren van onderzoek		
	Het behartigen van de belangen van de regio richting het Rijk en de provincie en in overlegstructuren.		
	Het uitvoeren van gemeentelijke taken die aan het samenwerkingsorgaan zijn overgedragen en het verlenen van diensten		
	De taken van Holland Rijnland hebben betrekking op de beleidsvelden Ruimte, Economische Zaken, Sociale Agenda en Verkeer en Vervoer.		
Financieel belang gemeente	Jaarlijks wordt een begroting opgesteld.		
	De bijdrage van de gemeente (exclusief Regionaal Investeringsfonds) is een bijdrage per inwoner.		
	2009: € 446.802 (€ 16,88 per inwoner) jaarrekening		
	2010: € 491.120 (€ 18,54 per inwoner) begroting		
	2011: € 381.270 (€ 14,43 per inwoner) begroting		
Bestuurlijk belang gemeente	In het Algemeen Bestuur is de gemeente vertegenwoordigd met twee raadsleden en één collegelid. Het collegelid heeft ook zitting in het Dagelijks Bestuur.		
Kerncijfers verbonden partij	x € 1.000	1-1-2009	31-12-2009
	Eigen vermogen	911	538
	Vreemd vermogen	41.327	53.161
	Jaarresultaat	163	
Overige informatie	Primaathouder: Beleid en Projecten		
	Website: www.hollandrijnland.net		

Naam (programmanummer)		Gemeenschappelijke vuilophaaldienst Leiden e.o.: Gevulei (7)	
Vestigingsplaats	Leiden		
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling		
Activiteiten	Verwerken van afval, in het bijzonder restafval, grofvuil, GFT-afval, KCA en de PA-20 containers Bevorderen van hergebruik goederen door middel van het kringloopbedrijf en recycling		
Financieel belang gemeente	Jaarlijks wordt een begroting opgesteld.		
	De bijdrage van de gemeente is een bijdrage naar rato van het aantal aangeleverde en verwerkte tonnages vuil. De bijdrage van de gemeente Leiderdorp was in 2009: € 1.103.153. Voor 2011 wordt een bijdrage verwacht van € 1.157.487.		
Bestuurlijk belang gemeente	In het Algemeen Bestuur is de gemeente vertegenwoordigd met een raadslid en een wethouder.		
Kerncijfers verbonden partij	x € 1.000	1-1-2009	31-12-2009
	Eigen vermogen	858	847
	Vreemd vermogen	2.690	3.387
	Jaarresultaat		184
Overige informatie	Primaathouder: Afdeling Gemeentewerken		

Naam (programmanummer)		Oude Rijnzone (10)	
Vestigingsplaats	Alphen aan den Rijn		
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling		
Doelstelling	Het realiseren van een samenhangende ontwikkeling en integrale uitvoering van werken, wonen, infrastructuur, recreatieve en groenblauwe structuur, gericht op duurzame ruimtelijke ontwikkeling van het gebied de Oude Rijnzone als onderdeel van het Groene Hart		
Activiteiten	<i>Het versterken van de groenblauwe kwaliteit</i> Dit betreft niet alleen natuur en water, maar ook landschap, recreatie en cultuurhistorie. Het versterken van de verbindingen (zowel visueel als functioneel) van de Oude Rijnzone met het omliggende Groene Hart is een belangrijke opgave.		
	<i>Herstructurering en transformatie</i> Het gebied is momenteel versnipperd, de ruimte wordt zeer gemengd gebruikt. Hierdoor wordt de kwaliteit van het gebied nu niet optimaal gebruikt. Herstructurering en transformatie van verouderde bedrijventerreinen moet leiden tot kwaliteitsverbetering en ruimtewinst.		
	<i>Nieuwe locaties voor wonen en werken</i> Binnen de Oude Rijnzone is er ruimte voor kleinschalige verstedelijking. Hiermee wordt invulling gegeven aan de regionale opvangtaak van de Oude Rijnzone voor woningzoekenden uit het Groene Hart.		
	<i>Benutten van en investeren in infrastructuur</i> De RijnGouweLijn, met vijf geplande stations in de Oude Rijnzone, biedt goede kansen voor verstedelijking. Dat heeft invloed op de mobiliteit. Daarnaast kent het gebied nu al mobiliteitsknelpunten die naar verwachting in de toekomst zullen toenemen.		
Financieel belang gemeente	Met een eenmalige investering van 1,5 miljoen in het RIF Oude Rijnzone wordt een opbrengst van 30 miljoen gerealiseerd via Nota Ruimtebudget.		
	De bijdrage van de gemeente aan de organisatie van de Gemeenschappelijke Regeling Oude Rijnzone (exclusief Regionaal Investeringsfonds) wordt nog berekend.		
Bestuurlijk belang gemeente	In het Algemeen Bestuur is de gemeente vertegenwoordigd met twee collegeleden. Eén collegelid heeft zitting in het Dagelijks Bestuur.		
Overige informatie	Primaathouder: Beleid en Projecten		
	Website: www.ouderijnzone.nl		

Naam (programmanummer)	Milieudienst West Holland (8)		
Vestigingsplaats	Leiden		
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling		
Activiteiten	Uitvoering van de wettelijke taken, zoals de vergunningverlening en handhaving van de Wet milieubeheer en de Wet bodembescherming (met name bouwstoffenbesluit), en advisering van de deelnemende gemeenten bij de uitvoering van hun taken, zoals ruimtelijke planvorming en verkeersbeleid		
Financieel belang gemeente	Jaarlijks wordt een begroting en een Milieuprogramma opgesteld.		
	De bijdrage van de gemeente betreft een bijdrage voor het aantal besteedde uren en een aantal specifieke posten.		
	2009: € 448.506 (6.118 uur) jaarrekening		
	2010: € 511.165 (6.450 uur) begroting		
	2011: € 503.400 (6.315 uur) begroting		
Bestuurlijk belang gemeente	De gemeente is in het Algemeen Bestuur vertegenwoordigd met een raadslid en een wethouder (portefeuillehouder Milieu).		
Kerncijfers verbonden partij	x € 1.000	1-1-2009	31-12-2009
	Eigen vermogen	327	304
	Vreemd vermogen	3.038	1.495
	Jaarresultaat		
Overige informatie	Primaathouder: Beleid en Projecten		
	Website: www.mdwh.nl		

Naam (programmanummer)	Schadevergoedingsschap HSL-Zuid, A16 en A4 (10)		
Vestigingsplaats	Rotterdam		
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling Openbaar Lichaam (Wgr, art.94,95)		
Activiteiten	Doel van de regeling is het bevorderen van deskundige en gelijke behandeling van verzoeken om schadevergoeding die verband houden met de aanleg van de HSL-Zuid en de veranderingen aan de A4.		
Financieel belang gemeente	-		
Bestuurlijk belang gemeente	De gemeente is in het Algemeen Bestuur vertegenwoordigd door een collegelid. Dit collegelid is sinds april 2005 ook lid van het Dagelijks Bestuur.		
Kerncijfers verbonden partij	x € 1.000	1-1-2009	31-12-2009
	Eigen vermogen	Nvt	Nvt
	Vreemd vermogen	Nvt	Nvt
	Jaarresultaat	Nvt	Nvt
Overige informatie	Primaathouder: Afdeling Beleid en Projecten		

Naam (programmanummer)	Regionale Dienst Openbare Gezondheidszorg (1-2)		
Vestigingsplaats	Leiden		
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling		
Activiteiten	Uitvoering van Wet collectieve preventie volksgezondheid (Wcpv).		
	Zorgdragen voor ambulancevervoer		
	In opdracht van de veiligheidsregio zorgdragen voor geneeskundige hulpverlening		
Financieel belang gemeente	Jaarlijks wordt een begroting opgesteld.		
	De bijdrage van de gemeente bedraagt:		
	2010 € 459.997 begroting		
	2011 € 454.755 begroting		
Bestuurlijk belang gemeente	De gemeente is vertegenwoordigd in het Algemeen Bestuur door een wethouder.		
Kerncijfers verbonden partij	x € 1.000	1-1-2009	31-12-2009
	Eigen vermogen	3.500	4.864
	Vreemd vermogen	20.078	21.922
	Jaarresultaat		-208
Overige informatie	Met de totstandkoming van deze gemeenschappelijke regeling zijn de regelingen GHOR en GGD-ZHN opgeheven (raadsbesluit 10 oktober 2005).		
	Primaathouder: Beleid en Projecten		
	Website: www.ggdhm.nl		

Naam (programmanummer)	Regionale Brandweer en Geneeskundige Hulpverlening bij Ongevallen en Rampen (RBW/GHOR) (Veiligheidsregio) (11)		
Vestigingsplaats	Leiden		
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling met Openbaar Lichaam		
Activiteiten	Uitvoering geven aan de Wet geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen		
	Uitvoering geven aan de Brandweerwet		
Financieel belang gemeente	Jaarlijks wordt een begroting opgesteld.		
Bestuurlijk belang gemeente	De gemeente is vertegenwoordigd in het Dagelijks- en Algemeen Bestuur door de burgemeester. Alle burgemeesters van de deelnemende gemeenten (35) vormen het Veiligheidsbestuur van de regio voor politie, brandweer en GHOR.		
Kerncijfers verbonden partij	x € 1.000	1-1-2009	31-12-2009
	Eigen vermogen	3.312	3.187
	Vreemd vermogen	15.960	20.097
	Jaarresultaat		-162
Overige informatie	Met de totstandkoming van deze gemeenschappelijke regeling zijn de regelingen Regionale Brandweer, CPA en GHOR opgeheven.		
	De onderscheiden organisaties zijn wel blijven bestaan.		
	Primaathouder: Concernzaken, Brandweer		
	Website: www.veiligheidsregio-hm.nl		

Naam (programmanummer)	Oasen (13)		
Vestigingsplaats	Gouda		
Rechtsvorm	Naamloze Vennootschap		
Doelstelling	Tot de kernactiviteiten behoren het duurzaam winnen, produceren en leveren van topkwaliteit (drink)water aan particulieren en bedrijven.		
Activiteiten			
Financieel belang gemeente	De gemeente heeft 25 aandelen in Oasen, naar rato van het aantal inwoners. Wijziging vindt alleen plaats bij sterke fluctuaties van het aantal inwoners.		
Bestuurlijk belang gemeente	De gemeente heeft in de Algemene Aandeelhoudersvergadering stemrecht via de aandelen. Doel is het volgen van de continuïteit van de waterlevering en de tariefsontwikkeling.		
Kerncijfers verbonden partij	x € 1.000	1-1-2009	31-12-2009
	Eigen vermogen	63.666	66.539
	Vreemd vermogen	113.259	114.172
	Jaarresultaat		2.873
Overige informatie	Primaathouder: Concernzaken		
	Website: www.oasen.nl		

Naam (programmanummer)	Bank Nederlandse Gemeenten (13)		
Vestigingsplaats	Den Haag		
Rechtsvorm	Naamloze Vennootschap		
Activiteiten	De BNG is de bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang. Met gespecialiseerde financiële dienstverlening draagt de BNG bij aan zo laag mogelijke kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger. Daarmee is de bank essentieel voor de publieke taak.		
Financieel belang gemeente	De gemeente heeft 97.968 aandelen in de BNG.		
	Ontvangen dividend over 2008: € 139.115		
	Ontvangen dividend over 2009: € 243.940		
Bestuurlijk belang gemeente	De gemeente heeft zeggenschap in de BNG via het stemrecht op de aandelen.		
Kerncijfers verbonden partij	x € 1.000	1-1-2009	31-12-2009
	Eigen vermogen	1.979.000	2.253.000
	Vreemd vermogen	99.386.000	102.243.000
	Jaarresultaat		278.000
Overige informatie	Deelname in de BNG wordt beschouwd als een duurzame belegging.		
	Primaathouder: Concernzaken		
	Website: www.bng.nl		

Naam (programmanummer)	DataLand (13)		
Vestigingsplaats	Reeuwijk		
Rechtsvorm	Vennootschap		
Activiteiten	Intergemeentelijke samenwerking op het gebied van de vastgoed- en geo-informatie		
Financieel belang gemeente	De gemeente heeft 13.000 aandelen in de DataLand.		
Bestuurlijk belang gemeente	De gemeente neemt deel in het bestuur van het Stichting Administratiekantoor DataLand.		
Kerncijfers verbonden partij	x € 1.000	1-1-2009	31-12-2009
	Eigen vermogen	-259.828	-185.640
	Vreemd vermogen	623.607	591.937
	Jaarresultaat		74.188
Overige informatie	Primaathouder: Beleid		
	Website: www.dataLand.nl		

PARAGRAAF 5: GRONDBELEID

Inleiding

Het grondbeleid ondersteunt de realisatie van programma's als ruimtelijke ordening en volkshuisvesting, verkeer en vervoer, onderwijs, cultuur, sport en recreatie en economische infrastructuur. Het grondbeleid heeft een grote financiële impact. De baten en de financiële risico's zijn van belang voor de algemene financiële positie van de gemeente. Het grondbeleid van Leiderdorp is vastgelegd in de nota Grondbeleid, die de raad in 2006 vaststelde.

In 2011 vindt herziening van het grondbeleid plaats en een actualisering van de huidige grondprijzen. Het grondbeleid zal breder worden en ook het beleid voor de eigendommen (gronden, accommodaties en dergelijke) gaan omvatten.

Kernpunten van beleid zijn:

- De gemeente verwerft gronden of onroerende zaken in principe alleen als dit noodzakelijk is om veranderingen en/of het gebruik van die gronden in de gewenste richting te sturen.
- Wanneer de gemeente de gewenste richting ook met een exploitatieovereenkomst kan bereiken, dan verdient dat de voorkeur.
- Per uitgifte moet worden bezien of de gemeente bijzondere voorwaarden kan en moet stellen aan de gronduitgifte dan wel medewerking aan een exploitatieovereenkomst.
- De gemeente hanteert bij het in exploitatie nemen dan wel verkopen van gronden voor woningbouw het uitgangspunt dat de uit te geven gronden in principe gelijkmatig verdeeld worden over de bestemming sociale sector, de sector middeldure koopwoningen en de sector dure koopwoningen. Toekomstige ontwikkelingen - onder meer op de woningmarkt - kunnen echter aanleiding zijn om van dat uitgangspunt af te wijken.
- De gemeente berekent de kosten zoveel mogelijk door in de grondprijzen of in een op basis van de gemeentelijke exploitatieverordening op te stellen exploitatieovereenkomst.
- De gemeente geeft geen openbare ruimte uit, tenzij deze ruimte door een planologische maatregel een andere bestemming heeft verkregen en uitgifte binnen die bestemming past. Uitzondering hierop vormt een door de gemeenteraad vastgestelde notitie Verkoop Groenstrookjes (2001).
- De gemeente geeft in principe geen gronden in erfpacht uit, tenzij dit het enige instrument is om maatschappelijke voorzieningen te financieren.
- Als richtlijn voor de berekening van de uitgifteprijzen - grondprijzen, erfpachtcanons en huurprijzen – hanteert de gemeente de marktwaarde. Tenzij het gemeentebestuur kiest voor een lagere uitgifteprijs omdat anders de maatschappelijk wenselijke voorziening niet tot stand kan komen. Het huidige beleid voor de huurprijzen van volkstuinen en sportvelden wordt gehandhaafd. Deze richtlijn wordt periodiek (minimaal tweejaarlijks) geactualiseerd.
- Aankoop van gronden die in de verre toekomst mogelijk in exploitatie worden genomen, brengt risico's met zich. Het uitgangspunt is: verliezen nemen als ze zich voordoen en winsten pas als gerealiseerd beschouwen als het complex wordt afgesloten.
- De gemeente kan de Wet voorkeursrecht gemeenten van toepassing verklaren op percelen. Als de eigenaar van de grond waarop een voorkeursrecht rust, of degene die hierop een beperkt recht heeft, de grond wil verkopen, moet de grond eerst aan de gemeente worden aangeboden. Het vestigen van het voorkeursrecht voorkomt dat derden een sterke grondpositie kunnen opbouwen ten koste van de gemeente, in gebieden waarvoor ruimtelijke plannen worden gemaakt of reeds bestaan. De gemeente heeft zo een betere uitgangspositie om haar ruimtelijke doelstellingen te verwezenlijken. Ook voorkomt het voorkeursrecht prijsopdriving.

Grondslagen waardering

De gemeente waardeert de gronden tegen verkrijgingprijs, vermeerderd met gemaakte kosten voor onderzoek en bouwrijp maken. Zoals wettelijk verplicht, mag de boekwaarde niet hoger zijn dan de ingeschatte marktwaarde. Afhankelijk van deze inschatting wordt de boekwaarde afgeboekt (bij definitief geen mogelijkheid tot terugverdienen) of een voorziening gevormd (bij redelijke twijfel over het terugverdienen van de boekwaarde).

Reserves

Zoals het besluit begroting en verantwoording (BBV) voorschrijft, wordt het saldo van een project via resultaatbestemming in het jaar van afsluiten toegevoegd aan een reserve grondverkoop. Voor W4 is er de reserve grondverkoop W4. Grondexploitaties die geen onderdeel uitmaken van W4 verantwoordt we onder de algemene reserve grondverkoop.

Organisatie

Tot 2010 vielen de projecten van de Gemeentelijke Integrale Grondexploitatie (GIG) onder de afdeling Beleid en Projecten. Sinds 1 januari 2011 is de afdeling Beleid en Projecten gesplitst in de afdeling Beleid en de afdeling Projecten. Voor de projecten van de GIG (W4, Centrumplan, overige ruimtelijke projecten) is het afdelinghoofd Beleid ambtelijk opdrachtgever en het afdelingshoofd Projecten ambtelijk opdrachtnemer. De afdeling Beleid is kaderstellend en geeft het wat en waarom van een project aan. De afdeling Projecten is uitvoerend en geeft het hoe van een project aan.

Samenvatten GIG

Hieronder staat de samenvatting uit de GIG voorjaar 2011 integraal afgedrukt.

Algemeen

In de voorliggende rapportage is de financiële stand van zaken van de ruimtelijke projecten weergegeven. In het najaar van 2010 is de raad over de financiële voortgang geïnformeerd via de voortgangsrapportage GIG 2010. Bij voortgangsrapportages vindt geen financiële doorrekening plaats. In de voorliggende rapportage is dit wel gebeurd.

Het conservatieve scenario dat in de GIG 2010 is ingezet blijft gehandhaafd. Ondanks een licht positiever sentiment en stimulerende maatregelen op Rijksniveau zien wij nog geen aanleiding voor bijstelling van het scenario.

In de onderstaande tabel zijn de resultaten van de GIG per 2011 afgezet tegen de versie GIG van 2010 (vastgesteld 31 mei 2010). Voor de vergelijkbaarheid zijn de bedragen tevens uitgedrukt als netto contante waarde per 01-01-2010.

TOTAALOVERZICHT (x € 1.000)	GIG - 2011 NCW 01-01-11	GIG - 2011 NCW 01-01-10	GIG - 2010 NCW 01-01-10	Vershil NCW 01-01-10
W4				
Ontwikkelingslocaties	11.280	10.794	10.695	99
Investeringsprojecten	-11.884	-11.372	-11.135	-237
Afgesloten projecten / overige projecten in reserve	2.551	2.441	2.233	208
Afdracht	-8.394	-8.033	-8.033	0
Totaal W4	-6.447	-6.170	-6.240	70
	(nadelig)	(nadelig)	(nadelig)	(voordelig)
Centrumplan	1.219	1.166	1.046	120
	(voordelig)	(voordelig)	(voordelig)	(voordelig)
Overige projecten	2.594	2.482	1.808	674
	(voordelig)	(voordelig)	(voordelig)	(voordelig)

Bij de beoordeling van de resultaten dient in acht te worden genomen dat er gekozen is voor een conservatief beeld van de financiële vooruitzichten. Gezien het feit dat de resultaten mede gebaseerd zijn op aannames op basis van de huidige inzichten is er altijd sprake van een bandbreedte. Een verslechtering of verbetering ten opzichte van de huidige inschattingen heeft een direct effect op het eindresultaat.

Mutaties bij W4 zullen ten bate of ten laste worden gebracht van de bestemmingsreserve W4, mutaties bij het Centrumplan worden ten bate of ten laste worden gebracht van de algemene reserve grondverkoop.

Omdat de meeste projecten in 2013-2014 afgerond zullen zijn is er een nieuwe inschatting gemaakt van de verwachte noodzakelijk uren tot einde van de respectievelijke projecten. Dit hangt mede samen met de tijdelijke projectorganisatie tot 2015 (de afdeling Projecten), die deze projecten verder gaat begeleiden.

W4

De verbetering van het resultaat van de ontwikkelingslocaties van circa € 99.000,- is op hoofdlijnen het gevolg van de volgende ontwikkelingen:

- Verkoop derde fase Mauritskwartier substantieel eerder en met hogere grondopbrengsten
- Een nadeel wordt veroorzaakt door aanpassing van de prognose voor de investeringskosten bij Vierzicht voor eventuele extra maatregelen ten aanzien van de strook tussen bebouwing en de A4.

Het resultaat van de investeringsprojecten wijkt beperkt negatief af van de GIG 2010 (-/- € 0,24 miljoen). Dit verschil moet in relatie worden gezien tot de W4 afgesloten projecten/projecten in reserve waardoor het verschil ten opzichte van de GIG2010 -/- € 29.500,- (nadelig) betreft. Dit is het gevolg van:

- Een voordeel bij het project Verplaatsingen Mauritskwartier (lagere sloopkosten).
- Een nadeel wordt veroorzaakt door extra noodzakelijke investeringskosten voor Weteringpark (oplossen herstelpunten; met name betrekking op groen).

De mutaties bij het project 'Willem Alexanderlaan' (Parallelweg) omtrent de afhandeling MNO (€ 150.000 voordelig) en bij het project 'Bovenwijkse voorzieningen' de handhaving van het Hoogheemraadschap (150.000 nadelig) hebben niet geleid tot aanpassing van het resultaat van de desbetreffende projecten.

De belangrijkste projectoverstijgende risico's ten aanzien van W4 betreffen op dit moment:

- De huidige marktsituatie (met name de verkoop van bedrijfs- en kantoorlocaties) wat kan leiden tot planvertragingen. In de GIG is sinds 2009 een conservatief scenario opgenomen. Er is nog geen aanleiding om dit aan te passen.
- Verdere planvertragingen en wijzigingen in fasering door A4-project (eerste project onder Spoedwet). Dit leidt niet alleen tot vertragingen- en faseringkosten maar ook tot het risico van aanpassingen in wetgeving en overige eisen/voorwaarden.

Deze risico's worden ingeperkt door onderstaande beheersmaatregelen:

- Intensief overleg op bestuurlijk niveau met ontwikkelingspartner.
- Temporisering verkoop in de grondexploitaties.
- Intensivering acquisitie-inspanningen in samenwerking met ontwikkelingspartner.
- Nadrukkelijke sturing op een (kosten)efficiënte uitvoering en begeleiding van planontwikkelings- en civiel technische werkzaamheden.

Centrumplan

De verbetering van het resultaat (€ 0,12 miljoen) voor het Centrumplan wordt veroorzaakt door:

- Een afwikkeling van grondverkoop bij het project Orangerie door aanvullende afspraken met de ontwikkelaar.
- Door aanvullende procedures en onderzoeken neemt het resultaat van het project Meas af.

Uitgangspunt van de gemeenteraad voor de Integrale Grondexploitatie Centrumplan is een minimaal budgetneutrale ontwikkeling. Aan deze eis wordt vooralsnog ruim voldaan. Op de onderdelen Hoek Merelstraat en Meas wordt een negatief resultaat verwacht. Op basis van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) is hiervoor een voorziening getroffen van in totaal € 421.048,-.

De belangrijkste risico's ten aanzien van het Centrumplan betreffen op dit moment:

- Het uitblijven van een bouwvergunning voor de uitbreiding Winkelhof waardoor de verkoopsom voor het huidige gemeentehuis substantieel lager wordt. Hiertoe wordt een zorgvuldige afstemming met betrokkenen en een zorgvuldige procedure voorgestaan.
- Stagnatie van verkoop (dit speelt met name bij Meas) waardoor rentederving en hogere begeleidingskosten optreden. Daarnaast geeft de stabiliteit van de bouwsector een risico (afname/realisatie). Door (nadere) contractuele afspraken wordt dit risico zoveel mogelijk beperkt.
- Voortgang (planologische) procedures. Er vindt een nadrukkelijke sturing op het zorgvuldig doorlopen van de procedures plaats.

Overige ruimtelijke projecten

De verbetering van het resultaat (€ 0,67 miljoen) voor de overige ruimtelijke projecten wordt veroorzaakt door:

- Afsluiting van het project Driegatenbrug.
- Het project Schansen en Dreven is nagenoeg afgerond waardoor diverse ramingen (voordelig) kunnen worden bijgesteld.

De Gebiedsvisie omgeving Willem Alexanderlaan geeft een mogelijkheid tot nieuwe ontwikkellocaties en daarmee in potentie een optimalisatiemogelijkheid.

PARAGRAAF 6: FINANCIERING

Inleiding

De Wet financiering decentrale overheden (Wet fido) stelt de kaders voor een verantwoorde en professionele inrichting en uitvoering van de treasuryfunctie van decentrale overheden. In 2008 kwam een aanvulling in de vorm van de Ruddo (Regeling uitzettingen en derivaten decentrale overheden). Deze aanpassing scherpte met name de regels rond het uitzetten van geld aan.

Bestaand beleid

- Treasurystatuut 2010
- Financiële verordening 212

Algemene evaluatie

In 2010 is het treasurystatuut van de gemeente herzien. Daarmee voldoet het aan de wetgeving. Ten opzichte van het statuut uit 2004 is een aantal wijzigingen doorgevoerd. Deze zijn ingegeven door de veranderde wetgeving in 2009. De mogelijkheden tot het uitzetten van geld zijn beperkt. De minimale rating was A, en is nu AA-minus. Ook mocht voorheen geld uitgezet worden bij Nederlandse overheden of andere publiekrechtelijke lichamen met een solvabiliteitsratio van 0%. Nu zijn dat financiële ondernemingen met een 0% solvabiliteitsratio.

In de paragraaf financiering komen de specifieke beleidsvoornemens en de uitvoering van het treasurybeleid aan de orde.

In 2010 was er een financieringsoverschot. Dit kwam door de in 2009 ontvangen gelden uit verkoop Nuon en de vooruitbetaling van Ikea. Als gevolg van de zeer lage rente voor uitzettingen zijn de voordelen hiervan zeer beperkt geweest.

De verwachting is dat het overschot in 2011 omslaat naar een tekort, door de uitvoering van grote projecten (Gemeentehuis en Brede Scholen) en de betaling aan Rijkswaterstaat in 2012.

Rentevisie

Conform het treasurystatuut bepalen we jaarlijks een rentevisie op basis van de rentevisie van minimaal twee vooraanstaande financiële instellingen.

Atrivé (november 2010)

De Nederlandsche Bank (DNB) waarschuwt voor risico's die kunnen ontstaan als de kapitaalmarktrente langdurig laag blijft. De lage rente neemt een prikkel weg bij overheden om de financiën op orde te brengen, doordat de financieringslasten tijdelijk laag zijn. Verder constateert DNB een trend dat overheden zich vaker kort financieren.

Uit prognoses blijkt dat verschillende grootbanken de komende drie maanden een gemiddelde stijging met vijf basispunten van de korte rente verwachten. Over twaalf maanden verwacht de markt een stijging met 52 basispunten. Uiteindelijk zal de rente over een jaar een gemiddeld niveau van 1,55% bereiken, volgens analisten. Grootbanken hebben een verwachte driemaands Euriborrente over twaalf maanden van minimaal 1,40% en maximaal 1,60% in hun prognose opgenomen.

BNG (december 2010)

Economisch herstel blijft gematigd. Door de lage inflatieverwachtingen kan het monetaire beleid ruim blijven. De herfinancieringsrente wordt naar verwachting gehandhaafd op 1,0%. De lange rentetarieven zullen wat gaan oplopen.

Renterisiconorm

Met de invoering van de Wet fido is de renterisiconorm ingesteld. Deze norm houdt in dat een gemeente in een jaar niet meer dan 20% van het begrotingstotaal mag herfinancieren via een langlopende lening. Deze regeling is ingevoerd om grote renterisico's aan het begin van het boekjaar te voorkomen. Voor 2010 was deze norm - op basis van de primitieve begroting - € 15.137.000. Dit jaar vonden geen herzieningen van rente van lopende leningen plaats en zijn geen nieuwe langlopende geldleningen aangetrokken. Er is dus geen sprake van overschrijding van deze norm. De leningenportefeuille per 31 december 2010 bedraagt € 21 miljoen.

Kredietrisicobeheer

De gemeente Leiderdorp heeft een overeenkomst met de Bank Nederlandse Gemeenten. Hierin is een aantal zaken geregeld, zoals een rekening-courantovereenkomst en het aantrekken en uitzetten van kort en lang geld. De liquiditeitsplanning bepaalt of geld moeten worden aangetrokken of uitgezet en voor welke looptijd. Voor deze uitzettingen gelden de uitgangspunten van het herziene statuut.

Relatiebeheer

De gemeente streeft naar gunstige ofwel marktconforme condities voor af te nemen financiële diensten. Bancaire relaties voldoen aan de eisen zoals gesteld in het treasury statuut. De overeenkomst met de Bank Nederlandse Gemeenten (BNG) is in 2010 - op verzoek van de BNG - herzien.

Geldstromenbeheer

De geldstromen lopen hoofdzakelijk via de Bank Nederlandse Gemeenten (BNG). De saldi op de overige rekeningen

(ING en Rabobank) boeken we zoveel mogelijk over naar de BNG-rekening. Gedurende het jaar houden we een liquiditeitsplanning bij. De planning vergelijken we met de werkelijke cijfers.

Kasgeldlimiet

De rekening-courantlimiet bekijken we jaarlijks. Wijkt deze sterk af van de kasgeldlimiet, dan wordt deze hieraan gelijkgesteld. Zodat er zo min mogelijk kasgeldleningen hoeven worden afgesloten. De kasgeldlimiet rapporteren we steeds per kwartaal aan de provincie. Hierbij geldt dat het gemiddelde van de kort aangetrokken middelen per de eerste van de maand de benutting van de kasgeldlimiet bepaalt. Eventuele extra kasgeldleningen worden aangetrokken zolang deze binnen de kasgeldlimiet passen. De kasgeldlimiet voor 2010 wordt berekend op 8,5% van het begrotingstotaal. Gemeenten mogen maximaal twee achtereenvolgende kwartalen boven de kasgeldlimiet gelden aantrekken. Daarna moeten ze dispensatie bij de provincie aanvragen. Gedurende het jaar bekijken we de kasgeldlimiet voortdurend. Wanneer nodig vragen we vroegtijdig dispensatie bij de provincie aan.

De kasgeldlimiet voor 2010 was € 6.433.000. Deze limiet is in geen enkel kwartaal overschreden.

Overzicht kasgeldlimiet 2010 (bedragen x € 1.000)	1e kwartaal	2e kwartaal	3e kwartaal	4e kwartaal
Gemiddelde vlottende schuld	2.189	0	0	42
Gemiddelde vlottende middelen	- 12.137	- 13.640	- 17.536	- 13.483
Gemiddelde netto vlottende schuld	- 9.947	- 13.640	- 17.536	- 13.441
Toegestane kasgeldlimiet	6.433	6.433	6.433	6.433
Ruimte/onderschrijding op kasgeldlimiet	16.380	20.073	23.969	19.874
	ruimte	ruimte	ruimte	ruimte

Saldo- en liquiditeitsbeheer

Onderstaand schema geeft de deposito's in 2010 weer. Er is steeds gekozen voor kortlopende uitzettingen in verband met de verwachte liquiditeit volgens de prognose. Inkomsten uit verkopen Grondbedrijf waren over het algemeen toch eerder gerealiseerd dan verwacht en kosten voor projecten als de nieuwbouw Gemeentehuis bleven in het begin van het jaar achter bij de planning. Er zijn dit jaar geen kasgeldleningen gedaan.

Instelling	bedrag	periode	Rente %
Rabobank	€ 6.000.000	30/12/2009 - 2/3/2010	0,302 %
Rabobank	€ 6.000.000	30/12/2009 - 29/6/2010	0,743 %
Rabobank	€ 4.000.000	14/4/2010 - 29/9/2010	0,652 %
Nederlandse Waterschapsbank (NWB)	€ 4.000.000	30/6/2010 - 29/9/2010	0,400 %
Nederlandse Waterschapsbank (NWB)	€ 5.000.000	30/6/2010 - 8/12/2010	0,750 %
Rabobank	€ 8.000.000	29/9/2010 - 9/3/2011	0,912 %

PARAGRAAF 7: LOKALE HEFFINGEN

Inleiding

De gemeentewet geeft een limitatieve opsomming van de belastingen die een gemeente mag heffen. Leiderdorp heeft een breed belastingpakket om de belastingdruk zo evenwichtig mogelijk over de verschillende groepen belastingplichtigen te verdelen.

Behalve de OZB voor woningen en niet-woningen heft Leiderdorp: de hondenbelasting, de precariobelasting en de toeristenbelasting. Naast deze 'echte' belastingen worden ook een aantal rechten geheven (retributies). Rechten betaalt iemand voor een individuele dienst van de gemeente. De belangrijkste retributies zijn de afvalstoffenheffing en rioolheffingen. Andere rechten zijn de marktgeden en de grafrechten.

Deze paragraaf besteedt aandacht aan de tariefontwikkeling in Leiderdorp, in relatie tot de landelijke tariefontwikkeling en die in regiogemeenten met een vergelijkbaar inwoneraantal. Verder wordt een beeld gegeven van de toekomstvisie op het gemeentelijke belastinggebied.

A. Beleid belastingen en heffingen

De gemeente Leiderdorp hanteert in principe het uitgangspunt dat lokale heffingen zoals de onroerendezaakbelastingen (OZB) niet meer mogen stijgen dan met de verwachte indexatie volgens het Centraal Planbureau. De opbrengsten van de verschillende heffingen gebruikt Leiderdorp als algemeen dekkingsmiddel. Dit houdt in dat wij geen doelbelasting hanteren.

Uitzondering zijn reiniging, riolering, brandweerrechten, lijkbezorgingrechten en de marktgeden, die van rijkswege niet meer dan kostendekkend mogen zijn. Voor de leges streven we zoveel mogelijk naar 100% kostendekkend. De tarieven zijn dan ook aan de kosten gerelateerd.

B. Landelijke tariefontwikkeling

Met ingang van 2010 gebruiken we als grondslag voor de onroerendezaakbelastingen de waarde in peiljaar 2009. Vorig jaar was dit 2008. De waarde van woningen is hierdoor gemiddeld 0,2% gestegen. Gecorrigeerd voor de waardevermindering is het gemiddelde OZB-tarief voor woningen 1,3% hoger dan vorig jaar. Het OZB-tarief voor niet-woningen ligt ook 1,3% hoger.

De rioolheffing stijgt het sterkst, maar de stijging is minder sterk dan in voorgaande jaren. De gemiddelde stijging bedraagt 5,17 euro (3,2%, zie tabel 1). De gemiddelde reinigingsheffing stijgt dit jaar met 0,2% (0,61 euro). Deze cijfers zijn niet gecorrigeerd voor de inflatie. Het bedrag dat eigenaren van woningen gemiddeld betalen is 1,4% hoger dan vorig jaar (3,02 euro).

(Bron: www.coelo.nl).

Tarievenoverzicht gezinshuishoudens 2010

	Tarief in % (OZB en heffing gebouwd) of euro's			Verandering t.o.v. 2009		
	Laagste	Gemiddelde (a)	Hoogste	Laagste	Gemiddeld	Hoogste
OZB eigenaar woningen (b)	0,0328	0,0943	0,1811	-20%	1,30%	20%
OZB niet-woningen (eigenaar + gebruiker) (b)	0,0586	0,327	0,7261	-13%	1,30%	65%
Reinigingsheffing (c)	24	271	379	-16%	0,20%	86%
Rioolheffing (c)	43 (d)	165	442	-36%	3,20%	110%
Woonlasten (e)	474	659	1.168	-14%	1,30%	17%
Toeristenbelasting (f)	0,35 (d)	1,31	5,45	-21%	20,30%	122%
Hondenbelasting (d)	24,8	57,35	116	-11%	1,00%	59%
Paspoort	36,75	50,63	50,9	-1%	2,40%	13%
Rijbewijs	23	41,74	65	-22%	2,90%	64%
Uittreksel GBA	0	8,22	14,6	-56%	2,80%	150%
Provinciale opcenten (g)	124	146	174	0%	0,50%	5,70%
Zuiveringsheffing (c)	116	154	215	-1%	3,40%	10%
Ingezetenenheffing	28	63	110	-3%	4,30%	10%
Heffing gebouwd (b)	0,0123	0,0262	0,0775	-7,50%	2,60%	25%

- (a) Gemiddelden zijn gewogen naar aantal inwoners (gemeenten en provincies), vervuilingseenheden (zuiveringsheffing), aantal ingezetenen (ingezetenenheffing) of WOZ-waarde (heffing gebouwd). Nultarieven zijn meegerekend.
- (b) De verandering ten opzichte van 2009 is gecorrigeerd voor de waardestijging van de grondslag.
- (c) Meerpersoonshuishouden
- (d) Wordt niet overal gegeven.
- (e) Het bedrag dat een meerpersoonshuishouden in een woning met gemiddelde waarde betaalt aan OZB, rioolheffing en reinigingsheffing, na aftrek van een eventuele heffingskorting.
- (f) Hotelovernachting
- (g) Volkswagen Golf, 1.000 kilo, benzinemotor, op jaarbasis

C. Tariefontwikkeling in Leiderdorp

De Leiderdorpse belastingopbrengsten stegen in 2010 met 1,25% ten opzichte van 2009. De tarieven leges stegen met 2,5%.

OZB

Uitgangspunt voor 2010 was dat de OZB-opbrengsten met de inflatiecorrectie van 1,25% (exclusief areaaluitbreiding) moesten stijgen. Vaak ontstaat de verwachting dat dit betekent dat ook de OZB-tarieven daarmee stijgen met 1,25%. Dit is niet het geval. De nieuwe OZB-tarieven worden berekend door de te behalen inkomsten te delen door de WOZ-waarde per 1-1-2009. Bij het vaststellen van de tarieven in de raad van december zijn de WOZ-waarden niet allemaal bekend. Er wordt op dat moment met een best mogelijke schatting van de WOZ-waarden gewerkt.

In onderstaande tabel staat het verloop van de tarieven over de jaren 2008 t/m 2010 vermeld.

OZB		Tarief 2008*	Perc. 2009	Perc. 2010
Woningen	Eigenaar	2,28	0,1262%	0,1277%
Niet-woningen	Gebruiker	3,24	0,1569%	0,1557%
Niet-woningen	Eigenaar	4,05	0,2074%	0,2059%

* Vanaf 2009 wordt de OZB naar een percentage van de waarde van de onroerende zaak (WOZ-waarde) berekend.

Afvalstoffenheffing/Reinigingsrecht en rioolheffing

We hebben ernaar gestreefd de tarieven zodanig vast te stellen dat de geraamde opbrengst gelijk is aan de geraamde lasten. Dit stemt overeen met het wettelijk toegestane dekkingspercentage van 100%.

Eventuele overschotten en tekorten op de reiniging en riolering verrekenen we met de egaliseringsreserves. De tariefstelling voor de riolering houdt uiteraard rekening met het toekomstige groot onderhoud.

Naast de stijging van 1,25%, steeg de rioolheffing met 17%.

Dit is conform de uitgangspunten van het huidige Gemeentelijk rioleringsplan (GRP).

Afvalstoffenheffing	Tarief 2008	Tarief 2009	Tarief 2010
Tarief eenpersoonshuishouden	214,08	223,24	€ 226,03
Tarief tweepersoonshuishouden	280,56	292,56	€ 296,22
Tarief meer dan twee personen	299,40	312,20	€ 316,10

Reinigingsrechten	Tarief 2008	Tarief 2009	Tarief 2010
Tarief reinigingsrechten	340,95	355,54	€ 359,98

Rioolheffing	Tarief 2008	Tarief 2009	Tarief 2010
Tarief per m3	€ 0,58	€ 0,70	€ 0,83

Hondenbelasting

De tarieven voor het houden van één of meer honden stegen met 1,25%.

Hondenbelasting	Tarief 2008	Tarief 2009	Tarief 2010
Tarief 1 ^e hond	€ 74,52	€ 77,70	€ 78,67
Tarief 2 ^e hond	€ 131,28	€ 136,89	€ 138,60
Iedere hond meer dan twee	€ 189,60	€ 197,71	€ 200,18
Tarief kennel	€ 445,56	€ 464,62	€ 470,43

Precariobelasting, leges en marktgeden

Overeenkomstig de bovengenoemde tariefontwikkeling zijn de belastingen in 2010 verhoogd met 1,25% en de leges met 2,5%.

Toeristenbelasting

Het vaste tarief van de toeristenbelasting is met ingang van 2010 per persoon per nacht verhoogd met 28%. Voor 2010 is het tarief vastgesteld op € 1,60 per persoon per nacht (in 2009 was dit € 1,25).

Kwijtscheldingen

Niet iedere inwoner van Leiderdorp is in staat de gemeentelijke belastingen te betalen. In zo'n geval kan een inwoner kwijtschelding aanvragen. Bij een aanvraag voor kwijtschelding beoordeelt de gemeente of de belastingcapaciteit van de burger inderdaad onvoldoende is om de gemeentelijke belastingen te betalen. De gemeente kan uitsluitend

kwijtschelding verlenen voor de rioolheffing, de afvalstoffenheffing en de OZB. De belastingcapaciteit wordt berekend op basis van het vermogen, het netto besteedbaar inkomen en diverse door het rijk vastgestelde normbedragen.

Kwijtschelding	2008	2009	2010
afvalstoffenheffing en rioolrecht	€ 84.982	€ 80.926	€ 96.849

D. Woonlasten

Onder de gemeentelijke woonlasten verstaan we het gemiddelde bedrag dat een huishouden betaalt aan OZB, rioolheffing en reinigingsheffing. Landelijk lagen de gemiddelde woonlasten in 2010 op € 659 voor een meerpersoonshuishouden.

Woonlasten 2010 (bron www.coelo.nl)

Gemeente	% OZB woningen eigenaren	% OZB niet-woningen gebruikers	% OZB niet-woningen eigenaren	Reinigingsheffing in € voor woningen meerpers. huishouden	Rioolheffing in € voor woningen meerpers. huishouden	Belastingdruk gemiddelde taxatiewaarde in €
Kaag en Braasem	0,0909	0,1087	0,1343	311	268	836
Voorschoten	0,0947	0,1209	0,1512	328	129	750
Zoeterwoude	0,0938	0,2022	0,2529	242	289	833
Oegstgeest	0,0844	0,1292	0,1616	287	173	810
Leiderdorp	0,1277	0,1557	0,2059	316	117	783

Bij de berekening van de lasten 2010 voor meerpersoonshuishoudens is uitgegaan van een woningwaarde van € 215.000.

E. Overzicht lokale lasten

Het eigen belastinggebied van de gemeente omvat 14 heffingen (belastingen en rechten) met een totale opbrengst in 2010 van € 12,26 miljoen. De opbrengsten voor 2010 zijn:

Lokale lasten x € 1.000	2008 werkelijk	2009 werkelijk	2010 werkelijk	Verschil	in %
Onroerende zaakbelastingen	-3.988	-5.683	-5.893	209	104%
Reinigingsheffingen	-2.953	-3.135	-3.148	13	100%
Burgerzaken	-440	-497	-477	-20	96%
Bouw- en Woningtoezicht	-1.152	-401	-523	122	130%
Bestemmingsplannen	-1	-1	0	0	33%
Rioolrechten	-737	-851	-1.081	230	127%
Hondenbelasting	-84	-87	-85	-1	98%
Toeristenbelasting	-58	-65	-82	17	126%
Lijkbezorgingsrechten	-125	-119	-135	15	113%
(afkoop onderh./aankoop graf)	-169	-156	-191	35	122%
Marktgeden	-7	-7	-7	1	110%
Precariobelasting	-593	-432	-611	179	141%
APV	-8	-7	-12	5	173%
Overige belastingen	-46	-10	-15	5	147%
Totaal	-10.363	-11.452	-12.260	808	107%

F. Ontwikkelingen

Precariobelasting

Op 7 december 2010 is een motie aangenomen in de Tweede Kamer om de precariobelasting af te schaffen. De VNG heeft hierover negatief advies uitgebracht.

Over de afschaffing van de precariobelasting wordt al langer gediscussieerd. Wij gaan ervan uit dat de afschaffing ook nu geen doorgang zal vinden. In de begroting 2011 en verder is dit uitgangspunt overgenomen en is de opbrengst voor de precariobelasting op ondergrondse en bovengrondse infrastructuur opgenomen.

Verbrede rioolheffing

Op 1 januari 2008 trad de Wet tot wijziging van de Gemeentewet, de Wet op de waterhuishouding en de Wet milieubeheer in verband met de introductie van zorgplichten van gemeenten voor het afvloeiend hemelwater en grondwater, alsmede verduidelijking van de zorgplicht voor het afvalwater en aanpassing van het bijbehorende bekostigingsinstrument in werking. Deze wet heet ook wel Wet verankering en bekostiging van gemeentelijke watertaken of kortweg Wet gemeentelijke watertaken.

Sinds 1 januari 2008 hebben gemeenten de zorgplicht voor stedelijk afvalwater, hemelwater en structureel nadelige gevolgen van de grondwaterstand. Om deze zorgplicht te bekostigen is vanuit de Wet verankering en bekostiging van gemeentelijke watertaken een nieuwe belastingbevoegdheid opgenomen in artikel 228a van de Gemeentewet. Op 1 januari 2010 is deze belastingbevoegdheid ingevoerd, omdat vanaf dat moment de 'oude' rioolrechten niet meer geheven kunnen worden. Daarom spreken wij vanaf 2010 over rioolheffing.

Deel 2 Jaarrekening

Hoofdstukken

In dit deel worden de volgende hoofdstukken behandeld:

Hoofdstuk 1	Algemene toelichting jaarrekening
Hoofdstuk 2	Balans
Hoofdstuk 3	Toelichting balans
Hoofdstuk 4	Niet uit de balans blijkende verplichtingen
Hoofdstuk 5	Vaste activa
Hoofdstuk 6	Openstaande en afgesloten kredieten
Hoofdstuk 7	Staat van reserves en voorzieningen
Hoofdstuk 8	Gewaarborgde geldleningen
Hoofdstuk 9	Aanwending onvoorzien
Hoofdstuk 10	Incidentele baten en lasten
Hoofdstuk 11	Programmarekening
Hoofdstuk 12	Single Information Single Audit (SISA)
Hoofdstuk 13	Accountantsverklaring

HOOFDSTUK 1: ALGEMENE TOELICHTING JAARREKENING

In dit hoofdstuk gaan wij in op de algemene waarderingsgrondslagen van deze jaarrekening en de voor 2010 opmerkelijke zaken.

Stelselwijziging

In 2010 heeft zich geen stelselwijziging voorgedaan.

Opmerkelijke zaken

Wij willen u wijzen op de volgende belangrijke zaken die enige toelichting behoeven:

Bestemmingsreserve W4

Gelijktijdig met het opstellen van de jaarrekening wordt ook de GIG (Gemeentelijke Integrale Grondexploitatie) opgesteld. Bij het opstellen van de GIG wordt ook gekeken naar het verwachte tekort voor de W4. Het verwachte tekort is ten opzichte van de voorgaande GIG € 70.000 minder nadelig geworden. In 2008 en 2009 is het verwachte tekort gestort in de bestemmingsreserve W4. Gezien het geringe verschil ten opzichte van 2009 van € 70.000 is dit bedrag nu niet vrijgevallen ten gunste van de algemene reserve.

Voorziening plantage

In 2008 kwam naar voren dat het complex Plantage niet meer met een te verwachten positief resultaat zal gaan afsluiten. Hiervoor is in de jaarrekening 2008 voor het eerst een voorziening getroffen. Deze voorziening is vervolgens in de jaarrekening 2009 bijgesteld. In deze jaarrekening is deze voorziening opnieuw bijgesteld. De voorziening Plantage is hiermee gewijzigd van € 3.724.000 naar € 4.297.000.

Nuon

De verkoop van de NUON aandelen heeft plaats gevonden in 2009. De volledige opbrengst (m.u.v. de Escrow) is in de jaarrekening 2009 verantwoord in de bestemmingsreserve NUON.

De uitbetalingen van de Escrow worden na ontvangst gestort in de bestemmingsreserve NUON. De Escrow rekening is gevormd uit de verkoopopbrengsten en komt in delen tot uitkering. Mocht er uit het boekenonderzoek dat door Vattenfall wordt uitgevoerd nog manco's komen dan kunnen deze, onder voorwaarden, ten laste van de Escrow worden gebracht en wordt de uitkering aan de gemeente lager.

De eerste uitbetaling van de Escrow € 884.416 is in 2010 ontvangen, op deze uitkering heeft geen inhouding plaatsgevonden. De uitbetaling is volledig gestort in de bestemmingsreserve NUON.

Waarderingsgrondslagen

Balans

Indien niet anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde.

Immateriële vaste activa

Het betreft hier uitsluitend kosten van onderzoek en ontwikkeling deze worden in 5 jaar lineair afgeschreven. Op dit moment heeft de gemeente Leiderdorp geen immateriële vaste activa.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden opgenomen tegen historische kostprijs, vermindert met lineair en annuïtair berekende afschrijvingen en/of eventuele beschikkingen over reserves voorzover het investeringen in openbare ruimte met een maatschappelijk nut betreft. De in de "Financiële verordening 2010 gemeente Leiderdorp" genoemde afschrijvingsperiodes zijn gehanteerd. Enkele in deze verordening opgenomen afschrijvingstermijnen zijn:

Bedrijfsgebouwen:	50 jaar
Schoolgebouwen:	40 jaar
Gronden en terreinen:	geen afschrijving
Transportmiddelen:	9 of 10 jaar

Per 1 januari 1997 heeft een vervroegde afschrijving op diverse activa plaatsgevonden van circa € 6,1 miljoen. Per 1 januari 1998 is voor circa € 6,4 miljoen versneld afgeschreven. Als gevolg hiervan zijn stille reserves ontstaan.

Financiële vaste activa

De leningen aan woningcorporaties en de overige langlopende leningen worden tegen de nominale waarde (restsaldo) opgenomen. Indien zich een risico op oninbaarheid voordoet, wordt de waarde vermindert met het ingeschatte risico. De leningen zijn in de jaarrekening 2010 tegen nominale waarde opgenomen.

Vorraden

Zowel de gronden van het grondbedrijf als die van inbreidingslocaties worden onder voorraden verantwoord. Voor de grondwaarde Plantage is een voorziening getroffen. Deze eerder in dit hoofdstuk genoemde voorziening is onder de voorraden verantwoord.

De niet in exploitatie genomen gronden worden gewaardeerd tegen historische uitgaafprijs vermeerderd met de bijgeschreven exploitatiekosten of voor een lagere marktwaarde. Op dit moment heeft de gemeente Leiderdorp alleen in exploitatie genomen gronden.

Vlottende activa

De vlottende activa zijn tegen de nominale waarde opgenomen, met uitzondering van de post overige invorderingen. Wegens mogelijke oninbaarheid is een voorziening getroffen.

Eigen vermogen

Het eigen vermogen, bestaande uit de algemene reserves, de bestemmingsreserves ter egalisatie en de overige bestemmingsreserves bedraagt per 31 december 2010 € 39,8 miljoen.

Voorzieningen

De voorzieningen zijn tegen nominale waarde opgenomen. Voorzieningen worden gevormd ter afdekking van:

- Verliezen waarvan de omvang op de balansdatum onzeker is, doch redelijkerwijs is in te schatten.
- Op de balansdatum bestaande risico's terzake van bepaalde te verwachten verplichtingen of verliezen, waarvan de omvang redelijkerwijs is in te schatten.
- Kosten die in een volgend begrotingsjaar zullen worden gemaakt, mits het maken van die kosten zijn oorsprong mede vindt in het begrotingsjaar 2010 of in een voorafgaand begrotingsjaar en de voorziening strekt tot gelijkmatige verdeling van lasten over een aantal begrotingsjaren.

Exploitatierkening

In de exploitatierkening wordt het stelsel van baten en lasten gehanteerd. Inkomsten en uitgaven worden toegerekend aan het jaar waarop deze betrekking hebben. Verliezen worden in aanmerking genomen in het jaar waarin deze voorzien zijn.

Algemene uitkering

De algemene uitkering is gebaseerd op de meest actuele gegevens uit de maartcirculaire 2011 van het Ministerie van Binnenlandse Zaken.

In de exploitatierkening wordt tevens het verschil tussen de verwachte en definitieve door het Ministerie van Binnenlandse Zaken vastgestelde uitkering over voorgaande jaren opgenomen.

Kapitaallasten

De kapitaallasten zijn gebaseerd op de berekende afschrijvingen vermeerderd met rente over de gemiddelde boekwaarde van het betreffende activum. Het gehanteerde rentepercentage bedraagt 4,5%.

Versneld afschrijven

Naar aanleiding van het raadsbesluit met betrekking tot de verkoop van de NUON aandelen zijn diverse materiële vaste activa versneld afgeschreven.

Kostenverdeelstaat

De toedeling van de kostenplaatsen gebeurt in overeenstemming met de begroting of op basis van werkelijke uren. De kostenplaatsen Gemeentewinkel, Gemeentewerken, Tractie, Brandweer en Beleid & Projecten worden in overeenstemming met de werkelijk geschreven uren doorberekend.

HOOFDSTUK 2: BALANS

bedragen X € 1.000	Saldo 31-12-2009	Saldo 31-12-2010	bedragen X € 1.000	Saldo 31-12-2009	Saldo 31-12-2010
Vaste activa			vaste passiva		
<u>Immateriële vaste activa</u>			<u>Eigen vermogen</u>		
Overige immateriële vaste activa	0	0	Algemene reserve	4.365	3.162
Kosten onderzoek en ontwikkeling	0	0	Bestemmingsreserves egalisatie	3.356	3.728
<i>Immateriële vaste activa</i>	0	0	Overige bestemmingsreserves	32.141	32.646
			<i>Totaal eigen vermogen</i>	39.862	39.536
<u>Materiële vaste activa</u>			<i>Resultaat na bestemming</i>	274	624
Investeringen met maatschappelijk nut	374	852			
Investeringen met economisch nut	41.812	47.863			
<i>Totaal materiële vaste activa</i>	42.185	48.715	<i>Voorzieningen</i>	6.802	8.132
<u>Financiële vaste activa</u>			<u>vaste schulden</u>		
Bijdrage activa derden	709	658	Onderhandse leningen bij binnenlandse banken	23.789	21.036
Deelnemingen (effecten)	2.137	2.137	Waarborgsommen	6	6
Leningen overige verbonden partijen	59	31	<i>Totaal vaste schulden</i>	23.794	21.042
Overige langlopende leningen	23.252	23.252			
<i>Totaal Financiële vaste activa</i>	26.157	26.078			
Totaal vaste activa	68.343	74.793	Totaal vaste passiva	70.733	69.335
<u>Vlottende activa</u>			<u>Vlottende passiva</u>		
<u>Voorraden</u>			<u>Netto vlottende schulden</u>		
Gereed product en handelsgoederen	0	0	Overige schulden	4.424	5.221
Onderhanden werk projecten	5.247	5.918	<i>Totaal Netto vlottende schulden</i>	4.424	5.221
Bouwgrond in exploitatie grondbedrijf	1.361	1.795			
Bouwgrond in exploitatie ontwikkelingsbedrijf	4.330	-1.662	<i>Overlopende passiva</i>	19.818	19.390
Onderhanden werk voorziening Centrumplan	-866	-421			
Onderhanden werk voorziening Plantage	-3.724	-4.297	Totaal vlottende passiva	24.243	24.611
<i>Totaal Voorraden</i>	6.347	1.332			
<u>Uitzettingen korter dan 1 jaar</u>					
Vorderingen openbare lichamen	3.003	4.090			
Verstekte kasgeldleningen	12.000	8.000			
Overige vorderingen	3.107	2.093			
<i>Totaal uitzettingen korter dan 1 jaar</i>	18.110	14.183			
<u>Liquide middelen</u>	142	864			
<u>Overlopende activa</u>					
Overige vorderingen	2.034	2.774			
Totaal vlottende activa	26.633	19.153			
Totaal generaal	94.976	93.946	Totaal generaal	94.976	93.946

HOOFDSTUK 3: TOELICHTING BALANS

Activa (alle bedragen x € 1.000)

Vaste Activa

Immateriële vaste activa

Momenteel zijn er geen immateriële vaste activa.

Materiële vaste activa

Materiële vaste activa	Boekwaarde 31-12-09	Vermeer- deringen	Versnelde afschrijving	Afschrijving	Boekwaarde 31-12-10
Investerings met maatschappelijk nut	374	919	422	18	852
Investerings met economisch nut	41.812	8.026	40	1.935	47.863
Totaal materiële vaste activa	42.185	8.945	462	1.953	48.715

Vermeerderingen investeringen met maatschappelijk nut			
IM0073 Schansen infrastructuur		609	
IM0547 Renovatie houten bruggen		263	
Vermeerderingen < 50.000		47	
			919

De versnelde afschrijving op IM0513 Boterhuispolder betreft een verschuiving van maatschappelijk nut naar economisch nut. Zie ook de vermeerderingen met economisch nut IE0554 Grond Boterhuispolder

Vermeerderingen investeringen met economisch nut			
IE0362 Riolering 2010		305	
IE0554 Grond Boterhuispolder		231	
IE0581 Grond Geb.Karolusgulden		99	
IEBSOD Brede School Oude Dorp		830	
IE0365 Nw.bouw soc.cult.cen		51	
IEBSW Brede School West		309	
IEGHS Nieuwbouw gemeentehuis		4.259	
IE0570 extra bouwknstn WdeZ		238	
IE0579 Gebouw Karolusgulden		729	
IE0278 Vrachtw.+kraan'07		189	
IE0283 Hoogwerker '10		130	
IE0404 PC netwerk migr.2008		82	
vermeerderingen < 50.000		575	
			8.026

(Versnelde) afschrijving investeringen met economisch nut			
IE0412 V. 't Hft uitbreid05		40	
			40

Financiële vaste activa

Financiële vaste activa	Boekwaarde 31-12-09	Vermeerde- ringen	Verminde- ringen	Aflossing/ Afschrijving	Boekwaarde 31-12-10
Bijdrage activa derden	709	0	0	51	658
Deelnemingen (effecten)	2.137	0	0	0	2.137
Leningen overige verbonden partijen	59	1	0	29	31
Overige langlopende leningen	23.252	0	0	0	23.252
Totaal Financiële vaste activa	26.157	1	0	81	26.078

Mutaties deelnemingen (effecten)	aantal	waarde	Boekwaarde 31-12-09	Mutaties 2010	Boekwaarde 31-12-10
Aandelen Alliander:					
aandelen Alliander (29% voorheen NUON)	604.919	0,23	137	0	137
extra kapitaalstorting		2,92	1.766	0	1.766
totaal aandelen Alliander	604.919		1.902	0	1.902
Aandelen Bank Ned. Gemeenten	97.968	2,27	222	0	222
Aandelen OASEN	25	453,78	11	0	11
Certificaten DataLand	13.000	0,10	1	0	1
Totaal deelnemingen (effecten)	110.993		2.137	0	2.137

Overige langlopende leningen

Het betreft hier de lening aan Vattenfall (€ 23.252.000) voor de overname van de aandelen Nuon.

Vlottende activa

Vorraden	Boekwaarde 31-12-09	Vermeerde- ringen	Verminde- ringen	Winstne- ming	Boekwaarde 31-12-10
Onderhanden werk projecten	5.247	1.970	1.299		5.918
Bouwgrond in exploitatie Grondbedrijf	1.361	1.460	1.091	-65	1.795
Bouwgrond in exploitatie PRBW4	4.330	2.521	8.512		-1.662
Onderhanden werk voorziening Centrumplan	-866	0	-445		-421
Onderhanden werk voorziening Plantage	-3.724	-573	0		-4.297
Totaal Vorraden	6.347	5.377	10.457	-65	1.332

Van de onderhanden werk projecten kan het volgende overzicht worden gegeven:

Onderhanden werk projecten	Boekwaarde 31-12-09	Vermeer- deringen	Vermind- deringen	Inkomsten	Boekwaarde 31-12-10
Fietsbrug Munnikkenpolder	99	4	0	0	104
Parallelweg	0	1.086	970	116	0
Mauritskwartier verplaatsingskosten	1.890	90	0	100	1.881
Omleggen Persant Snoepweg	0	157	157	0	0
Inrichting Munnikkenpolder	1.022	151	0	0	1.173
Grondberging Munnikkenpolder	0	0	0	0	0
Geluidswallen RWS (Viaduct Ericalaan)	650	29	0	0	680
Verplaatsen Kalkpoldermolen	274	203	0	0	478
Riolering Bospoort	-4	0	-4	-0	0
Bestemmingsplan W4	635	58	0	0	693
Bovenwijkse voorzieningen W4	679	190	0	-41	910
Totaal	5.247	1.970	1.124	175	5.918

De kosten en opbrengsten van de zandwinning lopen via de exploitatie onder programma 8.

De kosten van de Parallelweg (WA-laan) en Persant Snoepweg worden versneld afgeschreven en conform het raadsbesluit inzake bestemming NUON opbrengsten ten laste van de reserve NUON gebracht.

De riolering Bospoort is afgesloten het resultaat ad € 4.000 is ten gunste van de bestemmingsreserve W4 gekomen.

Van de in exploitatie genomen bouwgronden Grondbedrijf kan het volgende overzicht worden gegeven:

Complexen Grondbedrijf in exploitatie	Boekwaarde 31-12-09	Vermeerde- ringen	Verminde- ringen	Winst- neming	Boekwaarde 31-12-10
Sociaal Cultureel Centrum	284	257	0	541	0
Centrumplein	2.683	248	0		2.931
Oude Rijn (Meas)	345	102	0		448
Sjelter	-400	-1	263		-664
Woonzorgcomplex	-710	793	789		-706
Centrumplan vijfde Woontoren	2	1	0		2
Totaal kosten Centrumplan	2.204	1.400	1.053	541	2.011
Onderhanden werk voorziening Centrumplan	-866		-445		-421
Saldo Centrumplan	1.338	1.400	607	541	1.590
Driegatenbrug	-636	59	29	-606	0
Beukenschans/Touwbaan	-207	1	9		-216
Totaal overige grondexploitatie	-844	60	38	-606	-216
Totaal (exclusief voorziening)	1.361	1.460	1.091	-65	1.795

Het complex Sociaal Cultureel Centrum is afgesloten. Het tekort van € 541.000 is geboekt ten laste van de reserve grondbedrijf. Voor het centrumplan is voor de complexen Hoek Merelstraat en Meas een voorziening getroffen. In 2009 was ook het inmiddels afgesloten complex Sociaal Cultureel Centrum in deze voorziening opgenomen. Dit deel van de voorziening is vrijgevallen ten gunste van de reserve grondbedrijf, en ingezet voor het afsluiten van het complex Sociaal Cultureel Centrum zoals hiervoor benoemd.

Toelichting in exploitatie genomen bouwgronden Ontwikkelingsbedrijf:

Complexen OWB in exploitatie	Boekwaarde 31-12-09	Vermeerde- ringen	Verminde- ringen	Winst- neming	Boekwaarde 31-12-10
OWB algemeen	3.503	477	0		3.980
Inspanningsverpl plankosten A4	1.314	59	0		1.373
Inspanningsverpl plankosten W4	2.049	92	0		2.141
Vierzicht	-2.871	84	191		-2.978
Mauritskwartier	-3.105	1.311	7.642		-9.435
Bospoort	2.021	274	655		1.640
Plantage	1.418	223	25		1.617
Totaal Complexen Ontw.bedrijf in expl.	4.330	2.521	8.512	0	-1.662
Onderhanden werk voorziening Plantage	-3.724	-573			-4.297
Saldo Complexen Ontw.bedrijf in expl.	606	1.947	8.512	0	-5.960

Bovenstaande complexen dragen zorg voor de financiering van de afdracht aan Rijkswaterstaat, zoals beschreven in hoofdstuk 4 niet uit de balans blijvende verplichtingen. Gezien de negatieve verwachting voor het complex Plantage is er een voorziening getroffen voor dit complex voor een bedrag van € 4.297.000.

Uitzettingen korter dan 1 jaar	Boekwaarde 31-12-09	Boekwaarde 31-12-10
Debiteuren publiekrechtelijke lichamen	3.003	4.090
Verstrekke kasgeldleningen	12.000	8.000
Debiteuren	1.211	424
Debiteuren gemeentelijke belastingen	1.747	1.557
Debiteuren soc. zaken	149	112
Totaal uitzettingen korter dan 1 jaar	18.110	14.183

Het saldo van de debiteuren publiekrechtelijke lichamen, bestaat grotendeels uit de ingediende vordering van € 2,9 miljoen op de belastingdienst inzake de nog terug te ontvangen BTW/BCF 2010.

Per 31 december 2010 staat er nog € 8.000.000 op deposito.

De stand van de dubieuze debiteuren per ultimo 2010 bedraagt € 1.024.024,61 (2009: € 931.297,72), dit betreffen met name dubieuze debiteuren sociale zaken € 892.000 en gemeentelijke belastingen € 116.000.

Liquide Middelen	Boekwaarde 31-12-09	Boekwaarde 31-12-10
Kas	2	2
Rabobank	18	1
ING Bank	122	158
Rekening-courant faciliteit BNG	0	705
Totaal liquide middelen	142	864

Overlopende activa	Boekwaarde 31-12-09	Boekwaarde 31-12-10
Overige vorderingen	1.600	1.792
Overlopende activa doeluitkeringen SISA	230	716
Vooruitbetalingen	204	266
Totaal overlopende activa	2.034	2.774

Toelichting overige vorderingen

De post 'overige vorderingen' bestaat uit veel verschillende bedragen. Het betreft hier vorderingen die nog niet als debiteur zijn verantwoord, maar wel betrekking hebben op 2010. De grootste bedragen zijn:

€ 367.000 te vorderen precario Liander 2010

€ 166.000 te vorderen precario Oasen 2010

€ 65.000 overige precario 2010

€ 465.000 te vorderen van Vattenfall, preferent dividend over de nog niet geleverde aandelen NUON

€ 51.000 te vorderen van het CAK inzake de WMO 2010

€ 46.000 te vorderen toeristenbelasting 2010.

€ 336.000 te vorderen exploitatieoverschot 2006-2010 van sportfondsen

€ 82.000 te vorderen afrekening Gevulei 4^e kwartaal 2010

Uitsplitsing overlopende activa SISA	Boekwaarde 31-12-09	toevoegingen	vrijgevallen bedragen	Boekwaarde 31-12-10
ministerie SZW				
WWB-inkomensdeel	195		120	75
IOAW	-59		-68	9
IOAZ	1		1	0
BBZ	37	-14	41	-17
WWB-werkdeel	0	295		295
Participatiebudget	0	228		228
Schuldhelpverlening	-23			-23
totaal ministerie SZW	152	509	94	567
BDU (verkeer)	66	66	0	132
ISV	0	17		17
CJG	12		12	0
Totaal	230	592	106	716

De vooruitbetalingen betreffen goederen en diensten die in 2010 zijn betaald maar geleverd of verricht worden in 2011.

Passiva (alle bedragen x € 1.000)

Vaste Passiva

Reserves	Boekwaarde 31-12-09	Vermeerde- ringen	Verminde- ringen	Boekwaarde 31-12-10
Algemene reserve	4.365	1.228	2.431	3.162
Bestemmingsreserves egalisatie	3.356	459	87	3.728
Overige bestemmingsreserves	32.141	5.745	5.239	32.646
Totaal eigen vermogen	39.862	7.432	7.757	39.536

De analyses van de reserves zijn opgenomen in hoofdstuk 7 Staat van Reserves en Voorzieningen.

Resultaat na bestemming	Boekwaarde 31-12-10
Resultaat jaarrekening 2009	274
Resultaat voor bestemming 2010	25
mutatie reserves 2010	326
Resultaat na bestemming	624

Het resultaat van de jaarrekening 2010 is € 624.499,55 positief.

Voorzieningen	Boekwaarde 31-12-09	Vermeerde- ringen	Verminde- ringen	Boekwaarde 31-12-10
Voorzieningen met een verplichting	429	459	268	620
Voorzieningen ter egalisatie van kosten	6.374	4.076	2.938	7.512
Totaal voorzieningen	6.802	4.535	3.206	8.132

De analyses van de voorzieningen zijn opgenomen in hoofdstuk 7 Staat van Reserves en Voorzieningen.

De voorziening dubieuze debiteuren is conform het BBV opgenomen aan de activa zijde van de balans. Hiermee is de voorziening een correctie post op de openstaande vorderingen aan debiteuren. Dit systeem is ook verplicht voor de voorziening Centrumplan en voorziening Plantage.

Vaste schulden	Boekwaarde 31-12-09	nieuwe geldleningen	aflossingen	Boekwaarde 31-12-10
Onderhandse leningen bij binnenlandse banken	23.789	0	2.753	21.036
Waarborgsommen	6	0	0	6
Totaal vaste schulden	23.794	0	2.753	21.042

Er zijn in 2010 geen geldleningen aangetrokken.

Onderhandse leningen bij binnenlandse banken	Boekwaarde 31-12-09	Boekwaarde 31-12-10
Aan het einde van het verslagjaar bedroeg:		
- de gemiddelde looptijd van de leningen	17,6 jaar	17,5 jaar
- het gemiddelde rentepercentage	4,01	4,92
De aflossingsverplichting binnen een jaar na balansdatum bedraagt		
	2.753	2.753
De aflossingsverplichting na twee tot vijf jaar na balansdatum bedraagt		
	8.573	8.573
De aflossingsverplichting na vijf jaar en later na balansdatum bedraagt		
	12.463	9.711
Totaal	23.789	21.036

Vlottende Passiva

Netto vlottende schulden	Boekwaarde 31-12-09	Boekwaarde 31-12-10
Rekening-courant faciliteit BNG	615	0
Crediteuren	2.978	3.171
Crediteuren sociale zaken	205	1.307
totaal overige schulden	627	743
Totaal Netto vlottende schulden	4.424	5.221

Overlopende passiva	Boekwaarde 31-12-09	Boekwaarde 31-12-10
Overlopende passiva doeluitkeringen SISA	2.102	1.884
Overlopende passiva Servicepunt71	243	591
Overlopende passiva Bospoort	13.426	13.426
Overlopende passiva overig	4.048	3.489
Totaal overlopende passiva	19.818	19.390

Uitsplitsing overlopende passiva SISA	Boekwaarde 31-12-2009	toevoe- gingen	vrijgevallen bedragen	Boekwaarde 31-12-2010
ministerie SZW				
Wet inburgering vrijwillige inburgering 2007	596	0	3	593
Wet inburgering nieuwkomers (Win)	179	0	0	179
Participatiebudget	323	0	323	0
totaal ministerie SZW	1.098	0	326	772
Onderwijsachterstanden (OAB)	21		21	0
Monumentenwet (Archeologie)	545		0	545
ISV (wozoco)	131		0	131
BDU (jeugd)	199	131	0	330
BDU (verkeer)	96		2	95
ASV (prov. brug)	11		0	11
Totaal	2.102	131	349	1.884

Toelichting overlopende passiva Servicepunt71	2009	2010
Leiden	164	502
Leiderdorp	36	0
Oegstgeest	31	61
Zoeterwoude	12	29
totaal overlopende passiva SP71	243	591

De gemeente Leiderdorp heeft de administratie voor Servicepunt71 gevoerd tot de werkelijke oprichting per 1-1-2011.

Nu zijn de boeken gesloten. Het overschot van de betaalde bijdragen van de drie gemeenten zijn begin 2011 teruggestort naar de gemeenten. Het overschot van Leiderdorp is in de jaarrekening 2010 verrekenend met de reserve regionalisering.

Overlopende passiva Bospoort

In 2008 en 2009 is een voorschot voor de gronden in Bospoort ontvangen. Aangezien de grondoverdracht nog niet heeft plaatsgevonden dienen deze gelden op de overlopende passiva te worden verantwoord. Op het moment dat de grondoverdracht heeft plaatsgevonden worden de gelden overgezet naar onderhanden werken projectbureau W4, complex Bospoort.

Overlopende passiva Overig

De post "overlopende passiva overig" bestaat uit verschillende bedragen. Het betreft hier nog te betalen/besteden posten die nog niet als crediteur zijn verantwoord, maar wel betrekking hebben op 2010 of eerder. De grootste bedragen zijn:

€ 102.000 te betalen aan Meavita over 2007 inzake de Wmo

€ 547.575 te betalen aan BNG inzake de rente 2010 van de langlopende leningen

€ 150.000 te besteden aan geluidsmaatregelen rondom de A4

€ 125.000 te betalen aan Welzorg inzake de WMO 2010

€ 285.000 te betalen aan gemeente Leiden inzake uitvoeringskosten sociale dienst 4^e kwartaal 2010

€ 171.000 te betalen aan Activite inzake de WMO 2010

€ 320.000 te betalen aan MNO inzake uitvoeringswerkzaamheden aan de parallelweg.

HOOFDSTUK 4: NIET UIT DE BALANS BLIJKENDE VERPLICHTINGEN

Werknemersverplichtingen

Het saldo van de verlof uren wordt tegen een uurtarief van € 20,- gehanteerd.

14.098 verlof uren à € 20,- per uur	282
Vakantiegeld juni tot en met december 2010	348

Wethouderspensioenen

Het saldo van opgebouwd pensioenrecht van ex-wethouders dat op 65-jarige leeftijd kan worden opgevraagd. Dit bedrag is bepaald op basis van actuariële berekeningen.

209

Langlopende contracten

Voor een bedrijfsruimte aan de Reaal is een langlopend contract afgesloten tot en met 30 november 2011 met een optie tot verlenging van 1 jaar. De jaarlijkse huurprijs bedraagt ruim € 52.000 (prijspeil 2010), inclusief servicekosten.

52

Er is met Sportfondsen een langdurig contract afgesloten tot 1 januari 2015. Dit betreft gebruik en onderhoud van diverse sport accommodaties en het uitvoeren van de werkzaamheden van het sportservicepunt. Het jaarbedrag bedraagt:

813

Met Aleco is in 1996 een overeenkomst aangegaan voor het beheer en onderhoud van de velden door Aleco. In deze overeenkomst is overeengekomen dat de Gemeente Leiderdorp elke 10 jaar een financiële bijdrage inclusief inflatie-index levert voor het onderhoud. Het bedrag per 10 jaar bedraagt met prijspeil 1996

377

Verstekte hypotheke

Aan Ikea zijn hypotheke verstrekt op de gronden in Bospoort. Deze hypotheke gelden als zekerheid voor de reeds ontvangen voorschotten. Mocht de grondlevering uiteindelijk geen doorgang kunnen vinden dan moeten de voorschotten minus de kosten worden terugbetaald.

12.400

Alle bedragen zijn vermeld in duizenden euro's

Claim Rijkswaterstaat

Op 14 februari 2002 is in de W4-overeenkomst overeengekomen dat alle participanten een financiële bijdrage leveren aan de inpassing van de verbreding van de Rijksweg A4, waaronder dus ook Leiderdorp. De basis voor de inpassing van de verbrede en verdiepte A4 is het Tracébesluit. Het aandeel van Leiderdorp in de meerkosten voor de verdiepte ligging van de A4 bedraagt conform deze overeenkomst € 18.250.500 (prijspeil 1 december 2008). De financiering van de bijdrage vindt plaats vanuit de exploitatiegebieden W4. Oud-minister Peijs van Verkeer en Waterstaat heeft op 13 februari 2006 het Tracébesluit (TB) A4 Burgerveen – Leiden vastgesteld. Op 26 juli 2007 is het tracébesluit door de Raad van State vernietigd. Het hele W4 project, dus zowel de verbreding van de Rijksweg als de gemeentelijke ontwikkelingen, liepen hierdoor vertraging op. De Gemeente heeft na de vernietiging direct een claim bij Rijkswaterstaat neergelegd. Deze claim is in 2008 en 2009 bijgesteld. Op 4 juni 2008 is overeengekomen dat het betaalmoment wordt verschoven van 2008 naar eind 2011. Op 4 februari 2009 zijn de gemeenten Leiderdorp, Leiden en Zoeterwoude met Minister Eurlings (destijds ministerie Verkeer en Waterstaat) een compensatieregeling overeengekomen. De gemeentes krijgen samen een vermindering van de bijdrage van €16 miljoen. Het Leiderdorpse deel bedraagt ongeveer €10 miljoen. Tevens wordt extra geld beschikbaar gesteld voor de reparatie van de brug over de Oude Rijn en voor extra geluidswerende maatregelen.

HOOFDSTUK 5: VASTE ACTIVA

Overzicht vaste activa X € 1.000	boek- waarde 1-1-10	invest- tering	versnelde afschrijving	afschrijving / aflossing	boek- waarde 31-12-10	rente
Materiële vaste activa						
Investerings met maatschappelijk nut						
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	374	919	422	18	852	-2
Investerings in erfpacht	0	0	0	0	0	0
Totaal investeringen met maatschappelijk nut	374	919	422	18	852	-2
Investerings met economisch nut						
Gronden en terreinen	6.900	376	0	39	7.237	211
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	4.644	305	0	146	4.803	208
Bedrijfsgebouwen	25.389	6.245	40	1.002	30.592	1.135
Vervoermiddelen	806	319	0	155	971	35
Machines, apparaten en installaties	1.324	299	0	263	1.361	56
Overige materiële vaste activa met economisch nut	2.749	481	0	331	2.899	110
Totaal investeringen met economisch nut	41.812	8.026	40	1.935	47.863	1.754
Totaal materiële vaste activa	42.185	8.945	462	1.953	48.715	1.752
Financiële vaste activa						
Bijdrage aan activa in eigendom van derden	709	0	0	51	658	31
Aandelen in gemeensch. regelingen en deelnemingen	2.137	0	0	0	2.137	96
Overige langlopende leningen	59	1	22	8	31	0
Geldleningen (Vattenfall)	23.252	0	0	0	23.252	1.046
Leningen aan woningbouwcorporaties	0	0	0	0	0	0
Totaal financiële vaste activa	26.157	1	22	59	26.078	1.174
Totaal vaste activa	68.343	8.946	484	2.012	74.793	2.926
Onderhanden werken						
Onderhanden werken projecten	5.247	671	0	0	5.918	
Niet in exploitatie genomen bouwgrond grondbedrijf	0	0	0	0	0	
Niet in exploitatie genomen bouwgrond owb	0	0	0	0	0	
Bouwgrond in exploitatie grondbedrijf	1.361	434	0	0	1.795	
Bouwgrond in exploitatie ontwikkelingsbedrijf	4.330	-5.992	0	0	-1.662	
Onderhandenwerk voorziening Centrumplan	-866	445	0	0	-421	
Onderhandenwerk voorziening Plantage	-3.724	-573	0	0	-4.297	
Totaal onderhanden werken	6.347	-5.015	0	0	1.332	
Totaal algemeen	74.690	3.931	484	2.012	76.125	2.926

HOOFSTUK 6: OPENSTAANDE EN AFGESLOTEN KREDIETEN

De investeringen ten behoeve van de brandweer worden per boekdatum 1-1-2011 overgenomen door de veiligheidsregio tegen de boekwaarde. In de staat van openstaande kredieten staan een aantal investeringen van de brandweer hierop zullen in 2011 geen uitgaven meer worden gedaan. Ook deze kredieten zullen worden overgedragen aan de veiligheidsregio.

In deze toelichting wordt een verklaring gegeven over de stand van zaken van kredieten groter dan € 100.000, uitgesplitst in de hieronder volgende overzichten openstaande en afgesloten investeringskredieten.

Openstaande kredieten 2010

	Omschrijving	% uitgaven t.o.v. krediet	Restant krediet	Krediet	Uitgaven 2010	Totaal uitgaven	Uitgaven tot 2010
Mat. vaste activa met economisch nut							
IE0059	VRI P.Snoepweg/Engelendaal	0%	150	150	0	0	0
IE0269	Geluidscherm	0%	10	10	0	0	0
IE0327	Tel.app gl. bestr 05	0%	9	9	0	0	0
IE0328	sneeuwploug 2003	0%	5	5	0	0	0
IE0399	Keetwagen markt	0%	17	17	0	0	0
IE0403	Klantbegeleidingssysteem	47%	18	35	8	17	9
IE0404	Migr netwerk 2008	92%	25	325	82	300	219
IE0406	Vastgoed systeem software	0%	120	120	0	0	0
IE0423	VRI Engelendaal/Gallaslaan	0%	155	155	0	0	0
IE0425	Netwerkstations 2007	62%	23	60	23	37	14
IE0426	Gladg.bestr.opz.strooier 2009	0%	27	27	0	0	0
IE0427	VRI LvOuderzorg/VdVBoumanweg	0%	160	160	0	0	0
IE0434	Vervangen Mercedes 83-VR-FH	0%	40	40	0	0	0
IE0437	Brandweer,persluchtapparatuur 2009	102%	0	9	9	9	0
IE0449	Bimas, beter benutten	38%	6	10	4	4	0
IE0452	IBP Publiek rechterlijke beperkingen	67%	2	6	2	4	2
IE0455	IBP Digitaliseren facturen	0%	50	50	0	0	0
IE0459	IBP Invoeren DURP	62%	8	22	1	14	13
IE0462	IBP Messagebroker	74%	16	62	14	46	32
IE0463	IBP Mijn Leiderdorp	0%	18	18	0	0	0
IE0466	IBP Workflowmanagement	66%	34	100	31	66	35
IE0470	Reiniging, mini/wijkcontainers	0%	150	150	0	0	0
IE0471	Sporthal De Does, bowlsmatten	0%	11	11	0	0	0
IE0496	Netwerkstations 2010	0%	33	33	0	0	0
IE0497	IBP verv.software 2010	2%	73	75	2	2	0
IE0515	Telefooncentrale (2006)	0%	94	94	0	0	0
IE0516	Plaatsing nieuwe JOP 1	59%	6	16	9	10	1
IE0517	Plaatsen nieuwe JOP 2	29%	11	16	4	5	1
IE0518	Plaatsen nieuwe JOP 3	57%	7	16	9	9	0
IE0521	Automatisering Corsa Bibliotheek	0%	5	5	0	0	0
IE0522	Spamfilter 2010	0%	7	7	0	0	0
IE0523	Inbelverbinding netwerk	84%	2	16	13	13	0
IE0532	BBS Elckerlyc OKV HP09	11%	215	240	25	25	0
IE0554	Grond Boterhuispolder	88%	345	2.771	231	2.426	2.196
IE0555	aanschaf kleding brw 2009	72%	6	20	14	14	0
IEGHS	Totaal nieuwbouw Gemeentehuis	35%	10.174	15.584	4.259	5.409	1.151
IE0559	verpl.Munnikkenmolen	0%	140	140	0	0	0
IEBSW	Totaal brede school West	5%	14.830	15.685	309	855	546
IEBSOD	Totaal brede school Oude Dorp	12%	7.128	8.120	830	992	106
IE0571	Vorbereidingskrediet Jongerencentr.	18%	25	30	5	5	0
IE0572	Uitrukkpakken brandweer 2010	72%	6	22	16	16	0
IE0668	Hekwerken 2010	67%	17	50	33	33	0
IE0753	wasplaats Reiniging	0%	40	40	0	0	0

	Omschrijving	% uitgaven t.o.v. krediet	Restant krediet	Krediet	Uitgaven 2010	Totaal uitgaven	Uitgaven tot 2010
IE0780	soc.cult.centrum	0%	161	161	0	0	0
Totaal mat. vaste activa met economisch nut		23%	34.379	44.692	5.932	10.312	4.324
Mat. vaste activa met maatschappelijk nut							
IM0073	Schansen infrastructuur	-2108%	409	19	609	-390	-999
IM0368	Wilddreef I, herinrichten	0%	118	118	0	0	0
IM0369	Vossiuslaan	0%	410	410	0	0	0
IM0372	Zwembadlocatie	61%	195	507	16	311	295
IM0480	Houten bruggen 2009	0%	135	135	0	0	0
IM0481	Houten bruggen 2010	0%	135	135	0	0	0
IM0513	Boterhuispolder, inrichting	n.v.t.	0	0	-208	0	208
IM0514	Gebied.v.omg.PWA In.	94%	8	135	11	127	116
IM0547	Houten bruggen groot onderhoud	78%	90	412	263	322	58
IM0552	Hoek Vronkenlaan	18%	82	100	18	18	0
Totaal mat. vaste activa met maatsch. nut		20%	1.582	1.969	709	387	-321
Projecten met maatschappelijk nut							
IP0001	Fietsbrug M.polder	3%	3.559	3.663	4	104	99
IP0002	Parallelweg/WA laan	0%	-26	-26	0	0	0
IP0003	Verpl Mauritskwartier	102%	-30	1.802	-10	1.833	1.842
IP0004	Verplaatsing PSnoepweg	n.v.t.	0	0	0	0	0
IP0007	inrichting Munnikenpolder	67%	560	1.721	151	1.161	1.010
IP0008	Grondberging Munnik.polder	0%	-776	-776	0	0	0
IP0009	Viaduct Ericalaan	60%	460	1.140	29	680	650
IP0011	Verpl Kalkp.mln.	59%	334	812	203	478	274
IP0012	Riolering Bospoort	0%	-4	-4	4	0	-4
IP0013	Bestemmingsplan W4	82%	155	848	58	693	635
IP0015	Bovenw.voorz.W4	66%	461	1.370	231	910	679
Totaal projecten met maatschappelijk nut		56%	4.694	10.552	671	5.858	5.187
Totaal openstaande kredieten		29%	40.655	57.213	7.312	16.558	9.189
Totaal inv. Ec. Nut		23%	34.379	44.692	5.932	10.312	4.324
Totaal inv. Maat. Nut		50%	6.276	12.521	1.380	6.245	4.865

Toelichting op Openstaande kredieten > € 100.000

VRI P. Snoepweg / Engelendaal (€ 150.000)

De Vervanging van de VRI is voorlopig uitgesteld in afwachting van de herijking van het IVVP.

PC netwerk migratie 2008 (€ 325.000)

De verwachting is dat de server migratie 2° helft 2011 afgerond zal zijn.

Vastgoed systeem software (€ 120.305)

Dit krediet (voorheen € 26.000) is samengevoegd met 3 andere kredieten (tekenkamer / systeem software beheer /

systeem software beheer). Begin 2011 heeft aanschaf van een nieuw beheersysteem plaatsgevonden.

VRI Engelendaal/Gallaslaan (€ 155.000)

De Vervanging van de VRI is voorlopig uitgesteld in afwachting van de herijking van het IVVP.

VRI Laan v. Ouderzorg/van der Valk Boumanweg (€ 160.000)

De Vervanging van de VRI is voorlopig uitgesteld in afwachting van de herijking van het IVVP.

Implementatie workflowmanagement (€ 100.000)

De verwachting is dat de implementatie workflowmanagement in het tweede kwartaal 2011 wordt afgerond.

Reiniging minicontainers (€ 150.000)

Dit betreft een vervangingskrediet voor de minicontainers. In 2011 wordt gekeken naar de mogelijkheden dit aan te besteden.

BBS Elckerlyc, OKVHP9 (€ 240.000)

De onderwijskundige vernieuwing van de Elckerlyc staat voor 2012 gepland.

Grond Boterhuispolder (€2.771.216)

De voorbereiding voor ontwikkeling van de Boterhuispolder lopen momenteel. Uitvoering wordt verwacht in 2012.

Gemeentehuis (€ 15.583.602)

Er is totaal € 15.620.000 krediet beschikbaar gesteld door de gemeenteraad. Door het niet kunnen activeren van de eenmalige lasten is het krediet verlaagd naar € 15.583.602. De eenmalige kosten ad € 36.398 zijn ten laste van 2010 geboekt. De geplande oplevering is eind 2011.

Verdere toelichting over de voortgang van het project is opgenomen in de GIG voorjaar 2011.

Verpl. Munnikenmolen (€ 140.000)

De ontwikkeling van Bospoort en Vierzicht vindt binnen de (reeds verstoorde) molenbiotop van de Munnikenmolen plaats. Deze molen wordt verplaatst naar de Munnikenpolder. De vergunningen voor de verplaatsing van de Munnikenmolen zijn inmiddels aangevraagd. Het projectbesluit is ter inzage gelegd en is nu onherroepelijk. De subsidie voor de Munnikenmolen van de provincie is ontvangen door de Rijnlandse Molenstichting.

Brede school West (€ 15.685.000)

Het betreft hier het uitvoeringskrediet voor de Brede School West. Verdere toelichting over de voortgang van het project is opgenomen in de GIG voorjaar 2011.

Brede school Oude Dorp (€ 8.120.060)

Het betreft hier het uitvoeringskrediet voor de Brede School Oude Dorp. Er is totaal € 8.269.820 krediet beschikbaar gesteld door de gemeenteraad. Door het niet kunnen activeren van de eenmalige lasten is het krediet verlaagd naar € 8.120.060. De eenmalige kosten zijn ten laste van 2010 geboekt. Verdere toelichting over de voortgang van het project is opgenomen in de GIG voorjaar 2011.

Sociaal Cultureel Centrum (€ 160.514)

In 2010 zijn nog noodzakelijke uitgaven gedaan. Het krediet wordt nog aangehouden voor nakomende kosten in 2011.

Wilddreef herinrichting (€ 117.711)

De verwachting is dat de herinrichting van de Wilddreef in 2011 start.

Vossiuslaan (€ 409.637)

De verwachting is dat de herinrichting van de Vossiuslaan in 2011 start.

Zwembadlocatie (€ 506.506)

Dit project ligt op dit moment stil. Ook wordt gekeken naar de mogelijkheden met betrekking tot de vrijkomende locatie van de brede school aan de Ericalaan.

Houten bruggen 2009 (€ 135.000)

De werkzaamheden aan de houten bruggen zijn in 2009 gestart en worden momenteel uitgevoerd t.l.v. het groot onderhoud krediet van € 412.000. Als deze volledig besteed is wordt dit krediet besteed.

Houten bruggen 2010 (€ 135.000)

De werkzaamheden aan de houten bruggen zijn in 2009 gestart en worden momenteel uitgevoerd t.l.v. het groot onderhoud krediet van € 412.000. Als dit krediet en het hierboven genoemde krediet volledig besteed is, wordt dit krediet besteed.

Gebiedsvisie omgeving W-A laan (€ 135.000)

Dit project is in 2009 opgestart. Begin 2011 zullen werkzaamheden worden afgerond.

Houten bruggen groot onderhoud (€ 412.000)

Deze werkzaamheden zijn in 2009 gestart en worden momenteel uitgevoerd. Naast dit krediet is hiervoor tot en met 2013 € 135.000 beschikbaar per jaar.

Fietsbrug Munnikenpolder (€ 3.663.299)

Dit project omvat de aanleg van fietsbruggen en -paden in het W4 gebied. Door de vernietiging van het Tracébesluit is de uitvoering van het project vertraagd. Over de aanpassing van de fietsbrug over de A4 is onderhandeld met externe partijen. Dit heeft geleid tot een afname van de kosten voor de gemeente.

Verplaatsing Mauritskwartier (€ 1.802.120)

In 2008 en 2009 zijn de verenigingen verplaatst. De Stichting Schaats- en Skeelercentrum Weteringpark (Stichting SSCW) biedt de VIJL de gelegenheid tot sportbeoefening. Deze constructie zorgt voor financiële voordelen voor de Stichting SSCW waardoor de realisatie van de nieuwe accommodatie rond zijn gekomen. Momenteel worden de laatste contractafspraken afgestemd, waarna het project kan worden afgesloten.

De kanovereniging kan pas naar de definitieve locatie verhuizen als de grondstoffenbank gereed is met de zandwinning en inrichting, dit is voorzien in het project Grondberging Munnikkenpolder.

Inrichting Munnikpolder (€ 1.721.000)

Het project heeft betrekking op het bouw- en woonrijp maken van het Weteringpark voor zowel de verenigingen als het openbaar gebied, evenals de ontsluitingsweg naar het Weteringpark. De aanleg van de 400 m combibaan (skeeler/schaats) is in opdracht van de Stichting Schaats- en Skeelercentrum Weteringpark (Stichting SSCW) in 2008 uitgevoerd. Stichting SSCW biedt de Vereniging IJssport Leiderdorp (VIJL) de gelegenheid tot sportbeoefening. De Stichting SSCW en de COVS hebben hun nieuwe accommodatie in 2009 gerealiseerd. De gemeente heeft de voorzieningen rondom deze accommodatie gerealiseerd. De voorzieningen (parkeren/water/groen) binnen de grenzen van het TracéBesluit kunnen pas gerealiseerd worden nadat de verbreding van de A4 is voltooid. De ontsluitingsweg kan eveneens pas gerealiseerd worden als de A4-werkzaamheden zijn voltooid.

Grondberging Munnikpolder (-/- € 775.793)

De jaarlijkse kosten/opbrengsten van dit project worden ten gunste/laste van de bestemmingsreserve W4 gebracht. In 2007 is een aanvang gemaakt met de zandwinning in de Munnikpolder. Via een zandtransportleiding is zand getransporteerd naar de Meerburgerpolder in Zoeterwoude.

Viaduct Ericalaan (€ 1.140.000)

Dit project bestaat uit de verbreding van het viaduct Ericalaan / Mauritssingel bij de toekomstige onderdoorgang van de Rijksweg A4 (tunnelbak), inclusief de aanleg van geluidwerende voorzieningen ten noorden van de

onderdoorgang. De realisatie is gefaseerd en gekoppeld aan de planning van de verbreding Rijksweg A4. De realisatie liep vertraging op door de vernietiging van het Tracébesluit. De verwachte uitvoering van het project is 2014.

Verplaatsing Kalkpoldermolen (€ 811.810)

De Kalkpoldermolen is verplaatst om de ontwikkeling van 't Heerlijk Recht mogelijk te maken. De beoogde locatie was de Munnikpolder. De gemeente Zoeterwoude heeft in 2007 onze gemeente benaderd en verzocht mee te werken aan de verplaatsing van de Meerburgermolen om ontwikkelingen in Zoeterwoude mogelijk te maken. De gemeente Leiderdorp is hierin tegemoet gekomen; de Meerburgermolen zal worden geplaatst op de locatie in de Munnikpolder die gereserveerd was voor de Kalkpoldermolen. Voor de Kalkpoldermolen is een plek gevonden in de Doespolder van de gemeente Kaag en Braassem (voorheen gemeente Jacobswoude).

Bestemmingsplan W4 (€ 848.279)

Het investeringsproject Bestemmingsplan W4 omvat alle werkzaamheden behorend bij de planologische voorbereiding van de W4 projecten. De belangrijkste hiervan zijn de bestemmingsplannen W4 en Bospoort en de daarbij behorende onderzoeken.

De vernietiging van het Tracébesluit van Rijkswaterstaat heeft grote gevolgen voor dit project. Inmiddels er een nieuw Tracébesluit. Het bestemmingsplan W4 kan hierdoor afgerond worden. Het bestemmingsplan Bospoort is op 9 maart 2009 door de raad vastgesteld. Het bestemmingsplan is inmiddels ook goedgekeurd door de Provincie. De beroepsprocedure is nog niet afgerond.

Bovenwijkse voorzieningen W4 (€ 1.370.338)

Dit project betreft een aantal projectoverstijgende investeringen bestaande uit duikers in waterwegen in het omliggende gebied en centrale aansturing van de onderwerpen groen- en watercompensatie. Een vijftal duikers ter plaatse van de bestaande watergangen rondom de begraafplaats zijn uitgevoerd en overgedragen aan Gemeentewerken. Momenteel worden de groen- en watercompensatie nader uitgewerkt.

Afgesloten kredieten 2010

	Omschrijving	% uitgaven t.o.v. krediet	Restant krediet	Krediet	Totaal uitgaven	Uitgaven 2010	Uitgaven tot 2010
Mat. vaste activa met economisch nut							
IE0278	vrachtw + kraan 07	98%	4	193	189	189	0
IE0283	Hoogwerker '10	81%	30	160	130	130	0
IE0289	com. Tekenkamer'07	0%	38	38	0	0	0
IE0326	Zand/Zout strooier	100%	0	9	9	0	9
IE0329	Shovel 2010	100%	0	25	25	25	0
IE0345	Milieustraat '05	88%	22	195	173	1	171
IE0350	syst softw beheer	0%	33	33	0	0	0
IE0362	Riolering 2010	44%	395	700	305	305	0
IE0398	Software BWT08	100%	0	30	30	18	12
IE0465	IBP VROM vergunning	99%	0	20	20	18	2
IE0476	Hulp voertuig Houtkp	118%	-3	15	18	18	0
IE0480	Sys softw vastgoed	0%	33	33	0	0	0
IE0492	OBS KJS, archeologie	91%	14	157	143	45	98
IE0507	OBS KJS, meubilair, 1e intr. HP 2009	101%	0	26	26	0	26
IE0526	BBS Bolwerk OKV HP09	103%	-6	205	211	0	211
IE0527	De Regenb. OKV HP09	103%	-5	155	160	0	160
IE0528	Leeuwerik uitbr 1gr	63%	7	20	13	13	0
IE0529	Leeuwerik, 1e intr.	103%	0	12	13	0	13
IE0569	extra bouwkosten KJS	100%	0	23	23	23	0
IE0570	extra bouwkstn WdeZ	100%	0	238	238	238	0
IE0579	Gebouw Karlousg.	83%	154	883	729	729	0
IE0581	Grond Geb.Karlousg.	100%	0	99	99	99	0
IE0582	Aanplakborden verkiezingen	100%	0	12	12	12	0
IE0660	BBS sch. 1e intr.HP10	100%	0	13	13	13	0
IE0665	Begraafplaats, hulpv	129%	-4	15	19	19	0
IE0674	6 ondergr knst cnt.	78%	10	45	35	18	17
IE0675	onderg containers Santhorst	100%	0	45	45	45	0
IE0676	ondergr. cont schansen	95%	1	29	28	28	0
IE0679	Onderg. cont. Zijlkw	119%	-6	30	36	36	0
IE0775	Colombarium	117%	-2	13	15	15	0
IE0776	schrobzuigmch zwembad	100%	0	7	7	7	0
IE0365	Nw.bouw soc.cult.cen	24%	161	212	51	51	0
Totaal mat. vaste activa met ec. nut		128%	873	3.686	2.813	2.095	719
Mat. vaste activa met maatschappelijk nut							
IM0246	Visser 't hoofd steiger	0%	9	9	0	0	0
Totaal mat. vaste activa met maatsch. nut		0%	9	9	0	0	0
Totaal afgesloten kredieten		128%	882	3.695	2.813	2.095	719

Toelichting op afgesloten kredieten

Vrachtwagen + kraan (€ 192.500)

De vrachtwagen + kraan is in 2010 aangeschaft waarna het krediet is afgesloten.

Hoogwerker (€ 160.000)

De Hoogwerker is in 2010 aangeschaft waarna het krediet is afgesloten.

Milieustraat (€ 195.000)

De zoutloodsen voor opslag van strooizout zijn aangeschaft.

Een nieuwe Milieustraat zit in de planningsfase.

Riolering 2010 (€ 700.000)

Het krediet 2010 is afgesloten. Het niet bestede maar wel benodigde restantkrediet is aan het krediet rioleringen 2011 toegevoegd. In 2010 zijn aan de Gallaslaan en aan de Engeldaal 2 calamiteiten vanwege veiligheidsredenen provisorisch opgelost. In 2011 worden beide rioleringen vervangen.

OBS Koningin Juliana School, archeologie (€ 157.175)

In 2010 zijn de laatste kosten voor dit krediet betaald. Het krediet is hierna begin 2010 voordelig afgesloten.

BBS Bolwerk OnderwijsKundige Vernieuwing (€ 204.532)

Dit krediet is beschikbaar gesteld op basis van het onderwijshuisvestingsplan 2009. De bijdrage is in 2009 ook betaald aan de onderwijsinstelling, het krediet is destijds nog niet afgesloten. In 2010 is het krediet afgesloten met een tekort, dit tekort werd uitsluitend veroorzaakt door interne renteberekening over het openstaande krediet eind 2009.

De Regenboog OnderwijsKundige Vernieuwing (€ 155.444)

Dit krediet is beschikbaar gesteld op basis van het onderwijshuisvestingsplan 2009. De bijdrage is in 2009 ook betaald aan de onderwijsinstelling, het krediet is destijds nog niet afgesloten. In 2010 is het krediet afgesloten met een tekort, dit tekort werd uitsluitend veroorzaakt door interne renteberekening over het openstaande krediet eind 2009.

Extra bouwkosten Willem de Zwijgerschool (€237.909)

Begin 2010 heeft de Gemeenteraad ingestemd met een krediet ten behoeve van extra bouwkosten voor de Willem de Zwijgerschool. Het krediet is beschikbaar gesteld en vervolgens afgesloten.

Gebouw + Grond Karolusgulden (€ 981.750)

In december 2010 is het gebouw aan de Karolusgulden aangekocht ten behoeve van huisvesting van het Centrum voor Jeugd en Gezin medio 2011. De aankoop is binnen het beschikbare krediet gebleven.

Nieuwbouw Sociaal Cultureel Centrum (€ 211.699)

Conform de voortgangsrapportage GIG najaar 2010 is het krediet afgesloten en het restant van het budget is in een nieuw krediet beschikbaar gesteld voor een bedrag van € 161.000.

HOOFDSTUK 7: STAAT VAN RESERVES EN VOORZIENINGEN

Inleiding

In het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) wordt onderscheid gemaakt tussen reserves en voorzieningen.

In de balans worden de reserves onderscheiden naar:

- de algemene reserve;
- bestemmingsreserves ter equalisatie van tarieven. Deze dienen om ongewenste schommelingen op te vangen in de tarieven die aan derden in rekening worden gebracht, maar die niet specifiek besteed hoeven worden;
- overige bestemmingreserves. Een bestemmingreserve is een reserve waaraan de gemeenteraad een bepaalde bestemming heeft gegeven.

Voorzieningen worden gevormd wegens:

- verplichtingen en verliezen waarvan de omvang op de balansdatum onzeker is, doch redelijkerwijs in te schatten is;
- op de balansdatum bestaande risico's over bepaalde te verwachten verplichtingen of verliezen waarvan de omvang redelijkerwijs is in te schatten;
- kosten die in een volgend begrotingsjaar zullen worden gemaakt, mits het maken van die kosten zijn oorsprong mede vindt in het begrotingsjaar of in een voorgaand begrotingsjaar en de voorziening strekt tot gelijkmatige verdeling van lasten over een aantal begrotingsjaren.

Voorzieningen worden niet gevormd voor jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume.

De voorziening dubieuze debiteuren is conform het BBV opgenomen aan de activa zijde van de balans. Hiermee is de voorziening een correctie post op de openstaande vorderingen aan debiteuren. Dit systeem is ook verplicht voor de voorziening Centrumplan en Plantage. Deze voorzieningen vormen zo een correctie post op het saldo onderhanden werken (voorraden).

Reserves

bedragen x € 1.000	Saldo 1-1-2010	vermeer- dering (werk.)	vermin- dering (werk.)	saldo 31-12-2010 (werk.)	saldo begroot 31-12-10 na bw 10
Algemene reserves					
R0001 Alg. reserve, vrij besteedbaar	4.000	52	1.719	2.333	2.333
R0003 res. bouw- en grondexploitaties	365	1.176	712	829	503
Totaal	4.365	1.228	2.431	3.162	2.836
Bestemmingsreserves ter egalisatie van tarieven					
R0006 Egalisatiereserve bouwleges	24	0	24	0	0
R0039 Egalisatieres. riolering	1.498	163	0	1.661	1.754
R0040 Egalisatieres.reiniging	1.834	296	63	2.067	1.999
Totaal	3.356	459	87	3.728	3.753
Bestemmingsreserves overige					
R0009 Res. kunst en cultuur	73	16	17	72	34
R0010 Res. milieu	50	0	0	50	50
R0020 Res. sociale woningbouw	292	0	267	25	33
R0021 Res. rekenkamer	39	11	0	50	39
R0022 Res.wet maatsch.ondersteuning	1.179	245	0	1.423	1.179
R0023 Reserve voormalig pers	1.239	18	434	822	804
R0027 Reserve Vreemdelingenbeleid	282	158	0	439	282
R0029 Res. Welzijn	113	0	0	113	113
R0035 Best. reserve jaarafsluiting	0	567	0	567	655
R0036 Egalisatie kst.Begraafplaats	139	4	41	101	101
R0037 Sociaal Beleid	84	105	144	46	84
R0038 Kap.invest.met econ.nut	5.397	1.803	101	7.098	7.040
R0041 reserve opbrengst verkoop aand NUON	8.115	884	1.328	7.671	7.839
R0042 res regionale investeringsfonds RIF	7.423	0	571	6.852	6.852
R0043 reserve regionalisering	1.172	0	130	1.041	986
R0044 reserve betonnen bruggen	1.800	0	1.800	0	0
R0045 reserve GR Oude Rijnzone	0	1.500	0	1.500	1.500
R0501 Bestemmingsreserve W4	4.745	434	406	4.774	5.143
Totaal	32.141	5.745	5.239	32.646	32.735
Totaal reserves	39.862	7.432	7.757	39.536	39.324

Algemene Reserve

Deze reserve is voor algemene doeleinden beschikbaar

- Voor de opheffing van de streekmuziekschool is destijds budget beschikbaar gesteld uit deze reserve. Dit wordt in jaarlijkse bijdragen aan deze reserve weer aangevuld. De laatste storting in de reserve voor deze onttrekking heeft nu plaats gevonden.
- Conform het raadsbesluit van de Brede School Oude Dorp wordt geld beschikbaar gesteld uit deze reserve ten behoeve van de kapitaallasten.
- Ten behoeve van de Gemeenschappelijke regeling Oude Rijnzone zal de gemeente een bijdrage moeten doen van € 1.500.000. Dit bedrag is in 2010 ten laste van de algemene reserve beschikbaar gesteld ten gunste van de bestemmingsreserve GR oude Rijnzone.

Algemene Reserve grondverkoop

Deze reserve dient als financiële buffer voor niet sluitende grondexploitaties.

In de GIG voorjaar 2010 was voorzien dat het deelproject centrumplan buitenruimte Santhorst zou worden afgesloten. Dit deelproject is per 31/12/10 ook daadwerkelijk afgesloten. Dit levert ten opzichte van de begroting een hogere storting op in de reserve grondbedrijf van € 13.000.

In de GIG voorjaar 2010 was voorzien dat het project Driegatenbrug financieel zou worden afgesloten. Dit deelproject is per 31/12/10 ook daadwerkelijk afgesloten. Dit levert ten opzichte van de begroting een hogere storting op in de reserve grondbedrijf van € 354.000.

De eerder gevormde voorziening Centrumplan is als volgt opgebouwd:

Voorziening Centrumplan	31-12-2009	31-12-2010
Meas	62.953	135.109
Buitenruimte Santhorst	529.845	0
Hoek Merelstraat	273.626	285.939
Totaal	866.424	421.048

Door de afsluiting van het project Buitenruimte Santhorst is de voorziening naar beneden bijgesteld. Dit bedrag wordt gestort in de reserve grondverkoop. Echter door de verwachting van verslechterde resultaten van Meas wordt de voorziening Centrumplan naar boven bijgesteld tot een bedrag van € 421.048. Dit bedrag wordt onttrokken aan de reserve grondverkoop. Aan de voorziening Centrumplan wordt net zoals aan de reserve grondverkoop rente toegerekend.

Structureel is er € 40.000 beschikbaar voor kosten die gemaakt worden voor mogelijke nieuwe projecten. Een voorbeeld hiervoor is het ROC terrein. In 2010 is van dit budget geld overgehouden. Aangezien het budget komt uit de reserve grondverkoop, vloeit het verschil ad € 28.000 nu terug naar de reserve.

Egalisatiereserve Rioleringen

Deze reserve is bedoeld voor de egalisatie van het product riolering. Bij het opstellen van de jaarrekening wordt een eventueel positief saldo op de riolering aan de reserve toegevoegd. Een eventueel negatief saldo wordt dan onttrokken.

Ondanks dat op rioleringen meer uitgegeven is aan inhuur dan begroot vanwege een openstaande vacature en ingehuurd advies voor het maken van een nieuw GRP is het verschil tussen inkomsten en kosten, na correctie van BTW en overhead, positief. Dit wordt conform de nota reserves en voorzieningen toegevoegd aan de egalisatiereserve rioleringen. Deze toevoeging is als gevolg van genoemde kosten in 2010 wel lager dan begroot.

Egalisatiereserve Reiniging

Deze reserve is bedoeld voor de egalisatie van het product reiniging. Bij het opstellen van de jaarrekening wordt een eventueel positief saldo op de reiniging aan de reserve toegevoegd. Een eventueel negatief saldo wordt dan onttrokken.

Gemeenten die het huishoudelijk verpakkingsafval op de juiste manier gescheiden inzamelen en opgeven, ontvangen na controle van de gegevens een vergoeding per eenheid recyclebaar verpakkingsafval. De vergoedingen worden

betaald uit het Afvalfonds. Nedvang draagt zorg voor de controle van de door gemeenten aangeleverde gegevens. De hogere inkomsten zijn hieruit verkregen. In 2010 is het positieve saldo van inkomsten en uitgaven -na correctie van BTW en overhead- in de reserve gestort.

Egalisatiereserve Bouwleges

Reserve dient om de te berekenen bouwleges niet jaarlijks te laten fluctueren.

In 2010 zijn er veel minder bouwleges ontvangen, doordat er bouwaanvragen zijn uitgesteld. In het begin van 2010 was de Egalisatie-reserve Bouwleges leeg, waardoor het tekort van € 255.000 niet kan worden onttrokken uit deze reserve, maar uit de algemene middelen gedekt zal worden.

Reserve Kunst en Cultuur

Reserve voor kunstprojecten uit de kunstnota

Voor 2010 was budget beschikbaar gesteld uit de reserve Kunst en Cultuur voor een aantal projecten. Hiervan zijn Heemtuin, Heemtuin verbeeld, Themajaar en Boterhuispolder niet uitgevoerd. De onttrekkingen worden doorgeschoven naar 2011. Voor een aantal andere projecten zijn de daadwerkelijk gemaakte kosten –en hiermee ook de definitieve uitname uit de reserve- lager dan verwacht.

Reserve Milieu

Wordt gebruikt om schommelingen in de uitgaven van de Regionale Milieudienst op te vangen.

De reserve heeft in 2008 haar limiet (50.000) bereikt. Geen mutaties in 2010.

Reserve Sociale Woningbouw

Reserve om knelpunten op het gebied van de volkshuisvesting te kunnen oplossen.

Een opbrengst inzake antispeculatie uit oudere jaren is na een juridische procedure teruggedraaid. Het tekort van € 8.000 is conform nota reserves en voorzieningen 2008 onttrokken uit de reserve Sociale Woningbouw.

De niet bestede subsidie (€ 259.000) voor Doeshof is in 2010 aan de Provincie terugbetaald, deze was tijdelijk in de reserve gestort.

Reserve Rekenkamer

Jaarlijks krijgt de rekenkamer een budget voor presentiegelden en onderzoekskosten. Overschotten en tekorten op dit budget worden verrekend met deze reserve.

De rekenkamer heeft in 2010 € 18.500 overgehouden van hun jaarbudget. Dit bedrag zou conform de nota reserves en voorzieningen gestort moeten worden in de reserve Rekenkamer. De reserve Rekenkamer heeft een plafond van € 50.000. Na storting van € 11.000 is dit plafond bereikt. Derhalve wordt er nu uitsluitend deze € 11.000 gestort in de reserve.

Reserve Wmo

Dekken van kosten die vallen onder de Wet Maatschappelijke ondersteuning. Bij het opstellen van de jaarrekening wordt een eventueel positief saldo op de Wmo aan de reserve toegevoegd. Een eventueel negatief saldo wordt dan onttrokken.

Door het open-einde karakter van de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (Wmo) zijn de kosten moeilijk in te schatten. De gelden die binnen het gemeentefonds onder Wmo worden geschaard worden vooralsnog als budget opgenomen. De niet bestede middelen worden conform de nota Reserves en Voorzieningen via resultaatbestemming aan de reserve Wmo toegevoegd. In 2010 is in totaal € 245.000 in de reserve gestort. Dit overschot is ontstaan deels omdat het een open-einde regeling is en deels doordat de kosten van het Wmo kantoor structureel zijn afgenomen en elders in de personele lasten zijn opgenomen.

Reserve Voormalig Personeel

Deze reserve is gevormd om wachtgeldverplichtingen aan gewezen ambtenaren te voldoen.

In 2010 is er € 18.134 minder uitgegeven dan begroot was voor het voormalig personeel. Dit overschot is in de reserve Voormalig Personeel gestort.

Reserve Vreemdelingenbeleid

Doelstelling van de reserve is het borgen van nog niet bestede subsidiegelden, die voor de Inburgeringstaak zijn ontvangen. Bij het opstellen van de jaarrekening wordt een eventueel positief saldo op vreemdelingenbeleid aan de reserve toegevoegd. Een eventueel negatief saldo wordt dan onttrokken.

Het overschot op de Wet inburgering Nieuwkomers is conform de nota reserves en voorzieningen 2008 gedoteerd in deze reserve Vreemdelingenbeleid.

Reserve Welzijn

Ten behoeve van kinderopvang bij de brede school Oude Dorp is geld gereserveerd. Na realisatie hiervan zal de reserve opgeheven worden.

Geen mutaties in 2010

Bestemming Reserve Jaarafsluiting

Deze reserve is gevormd om de aangevraagde bestemmingsresultaat bedragen centraal te plaatsen.

In 2010 zijn verzoeken gedaan om een aantal bedragen als bestemmingsresultaat in 2011 mee te nemen, omdat de uitgaven en uitvoering van deze posten zijn vertraagd/verlaat. In deze reserve staan de voorlopig goedgekeurde bedragen. Na een besluit van de Raad zullen deze bedragen weer uit de reserve worden onttrokken en worden deze bedragen t.g.v. de producten waar de uitgaven plaats zullen vinden geboekt. Voor een vertrouwelijke post heeft de betaling alsnog plaatsgevonden in 2010 voor een bedrag van € 88.084.

Egalisatiekosten begraafplaats

Deze reserve wordt gebruikt om de baten en lasten van de begraafplaats te egaliseren. Bij het opstellen van de jaarrekening wordt een eventueel positief saldo op de begraafplaats aan de reserve toegevoegd. Een eventueel negatief saldo wordt dan onttrokken.

De begraafplaats is nog niet kostendekkend als gevolg van de opening van het nieuwe gedeelte. In december 2010 is besloten het geschatte tekort ten laste van de exploitatie te brengen omdat de reserve niet toereikend is om de geschatte tekorten voor de toekomst te dekken. Het uiteindelijke resultaat 2010 was minder nadelig dan verwacht. Het verschil is nu vrijgevallen in de exploitatie.

Reserve Sociaal beleid

Het egaliseren van positieve – of negatieve saldi, die voortkomen uit de exploitatiebudgetten van de producten Algemene Bijstandswet – Inkomensdeel, Minimabeleid en het WSW-beleid. Bij het opstellen van de jaarrekening wordt een eventueel positief saldo op sociaal beleid aan de reserve toegevoegd. Een eventueel negatief saldo wordt dan onttrokken.

Op het minimabeleid is een tekort van € 144.000 ontstaan in 2010, dit tekort is conform de nota reserves en voorzieningen uit 2008 onttrokken uit deze reserve.

Het voordeel op de WSW en Besluit Bijzonder Bijstand (Bbz) is in de reserve Sociaal Beleid gestort.

Reserve kapitaallasten voor investeringen met economisch nut

De reserve wordt gevoed door gerichte bijdragen ineens, welke bestemd zijn voor dekking van kapitaallasten van specifiek aangewezen investeringen met een economisch nut. De jaarlijkse kapitaallasten worden in de exploitatiebegroting gedekt door een onttrekking uit de reserve gedurende de gehele of een deel van de afschrijvingsperiode ten gunste van de exploitatie.

Volgens de uitgangspunten van het BBV mag een reserve niet in één keer aangewend worden als bijdrage in de investeringskosten als het een actief is met een economisch nut. De reserve is aangewend als egalisatie voor kapitaallasten.

Door een voordeel op de kostenplaats van de Sterrentuin heeft een toevoeging plaatsgevonden voor het voormalig MEC. Voor nieuwbouw gemeentehuis is ten opzichte van de begroting een extra onttrekking gedaan. Voor de Buitenhoflaan heeft een hogere toevoeging plaatsgevonden conform besluitvorming.

Overige onttrekkingen conform begroting na wijziging zijn egalisatie van de kapitaallasten van sporthal de Bloemerd. Er hebben stortingen plaats gevonden voor toekomstige kapitaallasten van de Brede School West, Brede School Oude dorp en het nieuwe gemeentehuis (inclusief Iza). Daarnaast heeft er een terugstorting inzake de afkoop groot onderhoud van Alecto plaatsgevonden.

Reserve opbrengst verkoop aandelen Nuon

De reserve wordt gevoed door de ontvangsten van de verkoop van de NUON aandelen. In 2009 is besloten een deel van de gelden te bestemmen. Deze bestemming is in de diverse jaren opgenomen.

In 2010 heeft de eerste Escrow uitbetaling plaatsgevonden. Dit bedrag is in de reserve gestort.

Conform besluitvorming heeft een aantal onttrekkingen plaatsgevonden in 2010. De extra onttrekkingen ten opzichte van de begroting worden veroorzaakt door de uitgaven inzake de Persant Snoepweg, Parallelweg. De onttrekking ten behoeve van herinrichting Grotiuslaan was iets lager dan verwacht.

Reserve Regionale Investeringsfonds RIF

De reserve is eenmalig gevoed vanuit de reserve opbrengst verkoop aandelen NUON. De reserve is bestemd voor de jaarlijkse betalingen aan het RIF.

De jaarlijkse bijdrage aan het fonds is ten laste van deze reserve gebracht.

Reserve Regionalisering

De reserve is eenmalig gevoed vanuit de reserve opbrengst verkoop aandelen NUON. De reserve is bedoeld voor de frictiekosten van de vorming van het SSC en de regionalisering van de brandweer.

Er zijn voor de oprichting van Servicepunt71 gelden onttrokken uit deze reserve. Begroot was dat dit een onttrekking van € 185.000, de werkelijke kosten bedroegen € 130.000. Het verschil van € 55.000 wordt in de komende jaren uitgegeven.

Reserve betonnen bruggen

De reserve is eenmalig gevoed vanuit de reserve opbrengst verkoop aandelen NUON. De reserve is bedoeld voor een inhaalslag op het groot onderhoud van de betonnen bruggen.

De betonnen bruggen zijn geïnspecteerd. Dit rapport is aan de raad voorgelegd en het saldo van deze reserve is toegevoegd aan de voorziening onderhoud bruggen.

Reserve Gemeenschappelijke Regeling 'Oude Rijnzone'

Ten behoeve van deze GR zal de gemeente een bijdrage moeten doen van € 1.500.000. Dit bedrag is in 2010 ten laste van de algemene reserve beschikbaar gesteld in deze reserve. De bijdragen zullen gedurende 5 jaar plaats vinden, naar verwachting zal de eerste bijdrage in 2011 worden betaald.

Bestemmingsreserve W4

Ten behoeve van bijdrage aan Rijkswaterstaat voor verdieping van de tunnelbak bij de A4.

De opbrengst uit de zandwinning is hoger dan begroot. Dit levert een extra storting op in de reserve W4 van € 36.000. Voor het jaarrekeningresultaat is deze mutatie saldo neutraal. In de GIG wordt hier nader op terug gekomen.

De in 2008 gevormde voorziening Plantage is naar boven bijgesteld. Uit de GIG komt een verwachting van het resultaat Plantage van € 4.297.000. De voorziening is naar boven bijgesteld tot dit bedrag, het bedrag is onttrokken uit de reserve W4.

Voorzoningen

bedragen x € 1.000	Saldo 1-1-2010	vermeer- dering (werk.)	vermin- dering (werk.)	saldo 31-12-2010 (werk.)	saldo begroot 31-12-10 na bw 10
Voorzoningen met een verplichting					
V0029 Pensioenoverdrachten wethouders	147	159	0	306	182
V0034 Voorziening liq Streekmuziekschool	102	0	85	16	22
V0038 Voorziening stichtingsvorming OBSG	180	0	90	90	90
V0039 Voorz.Wachtgeld wethouders	0	300	92	208	205
Totaal	429	459	268	620	499
V0006 Voorziening waterwegen	783	11	721	73	177
V0007 Voorziening wegen	1.248	947	973	1.221	949
V0009 Voorziening openbare verlichting	256	129	90	295	311
V0010 Voorziening speelplaatsen	199	53	108	143	152
V0013 Voorziening onderwijs gebouwen	752	265	43	975	892
V0014 Voorziening gemeentelijke gebouwen	1.058	440	359	1.139	1.202
V0017 Voorziening groenstructuren	462	45	85	422	319
V0018 Onderhoud bruggen	46	1.831	14	1.863	1.839
V0019 Voorziening sportpark de Bloemerd	363	27	53	337	390
V0035 onderh sportacc SFL	1.093	267	476	883	560
V0036 Voorziening onderhoud molens	114	62	14	161	132
Totaal	6.374	4.076	2.938	7.512	6.924
Totaal voorzieningen	6.802	4.535	3.206	8.132	7.423

Voorziening Pensioenoverdrachten Wethouders

Indien een wethouder zijn taken neerlegt kan hij/zij ervoor kiezen zijn opgebouwde pensioenrechten over te dragen aan een pensioenfonds. Op dat moment moet het geld direct beschikbaar zijn. Deze voorziening is hiervoor gevormd. De maandelijkse pensioenbetalingen aan oud-wethouders worden hier niet uit betaald.

Naast de jaarlijkse dotatie voor de toekomstige pensioenen is er een extra storting gedaan inzake een overgedragen pensioen aan de gemeente Leiderdorp ook is er een extra storting gedaan van € 75.000 omdat de voorziening nu voor 6 (oud) wethouders geldt. Ook voor wethouders in het wachtgeld moet deze voorziening aangehouden worden. Het recht op overdracht verloopt pas na het stoppen van het wachtgeld van de oud-wethouders of bij vertrek van de huidige wethouders.

Voorziening liquidatie Streekmuziekschool

Uit deze voorziening worden alle betalingen verricht die een uitvloeisel zijn van de liquidatie van de streekmuziekschool. Het gaat hier met name om de wachtgeldverplichtingen.

In 2010 zijn alleen de kosten van lopende verplichtingen geboekt.

In 2008 heeft de afrekening met de gemeente Alkemade over 2006 tot en met 2016 plaatsgevonden, dit is op verzoek van

Alkemade gebeurd naar aanleiding van de herindeling van deze gemeente.

Voorziening stichtingsvorming OBSG

Uit deze voorziening worden alle bruidsschat betalingen gedaan aan de stichting zoals overeengekomen bij de stichtingsvorming van de Openbare BasisScholen Gemeenschap.

De voorziening is gevormd om de een bijdrage aan de stichting te financieren. De laatste betaling vindt plaats in 2011.

Voorziening wachtgeld wethouders

Deze voorziening is gevormd om wachtgeldverplichtingen aan gewezen wethouders te voldoen.

Op dit moment worden er twee wachtgelders betaald uit deze voorziening. In verband met deze twee wachtgelders is er extra gedoteerd in de voorziening. De voorziening is niet gelijk aan het maximale risico dat de gemeente loopt maar gebaseerd op de aanname dat het waarschijnlijk is dat de wachtgelder eerder een nieuwe baan vindt.

Voorziening Waterwegen

Uitgaven voor bagger- / beschoeiingwerkzaamheden gelijkmatig over de exploitatie te verdelen.

De afrekening van het baggeren in 2009 heeft plaatsgevonden in 2010. Daarnaast zijn in het kader van het baggerplan in het najaar en winter van 2010 de watergangen in de wijken Voorhof en Binnenhof uitgebaggerd.

Ook zijn in de tweede helft van 2010 de herstelwerkzaamheden aan de oevers in de Bloemerd, de Houtkamp en Tollenaersingel/Sijpestein/ Loevestein gestart. De Bloemerd en de Houtkamp zijn eind 2010 afgerond.

Voorziening Wegen

Uitgaven voor onderhoud aan wegen gelijkmatig over de exploitatie te verdelen.

Vanuit de raamcontracten voor verhardingsonderhoud is in 2010 zo'n 27.500m² verharding onderhouden. Daarnaast is er in 2009 een verplichting aangegaan voor het vernieuwen van de wegwijzers. Het niet bestede deel van de begrote onttrekking 2010 wordt doorgeschoven naar 2011 voor het restant van de verplichting voor de vernieuwing wegwijzers en de herinrichting Muzenlaan en het groot onderhoud aan de Meerburgerlaan.

Voorziening Openbare Verlichting

Voorziening ten behoeve van het planmatig uitvoeren van renovatie en vervanging van openbare verlichting.

In 2010 zijn in totaal 185 lichtmasten en armaturen vervangen. Daarnaast zijn er 28 lichtmasten vervangen wegens schade of vernieling. Tien stuks zijn geclaimd bij het waarborgfonds en veertien bij ouders. Er zijn 1.056 lampen vervangen en armaturen gewassen.

Voorziening Speelplaatsen

Voorziening ten behoeve van het planmatig uitvoeren van renovatie en vervanging van speelplaatsen.

De speeltuinen zijn volgens de planning opgeknapt en gerenoveerd.

Voorziening Onderwijs Gebouwen

Voorziening ten behoeve van het planmatig uitvoeren van (groot)onderhoudswerkzaamheden van onderwijs gebouwen.

De scholen vragen het jaar voorafgaand aan het jaar waarin het onderhoud plaats moet vinden een onderhoudsbudget aan.

Het onderhoudsplan wordt volgens Planon opgenomen in de meerjarenbegroting. Dit loopt niet altijd synchroon aan elkaar. Gemeente Leiderdorp houdt voor de voorziening de planning volgens Planon aan.

Voorziening Gemeentelijke Gebouwen

Voorziening ten behoeve van het planmatig uitvoeren van (groot)onderhoudswerkzaamheden van gemeentelijke gebouwen.

Het onderhoud aan het gemeentehuis en de werf wordt in Planon nog bijgehouden. Er wordt echter alleen het hoogst noodzakelijke onderhoud uitgevoerd in verband met toekomstige sloop van deze panden. De voorziening moet wel in tact blijven in verband met noodzakelijk onderhoud.

Daarnaast heeft het buurtcentrum het Zijkwartier in 2010 een opknapbeurt gehad. Deze uitgaven waren in de begroting niet aangepast maar past wel binnen de bestaande voorziening.

Voorziening Groenstructuren

Voorziening ten behoeve van de herstructurering van het groen in de gemeente op basis van het groenstructuurplan.

De werkzaamheden aan de ecologische verbindingzones, polder Achthoven en het groenstructuurplan worden gedeeltelijk doorgeschoven naar 2011.

Voorziening Onderhoud Bruggen

Voorziening ten behoeve van het planmatig uitvoeren van (groot)onderhoudswerkzaamheden van bruggen.

De betonnen bruggen zijn geïnspecteerd. Dit rapport is aan de raad voorgelegd en de uitvoering gaat in 2011 van start.

Voorziening Sportpark de Bloemerd

Voorziening ten behoeve van het groot onderhoud aan de sportvelden bij RCL en Velocitas.

In 2010 zijn er sportvelden bij Velocitas gerenoveerd die in de planning in 2011 uitgevoerd zouden worden. Dit paste binnen de voorziening.

Voorziening Sportaccommodaties Sportfondsen Leiderdorp

Voorziening ten behoeve van het planmatig uitvoeren van (groot)onderhoudswerkzaamheden van sportaccommodaties die bij Sportfondsen Leiderdorp in beheer zijn.

De onderhoudswerkzaamheden zijn volgens planning uitgevoerd. Een gedeelte van de werkzaamheden is echter doorgeschoven naar 2011. In 2011 zal het zwembad een paar weken dichtgaan om o.a. de betreffende werkzaamheden uit te kunnen voeren.

Voorziening Onderhoud Molens

Voorziening ten behoeve van het planmatig uitvoeren van (groot)onderhoudswerkzaamheden aan de Zijllaanmolen.

Het onderhoud aan molens wordt uitgevoerd door een gespecialiseerd bedrijf.

HOOFDSTUK 8: GEWAARBORGDE GELDLENINGEN

De gemeente Leiderdorp heeft diverse gemeentegaranties afgegeven aan instellingen. Aanspraken van derden op deze garanties zijn derhalve niet uit te sluiten. Jaarlijks worden de jaarrekeningen van de diverse instellingen beoordeeld om eventuele problemen vroegtijdig te signaleren. Er is een onderscheid in twee soorten garantstelling. De 100%-garantstelling en de achtervang.

De gemeente Leiderdorp heeft voor een totaalbedrag van € 74.193.000 een 100%-garantstelling aan woningcorporaties afgegeven, hiervan staat op 31 december 2010 nog een bedrag van € 47.299.000. Hiervoor is de gemeente 100% risicodragers.

Daarnaast heeft het waarborgfonds voor de sociale woningbouw (WSW) voor een bedrag van € 109.244.000 een garantstelling afgegeven waarvoor de gemeente een achtervang is aangegaan. Achtervang betekent dat in eerste instantie het WSW wordt aangesproken, mocht het waarborgfonds over onvoldoende middelen beschikken dan dient het rijk en de gemeente Leiderdorp een renteloze lening te verstrekken aan het WSW. De gemeente is hiervoor dus gedeeltelijk risicodragers. Op 31 december 2010 bedraagt het restant van deze leningen € 100.648.000

Naast woningbouwcorporaties wordt regelmatig voor andere instellingen garant gestaan. Hierbij wordt indien mogelijk ook een achtervangconstructie gebruikt, bijvoorbeeld bij sportinstellingen.

Geldnemer bedragen x € 1.000	Aard/omschrijving	Historisch bedrag	% borg	restant 1-1-10	restant 31-12-10
Categorie A:	Woningcorporaties				
Woningstichting Midden-Holland	Bouw 92 woningen Buitenhof-zuid	5.790	100%	4.420	4.168
Rijnhart wonen v/h AWL	Herfinanciering complexen, cplx.32	4.515	100%	3.812	3.729
Woonzorg Nederland (Hum.Bouws. Bej.)	bouw 69 woningen Voorhof-zuid	4.468	100%	4.112	4.061
Rijnhart wonen v/h AWL	Herfinanciering complexen, cplx.38	2.461	100%	2.183	2.130
Rijnhart wonen v/h AWL	Herfin. HV 3665, HV 3646, HV 3661,cplx.23	9.983	100%	6.353	5.445
Rijnhart wonen v/h AWL	Herfin. HV 3660, cplx.22	3.630	100%	1.271	1.089
Rijnhart wonen v/h AWL	Geldlening, cplx.66	2.723	100%	1.361	1.225
Rijnhart wonen v/h AWL	Verbouw kantoorgebouw, cplx.56	998	100%	590	549
Rijnhart wonen v/h AWL	Herfin.84 won.Buitenh.-oost, cplx.31	12.025	100%	7.349	6.681
Rijnhart wonen v/h AWL	Herf.geldl.84 won.Buitenh.-oost, cplx.16	7.200	100%	1.846	943
Rijnhart wonen v/h AWL	Herstr.pl.schansen en dreven, cplx.16	14.000	100%	12.142	11.620
Rijnhart wonen v/h AWL	Herfin.Bouw verz.huis Buitenhof-oost, cplx.69	6.400	100%	5.781	5.658
Totaal Categorie A		74.193		51.220	47.299
Categorie B:	Sportvereniging/culturele instellingen				
Schietvereniging 'De Vrijheid'	Aanleg schietbanen, len.400075267	91	100%	53	49
Alecto	Aanleg tweede kunstgrasveld, len.1-11307	153	100%	7	0
Watersportver. Doeshaven	Verv.steigers oude lening, len.nr.3356913050	295	100%	1	0
Watersportver. Doeshaven	vervanging steigers '02, len.nr.3356925725	125	100%	31	19
Stichting soc.cult.werk Leiderdorp	Inrichting gebouw in Bloemerd	80	100%	24	16
Stichting Kinderopvang Leiderdorp	Lening Wilddreef	1.400	100%	568	521
Alecto	Aanp.+uitbreiding accommodatie,len.3356914987	250	100%	202	192
Alecto	Aanp.+uitbreiding accommodatie, len.3356915126	150	100%	121	115
Stichting Ruiterschool 'Liethorp'	Verbouw van de stallen vd. Manege	165	100%	103	87
Alecto	Uitbreiding accommodatie, len.nr.604456301	423	100%	391	370
Totaal Categorie B		3.132		1.502	1.369
Categorie C:	Ziekenhuis/bej.tehuis/verzorg.instell.(binnen gemeente)				
Stichting Ziekenhuizen Rijnland	Bouwk. voorz. en herfin. Elisabeth Ziekenhuis	13.613	100%	605	545
Stichting Woonzorg Nederland	Herfin. Huis ter Does	3.693	100%	3.693	3.693
Totaal Categorie C		17.306		4.298	4.238

Geldnemer bedragen x € 1.000	Aard/omschrijving	Historisch bedrag	% borg	restant 1-1-10	restant 31-12-10
Categorie D:	Woningcorporaties met WSW				
Rijnhart wonen v/h AWL	Gesubs.woningbouw, cplx.57,len.nr.86263/4086263	1.162		400	309
Rijnhart wonen v/h AWL	Gesubs.woningbouw, cplx.57, lennr.40.0100488	1.334		1.334	1.334
Rijnhart wonen v/h AWL	Gesubs.won.bw, voorm.Visser 't Hft, 4094304cplx.62, lennr.94304	2.934		2.227	2.104
Rijnhart wonen v/h AWL	Geldlening, lennr.10015247 4042cplx.59	6.347		2.856	2.539
Woonzorg Nederland	Rest stg.kst 119 serv.flats Huis ter Does I,len.98277	468		314	285
Rijnhart wonen v/h AWL	Financiering woningb.hp 51995/4099075 cplx.39	5.000		4.418	4.284
Rijnhart wonen v/h AWL	achtervang len.36514/4099752 cplx.16	4.000		3.578	3.461
Rijnhart wonen v/h AWL	achtervang len.36820 cplx.16, lennr.100219	9.000		8.098	7.848
Rijnhart wonen v/h AWL	achtervang len.NWB 24267/37930 cplx.42	5.000		4.621	4.485
Rijnhart wonen v/h AWL	achtervang len.NWB 0024995/39086	5.000		5.000	5.000
SLS wonen	achtervang len.39206/40102811Driegatenbrug	2.000		2.000	2.000
Rijnhart wonen v/h AWL	achtervang len.40102955	9.000		9.000	9.000
Rijnhart wonen v/h AWL	achtervang len.40104054	10.000		10.000	10.000
Rijnhart wonen v/h AWL	achtervang len.40103694	8.000		8.000	8.000
Rijnhart wonen v/h AWL	achtervang len.401026321	8.000		8.000	8.000
Rijnhart wonen v/h AWL	achtervang len.4010414/20016320	8.000		8.000	8.000
Rijnhart wonen v/h AWL	achtervang len.40105341/42077	8.000		0	8.000
Rijnhart wonen v/h AWL	achtervang len.10026622/42071	8.000		0	8.000
Rijnhart wonen v/h AWL	actervang lening 42626/20693	8.000		0	8.000
Totaal Categorie D		109.244		77.846	100.648
Categorie E:	Sportverenigingen met SWS				
Schietvereniging 'De Vrijheid'	achtervang lening vervanging dak	150		0	148
Stg.Schaats- en SkeelersportWeteringpark	Bijdrage in de bouwkt. Clubgebouw	100		0	0
Watersportver. Doeshaven	Modernisering Doeshaven	400		0	190
Stichting Ruiterschool 'Liethorp'	achtervang lening tweede binnenbak	290		0	289
Totaal Categorie E		940		0	626
Hypotheekfonds v overheidspersoneel	borg 693580	264		264	264
Hypotheekfonds v overheidspersoneel	NHG 730808	161		161	161
Hypotheekfonds v overheidspersoneel	borg 790915	206		206	206
Hypotheekfonds v overheidspersoneel	borg 1138752	372		372	0
Hypotheekfonds v overheidspersoneel	borg 837678	259		259	259
Hypotheekfonds v overheidspersoneel	borg 842234	270		270	270
Hypotheekfonds v overheidspersoneel	borg 858872	161		161	161
totaal Hvo		1.692		1.692	1.320
Totaal generaal		206.507		136.558	155.499

HOOFDSTUK 9: AANWENDING ONVOORZIEN

Artikel 28 van het BBV schrijft voor dat een overzicht moet worden weergegeven van het bedrag onvoorzien. In de programmabegroting van 2010 is een bedrag opgenomen ad € 136.602. Dit bedrag is opgenomen onder de algemene dekkingsmiddelen. In onderstaande tabel wordt de aanwending van de post onvoorzien weergegeven

x €1.000	Primitieve begroting	Begroot na wijziging
Pr 1 Zorg en Welzijn		13
Pr 2 Jeugd en Onderwijs		
Pr 3 Werk en Inkomen		
Pr 4 Kunst en Cultuur		
Pr 5 Sport en Spel		
Pr 6 Verkeer en Water		
pr 7 Reiniging		
pr 8 Wonen en Ondernemen		88
pr 9 Groen		
pr 10 Bestuur en Burgerzaken		35
pr 11 Openbare orde en Veiligheid		
pr 12 Grondontwikkeling		
Algemene dekkingsmiddelen	137	-137
Totaal onvoorzien	137	0

De volgende mutaties (begrotingswijzigingen) hebben plaatsgevonden:

- In 2010 hebben de 2^e kamer verkiezingen vervroegd plaatsgevonden door de val van het kabinet, hiertoe is een bedrag van € 35.000 beschikbaar gesteld;
- Een bedrag van € 13.000 is ingezet ten behoeve van Pluspunt;
- Ten behoeve van afwikkeling van een vertrouwelijke post is een bedrag beschikbaar gesteld van € 88.000, hiervan is € 85.000 besteed en € 3.000 vrijgevalen.

HOOFDSTUK 10: INCIDENTELE LASTEN EN BATEN

Artikel 28 lid C van het Besluit Begroting & Verantwoording (BBV) schrijft voor dat een overzicht moet worden weergegeven van de incidentele lasten en baten. In onderstaande tabel zijn de incidentele posten groter dan € 50.000 opgenomen.

	bedragen x € 1.000	2010 Begroot primitief	2010 Begroot na wijz.	2010 Werkelijk	Begroot na wijz +/- werk	programma
1	lasten	884	884	884	0	Resultaatbestemming
	baten	-884	-884	-884	0	Algemene dekkingsmiddelen
	saldo	0	0	0	0	
2	lasten	0	1.160	1.358	-198	6. Verkeer en Water
	baten		-1.160	-1.358	198	Resultaatbestemming
	saldo	0	0	0	0	
3	lasten	95	0	0	0	8. Wonen en Ondernemen
	baten				0	
	saldo	95	0	0	0	
4	lasten	50	50	50	0	8. Wonen en Ondernemen
	baten				0	
	saldo	50	50	50	0	
5	lasten	175	35	39	-4	9. Groen
	baten				0	
	saldo	175	35	39	-4	
6	lasten	75	15	15	0	6. Verkeer en Water
	baten				0	
	saldo	75	15	15	0	
7	lasten				0	
	baten	0	-313	-313	0	10. Bestuur en burgerzaken
	saldo	0	-313	-313	0	
8	lasten				0	
	baten	0	0	-746	746	8. Wonen en Ondernemen
	saldo	0	0	-746	746	
9	lasten	0	259	259	0	8. Wonen en Ondernemen
	baten	0	-259	-259	0	Resultaatbestemming
	saldo	0	0	0	0	
10	lasten	125	125	129	-4	2. Onderwijshuisvesting
	baten				0	
	saldo	125	125	129	-4	
11	lasten	0	0	85	-85	8. Wonen en Ondernemen
	baten				0	
	saldo	0	0	85	-85	
12	lasten	31	31	30	1	4 Kunst en Cultuur
	baten	-31	-31	-31	0	Algemene dekkingsmiddelen
	saldo	0	0	-1	1	
13	lasten				0	
	baten	0	-336	-336	0	5 Sport en Spel
	saldo	0	-336	-336	0	
14	lasten	0	1.800	1.800	0	6 Verkeer en Water
	baten				0	
	saldo	0	1.800	1.800	0	
Totaal						
	Totaal incidentele lasten	1.435	4.360	4.648	-289	
	Totaal incidentele baten	-915	-2.983	-3.927	944	
	Totaal saldo	520	1.376	721	655	

Analyse bovenstaande tabel

1. Uitbetaling Escrow Nuon naar reserve Nuon.
2. Afboeken boekwaarde investeringen met maatschappelijk nut 2010 en uitgaven Persant Snoepweg/Parallelweg 2010. Beide bedragen worden conform besluitvorming onttrokken aan de reserve opbrengst verkoop aandelen Nuon.
3. De structuurvisie is uitgesteld. Dit zal in 2011 worden opgestart, het budget is doorgeschoven
4. In de algemene uitkering was voor de implementatie van de WABO een eenmalig implementatiebudget opgenomen. Dit bedrag is volledig benut in 2010 voor implementatie en opleiding van personeel voor deze nieuwe wet. Daarnaast is er nog extra € 15.000 gereserveerd voor de opleidingskosten voor de WABO vanuit de Gemeentewinkel via de reserve jaarrekening.
5. Eenmalig extra onderhoudsbudget in verband met beeldkwaliteit ten behoeve van groen. In 2011 zal dit project afgerond worden.
6. Eenmalig extra onderhoudsbudget in verband met beeldkwaliteit ten behoeve van wegen. In 2011 zal dit project afgerond worden.
7. Bij het vaststellen van de jaarrekening 2009 van Holland Rijnland is een besluit genomen over de vrijval van BWS gelden van de 'oude Leidse Regio'. In 2010 heeft de gemeente dit bedrag ontvangen.
8. In 2010 is de subsidie in het kader van het Besluit Locatiegebonden Subsidies (BLS) afgerekend. Dit heeft tot een eenmalige baat geleid voor de gemeente.
9. De subsidie ten behoeve van Doeshof is in 2010 terugbetaald aan de provincie. Deze gelden waren in de reserve Sociale Woningbouw gereserveerd en daar nu uit onttrokken.
10. De tijdelijke huisvesting voor de Prins Willem Alexander School is t/m 2013 opgenomen in de begroting.
11. Op 7 december 2010 is in het college een vertrouwelijke vaststellingsovereenkomst behandeld ad € 85.000.
12. In de algemene uitkering van het Gemeentefonds zit tot en met 2012 een integratie-uitkering ten behoeve van bibliotheken, deze wordt doorgesluisd naar de bibliotheek.
13. De resultaten van de exploitatie van het zwembad, sporthallen en gymzalen worden jaarlijks conform het contract met Sportfondsen Leiderdorp in een reserve in de jaarrekening van Sportfondsen gestort. De contractperiode van 5 jaar is per 31 december 2010 verlopen en het positieve saldo is opgenomen in de jaarrekening 2010 van de Gemeente Leiderdorp.
14. In 2010 is er 1,8 miljoen gedoteerd in de voorziening Bruggen om het groot onderhoud aan de betonnen bruggen uit te voeren.

Wet openbaarmaking uit publieke middelen gefinancierde topinkomens (grens = € 193.000)

In 2010 is er niemand met een topinkomen, die hier onder valt.

Totaal jaarrekening	werkelijk
incidentele lasten	4.648
resultaat jaarrekening	624
structurele lasten	67.754
Totale lasten	73.027
incidentele baten	-3.927
structurele baten	-69.100
Totale baten	-73.027
Materieel evenwicht	ja

In het kader van het financieel toezicht dienen begroting en jaarrekening in materieel evenwicht te zijn. Materieel evenwicht betekent dat er geen incidentele baten worden ingezet voor structurele lasten. Zoals in voorgaand overzicht aangegeven is de jaarrekening in materieel evenwicht.

HOOFDSTUK 11: ANALYSE JAARREKENING TEN OPZICHTE VAN BEGROTING 2010 NA WIJZIGING

In dit hoofdstuk wordt een analyse gegeven over de verschillen tussen de begroting en de jaarrekening. Ook wordt per programma aangegeven of er sprake is van begrotingsonrechtmatigheid.

In de programma's zijn deze analyses ook opgenomen. In het Besluit Begroting en Verantwoording is voorschreven dat dit zowel in de programmaverantwoording als in de jaarrekening moet plaatsvinden. U treft hieronder derhalve teksten aan u die u ook al bij de programma's bent tegengekomen.

Programmarekening

bedragen x € 1.000	begroting primitief			begroting na wijziging			jaarrekening 2010			JR' 09
	lasten	batens	saldo	lasten	batens	saldo	lasten	batens	saldo	saldo
PR 1 Zorg en Welzijn	5.104	-350	4.754	5.066	-478	4.588	4.800	-510	4.290	4.421
PR 2 Jeug en Onderwijs	5.793	-516	5.278	4.573	-580	3.993	4.460	-631	3.829	3.609
PR 3 Werk en Inkomen	8.654	-6.517	2.137	10.092	-7.771	2.321	10.369	-8.010	2.359	2.080
PR 4 Kunst en Cultuur	1.263	-3	1.260	1.242	-27	1.216	1.200	-107	1.093	1.249
PR 5 Sport en Spel	1.729	-46	1.682	1.526	-67	1.459	1.530	-104	1.425	1.702
PR 6 Verkeer en Water	5.734	-1.191	4.543	6.546	-1.134	5.412	6.947	-1.165	5.782	19.909
PR 7 Reiniging	2.866	-3.237	-370	2.761	-3.230	-469	2.790	-3.317	-527	-749
PR 8 Wonen en Ondernemen	1.889	-1.308	581	1.857	-1.054	803	1.834	-1.532	302	640
PR 9 Groen	2.215	-13	2.202	2.045	-13	2.032	2.015	-13	2.002	2.096
PR10 Bestuur en Burgerzaken	10.602	-860	9.742	10.783	-1.280	9.502	10.790	-1.276	9.514	8.484
PR11 Openbare orde en Veiligheid	1.597	-7	1.589	1.531	-18	1.513	1.472	-25	1.447	1.346
PR12 Grondontwikkeling	12.860	-19.916	-7.056	14.659	-14.953	-294	13.458	-13.698	-241	-898
Saldo programma 1 t/m 12	60.307	-33.965	26.343	62.682	-30.606	32.076	61.664	-30.390	31.274	43.890
A Lokale heffingen	110	-6.395	-6.285	116	-6.606	-6.490	120	-6.700	-6.581	-6.155
B Algemene uitkering	0	-22.955	-22.955	0	-22.501	-22.501	0	-22.526	-22.526	-22.662
C Onvoorzien	137	0	137	0	0	0	0	0	0	0
D Dividend	46	-1.829	-1.783	1.072	-1.891	-819	1.155	-1.871	-716	-44.743
E Financieringsfunctie	3.115	-4.695	-1.580	2.043	-3.184	-1.141	2.017	-3.516	-1.499	-1.075
F Overig	-10	0	-10	15	0	15	15	8	23	-31
Algemene dekkingsmiddelen	3.396	-35.874	-32.478	3.246	-34.182	-30.936	3.306	-34.605	-31.299	-74.665
Resultaat voor bestemming	63.703	-69.839	-6.135	65.928	-64.789	1.140	64.970	-64.995	-25	-30.776
resultaatbestemming										
Onttrekkingen uit reserves		-5.845	-5.845		-7.081	-7.081		-7.757	-7.757	-47.070
toevoegingen aan reserves	11.980		11.980	6.543		6.543	7.432		7.432	73.554
resultaat voorgaand jaar					-274			-274	-274	4.017
Resultaat na bestemming	75.684	-75.684	0	72.471	-72.144	328	72.402	-73.027	-624	-274
		nadelig			nadelig			voordelig		voordelig

JR = Jaarrekening

Programma 1 Zorg en Welzijn

Algemene conclusie

De werkelijke lasten zijn ten opzichte van de begroting na wijziging niet overschreden. Er is voor dit programma derhalve geen sprake van begrotingsonrechtmatigheid.

Hieronder verklaren wij een aantal bijzonderheden:

Door het open-einde karakter van de Wmo zijn de kosten moeilijk in te schatten. Het overschot in 2010 is ontstaan deels omdat het een open-einde regeling is en deels omdat de kosten van het Wmo kantoor structureel zijn afgenomen en elders in de personele lasten zijn opgenomen.

Effect: Minder lasten in programma 1A € 17.000; Minder lasten in programma 1B € 201.000; Meer baten in programma 1B € 27.000; Storting in reserve Wmo € 245.000; saldo neutraal

De verdeling van de bijdrage aan de Regionale Dienst Openbare Gezondheidszorg (RDOG) leidt tot een voordeel in programma 1A. De totale bijdrage - verdeeld over programma's 1A en 2B- is € 10.000 hoger dan begroot. Dit komt met name door de hogere kosten van het Digitaal Dossier (voorheen EKD).

Effect: Minder lasten in programma 1A € 58.000; meer lasten in programma 2B € 68.000; saldo € 10.000 nadelig

Programma 2 Jeugd en Onderwijs

Algemene conclusie

De werkelijke lasten zijn ten opzichte van de begroting na wijziging niet overschreden. Er is voor dit programma derhalve geen sprake van begrotingsonrechtmatigheid.

Hieronder verklaren wij een aantal bijzonderheden:

De verdeling van de bijdrage aan de Regionale Dienst Openbare Gezondheidszorg (RDOG) leidt tot een voordeel in programma 1A. De totale bijdrage - verdeeld over programma's 1A en 2B- is € 10.000 hoger dan begroot. Dit komt met name door de hogere kosten van het Digitaal Dossier (voorheen EKD).

Effect: Minder lasten in programma 1A € 58.000; meer lasten in programma 2B € 68.000; saldo € 10.000 nadelig

De bijdrage aan Activite is lager dan verwacht. In de kadernota 2010 was een extra bijdrage opgenomen, deze is niet noodzakelijk gebleken. Daarnaast heeft een positieve afrekening van € 22.000 over het jaar 2009 plaatsgevonden in 2010.

Effect: Minder lasten in programma 2B € 44.000; saldo € 44.000 voordelig

In 2010 zijn de noodlokalen door 't Visser 't Hooftcollege overgenomen en verwijderd. De boekwaarde (€ 40.000) van deze noodlokalen is in één keer afgeboekt.

Effect: Meer baten in programma 2D € 42.000; meer lasten in programma 2D € 40.000; saldo € 2.000 voordelig

In de besluitvorming -onderwijshuisvestingsplan 2010- voor de huur van de noodlokalen voor de Leeuwerik is rekening gehouden met de verwijdering van deze lokalen. De verwijdering heeft in 2010 echter niet plaatsgevonden. Dit gaat in 2011 wel gebeuren.

Effect: Minder lasten in programma 2D € 50.000; saldo € 50.000 voordelig

Programma 3 Werk en Inkomen

Algemene conclusie

De werkelijke lasten zijn ten opzichte van de begroting na wijziging overschreden met € 277.000. De aan deze lasten gerelateerde baten zijn € 239.000 hoger. De gemeenteraad is op 18 april 2011 akkoord gegaan met een overschrijding op dit programma van € 38.000 ('veegbesluit').

De overschrijding op de lasten valt hiermee binnen de kaders voor de begrotingsrechtmatigheid

Hieronder verklaren wij een aantal bijzonderheden:

Op het minimabeleid is als gevolg van de harmonisering van het beleid met Leiden –ondanks extra beschikbaar gestelde budgetten- een tekort ontstaan, de hiermee samenhangende kosten vallen hoger uit dan de verwachting. Met deze harmonisatie is de Raad akkoord gegaan in de vergadering van 25 januari 2010, hierbij werd een aanvullend bedrag beschikbaar gesteld van € 75.000.

Effect: Meer lasten in programma 3A € 143.000; Onttrekking uit reserve Sociaal Beleid € 143.000; saldo neutraal

De Participatiewet is met ingang van 2010 ingevoerd. Voorheen was dit o.a. het werkdeel van de WWB. In totaal is meer besteed aan trajecten dan door de inkomsten van het Rijk wordt gedekt. Er is daardoor een voorschot genomen op de rijksbijdragen van de komende jaren. Op de Participatiebudgetten is in totaal meer ontvangen vanuit het Rijk en daarnaast ook meer uitgaven.

Effect: Meer lasten in programma 3A € 296.000; Meer baten in programma 3A € 228.000; saldo € 67.000 nadelig

Op terugvordering op de Wet Werk en Bijstand is een nadeel ontstaan als gevolg oninbare vorderingen.

Effect: minder baten in programma 3A € 87.000; saldo € 87.000 nadelig

In 2007 is een voordeel ten gunste van het resultaat 2007 geboekt op de voorziening debiteuren. Nu is achteraf gebleken dat dit niet juist is geweest. Dit is nu als nadeel voor 2010 verwerkt. Het betreft een verschuiving tussen de jaren, maar dit betekent wel een nadeel voor 2010.

Daarentegen is over de debiteuren van voor 2007 meer binnengehaald dan verwacht, dit is hierop in mindering gebracht.

Effect: minder baten programma 3A € 60.000; saldo € 60.000 nadelig

De baten van het ministerie voor de WSW waren lager dan verwacht. Uiteindelijk is hierop aan de lastenkant een voordeel behaald, met uitzondering van de uitvoeringskosten. Dit voordeel is in de reserve Sociaal Beleid gestort.

Effect: Minder lasten in programma 3B € 123.000; Minder baten in programma 3B € 25.000; Storting in reserve Sociaal Beleid € 98.000; saldo neutraal

Op de Wet inburgering Nieuwkomers is in 2010 minder uitgegeven. Dit betreft met name extra beschikbaar gestelde uitvoeringskosten. Overschotten op dit product worden conform de nota reserves en voorzieningen 2008 in de reserve Vreemdelingenbeleid gedoteerd.

Effect: Minder lasten in programma 3C € 158.000; Storting in reserve Vreemdelingenbeleid € 158.000; saldo neutraal

Programma 4 Kunst en Cultuur

Algemene conclusie

De werkelijke lasten zijn ten opzichte van de begroting na wijziging niet overschreden. Er is voor dit programma derhalve geen sprake van begrotingsonrechtmatigheid.

Hieronder verklaren wij een aantal bijzonderheden:

Voor 2010 was budget beschikbaar gesteld uit de reserve Kunst en Cultuur voor een aantal projecten. Hiervan zijn Heemtuin, Heemtuin verbeeld, Themajaar en Boterhuispolder niet uitgevoerd. De onttrekkingen worden doorgeschoven naar 2011. Voor een aantal andere projecten zijn de daadwerkelijk gemaakte kosten –en hiermee ook de definitieve uitname uit de reserve- lager dan verwacht.

Effect: minder lasten in programma 4 € 38.000; minder uitname uit reserve € 38.000; saldo neutraal

Voor een aantal projecten -o.a. week van de Limes, archeologie Boterhuispolder, week van het water- is een bijdrage ontvangen van de Provincie of andere deelnemende partijen, deze waren niet in de begroting opgenomen. Ook met de uitgaven van deze projecten was geen rekening gehouden.

Effect: meer baten in programma 4 € 63.000; meer lasten in programma 4 € 63.000; saldo neutraal

De exploitatielasten voor de Sterrentuin zijn lager uitgevallen dan begroot. Met name de energielasten zijn lager uitgevallen. Daarnaast is er ook meer verhuur van de zalen geweest dan begroot. De kosten van de Sterrentuin worden doorbelast aan o.a. de bibliotheek, dus ook het voordeel wordt doorberekend aan o.a. de bibliotheek.

Effect: minder lasten in programma 4 € 47.000; minder lasten in programma 2 € 7.000; minder lasten in programma 1 € 4.000; hogere storting in de reserve Kap. investeringen met economisch nut € 58.000; saldo neutraal

Programma 5 Sport en Spel

Algemene conclusie

De werkelijke lasten zijn ten opzichte van de begroting na wijziging overschreden met € 3.000. De aan deze lasten gerelateerde baten zijn € 37.000 hoger. De overschrijding op de lasten valt hiermee binnen de kaders voor de begrotingsrechtmatigheid

Programma 6 Verkeer en Water

Algemene conclusie

De werkelijke lasten zijn ten opzichte van de begroting na wijziging overschreden met € 401.000. Van deze overschrijding heeft voor € 290.000 al besluitvorming plaatsgevonden.

De gemeenteraad is op 18 april 2011 akkoord gegaan met een overschrijding op dit programma van € 104.000 ('veegbesluit'). De overschrijding op de lasten valt hiermee voor € 7.000 buiten de kaders voor de begrotingsrechtmatigheid.

Hieronder verklaren wij een aantal bijzonderheden:

Zowel in januari/februari 2010 als in december 2010 hebben we te maken gehad met intensieve sneeuwval in combinatie met een lange vorstperiode. Er is een aanzienlijke hoeveelheid strooizout aangeschaft waardoor er een overschrijding is ontstaan. Ook hebben we een enorme inzet aan personele uren en materiële uren gehad. Daarnaast hebben deze perioden ervoor gezorgd dat het materieel behoorlijk belast is.

Hierdoor is er een overschrijding op het onderhoud ontstaan.
Effect: Meer lasten in programma 6 € 93.000; saldo € 93.000 nadelig

De uitgaven ten behoeve van de Parallelweg en de Persant Snoepweg zijn € 177.000 hoger dan geraamd voor 2010, voornamelijk in verband met de afrekening van het geschil met de aannemer. Voor het totaal van deze 2 projecten betekent het slechts een verschuiving in de jaren. Conform de besluitvorming worden de jaarlijkse uitgaven van de beide wegen ten laste van de reserve Nuon gebracht. Daarnaast is de aanleg van de Grotiuslaan € 10.000 goedkoper uitgevallen, ook dit wordt conform besluitvorming verrekend met de reserve Nuon.

Effect: Meer lasten in programma 6A € 167.000; Onttrekking uit reserve Nuon € 167.000; saldo neutraal

Op rioleringen is meer uitgegeven aan inhuur dan begroot vanwege een openstaande vacature, daarnaast is advies ingehuurd voor het maken van een nieuw GRP. Het verschil, na correctie van BTW en overhead, wordt conform de nota reserves en voorzieningen onttrokken aan de egaliseringsreserve rioleringen.

Effect: Meer lasten in programma 6C € 75.000; Meer onttrekking uit de egaliseringsreserve Rioleringen € 93.000; saldo € 18.000 voordelig

Programma 7 Reiniging

Algemene conclusie

De werkelijke lasten zijn ten opzichte van de begroting na wijziging overschreden met € 29.000. De aan deze lasten gerelateerde baten zijn € 87.000 hoger. De overschrijding op de lasten valt hiermee binnen de kaders voor de begrotingsrechtmatigheid

Hieronder verklaren wij een aantal bijzonderheden:

Gemeenten die het huishoudelijk verpakkingsafval op de juiste manier gescheiden inzamelen en opgeven, ontvangen na controle van de gegevens een vergoeding per eenheid recyclebaar verpakkingsafval. De vergoeding wordt betaald uit het Afvalfonds. Nedvang draagt zorg voor de controle van de door gemeenten aangeleverde gegevens. De hogere inkomsten zijn hieruit verkregen. Het verschil tussen baten en lasten wordt, na correctie met Btw en overhead, conform de nota reserves en voorzieningen gestort in de reserve Reiniging.

Effect: Voordelig saldo voor programma 7 € 58.000; Hogere storting in de egaliseringsreserve Reiniging € 68.000; Saldo € 10.000 nadelig

Programma 8 Wonen en Ondernemen

Algemene conclusie

De werkelijke lasten zijn ten opzichte van de begroting na wijziging niet overschreden. Er is voor dit programma derhalve geen sprake van begrotingsonrechtmatigheid.

Hieronder verklaren wij een aantal bijzonderheden:

De afwikkeling van een vertrouwelijke post. Deze is in 2010 volledig afgewikkeld voor een bedrag van € 85.000.

Effect: Meer lasten in programma 8A € 85.000; Onttrekking uit de reserve jaarafsluiting ad € 88.000; saldo € 3.000 voordelig

Gelet op de onzekerheden over de start van de werkzaamheden voor de verbreding van de A4 is destijds budget gereserveerd voor civieltechnische begeleiding. Het budget voor 2010 is niet volledig benut. Dat betekent niet dat het geld niet nodig is, maar de uitgaven worden later gedaan. Er is dus slechts sprake van een verschuiving in tijd, het resterende bedrag wordt als resultaatbestemming aangevraagd.

Effect: minder lasten in programma 8A € 83.000; saldo € 83.000 voordelig

Op 30 november 2010 heeft het AB van Holland Rijnland besloten de definitieve bijdrage behorende bij het Besluit Locatiegebonden Subsidies (BLS) 2005 t/m 2009 vast te stellen. Dit besluit betekent, dat Leiderdorp een bedrag van € 746.139 heeft ontvangen.

Effect: meer baten in programma 8B € 746.000; saldo € 746.000 voordelig

In 2010 zijn er veel minder bouwleges ontvangen, doordat er bouwaanvragen zijn uitgesteld. De voornaamste oorzaak hiervan is de crisis.

Effect: Minder lasten in programma 8E € 6.000; minder baten in programma 8E € 261.000; saldo € 255.000 nadelig

Programma 9 Groen

Algemene conclusie

De werkelijke lasten zijn ten opzichte van de begroting na wijziging niet overschreden. Er is voor dit programma derhalve geen sprake van begrotingsonrechtmatigheid.

Programma 10 Bestuur en Burgerzaken

Algemene conclusie

De werkelijke lasten zijn ten opzichte van de begroting na wijziging overschreden met € 7.000.

De gemeenteraad is op 18 april 2011 akkoord gegaan met een overschrijding op dit programma van € 7.000 ('veegbesluit').

De overschrijding op de lasten valt hiermee binnen de kaders voor de begrotingsrechtmatigheid

Hieronder verklaren wij een aantal bijzonderheden:

Voor gemeenschappelijke regelingen geldt geen BTW compensatiefonds (BCF). Dit wordt aan het eind van het jaar via deelnemende gemeenten gedaan. Voor 2010 was de in de begroting van Holland Rijnland opgenomen compensatie overgenomen, deze post is in werkelijkheid fors lager uitgevallen. Voor 2011 is dit in de begroting van Holland Rijnland aangepast, hiermee ook in de begroting van de gemeente Leiderdorp.

Effect: Meer lasten in programma 10A € 77.000; saldo € 77.000 nadelig

Voor het project Servicepunt71 zijn de kosten voor 2010 lager dan verwacht in december 2010. Dit bedrag is in de reserve Regionalisering gezet voor later.

Effect: Minder lasten in programma 10B € 55.000; Storting in reserve Regionalisering € 55.000; saldo neutraal

De voorziening overdracht wethouderspensioenen wordt met € 75.000 extra aangevuld omdat er nu 6 (oud) wethouders zijn die in aanmerking kunnen komen voor een pensioenoverdracht. Het betreft hier de 4 huidige wethouders en de twee wachtgelders. Bij de kadernota 2012 wordt gekeken of dit structureel moet worden doorgevoerd.

Effect: Meer lasten in programma 10B € 75.000; saldo € 75.000 nadelig

Programma 11 Openbare orde en veiligheid

Algemene conclusie

De werkelijke lasten zijn ten opzichte van de begroting na wijziging niet overschreden. Er is voor dit programma derhalve geen sprake van begrotingsonrechtmatigheid.

Hieronder verklaren wij een aantal bijzonderheden:

Op het product brandweer is € 60.000 overgehouden. Dit komt doordat de regionalisering een jaar is vertraagd. Eerst was verwacht dat de regionalisering zou starten per 1-1-2010, dit is uiteindelijk 1-1-2011 geworden.

Dit is een voordeel, het betreft hier geen verschuiving tussen de jaren.

Effect: Minder lasten in programma 11B € 60.000; saldo € 60.000 voordelig

Programma 12 Grondontwikkeling

Algemene conclusie

De werkelijke lasten zijn ten opzichte van de begroting na wijziging niet overschreden. Er is voor dit programma derhalve geen sprake van begrotingsonrechtmatigheid.

Hieronder verklaren wij een aantal bijzonderheden:

De in 2008 gevormde voorziening Plantage is naar boven bijgesteld. Uit de GIG komt een verwachting van het resultaat Plantage van € 4.297.000. De voorziening is naar boven bijgesteld tot dit bedrag, het bedrag is onttrokken uit de reserve W4.

Effect: Nadelig saldo voor programma 12A € 406.000; hogere onttrekking uit bestemmingsreserve W4 € 406.000; saldo neutraal

De eerder gevormde voorziening Centrumplan is bijgesteld. Het voorziene deel voor Buitenruimte Santhorst is vrijgevallen naar de reserve grondverkoop. Voor het deel van Meas is een extra dotatie gedaan. Voor de verdere toelichting wordt verwezen naar hoofdstuk 7.

Effect: Nadelig saldo voor programma 12B € 69.000. Hogere onttrekking uit de reserve grondverkoop € 69.000; saldo neutraal

In de GIG voorjaar 2010 was voorzien dat het project Driegatenbrug financieel zou worden afgesloten. Dit deelproject is per 31/12/10 ook daadwerkelijk afgesloten.
Effect: Voordelig saldo voor programma 12C € 354.000; hogere storting in reserve € 354.000

Algemene Dekkingsmiddelen

Algemene conclusie

De werkelijke lasten zijn ten opzichte van de begroting na wijziging overschreden met € 60.000. De aan deze lasten gerelateerde baten zijn € 423.000 hoger. De overschrijding op de lasten valt hiermee binnen de kaders voor de begrotingsrechtmatigheid.

Hieronder verklaren wij een aantal bijzonderheden:

Voor de precario belasting zijn in 2010 meer inkomsten gegenereerd dan geraamd.

Effect: Meer baten in de Lokale heffingen € 74.000; saldo € 74.000 voordelig

De rente over de boekwaarde van aandelen Nuon en de lening aan Vattenfall in verband met latere levering van aandelen is hoger dan in de begroting opgenomen was. Aangezien dit een interne rente doorbelasting betreft levert dit een nadeel op bij Algemene dekkingsmiddelen D Dividend en een voordeel bij Algemene dekkingsmiddelen E financieringsfunctie.

Effect: Meer lasten Dividend (aandelen) € 85.000; meer baten Financieringsfunctie € 85.000; saldo neutraal

Er heeft ten opzichte van de verwachting vertraging in de uitgaven van de GIG-projecten plaatsgevonden. Dit zorgt voor lagere interne rentelasten.

Effect: Minder lasten algemene dekkingsmiddelen Financieringsfunctie € 55.000; saldo € 55.000 voordelig

Doordat een aantal grote investeringen nog open staan, zoals gemeentehuis en de brede scholen is meer rente ontvangen over de lopende investeringen.

Effect: Meer baten Financieringsfunctie € 170.000; saldo € 170.000 voordelig

HOOFDSTUK 12: SINGLE INFORMATION SINGLE AUDIT (SISA).

Ook in de jaarrekening 2010 is de verantwoording via Single Information Single Audit (Sisa) opgenomen.

De opmaak van de staat is door het ministerie voorgeschreven.

I N D I C A T O R E N										
Specifieke uitkering	Juridische grondslag	Hieronder per regel één beschikingsnummer en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie	Aantal woningen waarvan de bouw voor 1 januari 2011 is gestart of voortgezet	Aard controle n.v.t.	Aard controle D1	Besteding 2010 ten laste van provincie	Overige bestedingen 2010	Toelichting afwijking	Eindverantwoording Ja/Nee	Activiteiten stedelijke vernieuwing (in aantallen) Alleen in te vullen na afloop project Afspraak Aard controle D1
Tijdelijke stimuleringsregeling woningbouwprojecten 2009 derde tranche	Tijdelijke stimuleringsregeling woningbouwprojecten 2009 derde tranche	Aard controle n.v.t.	Aard controle D1							
Investering stedelijke vernieuwing (ISV)	Provinciale beschikking en/of verordening	SWO5473901 Hieronder per regel één beschikingsnummer en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie	85 Investeringsbudget	Aard controle n.v.t.	Aard controle R	Aard controle R	Aard controle R	Aard controle n.v.t.	Aard controle n.v.t.	
		DRM/ARW/06/6347 Woonzorgcomplex Cor Gordijnslingel	€ 164.805	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	nee		
Onderwijsachterstandenbeleid niet- GSB (OAB)	Besluit vaststelling doelstelling en bekostiging Onderwijsachterstandenbeleid 2006-2010 (art 4 t/m 10) Schakelklassen, artikel 166 van de Wet op het primair Onderwijs Besluit basisvoorwaarden kwaliteit voorschoolse educatie	Aard controle R	Aard controle R	€ 22.205	Besteding 2010 aan voorschoolse educatie	Besteding 2010 van voorschoolse educatie in de uitgaaf in of na 2010 plaatsvindt Zie Nota batenlastenstelsel	Uitgaven aan voorschoolse educatie van vóór 2010, waarvan besteding in 2010 plaatsvindt Zie Nota batenlastenstelsel			
		Aard controle R	Aard controle D2	€ 115.191	Aard controle R	Aard controle R	Aard controle R			
			79	€ 0	€ 201	€ 0	€ 0			

I N D I C A T O R E N										
Specifieke uitkering	Juridische grondslag	Besteding 2010 aan schakeelklassen	Aantal deelnemende leerlingen aan schakeelklassen in 2010	Gemiddelde prijs	Aantal atgeronde projecten in 2010	Aantal atgeronde projecten in 2010 met verlichting	% doelgroepkinderen bereikt in 2010 met voorschoolse educatie op de peuterspeelzaal en kinderdagverblijven	Bestedingen aan voorschoolse educatie van vóór 2010, waarvan de uitgave in 2010 plaatsvindt	Bestedingen aan voorschoolse educatie voor verlagings ouderbijdrage van peuterspeelzaal van vóór 2010, waarvan de uitgave in 2010 plaatsvindt	Uitgaven aan voorschoolse educatie voor verlagings ouderbijdrage van doelgroepkinderen op de peuterspeelzaal van vóór 2010, waarvan de uitgave in 2010 plaatsvindt
Vervolg Onderwijsachterstandenbeleid niet-GSB(OAB)		Besteding 2010 aan schakeelklassen Aard controle R € 31.750	Aard controle D2 21	Gemiddelde prijs ouderbijdrage in 2010 voor voorschoolse educatie op de peuterspeelzaal voor doelgroepkinderen Aard controle R	Aard controle R 75,00%	Aantal atgeronde projecten in 2010 met verlichting Aard controle R	Aard controle R	Bestedingen aan voorschoolse educatie van vóór 2010, waarvan de uitgave in 2010 plaatsvindt Zie Nota batenlastenstelsel Aard controle R	Uitgaven aan voorschoolse educatie voor verlagings ouderbijdrage van doelgroepkinderen op de peuterspeelzaal van vóór 2010, waarvan de uitgave in 2010 plaatsvindt Zie Nota batenlastenstelsel Aard controle R	
Excessieve kosten Archeologie	Monumentenwet 1988 (art. 34a, 1e lid) en Besluit archeologische monumentenzorg	Besteding 2010 aan het doen van opgravingen, boven de ten laste van de gemeente blijvende drempelbijdrage en het verstoordersdeel Aard controle R € 66.607	Aantal atgeronde projecten in 2010 Aard controle D1 € 105	Gemiddelde prijs ouderbijdrage in 2010 voor voorschoolse educatie op de peuterspeelzaal voor doelgroepkinderen Aard controle R	Aantal atgeronde projecten in 2010 Realisatie Aard controle D1	Aantal atgeronde projecten in 2010 met verlichting Aard controle R	Aard controle R	Bestedingen van vóór 2010, waarvan de uitgave in 2010 plaatsvindt Zie Nota batenlastenstelsel Aard controle R	Uitgaven van vóór 2010, waarvan de uitgave in 2010 plaatsvindt Zie Nota batenlastenstelsel Aard controle R	Eindverantwoording Ja/Nee Aard controle n.v.t.
Brede doeluitkering verkeer en vervoer	Provinciale beschikking en/of verordening	Hieronder per regel één beschikingsnummer en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie Aard controle n.v.t. € 0	Besteding 2010 ten laste van provincie Aard controle R 0	Besteding 2010 ten laste van provincie Aard controle R 0	Overige bestedingen 2010 Aard controle R 0	Overige bestedingen 2010 met verlichting Aard controle R € 72.610	0	Toelichting atwijking Aard controle n.v.t.	Eindverantwoording Ja/Nee Aard controle n.v.t.	Nee
		PZH-2008-164357 vossiusin	0	0	0	0	0	Werkzaamheden starten in 2011. Er moet nog uitsel aangevraagd worden. T.i.v. de subsidie is al in 2009 besteed, zie sisa 2009	Nee	
		PZH-2008-1005028 Loevestein	0	0	54.682	0	0	T.i.v. de subsidie is al in 2009 besteed, zie sisa 2009	Ja	

I N D I C A T O R E N									
Specifieke uitkering	Juridische grondslag	PZH-2008-1124206	38.762	1.393	Er zijn in totaal 17 bushaltes opgehoogd, 2 bushaltes vielen niet onder de regeling omdat ze verplaatst zijn.	Ja			
Vervolg Brede doellijking verkeer en vervoer		ophogen bushaltes	€ 0	€ 0	uitgaven zijn in 2008 gedaan echter nooit in sisa verantwoord	Ja			
		PZH-2007-106465 Doorstroming OV brug Buitenhofin	€ 0	€ 0		Ja			
		pzh-2008-161371 Mauritssingel	€ 0	€ 0		Nee			
		PZH-2010-15209831	€ 145.940	€ 18.232	is uitsiel aangevraagd	Ja			
		Het totaal aantal geïndiceerde inwoners van uw gemeente dat een dienstbetrekking heeft of op de wachtlijst staat en dienstbetrekking als bedoeld in artikel 2, eerste lid, of artikel 7 van de wet te aanvaarden op 31 december 2010	Het totaal aantal inwoners dat is uitgestroomd uit het werknemersbestand in 2010, uitgedrukt in arbeidsjaren						
	Wet sociale werkvoorziening (Wsw)	Aard controle R	Aard controle R						
G1-1		154,50	15,32						
		Het totaal aantal gerealiseerde arbeidsplaatsen voor geïndiceerde inwoners in 2010, uitgedrukt in arbeidsjaren	Het totaal aantal gerealiseerde begeleid werkplekken voor geïndiceerde inwoners in 2010, uitgedrukt in arbeidsjaren						
		In te vullen in SISA 2011	In te vullen in SISA 2011						
		Aard controle R	Aard controle R						
		114,32	3,1						
Gebundelde uitkering (WWB+ WJL+IOAW+IOAZ+levensonderhoud beglinnende zelfstandigen Bbz 2004+WWIK)	Wet werk en bijstand (WWB)	Besteding 2010 WWB-inkomensdeel	Baten 2010 WWB-inkomensdeel (excl. Rijk)	Bestedingen WWB-inkomensdeel van vóór 2010, waarvan de uitgave in of na 2010 plaatsvindt	Uitgaven WWB-inkomensdeel van vóór 2010, waarvan besteding in 2010 plaatsvindt				
		Aard controle n.v.t.	Aard controle n.v.t.	Zie Nota baten-lastenstelsel	Zie Nota baten-lastenstelsel				
		€ 3.143.242	€ 96.516	Aard controle R	Aard controle R				€ 0

I N D I C A T O R E N									
Specifieke uitkering	Juridische grondslag	Besteding 2010 WIJ	Baten 2010 WIJ (excl. Rijk)	Bestedingen WIJ van vóór 2010, waarvan de uitgave in of na 2010 plaatsvindt	Uitgaven WIJ van vóór 2010, waarvan besteding in 2010 plaatsvindt				
Vervolg gebundelde uitkering (WWB+WIJ+IOAZ+levensonderhoud beginnende zelfstandigen Bbz 2004-WWIK)	Wet investeren in jongeren (WIJ)	Aard controle n.v.t.	Aard controle n.v.t.	Zie Nota baten-lastenstelsel Aard controle R	Zie Nota baten-lastenstelsel Aard controle R				
		€ 316.017	€ 3.797	€ 0	€ 0				
	Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	Besteding 2010 IOAW	Baten 2010 IOAW (excl. Rijk)	Bestedingen IOAW van vóór 2010, waarvan de uitgave in of na 2010 plaatsvindt	Uitgaven IOAW van vóór 2010, waarvan besteding in 2010 plaatsvindt				
		Aard controle n.v.t.	Aard controle n.v.t.	Zie Nota baten-lastenstelsel Aard controle R	Zie Nota baten-lastenstelsel Aard controle R				
		€ 82.528	€ 716	€ 0	€ 0				
	Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)	Besteding 2010 IOAZ	Baten 2010 IOAZ (excl. Rijk)	Bestedingen IOAZ van vóór 2010, waarvan de uitgave in of na 2010 plaatsvindt	Uitgaven IOAZ van vóór 2010, waarvan besteding in 2010 plaatsvindt				
		Aard controle n.v.t.	Aard controle n.v.t.	Zie Nota baten-lastenstelsel Aard controle R	Zie Nota baten-lastenstelsel Aard controle R				
		€ 48.303	€ 0	€ 0	€ 0				
Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen)	Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004	Besteding 2010 levensonderhoud gevestigde zelfstandigen (excl. Bob)	Besteding 2010 kapitaalverstreking (excl. Bob)	Baten 2010 levensonderhoud gevestigde zelfstandigen (excl. Bob) (excl. Rijk)	Baten 2010 kapitaalverstreking (excl. Bob) (excl. Rijk)	Besteding 2010 Bob	Baten 2010 Bob (excl. Rijk)	Uitgaven van vóór 2010, waarvan besteding in 2010 plaatsvindt	
		Aard controle R	Aard controle R	Aard controle R	Aard controle R	Aard controle R	Aard controle R	Zie Nota baten-lastenstelsel Aard controle R	
		€ 7.316	€ 8.875	€ 24.317	€ 2.559	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0

Specifieke uitkering		Juridische grondslag		I N D I C A T O R E N				
Wet participatiebudget (WPB)	Wet participatiebudget (WPB)	Besteding 2010 participatiebudget	Waarvan besteding 2010 van educatie bij roc's	Baten 2010 (niet-Rijk) participatiebudget	Waarvan baten 2010 van educatie bij roc's	Reserveringsregeling: overheveling overschot/tekort van 2010 naar 2011	Terug te betalen aan rijk	Het aantal in 2010 gerealiseerde duurzame plaatsingen naar werk van inactieven
		Aard controle R	Aard controle R	Aard controle R	Aard controle R	Aard controle R	Aard controle R	Aard controle R
	€ 1.824.433	€ 1.824.433	€ 313.226	€ 0	€ 0	-€ 227.713	€ 0	2
	Het aantal personen uit de doelgroep ten behoeve van wie het college in 2010 een inburgeringsvoorziening heeft vastgesteld, dan wel met wie het college in dit jaar een inburgeringsvoorziening is overeengekomen	Het aantal personen uit de doelgroep ten behoeve van wie het college in 2010 een duale inburgeringsvoorziening heeft vastgesteld, dan wel met wie het college in dit jaar een duale inburgeringsvoorziening is overeengekomen	Het aantal personen uit de doelgroep in de gemeente dat in 2010 het toets gesproken Nederlands, bedoeld in artikel 3.9, eerste lid, onderdeel b, van het Besluit inburgering, heeft behaald	Het aantal personen uit de doelgroep in de gemeente dat in 2010 het examen in de kennis van de Nederlandse inburgeringsexamen, bedoeld in artikel 3.9, eerste lid, onderdeel c, van het Besluit inburgering, heeft behaald	Het aantal personen uit de doelgroep in de gemeente dat in 2010 het praktijkdeel van het inburgeringsexamen, bedoeld in artikel 3.7, eerste lid, van het Besluit inburgering, heeft behaald	Het aantal personen uit de doelgroep in de gemeente dat in 2010 het examen in de kennis van de Nederlandse inburgeringsexamen, bedoeld in artikel 3.7, eerste lid, van het Besluit inburgering, heeft behaald	Het aantal personen uit de doelgroep in de gemeente dat in 2010 het examen in de kennis van de Nederlandse inburgeringsexamen, bedoeld in artikel 3.7, eerste lid, van het Besluit inburgering, heeft behaald	Het aantal personen uit de doelgroep in de gemeente dat in 2010 het staatsexamen NT2 I of II heeft behaald
	Aard controle D1	Aard controle D1	Aard controle D1	Aard controle D1	Aard controle D1	Aard controle D1	Aard controle D1	Aard controle D1
	32	46	36	37	40	42	9	
Bovenstaande indicatoren verantwoord op basis van gegevens in het Informatie Systeem Inburgering (ISI)								

Specifieke uitkering		INDICATOREN									
Specifieke uitkering	Juridische grondslag	Besteding 2010									
Schuldhelpverlening	Kaderwet SZW-subsidiës	Aard controle R									
Brede doeluitkering Centra voor jeugd en gezin (BDU CUG)	Tijdelijke regeling CUG	€ 620 Besteding 2010 aan jeugdgezondheidszorg, maatschappelijke ondersteuning jeugd, atstemming jeugd en gezin en het realiseren van centra voor jeugd en gezin.	Aard controle R	Bestedingen van vóór 2010, waarvan de uitgave in of na 2010 plaatsvindt Zie Nota baten-lastenstelsel Aard controle R	Uitgaven van vóór 2010, waarvan besteding in 2010 plaatsvindt Zie Nota baten-lastenstelsel Aard controle R						
		€ 352.181	€ 0	€ 0							

HOOFDSTUK 13: ACCOUNTANTSVERKLARING

Aan: het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Leiderdorp

Controleverklaring

Verklaring betreffende de jaarrekening

Wij hebben de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2010 van de gemeente Leiderdorp gecontroleerd. Deze jaarrekening bestaat uit de balans per 31 december 2010 en de programmarekening over 2010 met de toelichtingen, waarin zijn opgenomen de grondslagen voor waardering en resultaatbepaling en de bijlage Single Information Single Audit.

Verantwoordelijkheid van het college van burgemeester en wethouders

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Leiderdorp is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening die het vermogen en het resultaat getrouw dient weer te geven, alsmede voor het opstellen van het jaarverslag, beide in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten.

Deze verantwoordelijkheid houdt onder meer in dat de jaarrekening zowel de baten en lasten als de activa en passiva getrouw dient weer te geven en dat de in de jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen. Rechtmatige totstandkoming betekent in overeenstemming met de begroting en met de van toepassing zijnde wettelijke regelingen waaronder gemeentelijke verordeningen.

Het college van burgemeester en wethouders is tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als het noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de rechtmatige totstandkoming van baten, lasten en balansmutaties mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de jaarrekening op basis van onze controle, als bedoeld in artikel 213, tweede lid van de Gemeentewet. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden en het Besluit accountantscontrole decentrale overheden. Dienovereenkomstig zijn wij verplicht te voldoen aan de voor ons geldende gedragsnormen en zijn wij gehouden onze controle zodanig te plannen en uit te voeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van de door de accountant toegepaste oordeelsvorming, met inbegrip van het inschatten van de risico's dat de jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten.

Bij het maken van deze risico-inschattingen neemt de accountant de interne beheersing in aanmerking die relevant is voor het opmaken van de jaarrekening en voor het getrouwe beeld daarvan, alsmede voor de rechtmatige totstandkoming van baten, lasten en balansmutaties, gericht op het opzetten van controlewerkzaamheden die passend zijn in de omstandigheden. Deze risico-inschattingen hebben echter niet tot doel een oordeel tot uitdrukking te brengen over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeente. Een controle omvat tevens het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en de gebruikte criteria voor financiële rechtmatigheid en van de redelijkheid van de door het college van burgemeester en wethouders van de gemeente gemaakte schattingen, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening.

De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1 % en voor onzekerheden 3 % van de totale lasten en toevoegingen aan reserves.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Oordeel

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening van de gemeente Leiderdorp een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2010 als van de activa en passiva per 31 december 2010 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten.

Voorts zijn wij van oordeel dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen in overeenstemming met de begroting en met de van toepassing zijnde wettelijke regelingen waaronder gemeentelijke verordeningen.

Verklaring betreffende andere wettelijke voorschriften

Op grond van de wettelijke verplichting ingevolge artikel 213 lid 3 onder d Gemeentewet melden wij dat het jaarverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, verenigbaar is met de jaarrekening.

Den Haag, 24 mei 2011

Ernst & Young Accountants LLP

w.g. drs. M.E. Westerhout-van Kimmenade RA MGA

Deel 2 Jaarrekening

Bijlagen

In dit deel worden de volgende bijlagen behandeld:

Bijlage 1	Conversietabel product-programma
Bijlage 2	Bestuur en organisatie
Bijlage 3	Kerngegevens Leiderdorp
Bijlage 4	Afkortingenlijst

BIJLAGE 1: CONVERSIETABEL PRODUCT-PROGRAMMA

Bedragen x € 1.000	Begroting 2010 na wijzigingen			Rekening 2010		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
PRD51101 Vormings- en ontwikkelingswerk	59	-70	-11	54	-70	-16
PRD62001 Maatschappelijke dienstverlening	401	-44	357	395	-49	345
PRD62002 Ouderenbeleid	295	0	295	299	0	299
PRD71401 gezondheidszorg(niet jeugd)	235	0	235	176	0	176
PR1A Lokale gezondheidszorg	990	-114	876	923	-119	804
PRD62201 WMO	2.425	-364	2.061	2.234	-390	1.844
PRD65201 WMO	1.651	0	1.651	1.643	-1	1.642
PR1B Wet Maatsch.Ondersteuning	4.076	-364	3.712	3.877	-391	3.486
PR 1 Zorg en Welzijn	5.066	-478	4.588	4.800	-510	4.290
PRD63001 Sociaal-cultureel werk	545	0	545	535	0	535
PRD63010 jeugd	118	0	118	103	0	103
PRD65001 Peuterspeelz./kinderdagverbl.	41	0	41	32	0	32
PRD65005 contr.Peutersplz./kinderd.verbl.	20	0	20	23	0	23
PR2 A Jeugdbeleid	724	0	724	693	0	693
PRD71501 Jeugdgezondheidszorg	631	-327	304	616	-333	283
PRD71601 Preventief Jeugdbeleid	274	-150	124	304	-150	154
PR2 B Jeuggezondh. en prev.jeugdbeleid	905	-477	428	920	-484	437
PRD42004 Beheer openbaar basis onderwijs	36	0	36	36	0	36
PRD42201 Bijzonder basisonderwijs	91	0	91	76	0	76
PRD43000 VSO/ZMOK	5	0	5	2	0	2
PRD48003 Leerlingenvervoer	202	-1	201	216	-1	215
PRD48006 Overig onderwijs	457	-102	355	435	-105	330
PR2 C Lokaal onderwijsbeleid	791	-103	688	763	-106	658
PRD42101 Huisv.voorz.openb. basisonderwijs	463	0	463	444	0	444
PRD42301 Huisv.vrz.Bijz.basisonderwijs	1.133	0	1.133	1.078	0	1.078
PRD43101 VSO-ZMOK huisvesting	341	0	341	307	0	307
PRD44101 Voortgezet onderwijs	3	0	3	3	0	3
PRD44301 Huisv. voortgez. ow.	211	0	211	252	-42	210
PR2 D Onderwijshuisvesting	2.152	0	2.152	2.084	-42	2.042
PR 2 Jeug en Onderwijs	4.573	-580	3.993	4.460	-631	3.829
PRD61001 Algemene bijstand inkomensdeel	4.058	-3.200	858	4.006	-3.214	792
PRD61010 Bijstandbesluit zelfstandigen	53	-8	45	74	-28	45
PRD61101 Algemene bijstand werkdeel	157	0	157	319	0	319
PRD61201 Wet IOAW/IOAZ	0	0	0	166	-1	165
PRD61401 Minimabeleid	635	-30	605	784	-28	755
PRD61402 Kwijtscheldingen	127	0	127	124	0	124
PRD62008 Schuldhulpverlening	61	0	61	61	0	61
PRD62301 participatiewet	1.252	-1.293	-40	1.387	-1.520	-134
PRD65002 Kinderopvang WIZ	16	0	16	22	0	22
PR3 A Alg.Bijst.(WWB, Bijz.bijstand en minimabeleid	6.359	-4.531	1.828	6.942	-4.792	2.150
PRD61105 WSW	3.477	-3.241	237	3.335	-3.215	119
PR3 B Wet Soc.Werkvoorziening(Wsw)	3.477	-3.241	237	3.335	-3.215	119
PRD62101 Vreemdelingenbeleid	257	0	257	92	-3	89
PR3 C Vreemdelingenbeleid	257	0	257	92	-3	89
PR 3 Werk en Inkomen	10.092	-7.771	2.321	10.369	-8.010	2.359
PRD51001 Openbare bibliotheek	715	0	715	681	0	681
PRD54001 Kunst	127	0	127	139	-64	75
PRD54006 Onderhoud kunstwerken	9	0	9	4	-3	1

Bedragen x € 1.000	Begroting 2010 na wijzigingen			Rekening 2010		
PRD54010 Am. Kunstbeoefening en cultuur algem	110	0	110	104	0	104
PRD54101 Monumentenzorg	17	0	17	15	0	15
PRD54102 Molens	69	-27	43	79	-40	39
PRD55002 Milieu Educatief Centrum	84	0	84	84	0	84
PRD58002 Accommodatie culturele voorzieningen	110	0	110	94	0	94
PR4 A Kunst en Cultuur	1.242	-27	1.216	1.200	-107	1.093
PR 4 Kunst en Cultuur	1.242	-27	1.216	1.200	-107	1.093
PRD53001 Binnensportrecreatie	175	0	175	163	-1	162
PRD53010 Sporthuisvesting	907	-6	900	948	-44	904
PRD53101 Groene sportvelden en terreinen	283	-61	223	261	-60	202
PR5 A Sport	1.365	-67	1.298	1.372	-104	1.268
PRD58003 Speelplaatsen	161	0	161	158	0	158
PR5 B Speelplaatsen	161	0	161	158	0	158
PR 5 Sport en Spel	1.526	-67	1.459	1.530	-104	1.425
PRD21001 Bruggen	2.150	0	2.150	2.139	0	2.139
PRD21002 Wegen	2.491	-6	2.485	2.704	-47	2.657
PRD21032 Gladheidsbestrijding	84	0	84	177	0	177
PRD21050 Openbare verlichting	365	-30	335	365	-26	338
PRD21101 Verkeersregulering	153	-1	151	159	0	159
PRD21110 Verkeersmaatregelen	102	-1	101	100	0	100
PRD21111 Verkeersborden en /tekens	96	-1	95	96	-1	95
PRD21112 Verkeersbeleid	95	0	95	109	0	109
PRD21201 Openbaar vervoer	0	0	0	0	0	0
PRD31001 Markten	18	-12	6	18	-10	8
PRD56070 Kermissen	3	0	3	2	0	2
PR6 A Verkeer en vervoer	5.555	-52	5.504	5.867	-84	5.783
PRD22301 Veerdiensten	2	0	2	2	0	2
PRD24001 Waterwerken	120	0	120	129	0	129
PRD33001 Nutsbedrijven	3	0	3	3	0	3
PR6 B Water	125	0	125	135	0	135
PRD72201 Riolering en pompen	733	-1	732	808	-1	807
PRD72601 Baten rioolrechten	0	-1.081	-1.081	0	-1.081	-1.081
PR6 C Riolering	733	-1.082	-349	808	-1.082	-274
PRD63002 wijkgericht werken	133	0	133	137	0	137
PR6 D Wijkgericht werken	133	0	133	137	0	137
PR 6 Verkeer en Water	6.546	-1.134	5.412	6.947	-1.165	5.782
PRD21039 Onkruidvrijhouden van straten	35	0	35	31	0	31
PRD21040 Reiniging wegen	158	0	158	138	-1	138
PRD34101 Afvoeren kadavers	11	0	11	10	0	10
PRD72102 Reiniging/afvalstoffenheffing	2.549	-64	2.485	2.604	-170	2.435
PRD72302 Ongediertebestrijding	9	0	9	8	0	8
PRD72501 Baten reiniging/afvalstoffenheff.	0	-3.167	-3.167	0	-3.147	-3.147
PR7 A Reiniging	2.761	-3.230	-469	2.790	-3.317	-527
PR 7 Reiniging	2.761	-3.230	-469	2.790	-3.317	-527
PRD81001 Ruimtelijke ordening	433	-38	395	353	-23	330
PRD83002 Erfpacht	0	-83	-83	0	-83	-83
PRD83020 Verkoop en verhuur grond	14	-90	-76	98	-94	4
PR8 A Ruimtelijk beleid	447	-211	237	451	-200	251
PRD82001 Woningexploitatie	41	259	299	48	-487	-440
PRD82203 Woonwagencentrum	2	-22	-19	2	-24	-22
PR8 B Woonbeleid	43	237	280	50	-511	-461
PRD31002 Overige economische aangelegenheden	21	0	21	21	0	21
PRD32001 Zandwinning(v/h kl.zandput)	102	-302	-200	70	-287	-217

Bedragen x € 1.000	Begroting 2010 na wijzigingen			Rekening 2010		
PR8 C Economische zaken	123	-302	-179	90	-287	-196
PRD72301 Milieubeheer	466	-9	457	471	-25	445
PR8 D Milieu	466	-9	457	471	-25	445
PRD82201 Bouw- en woningtoezicht	778	-770	8	772	-509	263
PR8 E Bouw- en woningtoezicht	778	-770	8	772	-509	263
PR 8 Wonen en Ondernemen	1.857	-1.054	803	1.834	-1.532	302
PRD56007 Groen beleid en regio	96	0	96	65	0	65
PR9 A Groen beleid en regio	96	0	96	65	0	65
PRD56001 Openbaar groen	1.670	-3	1.668	1.682	0	1.682
PRD56050 Houtkamp	108	0	108	103	-3	100
PRD56051 Heemtuin	52	0	52	51	0	51
PRD56052 Kinderboerderij	116	0	116	112	0	111
PRD56053 Volkstuinencomplex	3	-10	-7	2	-9	-8
PR9 B Openbaar groen	1.949	-13	1.937	1.950	-13	1.937
PR 9 Groen	2.045	-13	2.032	2.015	-13	2.002
PRD00501 Samenwerkingsorg. Holland Rijnland	1.087	-313	774	1.182	-313	869
PR10 A Algemene regionale samenwerking	1.087	-313	774	1.182	-313	869
PRD00101 Raad en raadscommissies	368	0	368	401	-11	389
PRD00102 College van Burg.en Wethouders	779	0	779	777	0	777
PRD00201 Bestuursondersteuning college	1.121	-1	1.119	1.198	-1	1.197
PRD00254 Bestuursonderst. CZ	5.219	-157	5.061	5.069	-148	4.920
PRD00258 Bestuursonderst. GWI	81	0	81	81	0	81
PRD00301 Reisdocumenten	347	-261	86	338	-237	101
PRD00302 Rijbewijzen	160	-141	19	151	-127	23
PRD00303 Bevolk.adm.en verklaringen	77	-44	33	74	-42	32
PRD00304 Huwelijken	13	-23	-10	14	-20	-6
PRD00305 Burgelijke stand	121	-30	92	133	-29	104
PRD00306 Verkiezingen	130	0	130	129	0	129
PRD00307 Naturalisaties	14	-16	-2	17	-22	-5
PRD00308 BAG Beheer	253	0	253	263	0	263
PRD00309 GBA Beheer	32	0	32	31	0	31
PRD00601 Griffie	279	0	279	256	0	256
PRD00602 Rekenkamer	38	0	38	18	0	18
PRD72401 Begraafplaats	433	-296	137	423	-325	97
PRD93001 Wet waardering onroerende zaken	233	0	233	236	0	236
PR10 B Bestuur en dienstverlening	9.696	-968	8.728	9.608	-963	8.645
PR10 Bestuur en Burgerzaken	10.783	-1.280	9.502	10.790	-1.276	9.514
PRD14001 Veiligheid	186	0	186	200	0	199
PRD14003 APV	168	-10	158	157	-12	145
PR11 A Openbare orde en veiligheid	354	-10	344	356	-13	344
PRD12001 Brandweer	1.033	-8	1.025	979	-13	966
PRD12010 Rampenbestrijding	144	0	144	137	0	137
PR11 B Brandweer en rampenbestrijding	1.177	-8	1.169	1.115	-13	1.103
PR11 Openbare orde en Veiligheid	1.531	-18	1.513	1.472	-25	1.447
PRD83003 grondexpl.w4	11.137	-11.137	0	10.918	-10.512	406
PR12 A Grondontwikkeling W4	11.137	-11.137	0	10.918	-10.512	406
PRD83001 Grondexploitatie	1.659	-1.659	0	2.313	-2.256	56
PR12 B Grondontwikkeling Centrumplan	1.659	-1.659	0	2.313	-2.256	56
PRD83004 grond expl.Overige bouwgrond	197	-239	-43	158	-256	-97
PRD83005 Overige complexen	1.667	-1.918	-251	69	-674	-606
PR12 C Grondontw.overige projecten	1.864	-2.158	-294	227	-930	-703
PR12 Grondontwikkeling	14.659	-14.953	-294	13.458	-13.698	-241

Bedragen x € 1.000	Begroting 2010 na wijzigingen			Rekening 2010		
PRD93101 Baten OZB gebruikers	0	-793	-793	0	-754	-754
PRD93201 Baten ozb eigenaren	0	-5.103	-5.103	0	-5.138	-5.138
PRD93601 Baten toeristenbelasting	0	-61	-61	0	-82	-82
PRD93701 Baten hondenbelasting	0	-83	-83	0	-85	-85
PRD93901 Baten precariobelasting	0	-537	-537	0	-611	-611
PRD94001 Onroerende zaakbelastingen	69	0	69	69	0	69
PRD94002 Overige belastingen	47	-28	18	50	-29	21
PR13 A Lokale heffingen	116	-6.606	-6.490	120	-6.700	-6.581
PRD92101 Algemene uitkering	0	-22.501	-22.501	0	-22.526	-22.526
PR13 B Algemene uitkering	0	-22.501	-22.501	0	-22.526	-22.526
PRD92201 Algemene dekkingsmiddelen	0	0	0	0	0	0
PR13 C Onvoorzien	0	0	0	0	0	0
PRD91301 overige financiële middelen	1.072	-1.891	-819	1.155	-1.871	-716
PR13 D Dividend	1.072	-1.891	-819	1.155	-1.871	-716
PRD91101 Geldleningen en uitz. < 1 jaar	4	-77	-73	4	-102	-98
PRD91401 geldleningen en uitz. > 1 jaar	2.039	-3.108	-1.069	2.013	-3.414	-1.401
PR13 E Financieringsfunctie	2.043	-3.184	-1.141	2.017	-3.516	-1.499
PRD91302 Anti-speculatie	0	0	0	0	8	8
PRD96001 Saldi van kostenplaatsen	15	0	15	15	0	15
PR13 F Overig	15	0	15	15	8	23
PR13 Algemene dekkingsmiddelen	3.246	-34.182	-30.936	3.306	-34.605	-31.299
98001 Resultaatbestemming	6.543	-7.355	-812	7.432	-8.031	-600
99001 Saldo na bestemming	-328	0	-328	624	0	624
Totaal lasten en baten	72.144	-72.144	0	73.027	-73.027	0

BIJLAGE 2: BESTUUR EN ORGANISATIE

College van Burgemeester en wethouders

De samenstelling en portefeuillevverdeling in na verkiezingen in 2010:

Burgemeester M. Zonneville

Bestuurlijke Coördinatie, Openbare orde en veiligheid, Ontwikkelingssamenwerking en stedenband, Gemeentewinkel, Gemeentelijke basisadministratie, Monumentenbeleid, Bestuurlijke vernieuwing.

Wethouder C.J.M.W. Wassenaar (VVD) , Loco-burgemeester

Verkeer en vervoer, ruimtelijke ordening, lopende projecten (W4, Centrumplan, Meas, Ikea), Ringweg Oost, Brede school Oude Dorp en West , coördinatie regiozaken, Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO), Welzijn/vrijwilligers- / seniorenbeleid, coördinatie subsidiebeleid, gezondheidszorg, Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG).

Wethouder H.L. Zilverentant (VVD)

Volkshuisvesting en woningbouw, ROC locatie, Woonzorgcomplex Ommedijk, Rijnhart wonen, accommodatiebeleid, sport, recreatie en toerisme, Polders en Groene hart, onderwijs (incl Brede School Voorhof), kinderopvang, economische zaken en werkgelegenheid, deregulering, kerntakendiscussie, Leiderdorp 2025

Wethouder M.H. van der Eng (D66)

Financiën, belastingen, nutsbedrijven, grondzaken, personeel & organisatie, Servicepunt71, Project nieuwe Gemeentehuis, juridische zaken, coördinatie burgerparticipatie, subsidies (te ontvangen), informatisering

Wethouder L. Maat (Groen Links)

Sociale zaken, integratie-/asielbeleid, vluchtelingenwerk, communicatie en media, openbare ruimte, wijkgericht werken, groenvoorziening, water, openbaar vervoer, milieu en afval, jongerenbeleid, Sociaal cultureel werk, project Jongeren centrum, kunst en cultuur, Sterrentuin

Gemeentesecretaris A.H. Schouten

De gemeentesecretaris adviseur van het college en stuurt de ambtelijke organisatie aan. Hij richt zich in het bijzonder op de faciliterende en stafafdelingen. Daarnaast is hij bestuurder in de zin van de Wet op Ondernemingsraden.

Zetelverdeling 2010-2014

- VVD: 7 zetels
- Burger Belangen Leiderdorp: 3 zetels
- D66: 3 zetels
- CDA: 3 zetels
- Groen Links: 3 zetels
- PvdA: 2 zetels

Gemeenteraadsleden 2010-2014

Volkspartij voor Vrijheid en Democratie (VVD)

- Mw. E.J. Meijer (fractievoorzitter)
- Dhr. I.H.M. Cooijmans
- Dhr. W.N.A. Joosten
- Mw. C.M.M. Meiners-Pieterse
- Dhr. J.B.P.M. Suijkerbuijk
- Dhr. J.T.O. Bresters
- Dhr. B.M.J. Hoenen

Burger belangen Leiderdorp (BBL)

- Dhr. A.J.E. Staal (fractievoorzitter)
- Dhr. H.K. Langenberg (m.i.v. 1/2/2011 fractievoorzitter)
- Mw. A.M. Beekhuizen-Wesseling

Democraten 66 (D66)

- Dhr. E. Grootaarts (fractievoorzitter)
- Mw. C. Hamer (m.i.v. 21/3/2011 fractievoorzitter)
- Dhr. A.E.H. Veugen

Christen Democratisch Appèl (CDA)

- Dhr. J.J.F.M. Gardeniers (fractievoorzitter)
- Mw. M.A.J. van Diepen-van Wijk
- Mw. C.W.M. Tax

Groen Links

- Dhr. R.A. in 't Veld (fractievoorzitter)
- Mw. F. Joester
- Mw. J.M. Hofman-Züter

Partij van de Arbeid (PvdA)

- Dhr. O.C. McDaniel (fractievoorzitter)
- Mw. J.J.E. van Reijn

Griffier

- Mw. J.C. Zantingh

Raadscommissies

Voordat de raad besluiten neemt over voorstellen bereiden de raadscommissies de onderwerpen in een vergadering voor. De raadscommissie formuleert een advies voor de gemeenteraad. De raadscommissies vergaderen twee weken voor de raadsvergadering in de raadzaal van het gemeentehuis. De raadscommissies vergaderen in de regel eens in de vijf weken.

Commissie Bestuur en Maatschappij

Financiën en belastingen, Economische Zaken, Grondzaken, Personeel&Organisatie, Informatisering, Toekomstvisie, Openbare Orde en Veiligheid, Bestuurlijke coördinatie, Bestuurlijke vernieuwing, Buitenland, Communicatie en voorlichting, Monumenten- en mediabeleid, Cultuur, Regiozaken, Deregulering, Sociale Zaken, WVG, Kinderopvang, Welzijn, Jeugd- en senioren beleid, Vrijwilligersbeleid, Gezondheidszorg en GGD, Onderwijs, Asielbeleid.

De commissie Bestuur & Maatschappij vergadert op maandag. De commissievoorzitter is dhr. H.K. Langenberg.

Commissie Ruimte

Ruimtelijke ordening, Grote projecten, Openbare ruimte, Sport en recreatie, Verkeer en vervoer, Huisvesting, Milieu en afval, Wijk- en buurtgericht werken.

De commissie Ruimte vergadert op dinsdag. De commissievoorzitter is dhr. E. Grootaarts.

Regiocommissie

Vier maal per jaar is er een vergadering van de regiocommissie op woensdag, hierin komen regionale aangelegenheden aan de orde. De commissievoorzitter is mevr. C.M.M. Meiners-Pieterse.

Daarnaast vinden er op woensdag werkbezoeken en presentaties plaats.

Agenda's en stukken voor Raads- en commissievergaderingen vindt u tien dagen voor een vergadering in het raadsinformatiesysteem en liggen ook ter inzage in de publiekshal van het gemeentehuis.

Het vergaderschema voor 2010 vindt u op www.leiderdorp.nl/gemeenteraad/raadsinformatiesysteem.

Raads- en commissievergaderingen worden ook aangekondigd in Gemeente-aan-Huis en op de website van de gemeente.

De vergaderingen van de raad en commissies zijn openbaar, belangstellenden kunnen plaatsnemen op de publieke tribune. Burgers kunnen tijdens openbare vergaderingen inspreken. In een vergadering van de raad maximaal vijf minuten per persoon over willekeurige onderwerpen. In een commissievergadering maximaal drie minuten per persoon over onderwerpen die op de agenda staan.

Wie wil inspreken kan tot maximaal 15 minuten voor de vergadering spreektijd aanvragen bij de griffie via (071) 54 54 821.

BIJLAGE 3: KERNGEGEVENS LEIDERDORP

Sociale structuur

Inwoners	1-1-2007*	1-1-2008*	1-1-2009*	1-1-2010*	1-1-2011**
0-19 jaar	6.658	6.667	6.659	6.561	6.492
20-64 jaar	13.365	15.511	15.500	15.394	15.545
65 jaar en ouder	4.054	4.198	4.303	4.471	4.576
Totaal aantal inwoners	24.077	26.376	26.462	26.426	26.613

* Deze cijfers zijn vastgesteld door het CBS

** Vaststelling van cijfers door CBS volgt nog

BIJLAGE 4: AFKORTINGENLIJST

A&O	Administratie en organisatie	CVDR	Centrale Voorziening Decentrale Regelingen
ACL	Aannemings Combinatie Leiderdorp		
APV	Algemene Plaatselijke Verordening	CVV	Collectief Vraagafhankelijk Vervoer
ARBO	Arbeidsomstandigheden wet	CWI	Centrum voor Werk en Inkomen
AWL	Algemene Woningstichting Leiderdorp, nu genaamd Rijnhart Wonen	CZ	Afdeling concernzaken
B5	Betrouwbaar, Burgergericht en Beter, Bestuurbaar en Beheersbaar	DB	Dagelijks bestuur
BAG	Basisregistratie Adressen en Gebouwen	DD	Digitaal Dossier
BBB	Bergbezinkbassin	DNB	De Nederlandse Bank
Bbp	Bruto binnenlands product	DOB	Duurzaam OnkruidBeheer
BBS	Bijzondere Basisschool	DSO	Definitief Stedenbouwkundig Ontwerp
BBV	Besluit begroting en verantwoording	DUBO-plus	Duurzaam Bouwen plus
Bbz	Besluit Bijstandsverlening Zelfstandigen 2004	DURP	Digitale uitwisseling in Ruimtelijke Processen
BCF	BTW-compensatiefonds	DZB	De Zijlbedrijven
BGR	Basis Gebouwen Registratie	ECB	Europese Centrale Bank
BHV	Bedrijfs hulpverlening	EKD	Elektronisch Kinddossier
BNG	Bank Nederlandse Gemeenten	ESF	Europees Sociaal Fonds
BOA	Buitengewoon Opsporingsambtenaar	Fido	Wet Financiering decentrale overheden
BOPZ	Wet bijzondere opnemings psychiatrisch ziekenhuis	FPU	Flexibel Pensioen en Uittreden
BOR	Beheer Openbare Ruimten	FSC	Forest Stewardship Council
BRA	Basis Registratie Adressen	GBA	Gemeente Basisadministratie
BRM	Bouwrijp maken	GBKN	Grootschalige Basiskaart Nederland
BSL	Besluit Locatiegebonden Subsidies	GEHS	Gemeentelijke Ecologische Hoofdstructuur
BSN	Burgerservicenummer	GEVULEI	Gemeenschappelijke Vuilverwerking Leiden e.o.
BSOD	Brede school oude dorp	GFT	Groente-, fruit- en tuinafval
BSW	Brede school west	GGD HM	Gemeentelijke Gezondheidsdienst Holland Midden
BTW	Bruto toegevoegde waarde	GGD ZHN	Gemeentelijke Gezondheidsdienst Zuid-Holland Noord
BVL	Basketbal Vereniging Leiderdorp	GGZ	Geestelijke Gezondheidszorg
Bvo	Bruto VloerOppervlak	GHOR	Geneeskundige Hulpverlening bij Ongevallen en Rampen
bw	Begrotingswijziging	GIG	Gemeentelijk Integrale Grondexploitatie
BWS	Besluit woninggebonden subsidies	GREX	Grondexploitatie
BZK	Ministerie van binnenlandse zaken	GRP	Gemeentelijk Rioleringsplan
CBS	Centraal Bureau voor de Statistiek	GWI	gemeente gemeentewinkel
CJG	Centrum voor Jeugd en Gezin	Hbh	Hulp bij het huishouden
COA	Centraal Orgaan opvang Asielzoekers	HHR	Hoogheemraadschap
COVS	Centrale Organisatie van Voetbal Scheidsrechters	HP	Huisvestingsplan
CPA	Centrale Post Ambulancevervoer	HRM	Human Resource Management
CROW	Centrum voor regelgeving en onderzoek in de grond-, water- en wegenbouw en de verkeerstechniek	HSL	Hoge snelheidslijn
		IBO	Interactieve beleidsontwikkeling
		ICT	Informatie en Communicatie Technologie

ID	Identificatie	PVA	Plan van aanpak
IFS	International Financial reporting Standards	PvE	Programma van Eisen
IHP	Integraal huisvestingsplan	RAD	Regionale Ambulance Dienst
IOAW	Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers	RAS	Regionaal Agenda Samenleving
		RBL-ZHN	Regionaal bureau leerplicht- Zuid Holland Noord
IOAZ	Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen	RBSD	Regionaal Beleidskader Duurzame Stedenbouw
		RCL	Revalidatie Centrum Leiderdorp
IVN	Vereniging voor Natuur- en Milieueducatie	RDOG	Regionale Dienst Openbare Gezondheidszorg
IVVP	Integraal Verkeers- en vervoerplan		
JGZ	Jeugdgezondheidszorg	RIE	Risico Inventarisatie en Evaluatie
JOP	Jongeren ontmoetingsplaats	RIF	Regionaal investeringsfonds
JSO	Jeugd, samenleving en opvoeding	RMC-functie	Regionale Meld- en Coördinatiefunctie
JZ	juridische zaken	RO	Ruimtelijke Ordening
KCA	Klein Chemisch Afval	ROA	Regeling Opvang Asielzoekers
KIV	Kadernota integrale veiligheid	ROC	Regionaal Opleidingen Centrum
KRW	Kaderrichtlijn Water	Ruddo	Regeling uitzettingen en derivaten decentrale overheden
LEA	Lokale Educatieve Agenda		
LEADER	Liaison Entre Actions de Développement de l'Economie Rurale'	RVMK	Regionale VerkeersMilieuKaart
		RVVP	Regionaal Verkeers- en Vervoersplan
LED	light-emmitting diode	RWS	Rijkswaterstaat
LTC	Leiderdorpse Tennis Club	SCC	Sociaal Cultureel Centrum
MD	Management Development	SCW	Sociaal Cultureel Werk
MEC	Milieu Educatief Centrum	SFL	Sportfondsen Leiderdorp
MT	Management Team	Sisa	Single Information Single Audit
NEN	NEderlandse Norm	SKL	Stichting kinderopvang Leiderdorp
NME	Milieu Educatief Centrum	SLA	Service Level Agreement
OAB	Onderwijsachterstandenbeleid	SMART	Specifiek, Meetbaar, Acceptabel, Realistisch en Tijdgebonden
OBS	Openbare Basisschool		
OBSG	Openbare basisscholengemeenschap Leiderdorp	SSB	Servicepunt Sport en Bewegen
		SSC	Shared Service Center
OCW	ministerie Onderwijs Cultuur en Wetenschappen	TB	Tracébesluit
		UOR/BBOR	oude afdelingsnamen Uitvoering openbare ruimte/beleid en beheer openbare ruimte
OGGZ	Openbare Geestelijke Gezondheidszorg		
OKE	Wet ontwikkelingskansen door kwaliteit en educatie	UWV	Uitvoeringsinstituut Werknemers-verzekeringen
OOV	Openbare Orde en Veiligheid	VGRP	Verbreed Gemeentelijk RioleringsPlan
OSK	Ontwikkel Strategie Kader	VNG	Vereniging van Nederlandse Gemeenten
OV	Openbaar vervoer	VRI	Verkeersregelinstallatie
OV	Openbare Verlichting	VROM	Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieu
OZB	Onroerende zaakbelasting		
P&O	Personeel en organisatie	VSO ZMOK	Voortgezet Speciaal Onderwijs Zeer Moeilijk
P&C	Planning & Control		
PCSV	Protestants Christelijke Schoolvereniging	VSV	Vroegtijdig SchoolVerlaters
PMW	Projectmatig werken	VTA	Visual Tree Assessment
POP	Persoonlijk Ontwikkel Plan	VVE	Vroeg- en voorschoolse educatie
PRW	Programmatisch werken	Wabo	Wet algemene bepalingen omgevingsrecht
PSNW	Persant Snoepweg	W4	Project Wonen, Werken, Water en Wegen

Wcpv	Wet collectieve preventie volksgezondheid	Wozoco	Woonzorgcomplex
WGR	Wet gemeenschappelijke regeling	Wpg	Wet publieke gezondheid
WIJ	Wet investering in jongeren	WRO	Wet ruimtelijke ordening
WIN	Wet inburgering nieuwkomers	Wsw	Wet sociale werkvoorziening
WIW	Wet Inschakeling Werkzoekende	WSW	Waarborgfonds sociale woningbouw
Wkpb	Wet kenbaarheid publiekrechtelijke beperkingen onroerende zaken	Wvg	Wet voorziening gehandicapten
Wmo	Wet maatschappelijke ondersteuning	Wvo	Wet verontreiniging oppervlaktewateren
WOZ	Wet Waardering Onroerende Zaken	Wwb	Wet werk en bijstand

Colofon

Uitgave: Gemeente Leiderdorp

Druk: Paswerk grafisch

Datum: mei 2011